

શ્રી 'સત્યપ્રકાશ' પ્રિન્ટિંગ પ્રેસમાં શ્રી પ્રેમચંદ નાદાણચંદ
તથા અન્નાભાઈ સકરાભાઈ ગાંધીએ છાપ્યું. ડૉ. ખાડીઆ
અમદાવાદ.

પરતીવળ

આ બીજીય મથની પ્રત જુના બહારમથી દેખા સદીન માં
આવર્ત મે ક્યારેય વાપી જેથી અને સાધારણ આનંદ થવેલે પણ
સમજાવું પડી નહીં ફરી વાચવાનું જરૂરી રાખવા અને કોઈક વિશેષ
માર્ગે મળી આવી મારા મનમાં વિચર થયો કે આ પ્રતને કેમ
જેથીની પાસે શ્રદ્ધ યજ્ઞવાનીમાં તરજુમો કરા થો દેવ તો બહેન ઉપ
વધ પડે, જેથી કેટલાક જેથીયાને મે આ પ્રત જનારી પણ તેથીની ન
નહીં પદોચિત્તથી ના પાડી ઉચેરે રૂપનમઃ નિવાળી મારવાડી જેથી થી
પરમાનંદ રામપાળજી કે જેમને બોલીવને બહેન કરે. અવગણ કરે
તેમની મુશાકાન લીધી, અને તેમને આ મથન કાપાનર કરવા વિદીન કે
રૂઝાપીણ આ મથ ક્યારેય તપાસી જવાન આપે, કે આ પ્રતનું છે
જરૂરી કાપાનર થવાની આસ જરૂર છે આ મથમાં બોલીવિના તમ
થિનો સમાવેશ થાવ છે, અને આ ક્યારેય પ્રતનથી માન્યતા કામ કોઈ
વક થશે ક્યમ માત્ર થાવું છે આ પ્રતમાં હું મારાથી જનની મારા
પર તૈયાર છું. આ પ્રમાણે તેથીનીના દીક્ષતકરેલા વચન સંભળીને
રા આનંદમાં ક્યારે વધારો થયો અને હમે તેમ થવ તે પણ આ પ્રત
ક્યારેય જાહેરમાં કાપવા નિષેધ કર્યો ત્યારબાદ આ પ્રતનું કે મ
કોઈ પણ વથમાં ક્યારેય દરજત આવી પડી કે તે જેથીને શ્રદ્ધા
ને જેણે તેને અવગણ નહીં દેવાથી કેટલેક કેટલેક કબજે પ્રત
દેલ રીતીરાખના કાંઈની કાપામાં કાંઈ થવા કાગ્યેલ આવી હમે ક્યારે
મીથુના પ્રતજી કે જે શ્રદ્ધાની, કારેજન તથા બીજીનું કે હર જાન
રા હતા તેમને કાચે રાખી આ પ્રતમાં જનની મથને રાખેલાવેલે
તરજુમો કરા થો છે તેમ જનાં હજુ પણ કેટલીક જગ્યાએ જેથીને તેને
મુશાકા કરે નથી તેનું કારણ ક્યારે કે બીજે કવ બોલેને પ જનારી
આવી તેમાં બીજા સિવાય કારેજન રીત કે રથા કાંઈ પણ વર્તુ નહીં,
પર મથજી પણ વર્તુ નહીં; જનાં તે જોરોઈયે થિનાની કોમનથી
કોઈન તરજુમો કરી છે કેટલેક વથને વિષય જાણ જાણી દેલ છે
ને કેટલેક આ જે ક્યારે કાપવી કાવર્થા કરેલ (કેટલેક કરે છે
પર પ્રતને તૈયાર કારણ કે કોઈ જુનીકાઈ થવું થવા કોમન
કાંઈ આવી ને થવા કરી છે તેને મટે તેથી

અનુક્રમ મેળોગ સિદ્ધિ ।

અનુક્રમ (સામાન્ય)

અનુક્રમણિકા.

પ્રથમ કીરણ

વિષયક.

વિષયનું નામ

પૃષ્ઠાક.

૧	અથ શી તીથી વિચાર	૩
૨	અથ શી સીદ્ધિને મુકુટોત્તર વિચાર	૩
૩	અથ શી શુભ કામમાં ત્યજ કરવા જે તીથીઆના નામ	૪
૪	અથ શી સુખરૂપ તીથી વિષે	૫
૫	અથ શી સુદરૂપ તીથી વિષે	૬
૬	અથ શી દોરા વિચાર	૬
૭	અથ શી દિવસ રત્નના ચોપડીઆની સમજ	૭
૮	અથ શી વાર વેલા વિષે	૮
૯	અથ શી વાર દોષ અથ વિષે	૧૦
૧૦	અથ શી નવે મહા ક્ષેત્ર રાશી ઉપર જેટલો વખત રહે તે વિષે	૧૦
૧૧	અથ શી મહા અતીથાર વહી થવ તેનું ફળ	૧૧
૧૨	અથ શી મહા વહીનું ફળાંત	૧૧
૧૩	અથ શી મહા અતીથારી વહીનું વિસ્તારપૂર્વક ફળ	૧૧
૧૪	અથ શી મહા અતીથાર વહીના દિવસ વિષે	૧૨
૧૫	અથ શી ૨૮ નક્ષત્રમાં કાશ્વર્યા આપના વિ.	૧૩
૧૬	અથ શી નમનના તારા પ્રમુખનો વિચાર	૧૪
૧૭	અથ શી અભીચ નમનની સમજણ	૧૬
૧૮	અથ શી નમનની સમજ વિષે	૧૭
૧૯	અથ શી નમનમાં કાર્ત્ત કરવાની સમજ	૧૮
૨૦	અથ શી સત વિરા જે મર્ના નામ	૧૮
૨૧	અથ શી રાશી ઉપરથી ઉપજતા નક્ષત્ર પાયા અને અક્ષરોનું ફાલક	૧૯
૨૨	અથ શી બાર પ્રકારના અદ્યમાના ફળનો વિચાર	૨૧
૨૩	અથ શી તારાગ્ન વિચાર	૨૩

અનુક્રમણિકા.

પ્રથમ કીરણ.

વિષયકં.

વિષયનું નામ.

પૃષ્ઠાંક.

૧	અથ શી તીથી વિચાર	૩
૨	અથ શી સીદ્ધિયોગ, મૃત્યુયોગ વિચાર	૩
૩	અથ શી શુભ કામમાં ત્યાગ કરવા યોગ તીથીચીના નામ.	૪
૪	અથ શી સર્વદગ્ધા તીથી વિષે	૪
૫	અથ શી ચદ્રદગ્ધા તીથી વિષે	૫
૬	અથ શી દોરા વિચાર	૬
૭	અથ શી દિવસ રાત્રીના ચોખડીઆની સમજ...	૭
૮	અથ શી વાર વેલા વિષે	૮
૯	અથ શી વાર દોળ કામ વિષે	૯
૧૦	અથ શી નવે મહ ક્યેક રાત્રી કાપર પેટસી વખત રહે તે વિષે	૧૦
૧૧	અથ શી મહ અનીચાર વહી કાપ તેનું રણ	૧૧
૧૨	અથ શી મહ વહીનું કાળ	૧૧
૧૩	અથ શી મહ અનીચારી વહીનું વિસ્તારપૂર્વક રણ	૧૧
૧૪	અથ શી મહ અનીચાર વહીના દિવસ વિષે	૧૨
૧૫	અથ શી ૨૮ નક્ષત્રમાં કામુલ, અધિપતિ વિ	૧૨
૧૬	અથ શી નક્ષત્રનાં તારા અમુખનો વિચાર.	૧૩
૧૭	અથ શી અબીચ નક્ષત્રની સમજખુ	૧૪
૧૮	અથ શી નક્ષત્રની સજા વિષે	૧૬
૧૯	અથ શી નક્ષત્રમાં કામ કરવાની સમજ	૧૭
૨૦	અથ શી સગ વિષા યોગનાં નામ	૧૮
૨૧	અથ શી રાત્રી ઉપરથી ઉપજતા નક્ષત્ર વખત, અને અગ્નિરોગનું કાળ	૧૮
૨૨	અથ શી વાર પ્રારના ચદ્રધાનાં રણનો વિચાર	૧૯
૨૩	અથ શી નરાખત્ર વિચાર	૨૧
		૨૩

વિષયાંક.	વિષયનું નામ.	પૃષ્ઠાંક.
૨૪	અથ શ્રી ચંદ્રમંત્ર વિચાર	૨૪
૨૫	અથ શ્રી બદા વિચાર	૨૫
૨૬	અથ શ્રી બદાની ધરી તથા સ્થાન વિચાર તથા તેનું ફળ	૨૬
૨૭	અથ શ્રી વિષ્ટીની દિશાઓનાં સ્થાનક તથા બદાના પુત્રની સમજ.	૨૬
૨૮	અથ શ્રી બદા રાણી વિચાર	૨૮
૨૯	અથ શ્રી વિષ્ટી મુખ વિચાર	૨૮
૩૦	અથ શ્રી પ્રદરાધે કુલોક ઉપકુલોક કંટક યોગ વિચાર	૨૯
૩૧	અથ શ્રી કાળ વેળા	૩૧
૩૨	અથ શ્રી સ્થિરર યોગ	૩૧
૩૩	અથ શ્રી કંઈ યોગ વિરે	૩૨
૩૪	અથ શ્રી વમવંટ યોગ વિરે	૩૨
૩૫	અથ શ્રી અમૃત સિદ્ધિ યોગ વિરે	૩૩
૩૬	અથ શ્રી ઉત્પાન, મૃત્યુ, કાંચુ યોગ વિરે	૩૪
૩૭	અથ શ્રી વગ્દૂપાન યોગ વિરે	૩૪
૩૮	અથ શ્રી વિજય યોગ વિરે	૩૫
૩૯	અથ શ્રી સંવર્તક યોગ વિરે	૩૫
૪૦	અથ શ્રી કાપ્તમુખી યોગ વિરે	૩૫
૪૧	અથ શ્રી રતી યોગ વિરે	૩૬
૪૨	અથ શ્રી અઘ્નવીસ યોગ આવવાનો પ્રકાર	૩૭
૪૩	અથ શ્રી કુમાર યોગ વિરે	૩૯
૪૪	અથ શ્રી રાજ યોગ વિરે	૩૯
૪૫	અથ શ્રી ત્રિવંશન યોગ વિચાર.	૪૦
૪૬	અથ શ્રી નસીત પંચક વિરે.	૪૨
૪૭	અથ શ્રી ચંદ્રમાની બાર પ્રકારની અવસ્થા વિરે	૪૩
૪૮	અથ શ્રી ચંદ્રમાના ધરની દીશાઓ વિરે.	૪૫
૪૯	અથ શ્રી ચંદ્રમાના ફળ વિરે	૪૫
૫૦	અથ શ્રી ત્રીપુતર તથા વમવંટ યોગ વિરે	૪૫
૫૧	અથ શ્રી ત્રીપુતર, વમવંટ યોગ તથા પંચક ફળ વિરે.	૪૬
	અથ શ્રી કર્ણ વિરે.	૪૭
	અથ શ્રી કર્ણ અશ્વત્થની રીતી.	૪૭

૫૪	અથ શ્રી કર્ણના નામ.	૪૭
૫૫	અથ શ્રી ઉપર કહેલા કર્ણમાં શું શું કામ કરવું તથા ન કરવું તે વિશે	૪૮
૫૬	અથ શ્રી રાકુની, ચતુષ્પદ, નામ અને કિસ્મત ક્ષે ત્રાર કર્ણના સ્વામી વિશે	૪૯
૫૭	અથ શ્રી સંક્રાંતિ પ્રકાર	૫૦
૫૮	અથ શ્રી સંક્રાંતિનું મુક્તિ મધુચાનો પ્રકાર	૫૨
૫૯	અથ શ્રી સંક્રાંતિ ૬૫ વિચાર	૫૩
૬૦	અથ શ્રી સંક્રાંતિ વાર ૬૫ વિચાર	૫૩
૬૧	અથ શ્રી સવત્સરના વચાનો વિચાર	૫૪
૬૨	અથ શ્રી પરોક્ષ મમન પ્રસ્થાન પ્રમાણ	૫૫
૬૩	અથ શ્રી મમન નક્ષેત્ર વિચાર	૫૬
૬૪	અથ શ્રી ન આધવાના નક્ષત્રોના વખત વિશે	૫૭
૬૫	અથ શ્રી પરિધરોગ જ્ઞેયોના વિચાર	૫૮
૬૬	અથ શ્રી મમન મુક્તિ વિચાર	૫૯
૬૭	અથ શ્રી દિશાશૂન્ય વિચાર	૬૦
૬૮	અથ શ્રી દિશાશૂન્યના ભગ વિશે	૬૧
૬૯	અથ શ્રી વિદિશા દિશાશૂન્ય વિશે	૬૨
૭૦	અથ શ્રી વિદિશા દિશાશૂન્યના પરિહાર વિશે	૬૩
૭૧	અથ શ્રી નક્ષેત્ર દિશાશૂન્ય વિશે	૬૪
૭૨	અથ શ્રી નક્ષેત્ર શૂન્ય વિશે	૬૫
૭૩	અથ શ્રી યોગીની વિચાર	૬૬
૭૪	અથ શ્રી યોગીનીના નામ તથા વાદન	૬૭
૭૫	અથ શ્રી યોગીનીનું ૬૭.	૬૮
૭૬	અથ શ્રી મહર્થ વાદનનો વિચાર	૬૯
૭૭	અથ શ્રી નવમહર્થ નવ વાદન અને તેનું ૬૭.	૭૦
૭૮	અથ શ્રી રાહુ વિચાર	૭૧
૭૯	અથ શ્રી સ્વરોહ્ય વિચાર	૭૨
૮૦	અથ શ્રી વિશેષ કામ વાર સ્વરોહ્ય વિચાર	૭૩
૮૧	અથ શ્રી સૂર્યના વાસા વિશે	૭૪

૮૨	અથ શ્રી કાલ પાસ વિચાર ૭૧
૮૩	અથ શ્રી વસ વિચાર ૭૩
૮૪	અથ શ્રી શુક વિચાર ૭૪
૮૫	અથ શ્રી શુક ઈશ્વરનું માસ ફળ ૭૫
૮૬	અથ શ્રી સૌભાગ્યવતી સ્ત્રીને આસરે તથા પીયર જવાનું મુદૂરત ૭૬
૮૭	અથ શ્રી સુર તથા શુકના અસ્તમાં તમ્બાકીનાં કામ ૭૮
૮૮	અથ શ્રી સિંદૂરના ગુણો વિચાર ૭૯
૮૯	અથ શ્રી રોગીને સ્નાન કરાવવાનું મુદૂરત ૮૦
૯૦	અથ શ્રી સ્ત્રીને પ્રસૂતિ સ્થાન મુદૂરત ૮૧
૯૧	અથ શ્રી પ્રથમ પ્રસૂતી સ્નાન મુદૂરત ૮૨
૯૨	અથ શ્રી કન્યાને પહેલું આલું કરવાનું મુદૂરત ૮૪
૯૩	અથ શ્રી ધરાલું તથા વજ્ર ધારણ કરવાનું મુદૂરત ૮૫
૯૪	અથ શ્રી વિદ્યારંભ મુદૂરત વિચાર ૮૬
૯૫	અથ શ્રી વર વધુને આઠ ગુણ જોવાનો વિચાર ૮૭
૯૬	અથ શ્રી એક બીજને મેણાદેહીનો સંબંધ જોવા વિષે ૮૮
૯૭	અથ શ્રી વર્ષુ વિષે ૮૯
૯૮	અથ શ્રી ગણ વિચાર ૯૧
૯૯	અથ શ્રી વૈશ્ય તથા સમાપ્તક વિચાર ૯૨
૧૦૦	અથ શ્રી તારા જોવાનો વિચાર ૯૪
૧૦૧	અથ શ્રી વિવાહમાં સર્પાકાર નાડી વેધનો વિચાર... ૯૫
૧૦૨	અથ શ્રી નાડી જોવાના કાર્યો ૯૫
૧૦૩	અથ શ્રી યુગ વિચાર ૯૬
૧૦૪	અથ શ્રી નાડી જોવાનો વિચાર ૯૬
૧૦૫	અથ શ્રી રોગી પુરૂષ જોવા વિષે ૯૭
૧૦૬	અથ શ્રી બાર રાક્ષસીનાં સ્વામિ ૯૮
૧૦૭	અથ શ્રી મહા ઈંડ નીચ રાક્ષી વિચાર... ૯૮
૧૦૮	અથ શ્રી મહાના અતિ વેર વિષે ૯૯
૧૦૯	અથ શ્રી યોની તથા અષ્ટ પ્રિતિ વિચાર ૧૦૦

૧૧૦	અથ ભા મુકન મુ ન તથા વાચા બાચા તથા વિષ બાચામાં વર્ણવાના વિવરણ તથા વાર૧૦૧
૧૧૧	અથ ભા વસ્ત્ર પટેરવાનું મુકન૧૦૨
૧૧૨	અથ ભા વસ્ત્ર પટેરવા મા વર્ણવના વિવરણ તથા તેનું ફળ૧૦૩
૧૧૩	અથ ભા કાંતાના વાસામાં પ્રથમ અથવાનું મુકન૧૦૪
૧૧૪	અથ ભા બગાડને પ્રથમ અથવા ખરાબવાનું મુકન૧૦૪
૧૧૫	અથ ભા નાનકડાં ગરમી વાગુ મગસા વિષે૧૦૫
૧૧૬	અથ ભા નાનકડાં અથવાના વિચાર૧૦૫
૧૧૭	અથ ભા સર્વ કસ કરે તેનો વિચાર૧૦૬
૧૧૮	અથ ભા જન નિષી વિષે૧૦૬
૧૧૯	અથ ભા ગામીને રોજની મુજબ થવાનો વિચાર૧૦૭
૧૨૦	અથ ભા પ્રિય કાર્ય વિષે વિચાર૧૦૭
૧૨૧	અથ ભા મન કિયા વિષે૧૦૮
૧૨૨	અથ ભા પ્રથમ મોચરી તપસમાં તથા મોચ કરવાનું મુકન૧૦૮
૧૨૩	અથ ભા અદમાના દાસનો વિચાર૧૦૯
૧૨૪	અથ ભા રાષ્ટ્ર સાર્વાનીનું ફળ૧૧૦
૧૨૫	અથ ભા જાન થતી પત્ર પ્રમાણ૧૧૧
૧૨૬	અથ ભા આરપમ્બ જાનર લેવાનું મુકન૧૧૨
૧૨૭	અથ ભા રાજુ ફળ વિચાર૧૧૩
૧૨૮	અથ ભા જર કરવાનું તથા વધવાનું મુકન૧૧૪
૧૨૯	અથ ભા રોષ નામની વિષે૧૧૫
૧૩૦	અથ ભા ગુરુનું ફળ૧૧૬
૧૩૧	અથ ભા કુંડળી જોવા વિષે૧૧૭
૧૩૨	અથ ભા સર્વાંગ યોગ થત૧૧૮
૧૩૩	અથ ભા વર્ષના ચાર રથબને થત૧૧૮
૧૩૪	અથ ભા મોટી વસ્ત્ર મગસા ન મગસાનો વિચાર૧૨૧
૧૩૫	અથ ભા મુજબ યોગ થત૧૨૨
૧૩૬	અથ ભા અમુક યોગ થત૧૨૩
૧૩૭	અથ ભા વિ નાગક થત૧૨૪
૧૩૮	અથ ભા૧૨૫

૧૧૭	અથ શી સત્ત્વ પ્રમાણ રૂળ વિચાર	૫૫
૧૧૮	અથ શી સત્ત્વ રૂપ કરવાનો વિચાર	૧૦
૧૧૯	અથ શી રાષ્ટી પતિ વિચાર	૧૦૩
૧૨૦	અથ શી સમભાષ વિચાર	૧૦૪
૧૨૧	અથ શી પદ્મને શુદ્ધિ વિચાર	૧૦૫
૧૨૨	અથ શી સકાંતી નામ રૂળ વિચાર	૧૦૬
૧૨૩	અથ શી દીનમાન વિચાર	૧૮૨
૧૨૪	અથ શી મેટ્રિક રાષ્ટી મધ્યપદ વિચાર	૧૮૨
૧૨૫	અથ શી દિક્ષા પતિ મુદ્દપમા ચદ્રપદ વિચાર	૧૮૮
૧૨૬	અથ શી મહ નિગળ રૂળ વિચાર	૧૮૯
૧૨૭	અથ શી મહ વસા વિચાર	૧૯૩
૧૨૮	અથ શી મુગ અંક વિચાર	૧૯૮
૧૨૯	અથ શી કાષ્ઠાગ્ર જલુષિય પત્તી વિચારે સૂત્રોને આધારે	૨૦૦
૧૩૦	અથ શી ઉત્તરાધિપત સૂત્રને આધારે રતિ દિવસની પોરણી	૨૦૫
૧૩૧	અથ શી દીપા વિચાર તથા પ્રત્યાષીક બોલ	૨૧૨
૧૩૨	અથ શી મેળી વિચાર	૨૧૭
૧૩૩	અથ શી કૃષ્ણ અથવા કોથાના ધરનો વિચાર	૨૧૮
૧૩૪	અથ શી મહ રતિ કરવાનો ભવ	૨૧૯
		૨૨૦

જાહેર ખબર.

બીમશી માણેક વિચારેનાં જાપેલાં તમામ જાનના જૈન ધર્મના તેમજ વાનંજી નાવેલી, કામદાસ, નાટીક વિચારે પુસ્તકો અને સવત્સરીના જાપેલા કામગીરી અમારે ત્યાંથી બ્યાજબી કીમને મગગે જણાવે મનાવન રને થોડા કીમીસન આપવામાં આવશે સખો —

શાહુ ત્રીભોવનદાસ રૂઝનાથદાસ, જૈન શુકસેવર,
આમરીન કુરાની પોળ—અમદાવાદ.

પુસ્તક મળવાનાં ઠેકાણું:—

—:૦:—

સુરત.

૧. મગદકતી પાસેથી.

૨. શા. નાગરદાસ લખુભાઈ,

કે. ભાગા તળાવ, પોસ્ટ ઓફીસની પાછળ, ઘર નં. ૧૭૮.

અમદાવાદ.

૩ા. શ્રીગિરનારાસ ફુલનાથદાસ જેન જીકસેવર,

કે. રામપુર, આકાશીકના કુવાની પેળ.

ખંવાત.

૪મમ શ્રી હરજીભંજી રવાળી પુસ્તકાલય,

શા. કાકે મિલોલાલ મિલીયંદ

કે. મુતારવાડો.

૨૪

૨૧.

૨૨૪

૨૨૬

॥ श्री गौतमेभ्यो नमः ॥

॥ श्री नरचंद्र जैन ज्योतिष. ॥

प्रथम कीरण (भाग १ लो.)

॥ मंगळाचरण. ॥

॥ श्लोक. ॥

श्री अर्हतजिनंनत्वा । नरचंद्रेणधीमता ।

सारमुध्रीयते किंचित् । योतिषः क्षीरनिरधे ॥१॥

भावार्थ—अथकार्यं नरचंद्र आचार्यं पुद्गिमान पीताना
छंदेव श्री अर्हत एन तिर्यकर प्रभुने वहन नभस्कार करीने,
ज्योतिषउधी समुद्रभाधी चारने छिदाउ करे ॥ अर्थात् सागरने
सागरभा सरथा रूप करे छे प्रतवम के आ अथभा ४८ विष
येभा यद्युः ज्योतिष नभावेष्ट याय छे ते अष्टादीन विषयेना
नाम नीचे प्रनाछे ॥ १ ॥

तिथि वार धिन्न योगा । राशि शक्ति तारकावलं भद्रा ॥

कुलिकोप कुलिक कंटक । अर्द्धग्रहण कालवेलाच ॥२॥

स्थिर शुभाशुभर व्युप । कुमार राजादि योगगांडां ॥

पंचक चंद्रावस्था । त्रिपुष्कर यमल करणानि ॥३॥

प्रस्थानक्रम दिग् धिन्न । शूल कीलाश्च योगिनी राहु ॥

हंस रवि पामा काल । वच्छ शुक्रेगति रितिगमने ॥४॥

स्नानाभिधान विद्याक्षरं । वर पात्र नष्ट मृगिगमा ॥

पेत्रिक मेहारंभा । प्रकीर्णमान्यत्रवर्तते ॥५॥

ભાવાર્થ:—

૧ પંદર તિથીનો વિચાર.	૨૭ દીથી વિદીથીનો વિચાર.
૨ ચાત વારનો વિચાર.	૨૮ નક્ષત્રનો વિચાર.
૩ અઠ્ઠાવિસ નક્ષત્રનો વિચાર.	૨૯ દીશાશૂળનો વિચાર.
૪ સત્તાવિસ યોગ ક્રમનો વિચાર.	૩૦ કીલક યોગનો વિચાર.
૫ બાર રાશીનો વિચાર.	૩૧ યોગીની વિચાર.
૬ ચંદ્રમાનો વિચાર.	૩૨ રાહુનો વિચાર.
૭ તાર બળનો વિચાર.	૩૩ નાશીકાનો વિચાર.
૮ ભદ્રાનો વિચાર.	૩૪ સૂર્યનો વિચાર.
૯ કુશીક યોગ વિચાર.	૩૫ પાસનો વિચાર.
૧૦ ઉપકુશીક યોગ વિચાર.	૩૬ કાગપાસનો વિચાર.
૧૧ કંટક યોગ વિચાર.	૩૭ વત્સનો વિચાર.
૧૨ અર્ધ પ્રકર વિચાર.	૩૮ ઉદય અસ્ત શુકની ગતિનો વિચાર. ગમન મુદુર્ત.
૧૩ કાગ વેળા વિચાર.	૩૯ રનાન મુદુર્તનો વિચાર.
૧૪ રિધર ચર યોગ વિચાર.	૪૦ નામ કરણ મુખ વિચાર.
૧૫ શુભ યોગ વિચાર.	૪૧ વિદ્યા ભળવાના મુદુર્તનો વિચાર.
૧૬ અશુભ યોગ વિચાર.	૪૨ પ્રથમ મુંડન મુદુર્ત વિચાર.
૧૭ રવી યોગ વિચાર.	૪૩ વજ્ર પહેરવાના મુદુર્તનો વિચાર.
૧૮ કુમાર યોગ વિચાર.	૪૪ કાંચ પાત્રાદિ મુદુર્ત વિચાર.
૧૯ રાજ યોગ વિચાર.	૪૫ મન વસ્તુના લાભનો વિચાર.
૨૦ ગર્ભ યોગ વિચાર.	૪૬ રાગીયો રાગથી છુટશે કે નહિ તેનો વિચાર.
૨૧ વચક વિચાર.	૪૭ પેત્રી કાર્ય કરવાનો વિચાર.
૨૨ ચંદ્રમાની અવસ્થાનો વિચાર.	૪૮ ધરનો આરંભ કરવાનો મુદુર્ત વિચાર.
૨૩ ત્રીપુરકર યોગ વિચાર.	
૨૪ લગ્ન યોગ વિચાર.	
૨૫ જ્ઞાન ક્ષતિ વિચાર.	
૨૬ પ્રસ્થાન કરતુ વિચાર.	

કેટલી રીતે નરચંદ્ર આચાર્યે આજ્ઞાસીમ પ્રકરણમાં ગણેનો

અનુવેષ્ટ કર્યો છે તે હમણા આમજ વર્ણન કરીને કહીશું. ૪૨-૫૪

જયા રિક્તા । પૂર્ણાશ્વનામતઃ ક્રમસઃ ॥

તે પ્રત્યપ્તી । એકાદશાઘાસ્વનામફલા ॥૬૫॥

એ અગ્યારસિનંદા । વીજસાતમિ વારસિભદ્રા ॥

તે રસજયા । ચોથ નવમિ ચઠ્ઠદશિ રિક્તા ॥૭૦॥

મિ પૂન્યમ પૂર્ણા ॥

તીથી ધન્ત.

૧	૬	૧૧	૧૬	તીથી
૨	૭	૧૨	૧૭	તીથી
૩	૮	૧૩	૧૮	તીથી
૪	૯	૧૪	૧૯	તીથી
૫	૧૦	૧૫	૨૦	તીથી

ઉપર કહેલી તીથી જેવી કે નંદા, ભદ્રા, જયા, વગેરે તીથીઓમાં ફક્ત રીક્તા તીથી શુભ કાર્યમાં વ્યાર તીથીઓ પોતપોતાના નામ પ્રમાણે ફળ ૬-૭ ॥

સિદ્ધિયોગ મૃત્યુયોગ વિચાર.

જયા । જયાચદિતિનંદને ॥

તીથી । તિથયઃ સર્વ સિદ્ધિદા ॥૮૦॥

જે કાલે ભદ્રા સહીત દિવસ ધામધારી કહે છે, તે કાલે ભદ્રા તીથી સમજવી નથી.

ભવેત્તમોમાર્કયોનંદા । મદ્રાજિવશશાંકયો ॥

જયાચ્ચશોમપુત્રેણ । રિક્તત્રેવંતુભાર્ગવે ॥૧૭॥

પૂર્ણાશનિશ્ચરેજ્ઞેયા । મૃત્યુયોગાપ્રકિર્તિતા ॥૧૮॥

તીથી અને વાર બે યોગ થવાથી સીદ્ધી યોગ અને મૃત્યુ યોગ થાય છે. તેની સમજ નીચેના યંત્રથી બાણવી.

સીદ્ધી યોગ યંત્ર.

મૃત્યુ યોગ યંત્ર.

તીથીનું નામ. તીથી. વાર. તીથીનું નામ. તીથી. વાર.

નંદા	૧	૬	૧૧	શુક.
ભદ્રા.	૨	૭	૧૨	શુક.
જ્યા.	૩	૮	૧૩	મગ્ગ.
રીક્તા	૪	૯	૧૪	શની.
પૂર્ણા	૫	૧૦	૧૫	શુક.

નંદા	૧	૬	૧૧	ર. મ.
ભદ્રા.	૨	૭	૧૨	સી. શુ.
જ્યા.	૩	૮	૧૩	શુક.
રીક્તા	૪	૯	૧૪	શુક.
પૂર્ણા	૫	૧૦	૧૫	શની.

ભાવાર્થ:—ઉપર બતાવેલા સીદ્ધીયોગ અને મૃત્યુ યોગ શુભ કામમાં સીદ્ધીદાયક સમજવા, અને મૃત્યુયોગ શુભ કામમાં સર્વથા ત્યાગ કરવા. ॥ ૮-૯-૧૦ ॥

અથ શ્રી શુભ કામમાં ત્યાગ કરવા યોગ્ય
તીથીઓના નામ.

અમાવાસ્યાષ્ટમિપદિ । દ્વાદશીશુભકર્મસું ॥

ત્રયસ્પૃગવમેરિક્ત । દગ્ધાકૂરાશ્ચવર્જયેત્ ॥૧૧॥

વારત્રયંસ્પૃશંસંતિ । ત્રિદિનસ્પૃગ્તિથિર્ભવેત્ ॥

વારેતિથિત્રયંસ્પર્શિ । ન્યવમંમધ્યમાતિથી ॥૧૨॥

કષ્ટંતોરંવરેદોસ્થ્ય । ગૃહપ્રવેશશૂન્યતં ॥

આયુધેમરણ્યાત્રા । કપ્યુદ્ધાહો નિર્ચક્ત ॥૧૩॥

ભાવાર્થ—અમામ, આઠમ, છઠ, બારમ, વપેલી તીથી તથા સુર્યને ન દેજે તે તીથી તથા રીકા તીથી એટલે ૪, ૬, ૧૪, તથા ચત્રદગ્ધા તીથી તથા સુર્યદગ્ધા તીથી તથા એક વાર ત્રણ તીથીને ભોગવે તે દીવસ તથા એક તીથી ત્રણ દીવસ ભોગવે તે એ સર્વે શુભ કામમા વર્જવી, વળી વિશેષમાં તેનું ફળ કહે છે કે, ઘડી તીથીમા તથા વપેલી તીથીમા બે બાળકોનું પ્રથમ મુંઢન કરાવે તો મૃત્યુ થાય તથા નવા ઘરમા પ્રવેશ કરે તો તે ઘર શૂન્ય થાય તથા નવું દથીયાર બાપે તો મૃત્યુ પામે, બાપાએ ભય તો નીમ્બળ થાય, ખેતી કરે તો નીપળે નહીં, વીનાહ કરે તો વીન થાય, માટે તે તીથીઓમાં પુરોહિત કામ ન કરવા. તે તીથીઓ ત્યાગ કરવા ચોખ્ખા છે. ॥ ૧૧-૧૨-૧૩. ॥

અથ શ્રી સૂર્યદગ્ધા તીથી વિષે.

દ્વિતિયાધનમીનેષુ । ચતુર્થવિપકુંભયો ॥

મેપકર્કટયોઃપટિ । કંન્યામિથુનચાષ્ટમિ ॥૧૪॥

દશમિવૃશ્ચિકેર્મિહે । દ્વાદશમિકરેતુલે ॥

તિયયો અર્કદગ્ધાશ્ચ । સર્વકાર્યવિવર્જિતા ॥૧૫॥

ભાવાર્થ—ધનરાશી તથા મીનરાશીની સંકાંતીમાં બીજ તીથી દગ્ધા કહેવાય, વૃષભ રાશી તથા કુંભ રાશીની સંકાંતીમાં થાય દગ્ધા તીથી બાણવી, મેષ રાશી તથા કરક રાશીની સંકાંતીમા છઠ દગ્ધા તીથી બાણવી. કન્યા રાશી તથા મીથુન રાશીની સંકાંતીમા બઠમ દગ્ધા તીથી બાણવી, વૃશ્ચિક રાશી તથા સિંહ રાશીની સંકાંતીમા દશમ દગ્ધા તીથી બાણવી, મકર રાશી તથા તુલા રાશીની સંકાંતીમા બરમ દગ્ધા તીથી બાણવી. નીચીએ સર્વે શુભ કામમાં ત્યાગ કરવી ૧૪-૧૫

દિવસનાં ચોધડીયાં.

રવી.	સોમ.	મંગળ.	બુધ.	ગુરુ.	શુક્ર.	શની.
ઉદ્દેગ	અમૃત	રોગ	લાભ	શુભ	ચક્ષ	કાળ
ચક્ષ	કાળ	ઉદ્દેગ	અમૃત	રોગ	લાભ	શુભ
લાભ	શુભ	ચક્ષ	કાળ	ઉદ્દેગ	અમૃત	રોગ
અમૃત	રોગ	લાભ	શુભ	ચક્ષ	કાળ	ઉદ્દેગ
કાળ	ઉદ્દેગ	અમૃત	રોગ	લાભ	શુભ	ચક્ષ
શુભ	ચક્ષ	કાળ	ઉદ્દેગ	અમૃત	રોગ	લાભ
રોગ	લાભ	શુભ	ચક્ષ	કાળ	ઉદ્દેગ	અમૃત
ઉદ્દેગ	અમૃત	રોગ	લાભ	શુભ	ચક્ષ	કાળ

રાત્રીનાં ચોધડીયાં.

રવી.	સોમ.	મંગળ.	બુધ.	ગુરુ.	શુક્ર.	શની.
શુભ	ચક્ષ	કાળ	ઉદ્દેગ	અમૃત	રોગ	લાભ
અમૃત	રોગ	લાભ	શુભ	ચક્ષ	કાળ	ઉદ્દેગ
ચક્ષ	કાળ	ઉદ્દેગ	અમૃત	રોગ	લાભ	શુભ
રોગ	લાભ	શુભ	ચક્ષ	કાળ	ઉદ્દેગ	અમૃત
કાળ	ઉદ્દેગ	અમૃત	રોગ	લાભ	શુભ	ચક્ષ
લાભ	શુભ	ચક્ષ	કાળ	ઉદ્દેગ	અમૃત	રોગ
ઉદ્દેગ	અમૃત	રોગ	લાભ	શુભ	ચક્ષ	કાળ
શુભ	ચક્ષ	કાળ	ઉદ્દેગ	અમૃત	રોગ	લાભ

ઉપર યંત્રમાં દેખાડેલા ચોધડીયા દીવસ અને રાત્રીમાં પુરા થાય છે. તેમાં દીવસના આઠ અને રાત્રીનાં પણ આઠ સમજવા. તેમાં શુભ કાર્યમાં કાળ, ઉદ્દેગ અને રોગ એ ત્રણ વર્ગવાં, અને શુભ, અમૃત, લાભ, ચક્ષ એ શુભ કાર્યમાં લેવા. વળી આ ચોધડીયા તજવાની સમજ નીચે પ્રમાણે:—

અથ શ્રી વાર વેળા વિષે

હોહરો.

સ્વી ઉદ્દેગ અમૃત શરી, મગજ રોગ બેહાલ,
બુધ લાભ શુભ શુર, જન્યુચન શનીશ્વર કાળ
એલીપરે એક એક છે, પટ પટ ગણે ખચીત,
દીન ચોપડીઆ દાખવો, રચણી પાચે રીત

ભાવાર્થ:—જેમકે સ્વીવારે પહેલું ચોપડીયું ઉદ્દેગ છે તે બીજું ચોપડીયું કયું સમજવું તે કે સ્વીવારથી ૭ વાર ગણવા એટલે શુક્રવાર આવ્યો, ત્યારે શુક્રવારનું પહેલું ચોપડીયું જે વળે તે સ્વીવારનું બીજું ચોપડીયું સમજવું તેમજ શુક્રવારથી ૭ વાર બુધવાર આવ્યો, ત્યારે જે બુધવારનું પહેલું ચોપડીયું તે સ્વીવારનું ત્રીજું ચોપડીયું સમજવું એ પ્રમાણે આઠે મમજવા પણ ત્રીમાં પાચ ગણવા. જેમકે, સ્વીવારથી પાચમો વાર શુર આવ્યો, ત્યારે શુરવારનું પહેલું ચોપડીયું શુભ છે, ત્યારે સમજે કે, સ્વીવારે રાત્રે પહેલું ચોપડીયું શુભ છે તે પ્રમાણે બીજું, ત્રીજું એમ આઠે સમજવા એ પ્રમાણે ચોપડીઆ મમજવા. તેમજ તે સાત વારમાં ત્રણ વાર કુર અને ચાર વાર સોમ્ય છે સ્વી, મગજ, શની, એ ત્રણ વાર કુર કહ્યા છે માટે શુભ કામમા લજવા તથા શુર, બુધ, શુક્ર, સોમ એ ચાર વાર સોમ્ય છે માટે સારા કામમા લેવા. હોરાની ગણતરી બધર દેખાડેલી છે વિશેષ ચોપડીઆ પ્રમાણે ગણતરી, અને તેના નામ સ્વીવારની પહેલી હોરા ઉદ્દેગ, સોમવારની અમૃત, મગજની રોગ, બુધની લાભ, શુરની શુભ, શુક્રની વ્યગ્ર, શનીની કાળ એ પ્રમાણે જન્યુકમે છઠ્ઠા વારથી ઉપર પ્રમાણે ગણવી. નામ પ્રમાણે શુભ જાણવા. ॥ ૨૧-૨૨ ॥

અથ શ્રી વાર વેળા વિષે.

અજઝલિ ઘટમિને માસ્કરેસ્તં પ્રયાતે ।

વૃષધનુપકૃલિરે ચાર્દસત્રોતુલાઈ ॥

મિથુન મકરસિંહે કંન્યકાયં પ્રભાતે ।

इति विद्रुगतितोयं वार संक्रांतिकाल ॥ २३ ॥

ભાવાર્થ:—મેષ, વૃશ્ચિક, કુંભ, મીન એ રાશીની સંક્રાંતિમાં સૂર્ય અસ્ત સમયે વાર વેલા સમજવી.

વરખ, ધન, કર્કે, તુલા સંક્રાંતિમાં અર્ધ રાત્રીએ વાર વેલા બેસે. મીથુન, મકર, સિંહ, કન્યા રાશીની સંક્રાંતિમાં પ્રભાત સમયમાં વાર વેલા બેસે. એ પ્રકારે વાર વેલા સમજવી. એ વાર વેલા શુભ કામમાં ૨૥ ઘડી વર્જવી. ॥ ૨૩ ॥

अथ श्री वार दोष भंग विपे.

न वार दोषा प्रभवन्ति रात्रौ ।

विशेषतो भौम शनिश्चर୍କान् ।

अंधोयथाभर्तुर्विलાસનિનાં ।

कटाक्षवाणा विफला भवन्ति ॥ २४ ॥

ભાવાર્થ:—સાતે વારનો દોષ રાત્રીમાં કામકાજ કરતાં જતાં આવતાં લાગે નહિ. વિશેષ મંગળ, શની, રવી એ ત્રણ વારનો રાત્રીએ સર્વથા દુષણ નહિ. તેના ઉપર દષ્ટાંત કહે છે. જેમ દોષ સ્ત્રી પોતાના અંધ પત્નીની પાસે રતી વીલાસ, કૌડા, હાવભાવ, આંખના કટાક્ષ કરે તે સર્વે નિષ્ફળ છે કેમકે તેના પતી અંધ છે તે તેના હાવભાવાદિક દેખી શકતો નથી તેમ રાત્રીમાં પાપવાર પોતાનું પાપજન આપી શકતા નથી. ॥ ૨૪ ॥

अथ श्री नवे ग्रह एक राशी ऊपर केटलो

वखत रहे ते विपे.

मासं रवि बुध शुक्र । सार्द्धं भौम त्रयोदशाचार्य ॥

त्रिंशन्मदोऽष्टदशगृह । शशिदिन युगंशं ॥ २५ ॥

ભાવાર્થ:—ત્રણ ગ્રહ એક મહીના એક રાશી ભોગવે છે તે રવી, શુક્ર, શુક્ર, એ ત્રણ ગ્રહની એક માસની સ્થિતિ સમજવી મંગળવાર દોઢ માસ એક રાશી ભોગવે, ગુરુ તેર માસ એક રાશી ભોગવે, અને શનિશ્વર ત્રીસ મહિના એક રાશી ભોગવે (મહી વરસ). શકુ અને કેતુ અઢાર માસ એક રાશી ભોગવે છે ॥ ૨૫ ॥

અથ શ્રી ગ્રહ અતીચાર વક્રી થાય તેનું ફળ.

અતિચારગતાફેલિત્ । કેલિત્વક્રમુપાગતા ॥

પૂર્વરાશિફલંવિદદ્યાત્ । બ્રહ્મસ્પતિવિવર્જિતા ॥ ૨૬ ॥

ભાવાર્થ:—અતીચાર એટલે પોતાની મતીના પ્રમાણથી વિશેષ ચાલે તેને અતીચારી ગ્રહ કહે છે, અને જે ગ્રહ પોતાની રાશીથી પાછડી રાશીમાં આવે તે ગ્રહ વક્રી કહેવાય તે ગ્રહ પોતાની રાશીથી પાછડી રાશી ઉપર જાય તે તેજ રાશીનું ફળ આપે, પણ બૃહસ્પતી વક્રીને ગર્વે ગ્રહ ઉપર પ્રભાણે ફળ આપે ॥ ૧ ૨૬ ॥

અથ શ્રી ગ્રહ વક્રીનું દ્રષ્ટાંત.

યત્ર પ્રજ્વલિતો વન્હિ । દાહંતત્રેવકારયત્ ॥

યસ્મિન્ રાશિસ્થિતાઃ સ્વેત્ર । ફલંતસ્યેવદાપયેત્ ॥ ૨૭ ॥

ભાવાર્થ:—જેમ અગ્નિ જે જગ્યાએ જાળીએ તેજ જગ્યા અગ્નિ જાળે, તેવીજ રીતે જે રાશી ઉપર ગ્રહ વક્રી તમા અતી ચારી થઇને જાય તેજ રાશી ફળ આપે ॥ ૨૭ ॥

અથ શ્રી ગ્રહ અતીચારી વક્રીનું વિસ્તારપૂર્વક ફળ.

અતીચારે ગતે જિવે । વક્રિ ભૂતે શનિશ્વરે ॥

હાહા ભૂતજગત્સર્વે । રાજાનોયુદ્ધમુદ્યતા ॥ :

મૌમ વક્રે શ્વના વૃષ્ટી । બુધ વક્રે રસ ક્ષયં ॥

ગુરુ વક્રે જને પિઢા । શુક્ર વક્રે પ્રજા સુખી ॥૨૯॥

શનિ વક્રે ભવેત રોગી । રાહુ વક્રે જન ક્ષયં ॥

एते वक्र गता खेत्रः । क्षयं तस्य फलाफलं ॥३०॥

ભાવાર્થ:—ગુરુ જે વરસમાં અતીચારી હોય એટલે ધણી ગતીવાળો. એટલે પાંચની ગતી તથા છથી અધિક ગતીમાં આવે તો અતીચારી કહેવાય. જે તે અગીઆર બાર મુખી. વપે. અને તે સમયમાં શની વક્રી થાય તો જગતમાં હાહાકાર કરાવે, એટલે ભય, અનાવૃષ્ટી, પ્રત્નપીડા, રામઓમાં માંદોમાંદો મુદ્દ થાય. મંગળ વક્રી થાય તો અનાવૃષ્ટી એટલે વરસાદ ન વરસે. બુધ વક્રી થાય તો રસકસ મોંઘા કરે. શુક્ર વક્રી થાય તો મનુષ્યમાં પીડા કરે. શુક્ર વક્રી થાય તો પ્રત્નને ગુણ આવે. શની વક્રી થાય તો રોગ આવે. રાહુ વક્રી થાય તો મનુષ્યોને પીડા કરે. એ ક્રમ પોતપોતાના વક્રી પ્રમાણે ક્રમ આવે. ॥૨૯-૩૦॥

अथ श्री ग्रह अतीचार वक्रोना दीवस विषे.

त्रिमुनि दीनोन्निक नेत्रे । गुणेश्वरेशर युगेनभोविश्वे ॥

वक्र त्यागं क्रमशः । कुर्वति कृजादयः खेत्र ॥ ૩૧ ॥

अर्द्ध मासो दशा हानि । त्रियस्त्री दिवसादश ॥

मासापद् मगलादिनी । अतिचार प्रकिर्त्तिना ॥ ૩૨ ॥

शन्यांगारकाजिवानां । पंचमस्थो यदा गवि ॥

तदा वक्रं विजानियान् । त्वमे मगलागानि ॥ ૩૩ ॥

ભાવાર્થ:—મંગળ તેર દીન વક્રી રહે, બુધ ૨૩ દીન વક્રી રહે, શુક્ર ૨૫ દીન એકબે તેર દીન વક્રી રહે, શુક્ર તેનાથીયે દીન વક્રી રહે, શની એકબે આશીસ દીન વક્રી રહે.

त्रिविक्रमानन्द मृदंगरूपं । वृत्तंतोन्यत् यमल द्रव्यार्थं
 पर्यंकलुत्यं मुरजानुंकारं । मित्येव मस्वादिभिचक्ररूपं ३७
 अश्वयमदहनकमलजाशशिशृलभृदंतिर्जावफणिपिनरं ॥
 योन्ययमादिनक्र त्वष्ट्रा । पवनशक्रामि मित्रात्रा ३८ ॥
 शुक्रानिरतीस्तोयं । विश्वे ब्रह्माहरिर्वसु ॥
 वरण अजपादो च अगिचुषा पृषानेर्ताम्यगमानां ॥ ३९ ॥

नक्षत्र, तारा, आकृती, स्वामी तथा पाथानां अक्षर.

नक्षत्राणां नाम	तारा	आकार	स्वामीनां नाम	पाथानां अक्षर
१ अश्विनी	३ तारा	विमाना भुज आकार	अश्व	अ ई ना ला
२ भरणी	३ तारा	घोनी आकार	अश्व	ली गु मे दी
३ कृत्तिक	६ तारा	गर्भ आकार	अश्विनी	अ ई ली वी
४ रोहिणी	५ तारा	मातृभोग्ये अकार	अश्विनी	ली वी वी वी
५ मृगशिर	३ तारा	हस्तभुजा घीम ३२	अश्व	ली वी वी वी
६ आर्द्रा	१ तारा	अश्विनी आकार	अश्व	ली वी वी वी
७ पुनर्वसु	४ तारा	धर आकार	अश्व	ली वी वी वी
८ पुष्य	३ तारा	शर आकार	अश्व	ली वी वी वी
९ अश्लेषा	६ तारा	अश्व आकार	अश्व	ली वी वी वी
१० मघा	५ तारा	आर्द्रा आकार	अश्व	ली वी वी वी
११ पूर्वाषाढा	२ तारा	शरीर आकार	अश्व	ली वी वी वी
१२ मघाषाढा	२ तारा	अश्व आकार	अश्व	ली वी वी वी
१३ ज्येष्ठा	५ तारा	आर्द्रा आकार	अश्व	ली वी वी वी
१४ आषाढा	१ तारा	आर्द्रा आकार	अश्व	ली वी वी वी
१५ स्वाती	१ तारा	अश्व आकार	अश्व	ली वी वी वी
१६ वीरज्या	४ तारा	तेरकुमो अकार	अश्व	ली वी वी वी
१७ अनुराधा	४ तारा	अश्विनी अकार	अश्व	ली वी वी वी
१८ ज्येष्ठा	३ तारा	अश्व आकार	अश्व	ली वी वी वी
१९ मृग	११ तारा	अश्व आकार	अश्व	ली वी वी वी
२० पूर्वाषाढा	४ तारा	अश्व आकार	अश्व	ली वी वी वी
२१ मघाषाढा	४ तारा	अश्व आकार	अश्व	ली वी वी वी

૨૨ અમીય	૩ તારા	મયના મુખ આકાર	વીચ	જુ જે જો.વા
૨૩ અવજુ	૪ તારા	કવડનો આકાર	હરી	ખી ખુ ખે ખો
૨૪ ધનીગ્ધા	૪ તારા	પંખી પીંજર આકાર	વસુ	મ મી મુ મે
૨૫ ચનમીયા	૧૦૦ તારા	ઝાવરને આકાર	વરજુ	જો સ સિ સુ
૨૬ પુર્વાશ્વપદ	૨ તારા	અર્ધ પત્રંગ આકાર	અર્ધક	સે સો દ દિ
૨૭ ઉત્તરાશ્વપદ	૨ તારા	જન્ને ધર્મ પૂર્ણ પત્રંગ અદિરતું	દુ સ ઝ મ	
૨૮ રેવતી	૩૨ તારા	વદાણને આકાર	પુષા	દે દો ચ ની

ભાવાર્થ:—ઉપરના ચંત્રમાં વિશેષ એટલું સમજવાનું છે,

‘કે જે નક્ષત્રના પાયાના ચાર ચાર અક્ષર આપવામાં આવ્યા છે તેની મતલબ એવી છે, કે અશ્વની નક્ષત્રના ચાર પાયા છે એટલે ચાર ભાગ સમજવા, અને તેના ચાર અક્ષર સુ. ચે. ચો. લા. એ પ્રમાણે સંજ્ઞા બતાવી છે. ધારો, કે કોઈ માણસનો અશ્વની નક્ષત્રમાં જન્મ થયો છે ત્યારે વિચારવું કે કયા પાયામાં અશ્વની નક્ષત્ર છે. જો પેલા પાયામાં હોય તો તેનો (સુ) અને બીજા પાયામાં હોય તો તેનો (ચે) અને ત્રીજા પાયામાં હોય તો (ચો.) અને ચોથામાં હોય તો (લા.) એ પ્રમાણે સમજવું. માટે પેલા પાયામાં જન્મ થયો હોય તો તેનું નામ સુનીલાલ, બીજા પાયામાં હોય તો ચેતનલાલ, ચોથા વિગેરે નામ, ત્રીજા પાયામાં હોય તો ચોથમલ વિગેરે નામ આવે, ચોથામાં હોય તો લાલચંદ, લાખાલાલ વિગેરે. એ પ્રમાણે અઠ્ઠાવીથે નક્ષત્રના પાયા ઉપરથી નામની સંજ્ઞા સમજવી. રાશીના અક્ષરોપરથી નામની સંજ્ઞા પાછળ આપીશું. ॥ ૩૪-૩૬ ॥

અથ શ્રી અમીચ નક્ષત્રની સમજણ.

શ્રવણઘટિકાચતુસ્ત્રય । માદ્યંચસ્મોન્દિ ઉત્તરાપાદા ॥
અભિજિત્ ભોગોવેધે । કાર્ગલ્લતોપયોગાદો ॥ ૪૦ ॥

ભાવાર્થ:—શ્રવણ નક્ષત્રની ઘડી ચાર, ઉત્તરાપાદા નક્ષત્રનો છેલ્લો પાયો તેની ઘડી સોળ તથા શ્રવણના પેલા પાયાની ચાર ઘડી અમીચ કોગવે. એ અમીચ નક્ષત્રનો સમય એકાર્ગલ લનાપાત કરવામાં લેવો. ॥ ૪૦ ॥

અથ શ્રી નક્ષત્રની સંજ્ઞા વિષે.

ચરં ચલં સ્મૃતં સ્વાતિ । પુનર્વસુશ્રુતિત્રયં ॥
 ઋસ્મુગ્રં મધ્યા પૂર્વા । ત્રિતયં ભરણી તથા ॥ ૪૧ ॥
 ધ્રુવંસ્થિરંવિનિર્ઢિષ્ટં । રોહિણી ચૌત્તરાત્રયં ॥
 તીર્થુદારુણમશ્લેષા । જ્યેષ્ઠાદ્રા મૂલ સંજ્ઞક ॥ ૪૨ ॥
 લઘુક્ષિપ્રં સ્મૃતં પુણ્યો । દસ્તોશ્વિન્યભિજિત્તથા ॥
 મુદુમેત્રં સ્મૃતં ચિત્રા । અનુરાધા રેવતી મૃગ ॥ ૪૩ ॥
 મિથ્રં સાધારણં પ્રોક્તં । વિશાખાકૃતિકાસ્તથા ॥
 નક્ષત્રેષુ કર્માણિ । નામતુલ્યાનિકારયેત ॥ ૪૪ ॥

જાવાર્થ — ઋષભ, ર્વાતી, પુનર્વસુ, ધનીષ્ટા, સતભીશા એ પાંચ નક્ષત્રની સંજ્ઞા સહા છે

ત્રણ પૂર્વા એટલે પુર્વાશ્વિણી, પુર્વાષાઢા, પુર્વાભાદ્રપદ મધ્યા, ભરણી એ નક્ષત્રની કુર તથા ઉમ સહા છે

રોહિણી, ત્રણ ચિત્રા એટલે ચિત્રાષાઢા, ચિત્રાશ્વિણી, ચિત્રાભાદ્રપદ એ નક્ષત્રની સ્થિર સહા છે

અશ્લેષા, જ્યેષ્ઠા, મૃગ, આદ્રા એ નક્ષત્રની દારુણ સહા છે

પુષ્ય, અબીશ્ય, હસ્તા, અશ્વિની એ ચાર નક્ષત્રની લઘુ હીમ સહા ભણુપી

શ્રીરા, અનુરાધા, રેવતી, મૃગશર એ ચાર નક્ષત્રની મૃદુ તથા મિત્રી સહા છે

વિશાખા, કૃતિકા, મિથુની સાધારણ સહા છે જે નક્ષત્રની સહા જતાથી તે નક્ષત્રના નામ પ્રમાણે શુભ ભણુવા એટલે તે નક્ષત્રની સહા ભણુપી કામ કરવાથી ફળદાયક થાય છે ॥ ૪૧-૪૪

અથ શ્રી નરમદમાં કાર્ય કરવાની મમત,
પ્રત્યાનવરલુભિ । શાંતિ મુવગ્નુમિદ્યમિદં ॥
તિલગેર્યાધિદેહો । મિથ્રેમિથ્રકિયાકાર્યા ॥ ૪૪ ॥

ભાષાણી—અથ નરમદ સુખ નરમદમાં એ કેટલી પણેય જાતનું
પરનાનું કરે તેા સુખ થાય છે. મુવ નરમદ મુદ્ધ નરમદમાં શાંતીનું
કામ કરે તેા નિદ્રા થાય. મિથ્ર નરમદમાં મુદ્ધનું કામ કરે તે
જાગ પામી, તીલગ નરમદમાં એવધ કરે તેા રોગની માનિ થાય,
મિથ્ર નરમદમાં મથગા જામની મીઠી થાય. એ નરમદ ઉપર
બધામાં છે. ॥ ૪૫ ॥

અથ શ્રી સતાવિદ્ય યોગનાં નામ.

વિષ્કંભ પ્રીતિ આયુષ્માન્ સૌભાગ્ય શોભન-
સ્તયા અતિગંજ સુકમાન્ ધૃતિ શૂલ ગંઢો વૃદ્ધિ દુષ્-
શ્રે વ્યાધાતો હર્ષણસ્તયા વઘ્ર સિદ્ધિ વ્યતિપાત વરિ-
યાણ પરિયઃ શિવ સિદ્ધિ સાધ્ય શુભો શુભ વ્રજા
ૐદ્રો વૈદૃતિ ॥ ૪૬-૪૭ ॥

૧ વિષ્કંભ.	૧૦ ગંઢ.	૧૯ પરિય.
૨ પ્રીતિ.	૧૧ વૃદ્ધિ.	૨૦ શિવ.
૩ આયુષ્માન્.	૧૨ મુવ.	૨૧ સિદ્ધિ.
૪ સૌભાગ્ય.	૧૩ વ્યાધાત.	૨૨ સાધ્ય.
૫ શોભન.	૧૪ હર્ષણ.	૨૩ શુભ.
૬ અતિગંઢ.	૧૫ વઘ્ર.	૨૪ શુભ.
૭ સુકમાન્.	૧૬ સિદ્ધિ.	૨૫ વ્રજા.
૮ ધૃતિ.	૧૭ વ્યતિપાત.	૨૬ ૐદ્ર.
૯ શળ.	૧૮ વરીયાન.	૨૭ વૈદૃતિ.

ઉપરના સ્ત્રોતાવીશ યોગમાં શુભ કામમાં વર્જવાનો યોગ
પરિગાર્દ્ધ વ્યતિપાતો । વૈદ્યતિ સફલં ત્યજ્યેત્ ॥૪૮॥
વિષ્કુંભે ઘટિકા પંચ । શૂલે સપ્ત પ્રકિર્તિતા ॥
પદ્ ગંજે ચાતિ ગંજે ચ । નવ વ્યાઘાત વર્જયેત્ ॥૪૯॥

સાધાર્થ—પરિધ યોગની અડધી ઘડી એટલે ૩૦ ઘડી
શુભ કામમાં ત્યજવી. વૈદ્યત અને વ્યતિપાત સર્વથા વર્જવો.
વિષ્કુંભ યોગની પ્રથમની પાચ ઘડી તજવી. શુભ યોગની સાત
ઘડી તજવી. ગંજ યોગની અને અતિગંજ યોગની ॥ ૫ ઘડી
તજવી. વ્યાપાત યોગની નવ ઘડી તજવી. ॥ ૪૮-૪૯ ॥

અથ શ્રી રાશી ઉપરથી ઉપજતા નક્ષત્ર, પાયા,
અને અક્ષરોનું કોષ્ટક.

મેષ વૃષ મિથુન કર્ક સિંહ કન્યા તુલા વૃશ્ચિક ધન
મકર કુંભ મિન હતિ વાર રાશિ.
અશ્વિનિ ભરણિ કૃતિકા પાણ મેષ ॥૧॥
કૃતિકાણાં ત્રયઃ પાદા રોહિણી મૃગશિરોદ્ધ વૃષ ॥૨॥
મૃગશિર્પદ્ આદ્રા પુનર્વસુ પાદ ત્રય મિથુન ॥૩॥
પુનર્વસુપાદ મેક પુષ્ય અશ્લેષાંતાં કર્ક ॥૪॥
મઘા ચ પૂર્વાફાલ્ગુણિ ઉત્તરાફાલ્ગુણિ પાણ સિંહ ॥૫॥
ઉત્તરા ફાલ્ગુણી પાદત્રયં હસ્ત ચિત્રાર્દ્ધ કન્યા ॥૬॥
ચિત્રાર્દ્ધ સ્વાતિ વિશાખા પાદત્રયં તુલ ॥૭॥
વિશાખા પાદમેકં અનુરાધા યેષ્ઠાંતાં વૃશ્ચિક ॥૮॥
મૂલં ચ પૂર્વાષાદા ઉત્તરાષાદા પાણ ધન
ઉત્તર ત્રય પાયા શ્રવણ

ધનિષ્ઠા પૂર્વે ભાદ્રપાદ ચંત્ર કુંભ
પુર્વા ભાદ્ર સેવંત્યં મિન

॥ ૧૧ ॥

॥ ૧૨ ॥

નંબર.	રાશી.	નક્ષત્ર.	પાયા.	નક્ષત્ર.	પાયા.	નક્ષત્ર.	પાયા.	અક્ષર.
૧	મેષ	અશ્વિની	૪	બરહી	૪	ફલ્ગુની	૧	ચો ચે ચો ઘા લી લુ લે શા અ.
૨	વૃષભ	ફલ્ગુની	૩	રોહિણી	૪	અર્ધશ્રવણ	૨	મ ઉ જ્ઞે જ્ઞે વા વી પુ વે યો.
૩	મીથુન	અશ્વિન	૨	આર્દ્રા	૪	પુનર્વસુ	૩	ક કિ કુ ખ ડ છ કે કો દ.
૪	કર્ક	પુનર્વસુ	૧	પુલ્લ	૪	અશ્લેષા	૪	હિ હુ હે હો ડ ડિ કુ ડે ડા.
૫	સિંહ	અશ્વિ	૪	પૂર્વાશ્વિ	૪	ઉત્તરાશ્વિ	૧	મ મિ મુ મે મો ટા ટિ ડે ટે.
૬	કન્યા	ઉત્તરાશ્વિ	૩	હરત	૪	ચિત્ત	૨	રો પ પિ પુ પ બુ ઢ રે યો.
૭	તુલા	ચિત્ત	૨	સ્વાત	૪	વિશાખા	૩	ર રિ રે રો ર તા તી તુ તે.
૮	વૃશ્ચિક	વિશાખા	૧	અનુશા	૪	જેષ્ઠ	૪	તો ન ની નુ ને નો ધ ધી ધુ.
૯	ધન	મૃગ	૪	પૂર્વાષાઢા	૪	ઉત્તરાષાઢા	૧	ચે યો બ બિ બૂ બુ ઢ ડે બે.
૧૦	મકર	ઉત્તરાષાઢા	૩	મગ્ધ	૪	ધનિષ્ઠા	૨	મો જ જ્ઞે જ્ઞે ખા ખી ખુ મ મી.
૧૧	કુંભ	ધનિષ્ઠા	૨	સતભિષા	૪	પૂર્વાર્ધાષાઢા	૩	ચુ ચે જો સ સી સુ સે શા ઢ.
૧૨	મીન	પૂર્વાર્ધાષાઢા	૧	ઉત્તરાર્ધાષાઢા	૪	રેવતી	૪	દિ દુ ય ઝ ધ ઢે રો ય યી.

બાવાર્થ:—ઉપરના ચત્રની સમજ એવી ॥ કે આગળ નક્ષત્રના પાયાના અક્ષર દેખાડેલા છે, તેવીજ રીતે આ વાર શશી માથે અક્ષરોની સમજુતી આપી છે. તે એવી રીતે કે, એક શશી સવા બે દિવસ સુધી રહે ત્યારે સવા બે નક્ષત્ર પણ રહે ત્યારે એક એક નક્ષત્રના ચાર ચાર પાયા હોય છે માટે સવા બે દિવસના નવ પાયા થયા. તે નવ પાયાના નવ અક્ષર તેની લાઘનિમા દેખાડેલા છે. તે નવ અક્ષર પ્રમાણે માસજનું નામ જોડવામાં આવે તો જ સાચું નામ સમજવું. તે જાગત આગળ જણાવેલ છે તેમ અત્રે નવ પાયામાં નવ અક્ષરનું ગણી લેવું. વળી એ પ્રમાણે અંદ્રમા શશી જોગવે ॥ તથા સર્વે શક એજ પ્રમાણે સમજવા.

અથ શ્રી વાર પ્રકારના ચંદ્રમાનાં ફલનો વિચાર.

જન્મસ્થે કુરુતે પુર્ણિ । દ્વિતિયે નાસ્તિ નિર્વૃત્તિ ॥
 તૃતીયે રાજ સન્માના । ચતુર્થે કલહાગમં ॥૫૦॥
 પંચમે અર્થ પરિશ્રંસ । પૃષ્ઠે ધાન્ય ધનાગમ ॥
 સપ્તમે રાજ્ય પૂજા ચ । અષ્ટમે પ્રાણ સંશય ॥૫૧॥
 નવમે કાર્ય હાનિશ્ચ । સિદ્ધિશ્ચ દશમે ભવેત્ ॥
 એકાદશે જયો નિત્યં । દ્વાદશે મૃત્યુમાદિશેત્ ॥૫૨॥
 જન્મત્રિપદ્ સપ્તમ । દશમેકાદશ ગતઃ સદા શુભદઃ ॥
 શુક્રે દ્વિ. પંચમ નવમે । સ્થિતોપિ નિજ રાશિતચંદ્રઃ ॥૫૩॥
 વેદાષ્ટ દ્વાદશે ક્રાન્તે । શુક્રે દ્વિ નવ પંચમે ॥
 યથા સ્તેત્ શતં માતા । સ્તથા સ્તંતિ ચંદ્રમા ॥૫૪॥

જન્મસ્યેન શશાંકેન । પંચકાર્યાણિ વર્જયેત્ ॥
 યાત્રા યુદ્ધં વિવાહં ચ । સ્તોરં ગૃહ પ્રવેશનં ॥૫૫॥
 સ્વલે ક્ષેત્રે ગૃહે ગ્રામે । વ્યાપારે રાજદર્શને ॥
 નામરાશિ પ્રધાનત્વં જન્મરાશિ ન ચિંતયેત્ ॥૫૬॥
 સ્તોરે રોગી ગૃહે ભંગ । યાત્રાયાં નિર્ધનો ભવેત્ ॥
 વિવાહે વિધવા નારિ । યુદ્ધે ચ મરણં ભવેત્ ॥૫૭॥

ભાવાર્થ:—અંદ્રમાં જન્મનો પહેલો હોય તો પુષ્ટી કરે, બીજો અંદ્રમાં દુષ્ટ કરે, ત્રીજો રાજમાં સન્માન કરાવે, ચોથો ક્ષેત્ર કરાવે, પાંચમો અર્થનો નાશ કરાવે, છઠ્ઠો ધન ધાન્યનો સમાગમ કરાવે, માનમાં રાજમાં સન્માન કરાવે, આડમો પ્રાણને કપટ કરાવે, નવમો કામાની ક્ષાની કરાવે (કૃષ્ણપક્ષમાં તથા શુક્લપક્ષમાં નવમો સારો), દશમો અંદ્રમાં શીલી કરે, અગ્રારમો અંદ્રમાં સદા જય કરાવે, બારમો અંદ્રમાં મૃત્યુ કરાવે. પહેલો, ત્રીજો, છઠ્ઠો, માતમો, દશમો, અગ્રારનો, મદા ગુપ્ત કરે. શુક્લપક્ષમાં બીજો, પાંચમો, નવમો, ગુપ્ત ભણવો. પાનાની રાશીએ રજાં થકાં એ અંદ્રમાં જતા. એવી રીતે બાર અંદ્રમાનું ફલ કનું છે. ચોથો, આડમો, બારમો કૃષ્ણપક્ષમાં સારો ભણવો. શુક્લપક્ષમાં બીજો, નવમો, પાંચમો જોડો. જૈન માતા પુત્રનું પાતન કરે તેમ અંદ્રમાં રજા કરે છે. પણ જન્મનો અંદ્રમાં જતા, યુદ્ધ, વિવાહ, પ્રથમ મુન, ધર પ્રવેશ એ પાંચ કામને વિશે વર્જવો. વર્ગી કેદશ કામમાં નામ સુગી સર્વ પ્રદમાં દોરી ને કરે છે. ખજે એકલે ખેનરમાં, ધર પ્રવેશનાં, જાન જન્માં, વેપારમાં, મજાની મુલાકાતમાં, એકલ કામનાં નાનની સગી પ્રધાન ભણવી. જન્મ રાશી ન ભેગી એવું શ્રુત પ્રમાણ છે.

ઉપર કહ્યું પ્રમાણે ન કરે ને નેનું કળા નીચે પ્રમાણે:—

પ્રથમ અંદ્રમાં મુન કરવે ના રાશી થાય, ધર ભણવે

तो धरमज थाय, अत्राजे लाय तो निष्कण थाय, विवाह करे
तो श्री विधवा थाय, मुद्धमा लाय तो भरखु थाय जेवी रीते
लाखी जन्मने अद्रमा उपरना काममा वर्यो ॥ ५०-५७ ॥

अथ श्री तारावली विचार.

यत्रचंद्रयुते जन्म । यस्यततस्य जन्मभं ।
ततश्चदशमकर्म । स्यादाधानां ततोपि च ॥५८॥
त्रिरेभ्यो नवतारास्यु । त्यजेत्पंचत्रिसप्तमि ॥
शुभा शेषा कृगेचंद्रे । ग्राह्यमा संवलं बुधेः ॥५९॥
जन्मर्क्षे गणेशदादौ । दिनं सिंहेषु यावतः ॥
नवभिस्तु हरेत् भागं । शेषा तारा विनिर्दिशेत् ॥६०॥
शांतामनोहराकृरा । विजयाचकुलद्भवा ॥
पद्मनी राक्षसी बाला । आनंदा नवमि स्मृता ॥६१॥
जन्मतारा द्वितीया च । षष्टि चैव चतुर्थिका ॥
अष्टमि नवमि चैव । षट् तारा फलदायका ॥६२॥
नवमि षष्टि चतुर्थि । उत्कृष्टा भवति सर्व ताराणां ॥
द्विप्रथमाष्टम माध्या । त्रिपंचसप्ताधमास्तारा ॥६३॥
आधान जन्म सप्तत्रि । पंचम्योनगमे शुभा ॥
एता च म्युद्यते रोगो । चिरंरक्षोधवामृति ॥६४॥

भावार्थः—ये नमेत्रमा अद्र देव ते जन्म नमेत्र करे
वाय ते नमेत्रमी दशभु नमेत्र कर्मनमेत्र कहीजे कर्मनमेत्रमी
दशभु आधान नमेत्र करेवाय

જન્મનક્ષેત્રથી ત્રણ ત્રણ નક્ષેત્રની એક એક નાડી કહેવાય. તેમાં પાંચમી, ત્રીજી, સાતમી તારા વર્જવી. બાકી તારા લેવી.

જન્મ નક્ષેત્રથી દીન નક્ષેત્ર સુધી ગણી તેને નવે જન્મ દેતાં યેષ રહે તે તારા બળવી.

હવે તારાનાં નામ કહે છે:—પ્રથમ શાંતા, બીજી મનોહર, ત્રીજી કુર, ચોથી વીજ્યા, પાંચમી કુલોદ્ભવા, છઠી પદ્મની, સાતમી રાણસ, આઠમી બાગા, અને નવમી આનંદા.

જન્મની બીજી, છઠી, ચોથી, આઠમી, નવમી એ છ તારા બતી (ફગદાયક) બળવી.

નવમી, છઠી, ચોથી તારા સર્જમાં એક છે; બીજી, પેત્રી, આઠમી તારા મધ્યમ છે; ત્રીજી, પાંચમી, સાતમી તારા અધમ છે માટે તે ત્યાગ કરવી. પૂજ્યપણમાં પહેલી, સાતમી, ત્રીજી, પાંચમી તારા આત્મામાં શુભ છે; પણ એ તારામાં જો રોગ શાપ તો મુનુ પામે. ॥ ૫૮-૬૪ ॥

અથ શ્રી તારા બલ યંત્ર.

૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦
જન્મ	અંશ	મંચી	ગિરિ	રેફિ	મુનિ	આગ	પુન્ય	દુષ્ટ	અંશ
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦

અથ શ્રી ચંદ્રમંગલ વિચાર.

ન કૃષ્ણં શશિનઃ પ્રભાવઃ ।

ત્વમ્બલં નત્ર વિચારિણી ॥

દેશાંતરગ્ન્યં વિદ્યંતે ચ વર્ત્તમા ॥

મર્દાનિ કાર્યાનિ કર્મણિ નારી ॥ ૨૫ ॥

તારા વલેન કિં તત્ર । ચંદ્રમાયવિદુર્વલં ॥

નહિં આધાર તે વહ્ની । ન પતંતિ મહા દુર્મં ॥ ૬૬ ॥

ભાવાર્થ:—કૃષ્ણપદ્મમાં ચંદ્રમાનો પ્રભાવ (જળ) નહિં માટે તારાનું બળ વિચારવું. તે જીપર દ્રષ્ટાત કહે છે. જેમ, કોઈ સ્ત્રીનો સ્વામી હેશ પરદેશ ગયો હોય અથવા મારો થયો હોય ત્યારે તે સ્ત્રી પોતાના ઘરનું કામકાજ સારી રીતે ચિત્ત રાખી કરતી નથી પણ તેનું ચિત્ત બેભાન રહે છે, તેમ ચંદ્રમાં કૃષ્ણપદ્મમાં સીધું કળાનો હોવાથી તે બરાબર કળા આપી શકતો નથી તે માટે તારાનું બળ જોવું, અને તેથી શુભાશુભ કળાનો વિચાર લેવો. તે પુર્ણ કળા આપે છે જેમ સાસુમાં કહ્યું છે. વળી કોઈ આશ્ચર્યનો મત બેવો છે, કે જેમ મોડું વૃક્ષ પડે ત્યારે જીપર ચડેલી વેલીઓ તે વૃક્ષને આધાર આપી શકતી નથી તેમ ચંદ્રમાં દુર્બળ હોય તો તારા જળથી શુભાય ? ॥ ૬૫-૬૬ ॥

અથ શ્રી ભદ્રા વિચાર.

શુક્લે ચૌથે એકાદશિ રાત્રો । અષ્ટમિ પૂર્ણિમાદિવા ॥

ક્રમ્નચ ત્રિદશા રાત્રો । દિવા સમ ચતુર્દશિ ॥ ૬૭ ॥

(કિન્હ નિશિતદ્વય દશમિ । સપ્તમિચાઉદાશી ચ અહવુત્રી ॥

શુક્લે ચતુર્થિ એકાદશિ નિશિ । અઠમિ પુનિમા દિવા ॥ ૬૮ ॥)

રાત્રિભદ્રાદિવાયસ્ય । દિવા ભદ્રા યદા નિશી ॥

ન તત્ર ભદ્રા દોષસ્યાત્ । સર્વકાર્યાણિ સાધયેત્ ॥ ૬૯ ॥

ભાવાર્થ:—શુકલપદ્મમાં ચૌથ તથા અષ્ટમિઆર્યે રાત્રીના ભાગમાં વીંટી જાણવી, અને આઠમ તથા પુનમિ રીવસના ભાગમાં વીંટી જાણવી; અને કૃષ્ણપદ્મમાં ત્રીજ તથા દશમે રાત્રીના ભાગમાં વીંટી જાણવી, અને સાતમ તથા આર્યે રીવસના ભાગમાં વીંટી

(૨૧) શ્રી નરસિંહ ઝેન જ્યોતિષ ભાગ ૧ લો. .

જાણવી. રાત્રીના ભાગની ભદ્રા દીવસે આવે તથા દીવસના ભાગની ભદ્રા રાત્રે આવે તો તે ભદ્રાનો દોષ નહીં. તે વીધી સર્વ કાર્યની સીદ્ધી કરે. ॥ ૬૭-૬૯ ॥

અથ શ્રી ભદ્રાની ઘડી તથા સ્થાન વિચાર
તથા તેનું ફલ.

વિષ્ટિર્મુલ્હે કલા પંચ । કંઠે દ્વે હૃદયે દશ ॥

નાભો પંચ કર્કો પંચ । પુચ્છે તિલ્લ કલા સ્મૃતા ॥૭૦॥

વિષ્ટિરંગેષુ પદ્મસ્વેષુ । કરોત્યેવ મુક્તાદિષુ ।

કાર્યં હ્યાનિ મૃતિનેસ્વ । બુદ્ધિર્નાશ કલિર્જયં ॥૭૧॥

ભાવાર્થ:—ભદ્રા એટલે વીધી તે મુખે પાંચ ઘડી, કંઠે બે ઘડી, છાતીમાં દશ ઘડી, નાભીમાં પાંચ ઘડી, ફેડે પાંચ ઘડી, અને પુ'છે ત્રણ ઘડી જાણવી.

વીધીના છ અંગ છે. તેના મુખની પાંચ ઘડીમાં કામ કરે તો કાર્યની હાની થાય, કંઠની બે ઘડીમાં કામ કરે તો મૃત્યુ થાય, છાતીની દશ ઘડીમાં કામ કરે તો કાર્ય નિષ્ફળ થાય, નાભીની પાંચ ઘડીમાં કામ કરે તો બુદ્ધિનો નાશ થાય, ફેડની પાંચ ઘડીમાં કામ કરે તો કલેષ થાય, અને પુ'છની ત્રણ ઘડીમાં કામ કરે તો કાર્યની સીદ્ધી થાય. એ રીતે ભદ્રાનું ફળ જાણવું. ॥ ૭૦-૭૧ ॥

અથ શ્રી વિષ્ટીની દિશાઓનાં સ્થાનક તથા
ભદ્રાના પુંછની સમજ.

ક્રાન્ત પક્ષે ત્રતિયાયાં । મુલ્લંચદમિગોચરે ॥

મમ્યાનસ્તેવંદ્યા । દશમ્યા વાયગોચરે ॥૭૨॥

ર્દેશાનાં ચતુર્દશિજ્ઞેયા । વીઠી વ્રતંતુ વર્જયેત્ ॥
 ચતુર્થિ શ્રુતપક્ષે ચ । વિઠિ વ્રતંતુ દક્ષિણે ॥૭૩॥
 અષ્ટમ્યાંપશ્ચિમેવંદ્યા । એકાદશિતુનુતરે ॥
 પૂર્ણિમા પૂર્વતો જ્ઞેયા । વિઠિ વ્રતંતુ વર્જયેત્ ॥૭૪॥
 દશમ્યામષ્ટમ્યાં પ્રથમ ઘટ્ટીકા પંચક પરં ।
 હરિદ્વિસમમ્યો ત્રિદશકાં તેત્રિ ઘટ્ટીકાં ॥
 ત્રતિપાયાંરાકાસુકુદ્ધિ ઘટ્ટીકાં તેત્રિ ઘટ્ટિકાં ।
 ધ્રુવં વૃષ્ટિ પુચ્છે શિવ તિથી ચતુશ્ચોશ્વવિગમે ॥૭૫॥
 મનુવસુ મુનિ તિથી યુગ્દિગ્ ।
 શિવગુણ સંલ્યા મુતિથી પૂર્વદો ॥
 તદત્ પ્રહરેપ્યષ્ટસુ । પ્રષ્ટેસુ ભદ્રા પુરોપુ વા વિઠી ॥૭૬॥

ભાવાર્થ.—કૃષ્ણપદાની રાત્રીમાં ત્રીજ તીથીએ અગ્નિ
 પુજામાં ભદ્રાનું મુખ દોષ છે, સાતમે નેત્ર્ય પુજામાં ભદ્રાનું
 મુખ દોષ છે, દશમે વાયવ્ય પુજામાં ભદ્રાનું મુખ દોષ છે, અને
 ઘોઢયે ઈશાન પુજામાં ભદ્રાનું મુખ દોષ છે, માટે જે
 રીયાએ ભદ્રાનું મુખ દોષ તે રીયા વર્જવી. ગુહ્યપદાની
 માત્ર તીથીએ ભદ્રાનું મુખ દક્ષિણ રીયામાં દોષ છે, અઠમે
 ભદ્રાનું મુખ પશ્ચીમ રીયામાં દોષ છે, અગ્રીજારયે ભદ્રાનું મુખ
 ઉત્તર રીયામાં દોષ છે, અને પુનમે ભદ્રાનું મુખ પૂર્વ રીયામાં
 દોષ છે. ઉપર પ્રમાણે ભદ્રાના મુખ તરફ ન જવું એમ વિદ્વાન
 પુરોહિતે કહે છે.

દશમે તથા આઠમે પ્રથમની પાંચ થડી ઉપરાંત ત્રણ થડી
 ભદ્રાના પુછીની બાજુની, અગ્રીજારયે તથા સાતમે પ્રથમ તેર થડી
 ઉપરાંત ત્રણ થડી પુછીની બાજુની, ત્રીજ તથા પુનમે પ્રથમની

એકવીસ ઘડી ઉપરાંત ત્રણ ઘડી પુછની જાણવી, અને ચોથ તથા
ચાદશે પ્રથમની છવીસ ઘડી ઉપરાંત ત્રણ ઘડી પુછની જાણવી.

ચાદશ, આઠમ, સાતમ, પુનમ, ચોથ, દશમ, અગીઆરથ,
ત્રીજ એ તીથીઓમાં ભદ્રા લાગે તે સમયે પાંચ ઘડી ભદ્રાતું મુખ
કહ્યું છે તે નીચે કહેલું છે. ભદ્રાની અંતની ત્રણ ઘડીમાં પુછ
આવે તે સારી છે એમ મુદુર્ત ચિન્તામણીમાં કહ્યું છે. ॥૭૨-૭૬॥

અથ શ્રી ભદ્રા રાત્રી વિચાર.

મિન મેષ વૃષ કર્કટ સ્વર્ગે ।

મકર તુલા વૃશ્ચિક ધન નાગે ॥

કન્યા મિથુન ઘટ કેસરિ મૃત્યુ ।

વિચરતિ ભદ્રા ત્રિભુવન મધ્યે ॥ ૭૭ ॥

ભાવાર્થ:—મીન ૧૨, મેષ ૧, વરુણ ૨, કર્ક ૪, એ ચાર
રાશીની ભદ્રા સ્વર્ગમાં રહે છે. મકર ૧૧, તુલા ૭, વૃશ્ચિક ૮,
ધન ૬, એ ચાર રાશીની ભદ્રા પાતાળમાં રહે છે. કન્યા ૬,
મિથુન ૭, કુંભ સીંહ એ ચાર રાશીની ભદ્રા મૃત્યુલોકમાં રહે છે.
તેમાં મૃત્યુલોકની સંવધા પ્રકારે વર્ણવી. ॥ ૭૭ ॥

અથ શ્રી વિષ્ટી મુખ વિચાર.

દિવાસપ્પમુર્તી પ્રોક્તા । રાત્રોવૃશ્ચિકમેવ ચ ॥

વિપરિતા ચયાભદ્રા । સાભદ્રા ભદ્રદાહિનિ ॥ ૭૮ ॥

ભદ્રા તિસ ઘડી સંયુતિ । આઠ ઘડીકા મુસ્વર્ગ પોહતિ ॥

સોલ ઘડી મહીયલ મતિ । પદ્ ઘટિકા પાતાલ વદિતિ ॥ ૭૯ ॥

સ્વર્ગે વિચરતિ રાજ્યં । પાતાલે ચ ધનાગમ ।

મૃત્યુલોકે મહા કટ્ટં । ત્રિભિ ભદ્રા વિચારણા ॥ ૮૦ ॥

આયાતે ઘટિકા પંચ । વર્તમાનાં દશાસ્મૃતા ।
મધ્યે ચ દ્વાદશિ પ્રોક્તા । અંતે ત્રિ ઘટિકા જયં ॥૮૧॥
આદો ધન વિનાશાય । વર્તમાન ભયં કરિ ॥
મધ્યે પ્રાણ હરાજ્ઞેયા । વિષ્ટિ પુછે ધૃવં જયં ॥૮૨॥

ભાષાર્થ:—દીવસે વીણી પુર્વ મુખી કહીએ, અને રાત્રે પશ્ચીમ મુખી કહીએ. ૨ ત્રીની ભદ્રા દીવસે આવે, અને દીવસની ભદ્રા રાત્રે આવે તે મુખ છે. ભદ્રા ત્રીસ ઘડી લોગવે છે. તેમાં આઠ ઘડી સ્વર્ગમાં રહે, સોગ ઘડી મૃત્યુલોકે રહે, અને ૬ ઘડી પાતાળમાં રહે. હવે તેના ફળ કહે છે. સ્વર્ગમાં ભદ્રા હોય તે વખતે કામ કરે તો રાજ મળે, પાતાળમાં ભદ્રા હોય તે વખતે કામ કરે તો ધન મળે, મૃત્યુલોકમાં ભદ્રા હોય તે વખતે કામ કરે તો દુઃખ લોગવે. એમ ભદ્રાની ત્રીસ ઘડીનું ફળ કહ્યું છે. ભદ્રા એસતા પહેલી પાંચ ઘડી તથા મધ્યની ૬ થ ઘડી તથા બાર ઘડી પાછલી તથા ત્રણ ઘડી ઉઠ્ઠી એમ તેનું ફળ જાણવું. પ્રથમની પાંચ ઘડી ધનનો નાશ કરે, વર્તમાનની ૬ થ ઘડી ભય કરે, મધ્યની બાર ઘડી પ્રાણ હરે, અને ઉઠ્ઠી ત્રણ ઘડી જીવ કરે. ॥ ૭૮-૮૨ ॥

અથ શ્રી પ્રહરાર્ધ કુલીક ઉપકુલીક
કંટક યોગ વિચાર.

મનુર્ક દિગ્વસુસ્તિ વેદ પત્ત ।
રંકીન્ મુદ્દંતં કુલિકા ભવતિ ॥
દિવાનિરેકે સ્થયામિનીષુ ।
તેગીર્હિતા કર્મસુ સોમનેષુ ॥ ૮૩ ॥
કુલિકોપ કુલિક કંટકા નામનિશોરિભોમાંતા ॥
દોશાસ્યુ પ્રતિવારં વર્જ્યા પ્રહરાર્દ્ધમીહવી બુધેઃ ॥૮૪॥

શન્યાતઃ કુલિકઃ । જિવંત ઉપકુલિક ।

ભોમંત કંટકઃ સદાર્દ્ર પ્રહરાલ્યા ।

વારેષ્વકીદિપુક્રમાત્ । ચતુસસદિપંચાષ્ટ ।

ત્રિપષ્ટા શુભ કર્મસુ

॥ ૮૫ ॥

અથ શ્રી કુલીકયોગ યંત્ર.

સ્ત્રી	સામ	મંગલ	ગુપ	ગુર	ગુહ	શની	મહતી નામ
૧૪	૧૨	૧૦	૮	૬	૪	૨	દિન કુલિક
૧૩	૧૧	૯	૭	૫	૩	૧	રાત્રી કુલિક
૨૧	સામ	મંગલ	ગુપ	ગુર	ગુહ	શની	સાત વાર
૭	૬	૫	૪	૩	૨	૧	કુલિકયોગ
૫	૪	૩	૨	૧	૭	૬	ઉપકુલિકયોગ
૩	૨	૧	૭	૬	૫	૪	કંટકયોગ
૨૧	સામ	મંગલ	ગુપ	ગુર	ગુહ	શની	સાત વાર
૪	૩	૨	૧	૭	૬	૫	અર્ધમહતીયોગ
૨૧	સામ	મંગલ	ગુપ	ગુર	ગુહ	શની	સાત વાર
૮	૭	૬	૫	૪	૩	૨	કામયોગ
ગુ	૧૩	૮	૪	૬	૧૪		સ્થિતયોગ
૮ની	કુલિકા	આતી	અમંગલ	ઉત્તમ	શાનિ	જ્યેષ્ઠા	૭૫૫ સન્નિવેશ

ભાવાર્થઃ—સ્ત્રીવારે ૨૬ થતી દીવમ ગયા પછી બે થતી કુલીકયોગ જાણવો. સામવારે ૨૨ થતી દીવમ ગયા પછી બે થતી ગુપી કુલીકયોગ જાણવો. મંગલવારે ૧૮ થતી દીવમ ગયા પછી બે થતી ગુપી કુલિકયોગ જાણવો. ગુપવારે ૧૪ થતી દીવમ ગયા પછી બે થતી ગુપી કુલિકયોગ જાણવો. ગુરવારે ૧૦ થતી દીવમ ગયા પછી બે થતી ગુપી કુલિકયોગ જાણવો. ગુહવારે ૬ થતી દીવમ ગયા પછી બે થતી ગુપી કુલિકયોગ જાણવો. શનીવારે ૨ થતી દીવમ ગયા પછી બે થતી ગુપી કુલિકયોગ જાણવો. એવી રીતે કુલીકયોગ શુભ કામમાં લખવો.

કુલીક ઉપકુલીક ને કંટક નામના જે યોગ ઉ તેમાં સ્ત્રી વાચી શનીવારે ગુપી કુલીક આવે, સ્ત્રીવારથી ગુરવારે ગુપી ઉપકુલીક આવે, અને સ્ત્રીવારથી મંગલવારે ગુપી કંટક આવે.

ઉપરના ત્રણ યોગનું ઉદાહરણ નીચે પ્રમાણે —

સ્વીવારથી શનીવાર માત્રમે થયેા માટે સાતમું મુદુરત કુલીક આવે સ્વીવારથી શુક્રવાર પાચમે થયેા માટે પાચમું મુદુરત ઉપકુલીક આવે સ્વીવારથી મંગળવાર ત્રીજે થયેા માટે ત્રીજું મુદુરત કટકયોગ આવે એમ સાતે વારે મણતા અનુક્રમે ત્રણ યોગ વાર પસરે આવે વિશેષ ઉપર યત્રમા ભેવાથી જણાશે

સ્વીવારે થોથા પોહારનો અર્ધો પોહાર, સોમવારે સાતમા પોહારનો અર્ધો પોહાર, મંગળવારે બીજા પોહારનો અર્ધો પોહાર, બુધવારે પાચમા પોહારનો અર્ધો પોહાર, શુક્રવારે આઠમા પોહારનો અર્ધો પોહાર, શુક્રવારે ત્રીજા પોહારનો અર્ધો પોહાર, શનીવારે છઠ્ઠા પોહારનો અર્ધો પોહાર ઉપર પ્રમાણે શુભ કામમા અર્ધો પોહાર વર્જવેા ॥ ૮૩-૮૪ ॥

અથ શ્રી કાલ વેળા.

આઘા વુઢે સૂર્ય સુતે ત્રિતિયા ।

સોમે તૃતિયા ચ ગુરો ચતુર્થિ ॥

પટ્ટીકુજે સપ્તમિકા શુક્રે ।

સૂર્યાષ્ટમિ કાલ કલા વિવર્જ્યા ॥ ૮૬ ॥

ભાવાર્થ — બુધવારનું પહેલું ચોથીયું કાળ વેળા, શનિવારનું બીજું ચોથીયું કાળ વેળા, સોમવારનું ત્રીજું ચોથીયું કાળ વેળા, શુક્રવારનું ચોથું ચોથીયું કાળ વેળા, મંગળવારે છઠ્ઠું ચોથીયું કાળ વેળા, શુક્રવારે સાતમું ચોથીયું કાળ વેળા, સ્વીવારે આઠમું ચોથીયું કાળ વેળા, એવી રીતે કાળ વેળા સાત કામમા તજવી ॥ ૮૬ ॥

અથ શ્રી સ્થિત્વર યોગ.

ત્રયોદશ્યાષ્ટમિરક્તિ । સ્થિત્વરેસ્યાત્ ગુરુગ્નિ ॥

ક્રતિનાદિ ધ્યંતરાણિ । રોગેચ્છેદાદિકં શુભં ॥૮૭॥

ભાવાર્થ:—તેરશ, આઠમ, ચોથ, નોમ, ચાદશ એટલી તીથીમાં શુક્રવાર તથા શનીવાર આવે તથા કૃતિકા, આદ્રા, અશ્વિના, ઉત્તરા ફાલ્ગુણી, રવાતિ, જ્યેષ્ઠા, ઉત્તરાષાઢા, સતભિષા, દેવતી એવી રીતે કૃતિકાથી જન્મે નક્ષત્ર મુક્રીને એ નક્ષત્ર તથા વાર ઉપર કયા પ્રમાણે તીથી સાથે હોય તે સ્થિતિ થોમ જાણવો. એવી રીતે સ્થિતિ થોમમાં ઓવધ કરે તે રાગ જાય. એ જીના થોમના યંત્રમાંથી જોઈ લેવી. ॥ ૮૭ ॥

અથ શ્રી કર્ક યોગ વિષે.

પશ્ચિમ શનિવારેણ । શુક્રેણેવતુ સપ્તમિ ॥

અષ્ટમિ શુક્રવારેણ । નવમિ ચ વૃધેઃ પુન ॥૮૮॥

દશમિ મુમિ પુત્રેણ । સોમે ઇક્ષદર્શસ્તથા ॥

મૂયંણ દ્વાદશિ પ્રોક્તા । કર્કયોગા પ્રકિર્તિતા ॥૮૯॥

ભાવાર્થ:—૭૩ ને શનીવાર હોય, માત્રમ ને શુક્રવાર હોય, આઠમ ને શુક્રવાર હોય, નોમ ને શુક્રવાર હોય, દશમ ને અંગમવાર હોય, અગ્રીયારશ ને મોમવાર હોય, બારશ ને શનિવાર હોય ને ૩૩ યોગ જાણવો. ॥ ૮૮-૮૯ ॥

અથ શ્રી યમ ઘંટ યોગ વિષે.

મૂયંચંદ્રશાત્રયો દશમિ । તાસોમેકુજેષ્ઠાદશ ।

ઇક્ષામોમસુતે ગુરુ મુનિ । મમાશુક્રે તથા મમરં ॥

ત્યાજ્યામૂયં સુતે તથેવ । ઘટ્ટિકા મમાધિકાનો પુનઃ ।

મ્યાનાંયાં યમચંદ્રયોગ । કલ્પિતં કાલ્ય વિવચ્ચાં વૃધેઃ ૧૭

મયાર્કવાં શશિને વિશાખા ।

આશ કુજે મોમે સુતે ચ મૂલં ॥

ગુરુ ચ કૃતિકા વ્રજવાતિ શુક્રે ।

શનૌ ચ હસ્તે યમ ઘંટ યોગઃ ॥૧૧॥

યમઘંટેમતેમૃત્યુ । કુલચ્છેદોકર ગૃહે ॥

કર્તુમૃત્યુપ્રતિષ્ઠાયાં । શિશુજાતો ન જીવતી ॥૧૨॥

સાવાર્થ—રવિવારે ૫૬૨ ધડી, સોમવારે તેર ધડી, મંગળવારે અઠાર ધડી, બુધવારે એક ધડી, ગુરુવારે સાત ધડી, શુક્રવારે સાત ધડી, શનિવારે સાત ધડી, એટલી એટલી ધડી યમ ઘટની છે, તે ત્યાગ કરી તે યમઘટ ક્યારે આવે છે તે કહે છે રવિવારે મધ્યા નક્ષત્ર હોય, સોમવારે વીશાખા હોય, મંગળવારે આર્દ્રા હોય, બુધવારે સુગ હોય, ગુરુવારે કૃતિકા હોય, શુક્રવારે શિશિર હોય, અને શનિવારે હસ્ત હોય તો યમઘટ જાણ્યો એ યમઘટ યોગમાં ગામ જાય તો ગરબ માય, લગ્ન કરે તો ફગનો નાશ માય, પ્રનિશ્ચ કરે તો તે કરનાર મરે, અને પુત્ર જન્મે તો મરણ પામે ॥ ૬૦-૬૨ ॥

અથ શ્રી અમૃત સિદ્ધિ યોગ વિષે.

આદિત્ય હસ્તો ગુરુણા ચ પુષ્યો ।

સુધાનુરાધા શનિ સેહિણી ચ ॥

સોમેન સોમ્યા મૃગુ રેવતિ ચ ।

મૌમાશ્વિનીચામૃત સિદ્ધિ યોગાઃ ॥ ૧૩ ॥

સાવાર્થ—રવિવારે હસ્ત નક્ષત્ર હોય, ગુરુવારે પુષ્ય હોય, બુધવારે અનુરાધા હોય, શનિવારે શિશિર હોય, સોમવારે મૃગશર હોય, શુક્રવારે રેવતી હોય, અને મંગળવારે આશ્વિની હોય તો અમૃત સિદ્ધિ યોગ જાણ્યો એ યોગમાં ગામ કરે તો સીદ્ધ માય ॥ ૬૩ ॥

अथ श्री उत्पात, मृत्यु, काण योग विपे.
 विशाखात्रयमादित्यं । पूर्वाषाढात्रयं शशि ॥
 धनिष्ठादि त्रयं भौमे । बुद्धे स्यात् रेवतित्रयं ॥१४॥
 रोहिण्यादित्रयंजिबे । पुष्यत्रयं च भार्गवे ॥
 त्रयमुत्तराफाल्गुण्यां । शनिवारे विवर्जयेत् ॥१५॥
 विशाखादि चतुष्केषु । भास्करादौक्रमेण च ॥
 उत्पात मृत्युकांशाश्च । मृत्यु योगा प्रकिर्तिता ॥१६॥

भावार्थः—रवीवारे विशाखा नक्षत्र होय तो उत्पात योग
 जलुयो. रवीवारे अनुराधा होय तो मृत्यु योग जलुयो. रवीवारे
 ज्येष्ठा होय तो कांल योग जलुयो. ज्येष्ठी रीते सोमवार पुर्वा-
 षाढाधी त्रय नक्षत्रमां कमवार उत्पात, मृत्यु, तथा कांल योग
 आवे, भंगवारारे धनिष्ठा नक्षत्रशी त्रय नक्षत्रमां कमवार उत्पात,
 मृत्यु तथा कांल योग आवे, बुधवारारे रेवती नक्षत्रशी त्रय नक्ष-
 त्रमां कमवार उत्पात, मृत्यु, तथा कांल योग आवे, शुक्रवारारे
 रोहिणी नक्षत्रशी त्रय नक्षत्रमां कमवार उत्पात, मृत्यु, तथा
 कांल योग आवे, शुक्रवारारे पुष्य नक्षत्रशी त्रय नक्षत्रमां कमवार
 उत्पात, मृत्यु, तथा कांल योग आवे, शनीवारारे उत्तराशाशुशी
 नक्षत्रशी त्रय नक्षत्रमां कमवार उत्पात, मृत्यु, तथा कांल योग
 आवे. ये योगमां शुभ काम करवुं नही. ॥ ६४-६९ ॥

अथ श्री वज्रपात योग विपे.

हस्त मुलं मघा गेहे । अनुगधा उत्तमत्रयं ॥
 वज्रपात क्रमान् मघ । पंचतुर्य द्वि त्रिके तिथौ ॥१७॥

भावार्थः—हस्त, मुल, मघा, रोहिणी, अनुराधा, त्रय
 हस्त, ये नक्षत्रमां कमवार उत्पात, पंचतुर्य, द्वि, त्रि, तिथौ

આવી હોય તો વનુષાન યોગ બ્રહ્મવે ॥ એ યોગમા મઠ, કીલ્લા,
મકાન, મઠ, મંદિર, વધારે તો તેના ઉપર પથ્થર મુખને પ્રકાર
પડે નાજે તે યોગ બ્રહ્મવે ॥ ૯૮ ॥

અથ શ્રી વિજય યોગ વિષે.

દ્વૌ પ્રહરો ઘટિકાદિનો । દ્વૌ પ્રહરો ઘટિકાધિકો ॥

વિજયોનામયોગોયં । મર્વં કાર્યા પ્રસાધકઃ ॥૯૯॥

ભાવાર્થ:—વિજયયોગ નિત્ય આવે છે તે એવી રીતે કે
દરરોજ બપોરે તેની ગણતરી દીવનના ચાર પહોર તેના પહેલા
બે પહોરની ઉંચી ધડી તથા બીજા બે પહોરની પહેલી ધડી એ
બે ધડી વિજયયોગ છે તે યોગમા સર્વ કાર્યની સીદ્ધિ થાય
તે વિજય યોગ રાજદાસ, દેવ દરબારમા સર્વ હોકાએ માનશે
એવું શાસ્ત્રનું વચન છે ॥૯૯॥

અથ શ્રી સંવર્તક યોગ વિષે.

પ્રતિપત્ તૃતિયાન્નેન । મળ્યાં શનિમૂર્યયો ॥

પટ્ટ્યાં શુક્ર દ્વિતિયાયાં । શુક્રો સંવર્તકો ભવેત્ ॥૧૦૦॥

ભાવાર્થ:—પડયો, ત્રીજા ને બુધવાર હોય, સાતમ ને શની-
વાર તથા ચીત્રવાર હોય, છઠ્ઠા ને શુક્રવાર હોય, બીજા ને શુક્રવાર
હોય તો સંવર્તક યોગ બ્રહ્મવે ॥ એ યોગ બોખાસાની જીતુમાં
હોય તો વરસાદનો યોગ ચારે સમજવો ॥૧૦૦॥

અથ શ્રી કાલમુખી યોગ વિષે.

અનુરાધા દ્વિતિયા ચ । તૃતિયા ઉત્તરાશ્રયં ॥

પંચમિ મઘા સંયુક્તા । હસ્તે મૂલે ચ મશમિ ॥૧૦૧॥

પૌર્ણી રોહિણી કાચેવ । ત્રિત્રા સ્વાંતિત્રયોદશી ॥

અથ યોગેષુ યત્ કર્મ । પથે મામે મૃતિ ધ્રુવં ॥ ૧ ॥

ઉત્તરા પંચમિ અ મયા । કિત્તિય નવમિ અતદ્વિ અણુગહા
અષ્ટમિ રોહિણી સહિવા । કાલ મુહિ જિવનાસર્યા ॥૨૦॥

ભાવાર્થ:—અનુરાધા ને જીજ્ઞ હોય, ત્રણ ઉત્તરા (ઉત્તર કાર્તિકી, ઉત્તરાષાઢા, ઉત્તરા બાદ્રપદ) ને ત્રીજ હોય, મધ્ય ને પાંચમ હોય, દુરગ અથવા સુગ ને આતમ હોય, રોહિણી ને છ હોય, ચિત્રા અથવા સ્વાતિ ને તેરમ હોય તો તે યોગ મહા નથ છે; માટે એ યોગમાં શુભ કામ કરવું નહિ. કરે તો છ માસમાં તેનું મૃત્યુ થાય. ઉત્તરા અથવા મધ્ય નક્ષત્ર ને પાંચમ હોય, કૃતિકા ને નોમ હોય, અનુરાધા ને ત્રીજ હોય, આકેશ ને રોહિણી હોય તો કાળમુખી યોગ લાણવો. શુભ કામમાં તે યોગ ત્યજવો. ॥૧૦૦-૨॥

અથ શ્રી રવી યોગ વિષે.

ચતુર્થિ પાદિ નવમે । દશમે ચ ત્રયોદશે ॥

વિશે દિને સમાધિશે । રવિ યોગઃ શુભાસ્તથા ॥૩॥

ઇક્સમણપંચાણસ્સ । મજાંતિ ગયઘઢ સહસ્સ ॥

તહર વિયોગ પઢઠા । ગયણં મિગહાનદિસંતિ ॥૪॥

સર્વ વિરુદ્ધે દિવસે । યદ્યેકો ભવતિ મૂર્ય જોગસ્તુ ॥

હિમવદિન કર કિરણે । સર્વે દોષા પ્રલિયંતે ॥૫॥

ભાવાર્થ:—મૂર્યના નક્ષત્રથી હીવસના નક્ષત્ર કુધી ગણતાં ને દિવસનું નક્ષત્ર યોગું, છકું, નવમું, દસમું, તેરમું હોય તો રવિયોગ લાણવો. એ યોગમાં શુભ કાર્ય કરવું. દ્રુપદાંતઃ નેમ શિંહ વનમાં એકલો રહે છે પણ તેની સામે હામરો જાળવાન હાર્યો હોય તો પણ હાથીઓ નાથી જાય છે તેમ એ રવીયોગ શુભ હોય તો અશુભ યોગ નાથી જાય છે. વળી સૂર્ય યોગ ખરાબ હોય પણ એક રવિયોગ સાથે હોય તો જીજ્ઞ યોગની પ્રજાળા આવતી નથી. જેમ, સૂર્યના દીવલથી હીમાચળ પર્વતનું હીમ ગળી જાય ॥ તેમ અશુભ યોગને રાગી નાંખે છે. ॥ ૩-૫ ॥

अथ श्री अष्टावींश योग आवचानो प्रकार.

अश्वनी मृगशर्षप च । अश्लेषा हस्त एव च ॥

अहुराधोत्तमपादा । भनमिषा च खेकमान् ॥६॥

एतं नक्षत्रतोवर्त्त । मानवारक्ष संख्यया ॥

आनंदाद्युपयोगास्यु । स्वनाम सदृशं फलं ॥७॥

आनंद काल दंडश्च । प्रजापति शुभस्तथा

सौम्यो ध्वातो ध्वजश्चैव । श्री वत्सो वज्रमुद्रो ॥

छत्रो मित्र मनोज्ञश्च । कंपो लुपक एव च ॥

प्रवाशो मरणं व्याधि । मिद्ध शूलामृतो तथा ॥८॥

मुशलो गज मातंग । क्षय क्षिप्र स्थिरस्तथा ॥

वर्द्धमानं श्रेतिनामास्यु । अष्टाविंशतिते क्रमात् ॥९॥

भावार्थः—रविवारे अश्वनी नक्षत्राणीं हीनीया नक्षत्र शुधी गण्यु भवता ७ न च्या आवे ते योग आनंदयोग विगेरे
 लक्ष्मि सोमवार मृगशर नक्षत्राणीं, भगवत्वार अश्लेषा नक्षत्राणीं,
 बुधवार उरगणीं, बुधवार अनुवाधाणीं, शुक्रवार उतवाधाणीं नक्षत्राणीं,
 शनीवार सातजीवाणीं वर्त्तमान नक्षत्र शुधी गण्यु ७
 क्रम आवे ते आनंददिक् योग लक्ष्मि ते योगानुं ६१ तेना
 नाम प्रमाणे आवे छ ते अष्टावींश योगना नाम क्रमवार कडे
 ॥ १ आनंद, २ आनंद, ३ प्रजापति, ४ शुभ, ५ सौम्य, ६
 ध्वातो, ७ ध्वज, ८ श्री वत्स, ९ वज्र योग, १० मुद्रा, ११
 छत्रयोग, १२ मित्र, १३ मनोज्ञ, १४ क्षय, १५ लुपक, १६
 प्रवास, १७ मरण, १८ व्याधि, १९ मिद्ध, २० शूल, २१ अमृत,
 २२ मुशलो, २३ गज, २४ मातंग, २५ क्षय, २६ क्षिप्र, २७

પર, ૨૮ વર્ષમાન. એ રીતે અઠાવીશ યોગ જાણવા. વિશેષ
કીકત નીચેના યંત્રથી જોઈ લેતી. ॥ ૬-૬ ॥

अथ श्री अर्हत्प्रीति योग यंत्र.

[illegible]

અથ શ્રી કુમાર યોગ વિષે.

નંદાયાં પંચમ્યા શુભોદશમ્યાં । કૃજઞ્જ શર્શા મૃગુભિ ॥
 દયં તરિતાશ્વિન્યાદિભિ । રુદ્રુભિયોગ કુમારસ્યા ॥૧૦॥
 વંગાલ મુનિ પ્રોક્તં । કુમાર યોગે દિને મદોપેપિ ॥
 અસ્મિન્ યોગે કાર્યા । દિશા યાત્રા પ્રતિષ્ઠાદો ॥૧૧॥

આવાર્થ—નંદા તીર્થી ૧, ૬, ૧૧ ૫, ૧૦ એ ૫ થ
 તીર્થીઓમાં મંગલવાર, ગુરુવાર, સોમવાર, શુક્રવાર તથા અશ્વિની
 નક્ષત્રથી જન્મે નંદાત્ર મુકીને નક્ષત્ર લેવું, એટલે અશ્વિની, કાર્તિકી,
 પુનર્વસુ એ પ્રમાણે ગણના તે તીર્થી વાર તથા નક્ષત્ર મળે તે
 કુમાર યોગ જાણવો. આ કુમાર યોગ આમાસમાં આવે તે
 દિવસે વરમાદ થાય એવો સંભવ છે કુમાર યોગનું ફળ ઉપર
 પ્રમાણે બંગાલ મુનિએ કહ્યું છે તે વિશા, યાત્રા, પ્રતિષ્ઠા વિષય
 કાર્યમાં શુભ ફળ આપે છે ॥ ૧૦-૧૧ ॥

અથ શ્રી કુમારયોગ યંત્ર.

તીર્થી તથા વાર	૧	૬	૧૧	૫	૧૦	૫	૧૦	૫	૧૦
તીર્થી	અશ્વિની	૨૧	૫	૫	૬	૬	૬	૬	૫

અથ શ્રી રાજયોગ વિષે.

પૂર્ણિમા તૃતિયા મદ્રા । મૃગુ ભૌમાર્ક મોમજા ॥
 રાજયોગ શુભાયસ્યુ । મર્યાદાધિકાંતરે ॥૧૨॥

આવાર્થ—પુનમ, ત્રીજ, (મદ્રા તીર્થી) ૧, ૭
 ૧૦, ૧૫, મંગલ, શનિ, ગુરુ ને ૧૦ ૧૦ ૧૦ ૧૦

नक्षत्र मुहीने नक्षत्र भजे तो राजयोग लक्ष्यो. ज्येष्ठं द्वादशेषु
यंत्रधी लक्ष्युं. आ योगभां ज्येष्ठो जन्म धाय ते भाष्यसने राज-
पक्षर जेटहुं शुभ भजे. ॥ १२ ॥

अथ श्री राजयोग यंत्र.

॥१॥	नथावर	१५	३	२	७	१२	२.	म.	धु.	१॥
नक्षत्र	भक्षो म	५५	५	१॥	वि	अनु.	५.	वा	५.	३. का

अथ श्री त्रिगंडांत योग विचार.

गंडांतः त्रिविधः त्याज्यो । नक्षत्र तिथी लमतः ॥
नव पंच चतुर्ध्याते । द्वादश घटिकामता ॥१३॥
गंडांत त्रितयधांते । अमावास्या भोमवासरे ॥
योजातः स्त्री विनाशायः । सभवेविष पुरुष ॥१४॥
शून्यश्लेषाद्रितियाभिः । मसमि भोम वारुणा ॥
कृतिका द्वादशि सूर्ये । अपत्य विष संज्ञकः ॥१५॥

इत्यन्मज मर्य सुतो दिनाधिपा ।

भद्रा तिथी वारुणममि मर्यभं ॥

यस्यां प्रसुति भवतिह काले ।

विषांग नाशा पग्विर्जनिया ॥१६॥

गंडांतेषु ये ज्ञाता । नरनार्ग तुंगमा ॥

म्वगृहे नव तिथिनि । यदि तिथिनि दुग्गदा ॥१७॥

यतो न त्रिवानि नगे । मानुरपन्याः भवेत्सकृद्गंडांता ॥

यदि त्रिवानि गंडांतै । वट्ट गज तुंगोभवेदशुभः ॥१८॥

રેવડ અસળીમખે । અસલેસા મહામખ્યારમિ ॥
 જિઠા મૂલં મખે । દો દો ઘડીયાય ગંઢાંતે ॥૧૯॥
 પિતૃ માતૃ ક્ષયં કારિ । યુષ્મં ગંઢો ભવેત્ સુત ॥
 અશ્લેષા ગંઢજો વાલં । જેષ્ઠ ભ્રાતૃ વિઘાતકઃ ॥૨૦॥
 જેષ્ઠાયાં સંભવે ગંઢે । વાલસ્યાત્ પિતૃ ઘાતકઃ ॥
 તિલ્લે વિધ ગંઢાંતે । વાલકો દ્રવ્ય ઘાતકઃ ॥૨૧॥

ભાવાર્થ — ગડાત યોગ ત્રણ પ્રકારનો થાય છે તેના નામ નક્ષત્ર ગડાત, તિથી ગડાત, અને લગ્ન ગડાત હવે પહેલો નક્ષત્ર ગડાત કહે છે. અશ્વિની નમેત્રથી નવમું નમેત્ર અશ્લેષા આવે, તેથી નવમું જ્યેષ્ઠા, તેથી નવમું રેવતી નમેત્ર આવે એ નક્ષત્રની અતની બે ઘડી નમેત્ર ગડાત થાય છે હવે બીજો તિથી ગડાત કહે છે પડવેથી પાચ પાચ તિથી ગણતા ૫, ૧૦, ૧૫ આવે તેની અતની એક એક ઘડી તેને તિથી ગડાત કહે છે હવે ત્રીજો લગ્ન ગડાત કહે છે તેમા મેષથી ચાર ચાર રાશી ગણતા કર્ક, વૃશ્ચિક ને મીન એ ત્રણ લગ્નની અતની અડધી ઘડી લગ્ન ગડાંત યોગ કહે છે એ ત્રણ ગડાત છે વળી અમાસ ને મગળ વાર તેને ચોથો ગડાત પણ કહે છે હવે તેનું ફળ કહે છે

ગડાતમા જોનો જન્મ હોય તે પુરુષની પરજેવી સ્ત્રી મરણ પામે વળી તે વિષ પુરુષ કહેવાય છે શનિવારે અશ્લેષા નમેત્ર ને બીજા દોષ, સાતમ ને મગળવારે સત્ત્વીયા નક્ષત્ર દોષ, ખાશ્ય ને રવિવારે કૃતિકા નમેત્ર દોષ, ઉપર પ્રમાણે જોગ ને આન્યો દોષ અને તેમા જન્મ થયો હોય તો તે પણ વિષ પુરુષ કહેવાય છે વળી મગળવાર, શનીવાર, રવિવાર અને સદ્રા તિથી ૨, ૭, ૧૨ હોય તેમજ સત્ત્વીયા, અશ્લેષા, કૃતિકા એ જોગમા જન્મ થયો હોય તો તે પણ વિષ પુરુષ તથા વિષ કન્યા કહેવાય ગડાત યોગમા જોનો જન્મ થયો હોય તે પુરુષ અથવા સ્ત્રી તથા

ધોડા વિગેરે પોતાને ઘેર આજ્યા હોય તો રહેવા પામે નહિ, અને રહે તો દુઃખદાર્ઢ થાય. ગંડાંતમાં જન્મે તો હવે નહી. હવે તો માતા-પિતાને કહ આપનાર અથવા કુળનો હાય કરનાર થાય. પણ વિશેષમાં તે માણસ આગળ જતાં ઘણા હાથી, ધોડા, વૈભવ, રાજ સન્માન મુખ ભોગવે. વિશેષ વળી ગંડાંતયોગ વિષે કહે છે.

દેવતી નક્ષત્રની ઉત્તરી એક ઘડી અને અશ્વિનીની પહેલી એક ઘડી તે પણ ગંડાંત યોગ કહેવાય છે. અશ્વિનીની ઉત્તરી એક ઘડી તથા મધ્યાની પહેલી એક ઘડી તે પણ ગંડાંત કહેવાય છે. જ્યેષ્ઠાની ઉત્તરી એક ઘડી, મુળની પહેલી એક ઘડી એમ બન્ને ઘડી ગંડાંત યોગ થાય તેમા દેવતી ગંડાંતમાં જાગકનો જન્મ થાય નો માન્ય પિનાનો નાશ કરે, અશ્વિની ગંડાંતમાં જન્મે તો માદા જન્મનો નાશ થાય, જ્યેષ્ઠા ગંડાંતમાં જન્મે તો પિનાનો નાશ કરે, અને ત્રણે ગંડાંતમાં જન્મે તો ધનનો નાશ કરે. ૧૧૬-૧૧૮

ગંડાંત યોગનું યંત્ર. વાર નક્ષત્ર ગંડાંતયોગનું યંત્ર.

વર્ષ ગંડાંત	અશ્વિની	જ્યેષ્ઠા	રેવતી ૨ ૫ડી	નક્ષત્ર આ લગ	કૃતિ
નિશી ૫ ૧૮	૫	૧૦	૧૧ ૨ ૫ડી	નિશી ૩ ૭	૧૨
ધન ૫ ૬૧	૬૬	ગમિક	મિત્ર ૦૬ ૫	ધાર ૪ ૫	૨૬

અથ શ્રી નક્ષત્ર પંચક વિષે.

ધનિષ્ઠા પંચકે વર્ષ્યાં । તૃણ કાષ્ઠાદિ સંગ્રહ ॥

ગૃહ્યા દક્ષિણ દિગ્ ગયાત્રા । મૃત્યુકાર્ય ગૃહોદ્યમા ॥૨૨॥

વામવૈનાઃ દગ્ધાદિ પંચકે ।

યાન્ય દિગ્ગમને મેદ ગોપનં ॥

પ્રેતકાર્ય તૃણ કાષ્ટ સંગ્રહઃ ।

શયમા વિતનાદિ વર્જયેન્ ॥૨૩॥

ધનિષ્ઠા ધન નાશાય । શતભિષા પ્રાણવાતક ॥

પૂર્વાભિઃ રાજદહંતુ । ઉત્તરા મરણં ધ્રુવ ॥૨૪॥

અમિ દગ્ધ ચરે વત્યો । ઇત્યેને પંચ વર્જિતા ॥

સર્વે કાર્યેષુ હીનેષુ । પંચકં પરિવર્જયેન્ ॥૨૫॥

ભાષાર્થ—ધનિષ્ઠા આદિ વધને દેવતી નમેત્ર સુધી પાંચ નક્ષેત્રમા પચક કહેવાય ॥ પચકમા તૃણ, કાષ્ટનો સમૂહ ન કરવો, શય્યા, પશુગ આદિ ન કરવા તથા હક્ષિણ દીશામા ગમન કરવું નહીં. ધર બધાવેલું હોય તેને ઢાકવું નહીં, પ્રેતક્રિયા કરવી નહીં, તથા નવું ઘર બાંધવાનું મુદુર્ત્ત એટલે આરભ કરવો નહીં

ધનિષ્ઠાના બે પાયા બંધ ત્યારે પચક બેસે તે દેવતીના અત્ર સુધી પચક રહે છે એ પચકમા ઉપરના કામ કરવા નહીં, અને તે કામ કરે તો તેણે કળ ગુ થાય તે કહે છે ધનિષ્ઠામા કરે તો ધનનો નાશ થાય, શતબીવામા કરે તો મૃત્યુ કરે, પુર્વા બાદ્રપદમા કરે તો રાજા તરફથી ઉપાધી થાય, જિતરાજાદ્રપદમા કામ કરે તો નિશ્ચે મરણ થાય, ને દેવતીમા કરે તો અગ્નિનો બંધ થાય માટે નક્ષત્ર પચકનો ત્યાગ કરવો ॥ ૨૨-૨૫ ॥

અથ શ્રી ચંદ્રમાની વાર પ્રકારની

અવસ્થા વિષે.

પ્રવામો નષ્ટ મરણં । જયા હાસ્ય સિત્તિવસ્થા ॥

ક્રીડા નિદ્રાય મુક્તાશ્ચ । જરા કપોથ સુસ્થિતા ॥૨૬॥

રાશિ ભાગો દ્વાદશાં સો । વિભાગા દ્વાદશાપ્યસુ ॥

મુક્તેવસ્થા શર્ગોતાસાં । સ્વનામ સદૃશં ફલં ॥૨૭॥

ભાવાર્થ:—૧. પ્રવાસ અવસ્થા, ૨. નષ્ટાવસ્થા, ૩. મરણાવસ્થા, ૪. જ્યાવસ્થા, ૫. દાસ્યાવસ્થા, ૬. રતી અવસ્થા, ૭. કીડાવસ્થા, ૮. નિદ્રાવસ્થા, ૯. ભુક્ટાવસ્થા, ૧૦. જરાવસ્થા, ૧૧. કંપાવસ્થા, ૧૨. સુસ્થિતાવસ્થા.

છીપરની બાર અવસ્થા જાણવાની રીત:—

ચંદ્રમા એક રાશીને એકસો પાંત્રીસ ઘડી ભાગવે છે. તેને બારે ભાગ દેતાં સવા અગીયાર ઘડી આવે. તે ચંદ્રમાની એક અવસ્થા જાણવી. એમ દરેક જુદી જુદી અવસ્થા જાણવી. એ અવસ્થાઓ પોતપોતાના નામ પ્રમાણે ક્રમ આપે છે. તે નીચે લખેલા યંત્રથી વિશેષ સમજાયે. ॥ ૨૬-૨૭ ॥

અથ શ્રી ચંદ્ર અવસ્થા યંત્ર.

મુસ્થિતાવસ્થા ૧૧ ઘડી ૧૫ પગ (૧૨) મરણાવસ્થા ૧૧ ઘડી ૧૫ પગ (૧૧)	પ્રવાસાવસ્થા ૧૧ ઘડી ૧૫ પગ (૧)	નષ્ટાવસ્થા ૧૧ ઘડી ૧૫ પગ (૨) મરણાવસ્થા ૧૧ ઘડી ૧૫ પગ (૩)
જરાવસ્થા ૧૧ ઘડી ૧૫ પગ (૧૦)	ચંદ્ર અવસ્થા યંત્ર.	જ્યાવસ્થા ૧૧ ઘડી ૧૫ પગ (૪)
ભુક્ટાવસ્થા ૧૧ ઘડી ૧૫ પગ (૯) નિદ્રાવસ્થા ૧૧ ઘડી ૧૫ પગ (૮)	કીડાવસ્થા ૧૧ ઘડી ૧૫ પગ (૭)	દાસ્યાવસ્થા ૧૧ ઘડી ૧૫ પગ રતી અવસ્થા ૧૧ ઘડી ૧૫ પગ (૬)

અથ શ્રી ચંદ્રમાના ઘરની દીશાઓ વિષે.

મેષે ચ સિંહે ધન પૂર્વ ભાગે ॥

વૃષે ચ કન્યા મસ્સરે ચ ગામ્યાં ॥

મિથુને ચ તુલે કુંભ પશ્ચિમાયાં ।

કર્કે ચ મીને અલિ ઉત્તરાયાં ॥૨૮॥

ભાષાર્થ—મેષ, સિંહ તથા ધન રાશીનો ચંદ્રમા હોય ત્યારે પૂર્વ દીશામાં ચંદ્રમાનું ઘર જાણવું થરખ, કન્યા તથા મકર રાશીનો ચંદ્રમા હોય ત્યારે દક્ષિણ દીશામાં ચંદ્રમાનું ઘર જાણવું, મીથુન, તુલા, તથા કુંભ રાશીનો ચંદ્રમા હોય ત્યારે પશ્ચિમ દીશામાં ચંદ્રમાનું ઘર જાણવું, ને કર્ક, મીન તથા વૃશ્ચિક રાશીનો ચંદ્રમા હોય ત્યારે ઉત્તર દીશામાં ચંદ્રમાનું ઘર જાણવું

અથ શ્રી ચંદ્રમાના ફલ વિષે.

સન્મુખો અર્થ લાભાય । પૃષ્ઠતોપિ ધનં હસ્તે ॥

દક્ષિણે સુખ સોભાય । વામે ચંદ્રે ધન ક્ષયં ॥૨૯॥

ભાષાર્થ—સન્મુખ ચંદ્રમાનું ઘર હોય તો ધનનો લાભ કરે, પાછળ ચંદ્રમાનું ઘર હોય તો ધનની હાની કરે તથા મૃત્યુ કરે, ડાબા હાથ બણી ચંદ્રમાનું ઘર હોય તો ધનનો ક્ષય કરે અને જાણી હાથ બણી ચંદ્રમાનું ઘર હોય તો મુખ સંપત્તિ આપે ૨૯

અથ શ્રી ત્રીપ્રસ્ફર તથા ચમલ યોગ વિષે.

રતિમંદ ભોમવોરે । મઘ તિથીષુ ત્રિપાદકે ધિન્ને ॥

યોગ ત્રિપુજ્જરાગ્યો । દ્વિપાદકો ચમલ નામાનિ ॥૩૦॥

સપ્તાનામિદ્રાઞ્જ મિત્રા । યમમુશ્રિયઃ સયમા ॥૩૮॥

વિષ્ટી વિના વવાદ્યેષુ । કરણેષુ દશસ્વપિ ॥

ચતુર્વંગાશ્રિતા સર્વા । કરણીયા શુભા ક્રિયા ॥૩૯॥

ભાવાર્થ:—શૂની, ચતુષ્પદ, નાગ, ક્રીસ્તુદ્ન એ ચાર કર્ણના સ્વામી કહે છે:—૧. કક્ષી, ૨. વૃષભ, ૩. સર્પ, ૪. પવન.

બવાદિક સાત કર્ણના સ્વામી કહે છે:—૧. ઈંદ્ર, ૨. પ્રદ્યોત, ૩. મીત્ર, ૪. આર્ષ, ૫. પૃથ્વી, ૬. શ્રી, ૭. યમ. વીષ્ટી કરણ વિના દશ કરણ ધર્મ, અર્થ, કામ, મોક્ષ એ ચાર વસ્તુને આપવા-વાળા છે. ॥ ૩૮-૩૯. ॥

અથ શ્રી સંક્રાંતિ પ્રકાર

સુપ્તસ્ય સંક્રમે નાગે । તેતલે ચ ચતુષ્પદે ॥

નિવિષ્ટસ્યગરે વિષ્ટે । વણિજે ચાલવે વવે ॥૪૦॥

ઊર્ધ્વસ્થિતસ્ય કિસ્તુમે । શકુને કોલવે રમે ॥

અનિષ્ટ મધ્યેષ્ટ ફલો । વૃષ્ટિ ધાન્યાર્થ વિગ્રહે ॥૪૧॥

ઉર્ધ્વં સુમિશ્નકારી । મધ્યમ ફલકારકોનિવિષ્ટસ્તુ ॥

શયન કરોતુ વૃષ્ટિ । દુર્મિશ્નં તસ્કર મયં ચ ॥૪૨॥

ભાવાર્થ:—નાગ કર્ણ, ચતુષ્પદ તથા તેતલ એ ત્રણ કર્ણમાં સંક્રાંતી બેસે તો મુતી કઢીએ; ગર, વીષ્ટી, વણીજ, બાલવ, વવ એ પાંચ કર્ણમાં સંક્રાંતી બેસે તો બેડી કઢીએ; ક્રીસ્તુ, શૂની, કોલવ એ ત્રણ કર્ણમાં સંક્રાંતી બેસે તો બિલી કઢીએ. હવે તેનું ફળ કહે છે:—

મુતી સંક્રાંતી માઠા ફળને આપનારી છે, બેડી મધ્યમ છે, અને બિલી શ્રેષ્ઠ છે. તે પ્રમાણે ફળ સમજવું. તેમાં ઉભી સંક્રાંતી હોય તો મુકાજ સમજવો, બેડી સંક્રાંતી મધ્યમ ફળ આપે, મુતી વરસાદ વગેરે; પણ મોંઘવારી તથા ચોરનો ભય ઉત્પન્ન કરે. ૪૦-૪૨.

અથ શ્રી સંકાંતી, વાહનાદિ, વત્રાદિ વિચાર થંન.

નં. કસ્યુ	સ્વામી	મન્ત્ર	વાહન	વસ્ત્ર	યજ્ઞ	લોખન	લેખન	જાતી	પુસ્ત્ર	વય	અવસ્થા
૧ જન	કલ્પી	ઝેડી	મીંક	મ્નેત	ભુગુડી	અસ	કસ્તુરી	દેવતા	નાગકેયર	ચિથ્થ	૫ થા
૨ ભાડવ	ફમભ	ઝેડી	બાદ	પીત	ગદા	પાયથા	કંકુ	જૂન	જાતી	કુમાર	ભોગ
૩ કોલન	મર્પ	ઝેમી	વરાહ	નીલ	ખરગ	ભીસા	ચદન	મર્પ	જકુલઅયોક	ગતાવકા	રતી
૪ નેનક	ચાચુ	મુતી	મદલા	ગુલાબી	લાકડી	પરવાન	માદી	પશી	કેનકી	પૈવા	હારથ
૫ ગર	ઉક	રેડી	હામી	લાલ	મનુષ	કુષ	ગોરુચદન	પગુ	લીન	ગ્રોહ	કુરમુખી
૬ વળીજ	પ્રકા	રેડી	મકીંચ	ફેશ	ભાણ	હડી	કુગદર	મરલ	આક	મગદસા	જવરા
૭ વીપી	મીત	રેડી	ચોગ	સામ	મુદનર	ખીનકી	જવખાર	પ્રાસણ	કર્ણ	વૃહ	ભુકા
૮ ચક્રની	આર્થ	ઝેબી	કુતા	લીત	કંત	ગ્રોગ	બીસલમદ	સંત્રી	કમગ	વધ્યા	કપા
૯ દીનુમ	પેદની	ઝેબી	ઝેડા	કબજ	પાસ	મંચત્ર	મુઝો	લેકેષ	વેલા	વધ્યા	ધ્યાન
૧૦ નાત	શી	મુની	જગદ	નગા	અકેશ	ધી	અગ્રે	ગુદ	સુલાખ	મુતાર્યાની	કફિયા
૧૧ અનુપદ	કમ	મુની	મરલ	વાદળી	ભાણ	આકર	કપેર	ચંકર	ઝોરૂ	પરીવાળા	વૃહા

અથ શ્રી સંક્રાંતિનાં મુહૂર્ત જાણવાનો પ્રકાર.

અશ્લેષા સ્વાતિ જ્યેષ્ઠાદ્રા । શત તારા ચમાધુર્ય ॥
 પંચદશ મુહૂર્તાનિ । પદ્ધિશ્ચં નામ કિર્તિયેત્ ॥૪૩॥
 ઉત્તરાત્રિણિ રોહિણ્યો । વિશાખા ચ પુનર્વસુ ॥
 ચત્વારિ સહસા પંચ । મુહૂર્તા મુનિ કિર્તિતા ॥૪૪॥
 અશ્લેષાદ્રા મરણ્યાં ચ । સ્વાતિ યેષ્ઠા ચ વારુણિ ॥
 એતેપંચદશી મુહૂર્તા । શેષાત્રિશન્ મુહૂર્તિકા ॥૪૫॥

પૂર્વાત્રિયં હસ્ત મધા ધનિષ્ઠા ।

મુલાનુરાધા મૃગ કૃત્તિકા ચ ॥

ચિત્રાશ્વિની સ્વેતિ કર્ણ પુષ્યં ।

ત્રિશન્ મુહૂર્તા પ્રવદંતિતજ્ઞા ॥૪૬॥

સામાર્થ્ય:—અશ્લેષા, સ્વાંતી, જ્યેષ્ઠા, આર્દ્રા, શતભીષા, એ નક્ષત્રોમાં સંક્રાંતી એસે તો ૧૫ મુહુરતી જાણવી. તથા ઉત્તરા, રોહિણી, વિશાખા, પુનર્વસુમાં સંક્રાંતી એમે તો ૪૫ મુહુરતી જાણવી. દ્વયે બીજા પ્રકારથી કહે છે. અશ્લેષા, આર્દ્રા, મરણી, સ્વાંતી, જ્યેષ્ઠા, શતભીષા, એ નક્ષત્રોમાં ૧૫ મુહુરતી સંક્રાંતી જાણવી. બીજા રહેલાં નક્ષત્રોમાં ૩૦ મુહુરતી જાણવી. તે બીજા મુહુરતીનાં નક્ષત્ર કહે છે. તથા પુર્વા, હસ્ત, મધા, ધનિષ્ઠા, મુલા, અનુરાધા, મૃગશીર, કૃત્તિકા, ચિત્રા, અશ્વિની, સ્વેતિ, કર્ણ, પુષ્ય, એ ૫૬૨ નક્ષત્રોમાં સંક્રાંતી એસે તો ત્રીસ મુહુરતી જાણવી. વિશેષ મંત્રમાં જોવાથી જણાયે. ॥ ૪૩-૪૬. ॥

અથ શ્રી સંક્રાંતિ મુદ્દત્ત યંત્ર.

અક્ષર	રશ્મા	અક્ષર	અક્ષર	અક્ષર	અક્ષર	અક્ષર	અક્ષર
૬ ૧	૬ ૧	૬ ૧	૬ ૧	૬ ૧	૬ ૧	૬ ૧	૬ ૧
૬ ૧	૬ ૧	૬ ૧	૬ ૧	૬ ૧	૬ ૧	૬ ૧	૬ ૧
૬ ૧	૬ ૧	૬ ૧	૬ ૧	૬ ૧	૬ ૧	૬ ૧	૬ ૧
અક્ષર	અક્ષર	અક્ષર	અક્ષર	અક્ષર	અક્ષર	અક્ષર	અક્ષર

અથ શ્રી સંક્રાંતિ ફલ વિચાર.

ખીયાલે સુનિ મળી । વેત્રી વર્ષાકાલ ॥

ઉન્હાલે ઉમી મળી । જોશી સહી નિહાલ ॥૪૭॥

આવાર્થ—શીયાળાની ઋતુમાં જ્યેષ્ઠે કાર્તિક, માર્ગશીર્ષ, પૂર્વ, માઘ, જ્યેષ્ઠ આર માસમાં મુતે કલે સંક્રાંતી થેસે તો અત્યારે નોધા આવે વેધાધ નધા ધોમાસાની ઋતુમાં જ્યેષ્ઠે અષાઢ, શ્રાવણ, બાદપદ, આસો જ્યેષ્ઠ આર માસમાં બેડે કલે સંક્રાંતી થાય તો વરમાર મારો થાય, અને જિનાળામાં જ્યેષ્ઠે કાર્તિક, માર્ગશીર્ષ, પૂર્વ, માઘ, જ્યેષ્ઠ આર માસમાં જ્યેષ્ઠે કલે સંક્રાંતી થેસે તો શુભ ફળ આવે, લોકમાં શુખ્તાકારી ચારી રહે જિવરની સંક્રાંતી જે માસમાં અનુકુળ થેસે તેજ માસ સારો સમજવો ॥ ૪૭ ॥

અથ શ્રી સંક્રાંતિ વાર ફલ વિચાર.

વિજડતિજડ પંચમદસી સંચારો હોય ॥

પવગ્ધર્થા જગમમદર્મીપધાલે કોઈ ॥૪૮॥

વીડનિદ્રમણ્ડ પંચમદસસી મુદ્દગો થાય ॥

દેવ સંયોગે છડ્ડ પઢ્ડ । તો પુહવી પલંગજાઈ ॥૪૯॥

જિણવારે રવી સંક્રમે । તીણ અમાવાસ્યા હોય ॥

પપરહથો જગમડં । નંદયવિર લોકોય ॥૫૦॥

ભાવાર્થ:—ચાત્રની સંકાંતી પાછલા માસની જે સંકાંતી બેસતી વેળા જે વાર હોય તેથી ગણતાં જેટલામે વારે બેસે તેનું શુભાશુભ કૃત્ય કહે છે. બિદાહરણ.—જેમકે, ચાત્રની સંકાંતી જુમવારી બેડી, અને તેના પહેલા માસની મંકાંતી રવીવારે બેડી હોતી તો તે ગણતાં ચોથો વાર જુમ થયો, માટે ચોથે વારે બેડી તેમ સમજવું. એ પ્રમાણે દરેક સમજવી. ચાત્રની સંકાંતી પાંચમે વારે બેસે તો ગુરુવારે બેસે તો જમનમાં દુઃખાગનો ગ્રાસ થાય, અને મનુષ્યોને બીણા માગનાં પણ મળે નહીં. બીજે ત્રીજે વારે સંકાંતી બેસે તો તે મામમાં રમાદિ મોંઘુ થાય. પાંચમે વારે બેસે તો પાન્ય મોંઘુ થાય. દેવયોગે ને છઠ્ઠે વારે સંકાંતી બેસે તો માકુ કૃત્ય આપે, પૃથ્વી ઉપર ભય થાય, અને મનુષ્યો દેશાદર આશ્વા ભય.

વળી જે વારે મંકાંતી બેસે તે વારની અમાવાસ્યા હોય તો તે મામમાં મુદનો પ્રમગ થાય, દુઃખાગાદિ ભય થાય, અને મનુષ્યોમાં મરદીને ઉપદ્રવ થાય ॥ ૪૮-૫૦. ॥

અથ શ્રી મંવત્મરના વ્રજાનો વિચાર.

સુંદર શશિ હર વિગ પશ્રોવે ।

દશય નિકંદન દિણયર્જાવડં ॥

મંગલ આટ કરડું વૃથવાહ ।

ગુણ શુકાં પવડ અદાહ ॥

જો શનિ મટુ કર્ક વયમે ।

નિશ્ચય કાલ દદોદદેવયમે

॥૫૧॥

અથ શ્રી પરદેઝ ગમન પ્રસ્થાન પ્રમાણ (૫૧)

ભાવાર્થ:—કર્ક સકાતી સોમવારી બેસે તો વીથ વસાતું
વર્ષ જાણુ, એટલે તે નારું જાણુ કર્ક મકાતી રવીવારી બેને
તો દશ વસાતું વર્ષ જાણુ, એટલે તે મધ્યમ છે મગગવારે
બેસે તો આઠ વસાતું વર્ષ જાણુ. તે મધ્યમ છે બુધવારે બેને
તો બાર વસાતું જાણુ. તે સાધારણ છે શુક્રવારે તથા શુક્રવારે
બેસે તો અઠાર વસાતું વર્ષ જાણુ તે સાથે છે શનીવારે બેને
તો હજારહજાર કાળ સમજવો ॥ ૫૧. ॥

અથ શ્રી પરદેઝ ગમન પ્રસ્થાન પ્રમાણ.

પ્રસ્થાન મુદ્ધં મુદિતં દશકાર્દનુના ।

મર્ધાગ્દનુ શતક પંચકતશ્રુમાય ॥

તત્રેવ મંડલિક ભૂપતિ શેષ લોકે ।

સ્થેપેતુ સપ્ત દશ પંચ દિપા ક્રમેણ ॥૫૨॥

પ્રસ્થાન મારુદ્ધનુપાં શતાનિ ॥

પંચાત્રકે વિધનુપા શતાદ્ધં ॥

સ્વસ્થાંન ગસ્યા દશભિર્દનુર્મિ ॥

ગતઃ સ્વપ્ત પ્રસ્થીત એવ મન્યે ॥૫૩॥

ચુર્ધેદુશ્ચુક જિવાનાં । દિન પ્રસ્થાનમુત્તમં ॥

પુર્ણિમાયા અમાવાસ્યાં । ચતુર્દશ્યાં ચ નૈવ્યનિ ॥૫૪॥

પુર્ણિમાયાં ન ગતવ્યં । વ્યાસસ્ય વચનં યથા ॥

શુભા વા યદિ વા ક્રશ્ના । વર્નરિયા ચતુર્દશિ ॥૫૫॥

ભાવાર્થ:—જોતાના ધરથી પ્રસ્થાન દસ પાંચ પાંચ
ચાલીસ રાત્રી ૬૨ મુકુત તે ઉપરાંત ૫ વનો પાંચની
મુકુત, તો શરૂ સીદી યાવ. હવે તેન દીવસ ૬

મંડલીક રાશીને દીવસ દસ મુધી પ્રસ્થાન રહી શકે. સામાન્ય રાશીને આત દીવસ મુધી રહી શકે. જીજ્ઞ સર્વે લોકોને પાંચ દીવસ મુધી રહી શકે. ઉપરના દીવસોની અંદર અવસ્ય તેને ગમન કરવું જોઈયે. વગી કેટલાક આચાર્યો એમ પણ કહે છે કે પાંચસે ધનુષ્ય વેગળું મુકવું જોઈયે તે ઉત્તમ છે, એ ધનુષ્ય મધ્યમ છે, અને પચાસ ધનુષ્ય સાધારણ છે.

પ્રસ્થાન ગમન કરવામાં જુધ, સોમ, શુક્ર, શુક્ર જે વાર સાચા છે. ગમનમાં પુનમ, અમાવાસ્યા, જન્મે પશુની આદ્ય જે તીથીઓ અવસ્ય વર્જવી. ॥ ૫૨-૫૫. ॥

અથ શ્રી પરદેશ ગમન પ્રસ્થાન યંત્ર.

૧૦ ધનુષ્ય ઉપરાંત મુકવું.	૫૦૦ ધનુષ્ય માંદો.	૧૦ દિન મુધી રાજે.	જનપતિ રાશ
૧૦ ધનુષ્ય ઉપરાંત મુકવું.	૫૦૦ ધનુષ્ય માંદો.	૭ દિન મુધી રાજે.	માંદાશિર રાશ.
૧૦ ધનુષ્ય ઉપરાંત મુકવું.	૫૦ ધનુષ્ય માંદો.	૫ દિન મુધી રાજે.	સામાન્ય પ્રાણ

અથ શ્રી ગમન નક્ષેત્ર વિચાર.

અશ્વર્ના પુત્ર્ય સ્વત્યાં । મૃગો મુલં પુનર્વસુ ॥

દમ્ભ જ્યેષ્ઠાનુગધામ્યું । યાત્રાયે તાર્કાચલં ॥૫૬॥

વિશાખા શુનગનિષ । તથાશ્વ મર્ગી મયા ॥

અશ્વેશા ક્રાંતેકાશ્રેવ । મૃત્યુવેનાસુ મધ્યમા ॥૫૭॥

ગૌદિર્ગી વિર્ગી પુર્વાણિ । મ્યાનિ ચિત્રા ચ વારુર્ગી ॥

શ્રવણ તથા ધનિશ્ચ ચ । પ્રમ્યાને મધ્યમામ્મૃના ॥૫૮॥

આચાર્ય — અશ્વની, પુત્ર્ય, રેવતી, મૃગશીર, મુળ, પુનર્વસુ.
દમ્ભ, જ્યેષ્ઠા, અનુરઘઃ જે નવ નક્ષત્રે ગમન કરવામાં માન્ય છે.

અથ મી ન ચાલવાના નક્ષત્રોના વખત વિષે (૫૭)

વિશાખા, ત્રણ ઉત્તરા, આર્દ્રા, ભરણી, મઘા, અશ્લેષા,
 દશમિયા, જે નક્ષત્રોમાં ગમન કરે તેો મરણ થાય, માટે તે
 ધનિષ્ઠા, જે નક્ષત્રો આલવામાં મધ્યમ છે. ॥ ૫૬-૫૮. ॥

અથ શ્રી ન ચાલવાના નક્ષત્રોના વચ્ચે વિષે.
 ધ્રુવે મિથુને પૂર્વાહે । કૃત્તિકાએ દિનેનમિઃ ॥
 અપ્રાંહે ન ચ કિમેઃ । પ્રદોષે મૃદુર્મિન ચ ॥૫૯॥

નિશીત કાલેનો તીક્ષ્ણે । નિશાંતે ચ ચોર્નદિ ॥
 દિને શુભે દિવા યાત્રા । યાત્રા નિશિતુમે શુભે ॥૬૦॥

ભાવાર્થ — ત્રણ ઉત્તરા, શકિત્વી, વિશાખા, દશમિયા, જે
 નક્ષત્રોમાં સવારથી મધ્યાહન સુધી ન ચાલવું મઘા, ત્રણ પુર્વા,
 ભરણી જે નમંત્રમાં મધ્યાહન વેળાએ ન ચાલવું પુષ્ય, હરન,
 અનુરાધા, દેવતી, મૃગશિર જે નક્ષત્રમાં પાછલે પોહોરે ન ચાલવું. ચિત્રા,
 અશ્લેષા, જ્યેષ્ઠા, આર્દ્રા, મુળ જે નક્ષત્રમાં મધ્ય રાત્રીએ ન
 ચાલવું સ્વાતી, પુનર્વસુ, ધનુષ, ધનિષ્ઠા, સતભિષા જે નક્ષત્રમાં
 પડોદીએ ન ચાલવું પરદેશ જવામાં વારનો વિચાર-તોમ, મુધ,
 ગુરુ, શુક્ર જે વાર ચાલવામાં સારા છે, અને મંગલ, શની,
 રવિ જે વાર ચાલવામાં સારા નથી વિશેષમાં પડોદીએ તેો
 વર્તવા. ॥ ૫૯-૬૦. ॥

૨૦. ૭. ૭. ૭. ૭. ૭. સવારથી મધ્યાહન સુધી ન ચાલવું.
 મ. ૫ ૫ ૫ ૫ ૫ ૫ જે નક્ષત્રમાં જ્યોરે ન ચાલવું
 પુષ્ય. ૬ જ્યેષ્ઠા જ્યેષ્ઠા જે નક્ષત્રમાં પાછલે પડોરે ન ચાલવું
 ચિ. જનુ. દેવ મૃગ જે નક્ષત્રમાં સવાર વખતે ન ચાલવું
 અશ્લેષા જ્યેષ્ઠા આર્દ્રા મુળ જે નક્ષત્રમાં મધ્યરાત્રીએ ન ચાલવું
 સ્વાતી. પૂન મ. ધનિ મન જે નક્ષત્રમાં પડોદીએ ન ચાલવું

અથ શ્રી પરિઘ યોગ જોવાનો વિચાર.

પ્રાચ્યાદિ દિગ્ ચતુષ્કેષુ ।

ક્રમાત્ શુભોગ્યાદિ સમકં ॥

ચતુષ્ક પ્રાગુત્તસ્યોઃ પ્રત્યગ્યામ્યો ।

મય્યો મય્યોન્યથા પરિઘઃ

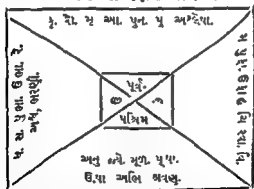
॥૬૧॥

અમિ મારુતયોર્લગ્ના । પરિઘાતિષ્ટતે મહિં ॥

દેવાં અપિ ન લંઘતિ । માનવા ન ચ દાનવાઃ ॥૬૨॥

ભાવાર્થઃ—પુર્વ દિશા આદિ લગ્ને નામપુર્વક કૃતિકા નક્ષત્ર-
થી સાત સાત નક્ષત્રોઃ દીશાઓમાં સુપ્રીએ, અને પરીઘ યોગ માસ-
માં જે નક્ષત્ર ઉપર પરીઘ યોગ હોય તે પરીઘ યોગ ઉક્તિન
કરીને તે દીશામાં ન જવું. તે દિશા દેવતા, દેવ્ય તથા મનુષ્ય એ
સર્વેને વર્જિત છે. ॥ ૬૧-૬૨ ॥

અથ શ્રી પરીઘ યોગ ચત્ર.

અથ શ્રી ગમન મુહૂર્ત વિચાર.

સર્વદિગ્ ગમને હસ્ટ । શ્રવણ સ્તીદ્રયં ॥

મૃગ પૂર્ણ ચ સિચિ ચુ । કાલેષુ નિપિલેકપિ ॥૬૩॥

अथ श्री जमन मुदुर्त तथा दिशाशुभ विचार (५२)

भावार्थः—जमन मुदुर्तभा चारे दीशाशुभां जवानां नक्षे
त्रेना नाम—हस्त, श्रवण, रेवती, भृगशीर्ष, पुष्य जे नक्षत्रे
सीद्धिदायक छे ॥ ६३ ॥

अथ श्री दीशाशुभ विचार.

न गुरु दक्षिणां गच्छेत् । न पूर्वा शनि मोमयो ॥
शुक्रार्कयो प्रतिचीनां । नोतरां बुध मोमयो ॥६४॥

भावार्थः—शुक्रचारे दक्षीण दीशाभा दिशाशुभ भाटे ते दिशा
भां न जपुं. शनीचारे तथा सोमचारे पुर्व दीशाभां दीशाशुभ भाटे
ते दिशाभा न जपुं. शुक्रचारे तथा रेवीचारे पश्चिम दीशाभां दीशा-
शुभ भाटे ते दीशाभा न जपुं. बुधचारे तथा भंगजचारे उत्तर
दीशाभां दीशाशुभ भाटे ते दीशाभा न जपुं. जे कही ते दीशाशुभ
शामुं जपुं पटे तो नीघेना कयो कहीने जपुं ॥ ६४ ॥

अथ श्री दिशाशुभ विचार.

	पूर्व दिशा शनी तथा मोमचारे	
उत्तर दिशा शुभ तथा भंगजचारे	अथ श्री दिशाशुभ विचार.	दक्षिण दिशा शुभचारे
	पश्चिम दिशा शुक्र तथा रेवीचारे	

अथ श्री दिशाशुभ विचार भंग विषे.
रवि तंबोल मयं कह दप्पण ।
धाणा चावो धगणिनंदन ॥

ગુલ રાત્રત દહીં ગુરુવારં ।

રાઈ ચાવો શુક્રહવારે ॥

જો શનિશ્વર વિહંગમચાવડં ।

સવ્વે કજ્જ કરે ઘરિઆવડં ॥ ૬૫ ॥

ભાવાર્થ:—દશાશુળ સન્મુખ જરૂરીઆત હામ માટે જલું પડે તો નીચેની ચીજનો ઉપયોગ કરી જવામાં દશાશુળનો હોય નથી.

રવીવારે તાંબુલ (પાન) આધને જલું.

સોમવારે દર્પણમાં મુખ ભેળેને જલું.

મંગળવારે ધાણા આધને જલું.

બુધવારે ગોળ આધને જલું.

ગુરુવારે દહીં આધને જલું.

શુક્રવારે રાઈ આધને જલું.

શનિવારે વાવડીંગ આધને જલું.

જો પ્રમાણે વાર પ્રમાણે શુકન માંધીને જાય તો કાર્યની સીદ્ધિ થાય. ॥ ૬૫ ॥

અથ શ્રી વિદિગા દિગાશૂલ વિષે.

મંગલે મારુતે શૂલં । ઇશાને બુધ શનિશ્વરો ॥

નેરુતે શૂક સૂર્યાસ્થાં । અમિયો ગુરુ સોમયો ॥૬૬॥

ભાવાર્થ:—મંગળવારે વાયવ્ય ખૂણામાં દશાશુળ હોય છે. બુધવારે, શનીવારે દિશાન ખૂણામાં દશાશુળ હોય છે. શુક્રવારે, રવીવારે નૈરુત્ય ખૂણામાં દશાશુળ હોય છે. ગુરુવારે, સોમવારે અમિ ખૂણામાં દશાશુળ હોય છે. ॥ ૬૬ ॥

પશ્ચિમે શ્રવણા મકરા સગમણા ।

હરિહર વંશ પૂરંદર નિશ્ચે મરણા ॥૬૯॥

ભાવાર્થ:—ઉત્તર દીશામાં હરત્ર નક્ષત્રમાં ન જવું. ચિત્રા નક્ષત્રમાં દશીજી દીશામાં ન જવું. પુર્વ દીશામાં રોહિણી નક્ષત્રમાં ન જવું. પશ્ચીમ દીશામાં શ્રવણ નક્ષત્રમાં ન જવું. જો ભય તો બ્રહ્મા, ઇંદ્ર પણ તેને મોતથી બચાવે નહીં. નિશ્ચે મૃત્યુ થાય. ॥૬૯॥

જ્યેષ્ઠા મદ્રપદા પૂર્વા । રોહિણી ઉત્તરાફાલ્ગુની ॥

પૂર્વાદિપુક્રમાત્ કીલ્ત । ગતસ્યેતેપુનાગતઃ ॥૭૦॥

ભાવાર્થ:—જ્યેષ્ઠામાં પુર્વ દીશામાં ન જવું. પૂર્વાશ્વિનમાં દશીજી દીશામાં ન જવું. રોહિણીમાં પશ્ચીમ દીશામાં ન જવું. પૂર્વાશ્વિનમાં ઉત્તર દીશામાં ન જવું. જો પ્રમાણે જો ભય તો પાછો ન આવે, એમ ક્રેટલાક આચાર્યો કહે છે. ॥ ૭૦ ॥

અથ શ્રી યોગિની વિચાર.

પૂર્વિ પહિવા નવમિ । તદ્ અત્ગારમી અગ્મીઅ ॥

દાહિણ પંચમ તેમસિ । વાગમિ ચતુર્ઞીય નેરદ્દા ॥૭૧॥

પશ્ચિમ છર્દા ચતુર્દર્શી । મમમિ પાડિ પુનવાયવે કૂળે ॥

દશમિ વિયા ઉત્તમ । અઠમિ અમાવમિ ર્દસાણે ॥૭૨॥

ભાવાર્થ:—એકમ, નેમિ પુર્વ દીશામાં યોગીનીનું ધર જવું. ત્રીજ, અગ્નિઆરમે અન્ની ખૂણામાં યોગીનીનું ધર જવું. પાંચમ, તેરમે દશીજી દીશામાં યોગીનીનું ધર જવું. ચોથ, આરમે નેરુન્ય ખૂણામાં યોગીનીનું ધર જવું છત્રુ, આરમે પશ્ચિમ દીશામાં યોગીનીનું ધર જવું. ગાનમ, પુનમે વાયવ્ય ખૂણામાં યોગીનીનું ધર જવું. બીજ, દશમે ઉત્તર દીશામાં યોગીનીનું ધર જવું. આઠમ, અમાને ધ્યાન ખૂણામાં યોગીનીનું ધર જવું.

અથ શ્રી યોગીનીનાં નામ તથા વાહન.

પ્રાચ્યાં વ્રદાર્ણી । કૌવેર્યા માહેશ્વરી ॥
 આમેયો કૌવેરી । નેસ્ત્યાં નારાયણી ॥
 યામ્યા ચારાહી । વારુણ્યાં દંડાણી ॥
 વાયવ્યાં ચામુઢા । ઇશાને મહાલક્ષ્મી ॥
 યોગિની તિથી સંપ્રાપ્તં । સંગ્રામે સન્મુર્ચા ત્યજેત્ ॥૭૩॥
 યોગિની નામ ધજ ધર્મોસ્તથા સિંહો ।
 સ્વાંત વૃષભ સ્વરો ગજા ॥
 ધ્વાંતશ્ચૈવ ક્રમેણૈવ । ક્ષેત્રપાલા પ્રકિર્તિતા ॥૭૪॥

ભાવાર્થ — પુર્વ દીશામા યોગીની બ્રહ્માણી નામે છે
 પશ્ચિમ દીશામા યોગીની મહેશ્વરી નામે છે
 અગ્નિ ખૂણામા યોગીની કુબેરી નામે છે
 નૈઋત્ય ખૂણામા યોગીની નારાયણી નામે છે
 દક્ષિણ દીશામા યોગીની ચારાહી નામે છે,
 ઉત્તર દીશામા યોગીની દંડાણી નામે છે
 વાયવ્ય ખૂણામા યોગીની ચામુડા નામે છે
 ઇશાન ખૂણામા યોગીની મહાલક્ષ્મી નામે છે
 પરદેશ જવામાં જમણી તથા મન્મુખની યોગીની ત્યજવા.

અથ શ્રી યોગીનીનાં વાહનનાં નામ.

૧. એજ, ૨. ધર્મ, ૩ સિંહ, ૪. શ્વાન, ૫ દુરભ, ૬
 ખર, ૭ દ્વાપી, ૮. એક બે આઠ યોગીનીના વાહન પુર્વ
 દીશામાં અનુક્રમે ગણી લેવા ॥ ૭૩-૭૪ ॥

અથ શ્રી યોગીનીનું ફલ.

યોગીની સુલ્લદા વામા । પૃષ્ઠે વંછિત દાયનિ ॥

દક્ષિણે ધન હંતાશ્ચ । સન્મુલ્લો મરણં પ્રદા ॥૭૫॥

ભાવાર્થ:—ડાબી યોગીની મુખની આપવાવાળી છે, પુઠની યોગીની મન વચ્ચિત કાર્ય મીઠું કરવાવાળી છે, જમણી યોગીની ધનનો નાશ કરવાવાળી છે, મન્મુખ યોગીની મર્ણાંત કષ્ટ આપવાવાળી છે. ॥ ૭૫ ॥

અથ શ્રી ગ્રહનાં વાહનનો વિચાર.

ગવિ રિલ્લ સિરિ ધરિયાં । નામ રૂપાય જો નવડે ભાગં ॥

વિપાયાં નવ વાહણ । લહિયાં ફલહિ સઘ્વાઈ ॥૭૬॥

શશિરિલ્લ સિરિ ધરિયાં ।

નામ રૂપાય યજો નવડે ભાગં ॥

વિપાયં નવ વાહણ । લહિયે ફલહિ સઘ્વાઈ ॥૭૭॥

તિર્થા વારં ચ નક્ષત્રં । નમ નક્ષત્ર સંયુતં ॥

નવ ભિન્નુ હૃંન ભાગં । શેષ વાહન મુચ્યતે ॥૭૮॥

ભાવાર્થ:—મુખે નક્ષત્ર ૧૩ તથા ૧૪ હીરમનાં હોય છે. તે નક્ષત્રથી ધિગાળ્યા નામ નક્ષત્ર મુખી મળ્યું, અને જે આંધ્ર આવે તેને નવે જાતના આદી રહે તે વાહન મમજ્યું. તેમાં શુભ, શુક્ર અને ગુરુ એ ત્રણનું જાણું. બીજા પ્રદાને માટે ચંદ્રમાં જે નક્ષત્ર ઉપર જે હીરને દોય તેથી નામ નક્ષત્ર મુખી મળ્યું. તેને નવે જાત હેનાં આદી રહે તે વાહન તેમાં મળત. ગુરુ, રહી, શુક્ર, એ આનંદ મહત્ત્વ વાહન જાણું. દરે બીજી હીર ચંદ્રની કહે છે. જે હીરને જે નદ જે ઘણી ઉપર યેને તે

દીવસની તીથી, વાર, નક્ષત્ર અને પોતાના નામના અક્ષર નાંખવા.
એકમથી તીથી ગણવી, રવીવારથી વાર ગણવો, અશ્વનીથી નક્ષત્ર
ગણવું, અને જે આઠ આવે તેને નવે જાગ દેતાં શેષ રહે તે
વાહન. ॥ ૭૬-૭૮ ॥

અથ શ્રી નવ ગ્રહના નવ વાહન અને તેનું ફળ.

સ્વર હય ગય મેશાય । જંઘુ સિંહે અકાગમોરાઈ ॥

હંસોયં નવ વાહણ । નારદ પુછેદ્દહરિ કહિયં ॥૭૯॥

લચ્છી હાંણં રાસમં । ધન લાભોહય ગણહિસુ અવદૃઅં ॥

મેસે મરણંકીરહ । જંઘુ સુહ હર્ગઈ સબ્વાઈ ॥૮૦॥

સિંહો રૂપિ સુણ મરણં । કાગો દુહ કારઈ વિમેસં ॥

મોરાઈ અથ્થ લામં । હંસો સુહ સયણ વદેઈ ॥૮૧॥

આવાર્થઃ—૧. ખર, ૨. પોટો, ૩. હાથી, ૪. બોકટો, ૫.
શિયાળ, ૬. સિંહ, ૭. કાગડો, ૮. મોર, ૯. હંસ, એ નવ
વાહન અનુક્રમે સમજવા. હવે તેનું ફળ કહે છે—

મધેગ્રાનું વાહન હોય તો લક્ષ્મીની હાની કરે, પોટાનું વાહન
હોય તો ધનનો લાભ કરે, હાથીનું વાહન હોય તો મુખ આપે,
બોકટાનું વાહન હોય તો મર્જાન કષ્ટ થાય, શિયાળનું વાહન
હોય તો મુખનો નાશ કરે, સિંહનું વાહન હોય તો મરણ થાય.
કાગડાનું વાહન હોય તો ઝેરની ઉપાધી થાય, મોરનું વાહન હોય
તો ધનનો લાભ થાય, હંસનું વાહન હોય તો મુખ આપે ૭૬-૮૧.

અથ શ્રી રાહ વિચાર.

અણસુ પ્રથમાણેષુ ।

પ્રદગ્ધેષ્ટ દર્શિતાં ॥

पूर्वस्यां वामतो गृह ।

स्तुर्य तुर्या व्रजे दिशं ॥ ८२ ॥

जयाय दक्षिणे गृह ।

योगनी वामतः स्थिता ॥

पृष्ठतोऽधय मध्येतन् ।

चंद्रमा सन्मुख सुनः ॥ ८३ ॥

मिगसर पोसह अने बली माह ।

पूर्व दिशीने रुंधई राह ॥

फागुण चैत्र अने वैशाख ।

दक्षिण दिशीने रुंधई राह ॥ ८४ ॥

जेठ असाढ़ अने श्रावण सही ।

पश्चिम दिश राहूनी बही ॥

भाद्रव आसो कार्तिक जाण ।

उत्तर दिशी राहूनी प्रमाण ॥ ८५ ॥

इण दिशजिको जाइ उचली ।

सही दुख पांमे कष्ट ते बली ॥

तिण दिशी गृह गांमेतर करे ।

सो नर चिंता शोक करि मरे ॥ ८६ ॥

गढ़ मढ़ मंदिर पोल पगार ।

साहमे राहन कांजे बार ॥

મેરે કલત્રકે નિર્દન હોય ।

एह पटंतर रहनो जोय ॥ ८७ ॥

ભાવાર્થ—રાહુ ધી વામ ગતિ છે, એટલે અવગી ગતિ સમજવી પુર્વ દીશા આવ લઇને ચાર ચાર ઘડી દીધી વિદીથી, તેમા ચોથી ચોથી દીશામા ચાર ચાર ઘડી રહે ॥ તે રાત્રી તથા દિવસમા તેનુ ઉદાહરણ —સૂર્યોદયથી ચાર ઘડી દિવસ સુધી પુર્વ દીશામા રાહુ રહે ॥ પછી ચાર ઘડી વાયવ્ય ખૂણામા રહે છે પછી ચાર ઘડી દક્ષિણ દીશામા, ચાર ઘડી ઉદ્યાન ખૂણામા, ચાર ઘડી પશ્ચિમ દીશામા, ચાર ઘડી અગ્નિ ખૂણામા, ચાર ઘડી ઉત્તર દીશામા તથા ચાર ઘડી નૈઋત્ય ખૂણામા રહે છે હવે રાહુનુ દેખ કહે છે —

જમણે રાહુ હોય તો જય કરે, ચોગની ડાળી સારી, પુઠે રાહુ તથા ચોગની હોય તો જહુ સારી, અને અદ્રમા સામે સારા એવુ મુહૂર્ત લઇને જમન કરે તો મુખ સપત્તિ મળે હવે માસિક રાહુ કહે છે —

માગશર, પોષ, માહ એ ત્રણ માસમા પુર્વ દીશામા રાહુ હોય છે ફાગણ, ચૈત્ર, વૈશાખ એ ત્રણ માસમા દક્ષીણ દીશામા રાહુ રહે છે જેઠ, અષાઢ, શ્રાવણ એ ત્રણ માસમા પશ્ચિમ દીશામા રાહુ રહે ॥ ભાદરવો, આસો, કારતક એ ત્રણ માસમા ઉત્તર દીશામા રાહુ રહે છે જે દીશામા રાહુનુ ઘર હોય તે દીશામા ન જવું જો જાય તો કદ પામે તે દિશામાં નવા ઘરમા અગર પોતાનુ ઘર ઊઠી જીલ ઘરમા તથા જીલ મામમા વાસ કરે તો ચિન્તા, ચોક ઉપજે નગરનો કોટ, કિલ્લો, નવું ઘર, પોળ વગેરે કરવું હોય તો રાહુની દીશા ટાળીને કરવું જો રાહુની દીશામાં કરે તો સ્ત્રી મરે અથવા ધન નાશ અથવા કુટુંબથી કલેશ થાય ॥ રાહુનુ પ્રમાણ ધ્યાન પ્રમાણે જાણવું વિશેષ સમજણ નીચેના ચત્રથી જોઇ લેવી ॥૮૮-૮૯॥

અથ શ્રી રાહુ યંત્ર.

મંથાન ખૂણા માં ચોટી ચાર ધડી.	પૂર્વ દિશા- માં પહેલી ચાર ધડી.	અમિ ખૂણા માં છઠી ચાર ધડી.
ઉત્તરમાં સા- તમી ચાર ધડી.	દિન રાત્ર ચ- કની ધડીની સમજ.	દક્ષિણ દિશા- માં ત્રીજી ચાર ધડી.
વાત્ય દિશા- માં ત્રીજી ચાર ધડી.	પશ્ચિમમાં પાંચમી ચાર ધડી.	નૈઋત્યમાં આઠમી ચાર ધડી.

ઇ.	પુ. ધન, મકર, કુંભ.	અ.
ઉ. કન્યા, મિથુન, શ્રમિક.	સંકેત રાત્ર ચક્ર.	૬ મી મે વગમ
વા.	પ. મિથુન, કર્ક સિંહ.	૧

ઇ.	પુ. માઝર, પૌષ, માઘ.	અ.
ઉ. ભા. આ. કા.	માસ રાત્ર ચક્ર.	૬ ૧૮ ચ. દે.
વા.	પ. જે. આ શ્રા	૧૮

અથ શ્રી મ્વગેદ્ય વિચાર.

પ્રાદ્ય પ્રવેશે વહ નાહિ પાદં ।

કૃત્વા પૂર્ગે દક્ષિણમર્કચિવ ॥

ગન્ધેન શુભાચારિ વદ્ધે તુ સૂર્ય ।

પુષ્ટે મિપુ સુન્ય ગતં ચ કૃત્વાન્ ॥ ૮૮ ॥

શશિ પ્રવાહે ગમનાદિશસ્તં ।

सूर्य प्रवाहे नहि किचिनापि ॥

प्रष्टर्जयस्याद्ग्रह मान भागे ।

रिक्ते तु भागे विफलं समस्त ॥ ८९ ॥

આવાથી—સ્વતેદય બેટા નામીકામાથી વહેતો પવન જમણી નાસીકામાથી પવન ગીકળતો રોડ ॥ ૧ ॥ ૧ને મુર્ચનાડી કાબીમાથી વહેતો હોય તો તેને ચંદ્રનાડી અને બન્નેમાથી વહેતો હોય તો તેને સુપુષ્પા કહે ॥ ૨ ॥ ૨યે તેમા પ્રથમ પદેશ જતી વખતે જે નાસીકામાથી પવન વહેતો રોડ તેજ તારાને પ્રથમ પદ ઉપાડી આગળ મુકીને ચાલુ, તેમજ ગામમાં પ્રવેશ કરતા પછી તેજ પ્રમાણે પદ મુકવો ॥ ૩ ॥ ૩મળવાના કામમાં જુ હોય તો મુર્ચ નાડી સારી સમજાડી, પછી વિવાદ વખતે શત્રુને જમણી બાજુ અથવા પુઠેરાળી વિવાદ કરવો જગી બીજી રીત કહે ૬૧—

થિયર કામમા બદ્ધ નાહી વહેતી વખતે ચાલતું રાહ છે
 જિતવાળા કામમા મુર્ખ નાહી ચાલવામા સારી છે મુખ્યત્વે નાહીમાં
 ઠાઈ કામમા ચાલતું નર્દાં માત્ર ખર્ચિયાન કરીએ તો સારી રીતે
 થાય વળી ઠાઈ પ્રથમ પુછે, કે અપૂર્ણ કામ સિદ્ધ થશે ? તો જે
 નાહી વહેતી હોય તે તરફ જિએ રહી પુછે તો સીદ્ધિ સમજવી,
 અને વિપરીત પુછે તો કાર્યની દાગી સમજવી ॥ ૮૮-૮૯ ॥

अथ श्री विज्ञेय काम चार म्यगेदय विचार.

गमणी गिरिष्येशं । वन्द्य संगणं च मामि दंभणये ॥

महकम धम्मरागण । वामा भञ्जि नाटि सुह भणिया ॥१०॥

संप्रामे पुद्द कामे । रिजारमे रिशाह रिशहाम् ॥

भोजन सुष्ठु पमंगे । दारिण गरी नादि सुहृदः ।

પુષ્તર દિશિ સુલં । હવડ્ ગમણ વજયં ॥
 રવિ નાડી દિશા શૂલં । પશ્ચિમ દક્ષિણ વજિયં ગમણં ॥૧૨॥
 શશિ શૂરવામ દાહિણ । નાડી વહમાણ શશી હવડ્ પુત્તી ॥
 રવિ નાડી પુત્તરુ ભયં । ગમ્ભવિણા સંસુણ મણિયં ॥૧૩॥
 રહદાણે વહે નાડી । સર્સી તહડ્સુઆડ કપ્પતિ ॥
 સૂરો નાડી પુત્તં । ગમ્ભં ન ધરે ઇડ ભણ્હિ ॥૧૪॥
 રવિં વલ સસિ વલ તમહ વલ ।
 તારાવલંપમુહ સન્નવ અવગણિયં ॥
 સસિ સુર ગહિ અસુરયં ।
 ઠવિયં સો પયહિ અગ્ગેહિં ॥૧૫॥

નીશે શશીવાસર શૂરં । ગમણં કરેડ્ વજડ્ તુરં ॥
 જેજે વહડ્ પૂરં । તે તે પય ઠવિયરિડ દૂરં ॥૧૬॥

ભાવાર્થ:—પર પ્રવેશ, સારી વસ્તુ ગૃહણ કરવામાં, નવિન વસ્ત્ર પહેરવામાં, રાજાને મુજરો કરવામાં, મીઠાના કરવામાં, અને ધર્મ કાર્યો કરવામાં ચંદ્રનાડી લેવી.

વિવાહ કરવામાં, વિદ્યા આરબમાં, વિવાહમાં, વેપારમાં, બેજાન કરવામાં, અને સાંસારીક મુખમાં, સુર્યનાડી લેવી.

હવે નાડીની દીશાઓ કહે છે. ચંદ્રનાડીમાં પૂર્વ તથા ઉત્તર દીશામાં ન જવું. સુર્ય નાડીમાં પશ્ચીમ તથા દક્ષીણ દીશામાં ન જવું. આગ્રની નાડીમાં પુત્ર પુત્રીનું પ્રશ્ન કરે તો સુર્ય નાડીને પુત્ર અને ચંદ્ર નાડીની પુત્રી કહેતી (અમજવી). સાંસારીક મુખમાં ચંદ્ર નાડીમાં પુત્રી ગર્ભ થાય, અને સુર્ય નાડીમાં પુત્ર ગર્ભ થાય. સ્વરોદય બેજાને આગનારને કોઈ પણ બાનના મુદ્દર્ત કે ચંદ્ર બગ બેવાની જરૂર નથી.

વળી કેટલાક જ્ઞાત્યાર્યો એમ પણ કહે છે, કે દક્ષીણ, પશ્ચિમ દીશામા સુર્ય નાડીમા જવું હોય તો જમણે પગ પ્રથમ તથા પગલા મુખી ઉપાડી ચાલો જવું તદ્દ નાડીમા પુર્વ તથા ઉત્તર દીશામા જવું હોય તો ડાબા પગના ચાર પગલા પ્રથમ ઉપાડી જાગડ ચાલો જવું

શત્રીમા ડાબી નાડી વહેતી હોય તો સારી ભણવી, અને દીવસમા જમણી નાડી વહેતી હોય તો સારી ભણવી વળી ચાલતી વખતે ડાબાં વાજીત વાગતું હોય અને તે વાજીતનો સ્વર પુરો થયે પગ ઉપાડી મુકીએ તો કામ સીદ્ધ થાય એ સર મુકન કહીએ ॥ ૬૦-૬૧ ॥

અથ શ્રી સૂર્યના વાસા વિષે.

યામ યુગ્મેષુ સવ્યાંત । યામાત્પૂર્વાદિ ગોરવિ ॥

યાત્રા સ્મિન્ દક્ષિણે વામે । પ્રવેશે પૃષ્ઠકે હયં ॥૧૭॥

ન તત્રાં ગાર્ગ્યો વિષ્ટિ । વ્યતિપાતો ન વેષ્ટિ ॥

મિષ્યંતિ સર્વં કાર્યાણિ । યાત્રાયાં દક્ષિણે રવો ॥૧૮॥

ભાવાર્થ.—પુર્વ દીશાથી એક એક પહોર એક દીશા, વિદીશામા સુર્ય રહે છે તે આવવામા તથા જાવામા હોય તથા જમણે સારા અને પુઠનો તથા સન્મુખને વજ્રવિ ચાલવામા ઉપ રતો ભગવેલો સુર્ય હોય તો સર્વે કોષ દૂર કરે છે તે મગજ, વ્યતિપાત, વેદ્ય, બદા એ સર્વે કોષને દૂર કરી સર્વે કામની સીદ્ધ કરે ॥ ૮૭-૮૮ ॥

અથ શ્રી કાલ પાસ વિચાર.

પ્રતિદિનમેકેકસ્યાં । દિશિપાસઃ સન્મુલોસ્ય કાલસ્યાત્ ॥

પ્રાચ્યાં શૂલ પ્રતિપદા । મારમ્ય તતઃ ક્રમાત્પાસ્તે

જો ઉગે સો પૂર્વદિગે । હસ છોડિને મૃદ્ધ ગણિજે ॥
 જો સીંદ્રમમઙ્ગળો આલ । જિહાંશનિશ્ચરતિહાંદ્વેકાલ ॥૧૦૦
 આદિત્યે ઉત્તરે કાલં । સોમે કાલં ચ વાયવે ॥
 . ભોમે ચ પશ્ચિમે કાલં । બુધે નૈઋત્યમેવ ચ ॥૧૦૧
 ન ગુરુ દક્ષિણાં ગચ્છેત્ । આમેયાં શુક્રમેવ ચ ॥
 પૂર્વં શનિશ્ચરેજ્ઞયા । કાલ પાસ વિનિર્દિશેત્ ॥૧૦૨

ભાવાર્થ:—શુક્રવપક્ષમાં એકમથી, પૂર્વ દીશાથી અનુક્રમે ગણતાં આઠ દીશામાં આઠ કાળ પાસ આવે છે તે નીચે પ્રમાણે:—

શુક્રવપક્ષમાં એકમે પૂર્વ દીશામાં કાળ, બીજે અગ્નિ ખૂણામાં કાળ, ત્રીજે દક્ષીણ દીશામાં કાળ, ચોથે નૈઋત્ય ખૂણામાં કાળ, પાંચમે પશ્ચિમ દીશામાં કાળ, છઠ્ઠે વાયવ્ય ખૂણામાં, સાતમે ઉત્તરમાં, આઠમે ઇશાનમાં. એ પ્રમાણે ફરી ફરી મુકના જે તીથીએ જે દીશામાં કાળ આવે તે દીશા વર્ણવી. હવે વાર કાળ પાસ કહે છે.

જે વાર વર્તમાન દીવસે હોય તે વાર પૂર્વ દીશામાં મુકીને ગણવું. દીથી, વિદીથી ગણતાં ઇશાન ખૂણે વર્તુને જે દીશામાં શનીવાર હોય તે દીશામાં કાળ સમજવો. જેમકે, શુક્રવાર ॥ તો તે શુક્રવારને પૂર્વ દીશામાં મુકી ગણતાં પૂર્વમાં શુક્ર, અગ્નિમાં શુક્ર, દક્ષિણમાં શની, એ પ્રમાણે ચમચવું કે શુક્રવારે દક્ષીણ દીશામાં કાળ આવ્યો, અને એમ સર્વેમાં ગણી લેવું. કાળ પાસને ત્રીજે પ્રકાર કહે છે.

રવિવારે ઉત્તર દીશામાં, સોમવારે વાયવ્ય ખૂણામાં, મંગળવારે પશ્ચિમ દીશામાં, બુધવારે નૈઋત્ય ખૂણામાં, શુક્રવારે દક્ષિણ દીશામાં, ગુરુવારે અગ્નિ ખૂણામાં, અને શનીવારે પૂર્વ દીશામાં કાળ પાસ જણવો. ॥ ૬૬-૧૦૨ ॥

અથ શ્રી વત્સ વિચાર.

કન્યાત્રયે સ્થિતેકં । પ્રાચ્યાં ધનુર્પ ત્રયે તુયામ્યાયાં ॥
 મિન ત્રયે પ્રતિચ્યાં રહે । મિથુન ત્રયે તુકોવેર્યા ॥ ૩ ॥
 વત્સોમ્યુદયતિયસ્મિન્ । મન્મુલ્લં શસ્યતે પ્રવાસ વિધિ ॥
 ચેત્યાદિનાંદ્રારં । નાર્ચાદિનાં પ્રવેશંશ્ચ ॥ ૪ ॥
 વત્સોતિય સંક્રાંતિ । કન્યા તુલ વૃશ્ચિકેર્હિ ઉગર્ણ પુર્વિ ॥
 ધન મકર કુંભ દક્ષિણ । પશ્ચિમ મિનેહિચ્છગવસહં ॥ ૫ ॥
 મિથુને કર્કટે સિંહો । ઉત્તર મુહ વચ્છવસદ્ગનદ્વ મમળં ॥
 ન દ્વં ચેદ્ અધસ્વાર । વિંવં ન ધરેદ્ નિવેશં ચ ॥ ૬ ॥
 અમતો હસ્તે આયુ । પૃષ્ઠતો હસ્તે ધનં ॥
 વામ દક્ષિણતો પાર્શ્વ । સર્વ કાર્યાર્થ સાધકઃ ॥ ૭ ॥
 વત્સાચાર ન જાનંતો । ગૃહ પ્રાકાર મેવ ચ ॥
 કુલક્ષ્યાર્થ હાનિશ્ચ । સોગ સંતાપકારકઃ ॥ ૮ ॥
 પંચશીર્ષ ત્રયં પુષ્ઠ । નવ નાભિ પદ પોહસ ॥
 ત્રિણશતાનિપશ્ચાનિ । શૃંગઃ કર શતાનિ ચ ॥ ૯ ॥

ભાવાર્થઃ—કન્યા, તુલા, વૃશ્ચિક સંક્રાંતીમાં પૂર્વ દીશામાં
 વચ્છ રહે છે. ધન, મકર, કુંભ સંક્રાંતીમાં દક્ષીણ દીશામાં વચ્છ
 રહે છે. મીથુન, કર્ક, સિંહ સંક્રાંતીમાં ઉત્તર દીશામાં વચ્છ રહે
 છે. મીન, મેષ, વરુણ સંક્રાંતીમાં પશ્ચિમ દીશામાં વચ્છ રહે છે.
 વચ્છ ને દીશામાં હોય તે દીશામાં આત્મું ગમન ન કરવું તથા
 મંદિર, ઘર બંધાવવું હોય તો તે દીશામાં બારતું ન સુકવું. પુલ,
 પ્રદેશ, અનુષ્ઠાનાદિકમાં સન્નિધિ ન બેસવું. એ પ્રમાણે વચ્છ

વિચાર બાણવો. ઘરમાં પ્રવેશ પણ ન કરવો. હુવે તેનું રૂપ કહે છે. સન્મુખ વચ્ચે હોય તો આયુષનો નાશ કરે, પુઠે વચ્ચે હોય તો ધનનો નાશ કરે, ડાબે તથા જમણે વચ્ચે સર્વ કાર્યની સીધી કરે. વચ્ચે વિચાર બાણવા વિના ઘર બંધાવે, કિંદ્રો બંધાવે, બાણનું બેસાડે તેમાં વચ્ચે સામો હોય તો કુળનો હાથ કરે, ચોકે સંતાપ ઉદ્ભવ કરે, માટે જોઇને કામ કરવું એટલું છે. હવે વચ્ચેનું રૂપ કહે છે. વચ્ચેને પાંચ માથા, ત્રણ પુછડી, નવ નાભી, સોળ પગ, ત્રણ 'સે' સાડ શીંગડાં છે. તે શીંગડુ' સો સો હાથનું ડાંગુ' છે. જો પ્રમાણે વચ્ચેનું સ્વરૂપ કહું છે, માટે કાર્ય વખતે વચ્ચે જોઇ કામ કરવું અને તેમાં ઘણી સંભાળ રાખવી.

અથ શ્રી શુક્ર વિચાર.

ઉદયતિયદિયસ્યં યાતિ યત્ર ભ્રમાદ્ધા ।

વિચરતિ સત્રક્રે યેષુ દિગ્ધાસ્વેષુ ॥

ત્રિવિધ મિહ સિતસ્ય પ્રોચ્યતે સન્મુલ્લત્યં ।

મુનિભિ રુદય એવ તજ્યતે તત્ર યત્ નાન્ ॥૧૦॥

સન્મુલ્લે લોચનાહંતિ । દક્ષિણો શુભકારકઃ ॥

પૃષ્ઠિ લગ્નશ્રવામશ્ર । પ્રોક્ત શુક્ર શુભો વૃધો ॥૧૧॥

શુક્ર પ્રાચ્યાં દ્રવ્યમૃ યુગાન્ । ૨૫:૪ વામગંત્રચાસ્તં ॥

યાતે મામઃ દ્વિતિય મહિત્ । નવમમન્દ્રાગેવમુધિમિઃ ॥૧૨॥

પરપંચર્થા ૨૫:૬ પ્રમિત્ । દિવમાન્ તિષ્ઠતે તુ પ્રતિચ્યાં ॥

અમ્નંયાતે ૨૫:૭ । ગ્મોવામગન્ યત્ત મંન્યાન્ ॥૧૩॥

મિષ્ટ પુત્રો ૨૫:૮ । દિદ્વાવાવનવિમય અચ્છરણ ॥

પગ પદ્મ ૨૫:૯ । પુત્ર દિમિર્નિનિગાયાન્ ॥૧૪॥

અઠ માસ પુવ્વઈં દિન ચારહ ।

एह प्रमाणं अच्छईं भृगुतारह ॥

નઘ રહે તિહાં દિવસ વહૂતરિ ।

तामह गमण करे पच्छितरि

॥१५॥

दुनिसय मतमडि दिन । पश्चिमेपुकतव्वेण ॥

दह दिहावोलं करइं । तह पुव्व दिसइं उग्गई ॥१६॥

આવાર્થ — શુક જે દિશામાં ઉગે તે દિશામાં ગમન ન કરયુ સન્મુખ શુકમાં આવે તો આખે ગુફયાન થાય, જમણે શુક હોય ને આવે તો અગુમ કાય કરે, પાછળ તથા ડાબે શુક હોય તો શુભ કરે શુક પૂર્વ દિશામાં ઉગે તો બસે ચોપન દિવસ પૂર્વ દિશામાં રહે પછી અસ્ત પામે તે બે માસ તથા બાર દિન સુધી અસ્ત રહીને પછી પશ્ચિમ દિશાએ ઉગે તે બસે ને છપ્પન દિવસ ઉગેલો રહે ને તેર દિન ત્યાજ અસ્ત રહે ને પછી પૂર્વમાં ઉદય પામે શુક પૂર્વમાં ઉગેલો બસે જાવન દીવસ રહે પછી પૂર્વમાં અસ્ત રહે તે પાચ પખવાડીયા ને ત્રણ દિવસ (૭૮ દિવસ) રહે હવે બીજે પ્રકારે શુક કહે છે શુક પૂર્વમાં ઉગેલો આઠ માસ ને બાર દિવસ રહે અસ્ત બોલેર દિન પૂર્વમાં રહે, પછી પશ્ચિમમાં ઉગેલો બસે ને સડસડ દીન રહે તે પછી દશ દીન અસ્ત રહી પછી પૂર્વ દીશામાં ઉગે ॥ ૧૦-૧૬ ॥

अथ श्री शुक उगवानुं मास फल.

सवि सुख चित्त मासे । जिठे आणंद जलहि आसादे ॥

वहू सीय पोस माहे । भाद्रवेशाखे पशु पीढा ॥१७॥

विग्गहकत्तिफयण । मगसिरनिवभंगपरजदुहि आसो ॥

अन्न महघ श्रावण । अच्छि भृगुएरिसं अंगं ॥१८॥

ભિયુ ચસૂ વામ કાંણય । દાહિણ ચસૂ રેવ્યાતિન્નિ
કિત્તિગરિલા ઇગ પય । અંધો ભિયુકરદ્વનહું દોસો ॥૧૯॥

ભાવાર્થ:—શુક ઝેત્ર માસમાં ઉગે તો મુખશાંતી આપે
જેઠ માસમાં ઉગે તો આનંદ કરે, અષાઢમાં ઉગે તો વરસા
સારો થાય, પોષમાં ઉગે તો ટાઢ ઘણી પડે, ભાદરવા તથા વૈશાખ
માસમાં શુક ઉગે તો પશુઓને પીડા ઘણી થાય, કારતક તથા
દશમ માસમાં ઉગે તો વિગ્રહ કરે, માગશર માસમાં ઉગે તો
રાજ્ય ભંગ કરે, આશોમાં ઉગે તો પ્રજાને દુઃખ, ભય કરે,
આવણમાં ઉગે તો અત્ત ભોધું કરે. એવીજ રીતે શુક અસ્તમાં
પણ ઉપર પ્રમાણે ફળ આપે છે. હવે શુકનું રૂપ તથા ફળ
કરે છે.

શુક ડાળી આંખે કાળો છે, અને તે જમણી આંખે દેખે
છે; માટે રેવતી નક્ષત્ર આદિ તરફને દૃષ્ટીકાના એક પાયા શુધી
શુક આવેતો રહે છે તે સમયમાં શુક સન્મૂખ તથા જમણી
રીધામાં હોય તો નોભાગ્યવતી સ્ત્રી પીયરથી સામરે જાય અથવા
સામરેથી પીયર જાય તેનો દોષ નથી. ॥ ૧૭-૧૯. ॥

અથ શ્રી સૌભાગ્યવતી સ્ત્રીને સાસરે તથા પીયર
જવાનું મુદ્દરત.

મર્તુસ્થાના તુયા નારી । ગન્ધંતુ પિતુ મંદિરે ॥

દેવસુત્રે શુક નષ્ટે । તત્ર દોષો ન દાયતે ॥૨૦॥

દગિ સુત્રે ધન મીને । શુક મન્મુલ દક્ષિણે ॥

પતિ ગૃહે ન ગંતવ્યં । ગંતવ્યં પિતુ મંદિરે ॥૨૧॥

પૌત્રાદિ અમિરયં । જાત નિશ્ચિત ચંદ્રમા ॥

તાવત્ શુકો મવત્યંધો । ન દોષો મન્મુલેપિ ચ દક્ષિણે ॥૨૨॥

અપ્રસુતા યદા કન્યા । પ્રથમા ગર્ભ સંયુતા ॥
 પિતૃસ્થાના તુયા નારી । ન ગચ્છેત્ પતિ મંદિરે ॥૨૩॥
 ગર્ભણી શ્રવતે ગર્ભ । વાત્સામ્ની પ્રિયતે સુતં ॥
 નવવધુ ભવેદ્રંશ્યા । નૃપ શીઘ્રં વિનમ્યતિ ॥૨૪॥

આવાથ — દેવ પાકેલા દોષ અને મુખ નીચી દોષ તેાપણ મામરેથી પીયર જવાના દોષ નથી પણ જો દેવ મુખ દોષ અને ધન, મીન, સકાતી દોષ તથા શુક સન્મુખ અથવા જમણે દોષ તેા પીયરથી મામરે ન જવું, પણ માસરેથી પીયર જઈ શકે છે

દેવલી નકાશથી ફૂલીકાના એક પાયા મુખી મંદ્રમા મિષ રામીને રહે ત્યા મુખી શુક આશ્રિતો રહે છે તે સમયમા સ્ત્રીને પીયર કે સાસરે ગમે ત્યા જવામા દોષ નથી વિશેષ સ્ત્રીને મામરે જવામા મુદ્ગર્ન વિનાશીને કહે છે

જો શુકનો અરણ દોષ તેા પીયરથી સાસરે ન જવું જો શુક યનો તથા પૂઠનો દોષ તેા જવામા ઘણે સારા પાનાની ઇચ્છા પ્રમાણે જઈ શકે છે. જગી શુક જમણે તથા મન્મુખ દોષ અને દેવલી નકાશથી મેવનો મંદ્રમા રહે ત્યા મુખીમા વજ દીવસમાં શુક જાય રહે છે તે સમયમા જવામા સ્ત્રીને દોષ નથી, પણ જોદ્રુ વિશેષ કે જે સ્ત્રીને બાળક ન થવું દોષ અથવા ગર્ભવંતી સ્ત્રી દોષ તે સ્ત્રીએ શુક સન્મુખ તથા જમણે તજવે. જો જમણે શુક તથા સન્મુખ શુકમા ઉપર કહેલ આંધળા શુકના વજ દીવસ વિના બીજ દીવસમાં આવે તેા મર્મને વિનાશ થાય તથા તે સ્ત્રીના પત્નીને હાની થાય અથવા તે સ્ત્રી જગ્યા થાય, બાળક દોષ તેા મરણ થાય, આરે ઉપર દેખ રેલા શુકમાં ન જવું. રાજને પણ પરદેશ મથન ન કરવું. આવ તે વિનાશ થાય. ॥ ૨૦-૨૪. ॥

अथ श्री गुरु तथा शुकना अस्तमा तजवानां काम.

जति का नडागनाग गमने शेरं प्रनिशरा ।
 रिता मंदि कर्णेभन महादानंनमेतने ॥
 रिने म्मान रिताह देवमदनं मंयारि दोषगे ।
 रिनेमं दुर्भित्तिरामे पद भागो ॥२५॥
 गह पये गे गति । दुर्भित्ति गज रिपदे ॥
 रिपदे रिपेयायागो । गति श्रुति न रिपदे ॥२६॥
 गह गे ग ग ग ग । नारा । एत एत ग ॥
 गह ग ग ग ग ग । न ग ग ग ग ग ग ॥२७॥
 गह ग ग ग ग ग । गह ग ग ग ग ग ॥
 गह ग ग ग ग ग । गह ग ग ग ग ग ॥२८॥
 गह ग ग ग ग ग । गह ग ग ग ग ग ॥
 गह ग ग ग ग ग । गह ग ग ग ग ग ॥२९॥

અથ શ્રી ગુરુ ગુરુના અભામા તજવાના કામ, મિહના ગગને વિચાર (૭૨)

પોતાના ગામમાં સાધારણ કામ માટે જવા આવવામાં દોષ
 નહીં, દુધકાળ પડ્યો હોય તે વખતે પરદેસ જવામાં દોષ નહીં,
 રાજના ભયથી જવામાં દોષ નહીં, વિવાહ પ્રસંગમાં દોષ નહીં,
 વિવાહ તથા લોજન જમવા જવામાં દોષ નહીં, ગામની પાસે
 તીર્થયાત્રામાં જવાનો દોષ નહીં, મેળા જેવા મ મગીક દીવસોમાં જ
 વામાં દોષ નહીં એટલા કામોમાં શુક્ર, શુરે અસ્ત, ઉદય જેવાની
 જરૂર નથી વગી ગર્ભવાળી સ્ત્રી તથા પુત્રવાળી તથા ગુરુતમા
 પરજેલી સ્ત્રીઓએ ભવુ ઇચ્છે તે શુક્ર સન્મુખ ન જવું જે
 શુક્રના અસ્તમા સ્વામીના ઘેર જાય તે પતીને હાની થાય, શુક્ર,
 શુક્રના અસ્તમા આલું કરે તે કન્યા મરે, ચંદ્ર અસ્તમાં એન્દ્રે
 અમાવાસ્યામાં આલું કરે તે અનિષ્ટ ફળ થાય કેટલાક દીવાળી
 ની અમાસ શુભ ગણે છે તે તે યિવાય તમામ અમાસ
 નર્જવી ॥ ૨૫-૨૬ ॥

અથ શ્રી સિંહના ગુરુનો વિચાર.

ઉદ્યાન ખુલો વ્રત વંધ દિક્ષા ।

વિવાહ ગોદાન વધુ પ્રવેશ ॥

તઢાગ કુપાદિ સુર પ્રતિષ્ઠા ।

બ્રહ્મસ્પતે સિંહ ગતે ન કુર્યાત્

જીવ ભાર્ગવયોચાસ્તિ । સર્વ કર્માણિ વર્જયેત્ ॥૩૦॥

વિશેષેણ માર્હિપાલ । તિર્થાનિ ચ પુનઃપુનઃ ॥૩૧॥

મિને મેપે દ્રયોર્મધ્યે । યદા ચ ગતિ ચંદ્રમા ॥

તાવત્ શુક્રો ભવત્યંધો । સન્મુખં ગમનં શુભં ॥૩૨॥

ભાવાર્થ — ઉપધ્યાન, ઉજ્જમાનું, ખુલો પદેસ્તમા, નવોન
 લેવામાં, દિક્ષા લેવામાં, વિવાહમાં, ગાયોન ક નમ, નચી સ્ત્રીનુ

આર્ણ કરવામાં, તળાવ, કુવાના મુદુરતમાં તથા દેવતા દેવાત્રયોની પ્રતિષ્ઠામાં: એ સર્વે કામ વખતે શુક્ર સિંહ રાશીને હોય તો ઉપરનાં સર્વે કામ ન કરવાં. તેમજ વળી ઉપર કહેલા કામોમાં શુક્ર તથા શુક્રનો અસ્ત થયેા હોય તોપણ ન કરવાં. વિશેષ કરીને રાત્રીને તથા યાત્રા તથા સંઘ કાઢવામાં વર્જવાં, પણ તે વખતે જો અંધમા મીન તથા મેષ રાશીને હોય તો તે વખતે શુક્ર આંધળો થાય છે. જો તેવે વખતે શુક્ર સન્મુખ હોય તો પણ જવામાં હોષ નથી. ॥ ૩૦-૩૨. ॥

અથ શ્રી રોગીને સ્નાન કરાવવાનું મુદુરત.

ન સ્નાનં રોગમુક્ત્યર્થં । કાર્યશુક્રેદુવાસરે ॥

મઘાશ્લેષા ધ્રુવં સ્વાંતિ । પુનર્વસુ ચ પોશ્રવે ॥૩૩॥

દ્વિતીયા વર્જિતા સ્નાનં । દશમિદાષ્ટમિ તથા ॥

ચતુર્દશી ત્રયોદશ્યો । પૃષ્ઠી પંચદશીકુદ્ધં ॥૩૪॥

લગ્નેચરે સૂર્ય કુજે ચ વારે । રિક્તાતિથો ચંદ્રવલેચર્હાને ॥

કેંદ્રત્રિકોણાર્ધગતેચપાપે । સ્નાનંહિતંરોગવિમુક્તકાનાં ॥૩૫॥

આદિત્યાદિપુ વારેપુ । તાપ કાંતિ મૃતિર્દનં ॥

દારિદ્ર્યદુર્ભગત્વંચ । કામાસિ સ્નાનં ચ ક્રમાતઃ ॥૩૬॥

ભાવાર્થ.—રોગી માણસને માથે પાણી ઘાસવાનું—સ્નાન કરવાનું મુદુરત કરવામાં નીચેના વાર તીથી વર્જવા.

શુક્રવાર, સોમવાર, તથા મઘા, અશ્વિના, ત્રણ ઉત્તરા, શકિષ્ઠી, પુનર્વસુ, રેવતી એ નવોત્તર તથા તીથી બીજ, આક્રમ, દશમ, તેરથ, આદ્ય, છતુ, પુનમ અને અમાગઃ એ ઉપર કહેલા સર્વે વાર તીથી રોગીને સ્નાન કરવામાં વર્જવાં. બાકી સર્વે લેવા. હવે રોગીને સ્નાનમાં આરો વખત બતાવે છે.

રવીવાર તથા હસ્ત, મુળ, પુષ્ય, શ્રવણ એ નક્ષત્ર તથા વારમાં સ્નાન કરાવે તેા સ્ત્રી સારી પ્રજા આપવાવાળી થાય

સ્ત્રીને જોગાસરણ કરતી વખતે પુનર્વસુ, પુષ્ય, શ્રવણ, મુળ, મૃગશર, એ છ નક્ષત્ર લેવા અને શુક્ર, મં રવી એ વાર લેવા. એ સીમંત વખતે સારા છે તથા સ્ત્રીને હુમાં, કન્યાદાનમાં, અગ્રણીમાં, ગર્ભ સંસ્કારમાં ચંદ્રમાનું જોવું. બીજા કામમાં પુરુષના નામથી સુહૃત જોવું. ॥૩૭-૪

અથ શ્રી પ્રથમ પ્રસૂતી સ્નાન મુહુરત.

પ્રતિપત્ નવમિથૈવ । પટિ મંગલ શુક્રયો ॥
સપ્ત જન્મ ભવે વંધ્યા । સ્ત્રીભિઃ સ્નાનં ન કારયેત્ ॥
દશમિ પુત્ર નાશાય । ત્રયોદશી યશ નાશની ॥
દ્વિતિયા ગર્ભ નાશાય । સ્ત્રીભિઃ સ્નાનં ન કારયેત્ ॥
મૃત્યોહિસોરિપયહાનિશ્ચંદ્રે । કાર્કેહિવંધ્યા ભવતીહ શુભ્રે
પ્રયાતિવૃધીર્ગુરુમાનુભોમે । મૃત્યુપ્રજાપુંશાદિનેબુધસ્યાત્
ઉત્તરા રોહિણી હસ્ત । સોમ્યંપવન સ્વેતિ ॥
પ્રસૂતા સ્ત્રીભિઃ સ્નાનં ચ । અનુરાધાશ્વિનિ શુભો ॥
ચુધં ચ મ્રીયતે વત્સ । શનૈશ્ચ મ્રિયતે કન્યકા ॥
સોમે ચ પય હિનં ચ । સ્ત્રીભિઃ સ્નાનં ન કારયેત્ ॥
પ્રસૂતા સ્ત્રી સ્નાન મુહૂર્ત । સોમ્યાદિત્યે તથા પુષ્યો
હસ્તે મૂલે ચ વૈશાખે જલ પૂજા ચ નારીણાં ।
પુત્રાત્મં પદ્યતે મુરં

શનિ શુક્રાર્ક મોમાશ્ર । एतानि परिवर्जयेत् ॥

બુધે યસ્તથા સોમે । સ્ત્રીણાંહિ જલ પૂજનં ॥૪૮॥

નંદાયાં પુત્ર લાભં ચ । મદ્રાયાં પુત્ર નાશનં ॥

જયા પૂર્ણાં કુલં વૃધિ । રિક્તા સંતાપકારણી ॥૪૯॥

ભાવાર્થ—એકમ, નેમ, છઠ્ઠ તથા મંગલવાર, શુક્રવાર એ વારે અને એ તીથીએ એ પ્રથમ પ્રયત્ન સ્નાન કરાવે તો સાત જન્મ મુખી વંધ્યા એટલે વાંઝણી રહે માટે તેમાં સ્નાન ન કરાવવું.

દશમે સ્નાન કરાવે તો પુત્રનો નાશ થાય, તેરમે સ્નાન કરાવે તો જયનો નાશ થાય, બીજે સ્નાન કરાવે તો ગર્ભનો નાશ થાય, માટે એ તીથીમાં સ્નાન ન કરાવવું. ચનીવારે સ્નાન કરાવે તો મરણ થાય, સોમવારે સ્નાન કરાવે તો બુદ્ધિની હાની કરે, શુક્રવારે સ્નાન કરાવે તો કાક વંધ્યા એટલે એકજવાર જન્મ આપે. ગુરુવારે, રવીવારે, મંગલવારે સ્નાન કરાવે તો બાળકનું મૃત્યુ થાય, ગ્રજુ કિતરા તથા રોહિણી, હસ્ત, મૃગશર, રેવતી, સ્વાતી, અનુરાધા, અશ્વિની એ નક્ષત્રે સ્નાન કરાવવામાં શુભ છે. બુધ, સોમ, ચનીવાર, સ્નાન કરાવવામાં વર્જવાં.

પ્રથમ પ્રયત્નિને જળ દેવતાનું પૂજન કરાવવાનું મુદ્દરતા—

મૃગશર, પુનર્વસુ, પુષ્ય, હસ્ત, મુળ, મ્મશ્વ એ નક્ષત્ર દેવા અને ચની, શુક્ર, રવી, મંગલ એ વાર તજવા. બુધ, ગુરુ, સોમ એ વાર જળ પૂજા કરાવવામાં દેવા સારા છે તથા જળ પૂજામાં નંદા તીથી એટલે એકમ, છઠ્ઠ, અગ્નીઆરણ્ય એ તીથીઓમાં પૂજન કરે તો પુત્ર લાભ થાય તથા બદ્ધ તીથી એટલે ૨, ૭, ૧૨માં કરે તો પુત્ર નાશ થાય તથા જ્યા તીથી તે ૩, ૮, ૧૩ તથા પુર્ણ તીથી ૫, ૧૦, ૧૫ એ તીથીઓમાં પૂજન કરે તો કુળની વૃદ્ધિ થાય. રીક્તા તીથી એટલે મોમ, નેમ, ચિત્તમાં જળ પૂજા કરે તો સંતાપ, કેલેશ થાય. ॥ ૪૨-૪૬ ॥

અથ ત્રી ધરાણું તથા વસ્ત્ર ધારણ કરવાનું મુદ્દત.

અશ્વન્ય પૌશ્વસુભિઃ કર પંચકેન ।
 માર્ત્તંડ ભોમ ગુરુ દાનવ મંત્ર વારે ॥
 મુક્ત સુવર્ણ મણિ વિદુમશંપદંતં ।
 રક્તાંવરાણિ વિપ્રતાનિ ભવંતિ ધૃત્યે ॥૫૩॥
 હસ્તાદ્યાપંચ નક્ષત્રા । ધનિષ્ઠાશ્ચિનિ રેવતી ॥
 હેમ કુંકમ રક્તાનાં । મૌમાર્ક ગુરુ માર્ગવે ॥૫૪॥
 ત્ર્યસાકુસુમમંજિષ્ઠે । રક્તો કાંચન ભૂષણે ॥
 પ્રશસ્તો કુજ માર્ત્તંડો । લોહક્રત્યે શનિશ્ચરે ॥૫૫॥
 સૌમ શનિશ્ચર પુંઅરો । જહ રત્નો બુધવાર ॥
 પંથ પલોવદ્ધદ્ધો । જાહ મસાણહવાર ॥૫૬॥
 ઉત્તરાત્રિણે પરિહરો । રોહિણી પાઠે વજ્ર ।
 પુષ્ય પુનર્વસુ પરિહરો । જહ મરતાર કજ્જ ॥૫૭॥
 પુ પુષ્ય પુનર્વસુ ચેવ । રોહિણી ચોત્તરાત્રયં ॥
 કુસુમં વર્જયેત્ વસ્ત્રં । ભર્તૃઘાતો ભવેત્ કૃચ્છ ॥૫૮॥

ભાવાર્થ:—અશ્વની, રેવતી, ધનિષ્ઠા, હસ્તા, ચિન્ના, રશ્મી, વિશાખા, અનુરાધા એ નક્ષત્ર તથા રવી, મંગળ, ગુરુ, શુક્ર એ વાર આબુષણ પહેરવામાં આવે છે. તે આબુષણનાં નામા:—મૌની, મોનું, મણી, પરવાણા, રાખ, ત્રુડે સોના સાથે તથા વસ્ત્ર વિગેરે પણ આબુષણો આબુષણ તેને માટે ઉપરના વાર નક્ષત્રો જોવા. વળી હાલ વસ્ત્ર, કંકુ, રાતુ આબુષણ તથા સોનાનું આભરણ વિગેરે ધારણ કરવામાં હસ્તા આદિ પાંચ નક્ષત્ર તથા અશ્વની,

રેવતી એ નક્ષત્ર તથા મંગળવાર, રવિવાર, સુરવાર, શુક્રવાર શુભ છે. લાખનો ચુડો, કમુંબો, મજુક [દાંત રંગવાનું], મેંદી વિગેરે રાત્રી વસ્તુ ધારણ કરવામાં શ્રેષ્ઠ જિ. લોહનાં આભરણ તથા કાળી વસ્તુ ધારણ કરવામાં શનીવાર શ્રેષ્ઠ છે. સોમવાર તથા શનીવારે કમુંબલ વસ્ત્ર ન પહેરવાં, બુધવારે રાત્રી વસ્ત્ર ન પહેરવું, અને એ પહેરીને જાય તો જાય મસાણુ. ત્રણ ઉત્તરા, રેહિણી, પુષ્ય, પુનર્વસુ એ નક્ષત્રમાં જિપર કહેલાં વસ્ત્ર ધારણ કરે તો ચરીરે પથ્થર વાગે. પુષ્ય, પુનર્વસુ, રેહિણી, ત્રણ ઉત્તરા એ નક્ષત્રમાં કમુંબા વસ્ત્ર ન પહેરવું. એ પહેરે તો પેતાના સ્વામીને દુઃખ પડે. ॥ ૫૩-૫૮. ॥

અથ શ્રી વિદ્યારંભ મુહૂર્ત વિચાર.

વિદ્યારંભેશ્વિનિ મૂલે । પૂર્વાસુ મૃગપંચકે ॥
 હસ્ત શતામિષક સ્વાતિ । ત્રિત્રાયાં શ્રવણે ર્થયં ॥૫૯॥
 પૂર્ણિમાયા અમાવાસ્યાં । અષ્ટમ્યાં ચ ચતુર્દશી ॥
 સપ્તમ્યાં ચ ત્રયોદશ્યાં । વિદ્યારંભે ગલગ્રહે ॥૬૦॥
 વિદ્યારંભે ગુરુ શ્રેષ્ઠ । મધ્યમે મૃગ ભાસ્કરો ॥
 મગ્ન મંદ મોમામ્યાં । નાવિદ્યા બુધ સોમયો ॥૬૧॥
 વિદ્યારંભે તૃણવાગ । કર્વાન્તિ મામ્કગદયઃ ॥
 આયુર્જામ્યા મૃતિનેમ્યાં । વૃદ્ધિ મિદ્ધિચપગ્નનાં ॥૬૨॥
 ગુર્મર્વિવાદે ગમને ચ શુક્રો । જ્ઞાનંવૃદ્ધોદિકળકેચશોભી ॥
 મુદ્ધેચમોમોનૃપદર્શનેર્કઃ । મર્વેપુરુષાયંશ્વલિશશાંકઃ ॥૬૩॥

ભાષ્યાર્થઃ—અશ્વિની, મુરુ, પુર્વાશ્વિનુદી, પુર્વાષાદા, પુર્વા

જ્યેષ્ઠા, મૃગશીર, મૃગી, પુનર્વસુ, પુષ્ય, હસ્ત, સતમીષ, રેવાતી,

ચિત્રા, ધનજી, ધનિષ્ઠા, એ નગેત્ર પ્રથમ જ્ઞાન આરભમા સાન
 ઠી માટે લેવા. પણ પુનઃ, જામાસ, આઠમ, ચૌદશ, સાતમ,
 તેરશ એ તીથીઓમા વિદ્યા આરભ ન કરવો, અને જો કરે તો
 મગ્ધમા રોમ થાય વિદ્યા આરભમા ગુરૂ લાથી એટ ઠી, તેમજ
 ગુરૂ, રવી એ મધ્યમ ઠી અને યાત્રી, મગજ મૃત્યુ આપનાર
 ઠી બુધવારે સોમવારે બજે તો નિધ્રજ થાય વિદ્યામા રવી, મોમ,
 મંગળવાર લેવા રવીવારે બજે તો આયુધ્યને વાધો ન આવે,
 સોમવારે બજે તો જડ બુદ્ધી થાય, મંગળવારે બજે તો મૃત્યુ
 થાય, બુધવારે બજે તો દારીદ્રિ થાય, ગુરૂવારે બજે તો વહેંદો
 વિવાહ થાય, ગુરૂવાર પણ એટ ઠી યાત્રીવાર વર્જવો. વિવાહમા
 ગુરૂવાર એટ ઠી મમન કરવામા ગુરૂવાર એટ ઠી જ્ઞાન ભણવામા
 બુધવાર એટ ઠી [ઉપર વિદ્યામા બુધવાર વર્જ્યો ઠી તેનું કાચ્ય
 એજ ઠી કે વિદ્યા એટલે કુનીઆદારીની કળા, પણ આત્મિક
 જ્ઞાન ભણવામા બુધ, ગુરૂ સારા ઠી] દીક્ષામા યાત્રીવાર
 એટ ઠી, વિવાહ કરવામા મંગળવાર એટ ઠી, અને રાત્રીની ખુશા
 કાત કરવામા રવીવાર એટ ઠી એ સર્વ કાર્યમા ચક્રમા એટ
 જોવો તેમા યોધો, આઠમો, વારમો વર્જવો ॥ ૫૬-૬૩ ॥

અથ શ્રી વર વધુને આઠ ગુણ જોવાનો વિચાર.

વર્ણો ગણો યુયિ વૈદ્યાં । મયોનિ ગગિ મિલન ॥
 પ્રહ મેત્રી નાહિ વેધો । દંપત્યો પ્રિતિ રથા ॥૬૪॥
 અકચટતપયશ વર્ગેષ્ટ । સુગુરુદો વિલાહ મિહાગ્યો ॥
 ફુરર સર્પો મુપરુ । દરણો મેપાધિષ ધમનઃ ॥૬૫॥
 વેરં મુપરુ મંજારી । વેરં ગુરુદ સર્પયો. ॥
 વેરં મૃગ મિદે ચ । વેરં સ્વાનં ધ મિદયોઃ ॥૬૬॥

દેવતી એ નક્ષેત્ર તથા મંગળવાર, રવિવાર, ગુરુવાર, શુક્રવાર
 છે. લાખનો ચુડો, કમ્બુઓ, મજુક [દાંત રંગવાનું], મેંદી નિ-
 રાતી વસ્તુ ધારણ કરવામાં શ્રેષ્ઠ છે. લોકાનાં આસરણ તથા
 વસ્તુ ધારણ કરવામાં શનીવાર શ્રેષ્ઠ છે. સોમવાર તથા શની-
 કમ્બુમલ વસ્ત્ર ન પહેરવાં, બુધવારે રાત્રી વસ્ત્ર ન પહેરવું,
 એ પહેરીને જાય તો જાય મમ્માણ. ત્રણ ઉત્તરા, રેહિણી, પુ-
 નર્વસુ એ નક્ષેત્રમાં જીવર કહેલાં વસ્ત્ર ધારણ કરે તો શ-
 પથ્થર વાગે. પુષ્ય, પુનર્વસુ, રેહિણી, ત્રણ ઉત્તરા એ નક્ષેત્ર
 કમ્બુખા વસ્ત્ર ન પહેરવું. એ પહેરે તો ચોલાના સ્વામીને હુ-
 પડે. ॥ ૫૩-૫૮. ॥

અથ શ્રી વિદ્યારંભ મુહૂર્ત વિચાર.

વિદ્યારંભેન્ધિનિ મૂલે । પૂર્વાસુ મૃગપંચકે ॥
 હસ્ત શતાભિષેક સ્વાતિ । ચિત્રાયાં શ્રવણે ર્દયં ॥૫૯
 પૂર્ણિમાયા અમાવાસ્યાં । અષ્ટમ્યાં ચ ચતુર્દશી ॥
 સપ્તમ્યાં ચ ત્રયોદશ્યો । વિદ્યારંભે ગલગ્રહે ॥૬૦
 વિદ્યારંભે ગુરુ શ્રેષ્ઠ । મધ્યમો મૃગુ ભાસ્કરો ॥
 મરણ મંદ ભોમામ્યાં । નાવિદ્યા બુધ સોમયો ॥
 વિદ્યારંભે તૃણવારા । કુર્વન્તિ ભાસ્કરાદયઃ ॥
 આયુર્જામ્યા મૃતિનેસ્વાં । બુદ્ધિ સિદ્ધિચપગ્રતાં
 ગુરુર્વિવાહે ગમને ચ શુક્રો । જ્ઞાનંબુદ્ધોદિકર્ત્ત્વં ॥૬૧
 યુદ્ધેચભોમોનૃપદર્શનેર્કઃ । મર્વેપુકાર્યેષુ ॥૬૨

ભાવાર્થ:—અન્ધની, મુર, પૂર્વોક્તિ
 બુધપદ, મૃગશર, આદ્રા, પુનર્વસુ, પુષ્ય, &

પૂર્વો-
 ર્વાતી,

તે આક્ર માંડવો તથા બીજા અક્ષરના જે જે વર્ગો હોય તેની મધ્યા એકડી કરવી. તેને જુદો આઠે ભાગ દેવો. ભાગ દેતાં શેષ અધીક જેનું રહે તેનું લેતું અધીક જાણવું. હવે બીજે પ્રકાર કહે છે.

પોતાના વર્ગને જામણ કરવા, સામાના વર્ગને જોડવો, આઠે ભાગ દેવો, શેષ રહે તે જુદા સુકવા તે રીતે પહેલા વર્ગને જામણ કરીને પોતાનો વર્ગ મેળવવો, આડનો ભાગ દેવો, ભાગ દેતાં અધીક રહે તેનું વધારે લેતું જાણવું હિદાહરણુઃ—જેમકે, એકનુ નામ ગુણુવાન અને બીજાનુ નામ વિદ્યાવાન છે. એ બેમાં અધીક લેતું કેનુ તે કહે છે. ગુણુવાનમાં મનો વર્ગ બે, તેને જામણ કરતા આર થાય, તેમા વિદ્યાવાનના વકારના વર્ગનો એક છે તે જોડતાં દશ થયા, તેને આઠે ભાગતાં બે રહ્યા. હવે વિદ્યાવાનમા વર્ગ છૂટો, તેને જામણ કરતા આર થયા, તેમાં બે નાખતાં બીસ, તેને આઠે ભાગતાં છ રહ્યા એટલે વિદ્યાવાન ગુણુવાન પાસે અધીક માગે. ॥ ૬૭-૬૮ ॥

અથ શ્રી વર્ણ વિષે.

મિન કર્કર્ણ લિનો વિપ્રા । ક્ષત્રે મેપો હરિર્ધનુ ॥

વૃષ કન્યા મૃગો વૈશ્ય । યુગ્મં તુલ્ય ધનત્યજા ॥૬૯॥

મીન કર્કર્ણ વૃશ્ચિક વિપો । સ્વતિય તુલ્યેહિ ધન મિહો ॥

છગમિદ્રુણકુંભવેસં । કન્યા વૃષ મકર સુદાય ॥૭૦॥

સાવાર્થ —મીન, કર્ક, વૃક્ષીક એ ત્રણ રાશીનો વિષ વર્ણ જાણવો; તુલા, ધન, સિંહ એ ત્રણ રાશીનો હરત્રી વર્ણ જાણવો; મેષ, કુંભ, મીથુન એ ત્રણ રાશીનો વૈશ્ય વર્ણ જાણવો; કન્યા, વરુણ, મકર એ ત્રણ રાશીનો મુદ્ર વર્ણ જાણવો. ૬૯-૭૦.

अथ श्री वरुण यंत्र.

भीम	कर्म	हृत्प्रीति	विप्र वरुण.
१	५	६	
मेघ	सिंह	धन	क्षत्री वरुण.
२	६	१०	
वज्र	कन्या	भक्त	दैत्य वरुण.
३	७	११	
भीम	गुहा	कुंभ	शुद्ध वरुण.
४	८	१२	

उत्तम वज्र विवरण । विष्णो परणेइ मन्त्र राशीयं ॥
 यो पद राशीयं । स्वतिय न विपरिणय सुदं ॥७१॥
 वन भवे सिद्धि । मध्यमविष्णोइ स्वतिउं होइ ॥
 धर्मो अविष्णवेसं । विष्णो सुदाहिवजेहिं ॥७२॥
 प्र वर्णयते सर्वान् । क्षत्रियोनवराशय ॥
 यपद्राशिजाज्ञेया । सौद्रा सौद्रेण वर्णितः ॥७३॥
 येषां तुया नारी । तस्य भर्ता न जीवती ॥
 दे जीवति भर्ता च । आद्य गर्भो न जीवती ॥७४॥
 सर्वशेषुया नारी । सुद्रवंशेषुयः पति ॥
 भवति वैधव्यं । शक्रस्य दुहिता यदि ॥७५॥

व्याख्यानार्थः—उपर कहेला वरुणं भां वर कन्याना शुद्ध ज्योतिष
 पद वरुणवायो वर ज्योतिष नेमां ज्योतिष कन्या विप्र वरुणी

હોય ને વર ગુરુ વર્ણનો હોય તો વિવાહ ન કરવા. વિપ્ર વર્ણવાળો સર્વે વર્ણવાળી કન્યાને પરણી શકે પણ કન્યા ઉત્તમ વર્ણવાળી અને નીચ વર્ણવાળા વરનો વિવાહ ન કરવો. વરકન્યા બન્નેનો એક વર્ણ હોય તો સામાન્ય રીતે ઘણું સારું. પ્રાદાણ્ય ને દાત્રી વર્ણ હોય તો મધ્યમ, વૈશ્ય વર્ણ હોય તો અધમ. વિપ્ર વર્ણ કન્યાનો, ગુરુ વર્ણ પતીનો વર્ણવો. વિપ્ર વર્ણનો વર ચારે વર્ણને પરણે, દાત્રી વર્ણનો વર ત્રણે વર્ણને પરણે, વૈશ્ય વર્ણવાળો બે વર્ણને પરણે, ગુરુ વર્ણવાળો પોતાના વર્ણને પરણે. ઉત્તમ વર્ણની કન્યા હોય અને નીચ વર્ણનો વર હોય તેનો ભર-થાર ન લવે, અને લવે તો પહેલો ગર્ભ ન લવે. વિપ્ર વર્ણની કન્યા હોય અને ગુરુ વર્ણનો વર હોય તો નીચે વીધવા થાય. તેમાં છદ્રની કન્યા હોય તોપણ ગુ ? ॥ ૭૧-૭૫ ॥

અથ શ્રી ગણ વિચાર

હસ્ત સ્વાત્યનુરાધા ।

શ્રવણ પુનર્વસુ મૃગશિરિની પુષ્યા ॥

સ્વત્યોપિ દેવગણ । પૂર્વાશ્વિનોત્તરા મરણ્યાદ્રા ॥૭૬॥

રોહિણ્યપિ મૃત્યુગણો । જ્યેષ્ઠ મૂલંદ્વયં ધનિષ્ઠા યા ॥

અશ્લેષા કૃતિકા ચિત્રા । વિશાખા મઘા પલ્લાદગણઃ ॥૭૭॥

વકુલે પરમા પ્રિતિ । મધ્યમા દેવ મર્ત્યયોઃ ॥

દેવ રાક્ષસયોર્વેરં । મરણં મૃત્યુ રાક્ષસયોઃ ॥૭૮॥

કદાચિત્ રાક્ષસિ કન્યા । વરો ભવતિ માનવા ॥

ભર્તાર અષ્ટમે માસે । માર્તે ચ વિવાહિતા ॥૭૯॥

વિવાહે શુદ્ધ ભાવેન । મમીક્ષગણકૈગણ ॥

સેલ કાર્ય પ્રયત્નેન । પ્રજત્પાંતિ મહાધિજા ॥૮૦॥

ભાવાર્થ:—હસ્ત, સ્વાંતી, અનુરાધા, ધવળ, પુનર્વસુ, મૃગશીર, અશ્વિની, પુષ્ય, રેવતી એ નવ નક્ષત્રો દેવગણ કહેવાય છે; ત્રણ પુર્વા, ભરણી, આર્દ્રા, રોહિણી, ત્રણ ઉત્તરા એ નવ નક્ષત્રો મનુષ્યગણ કહેવાય છે; જ્યેષ્ઠા, મુળ, ધનિષ્ઠા સતતીશા, અશ્લેષા, કૃત્તિકા, ચિત્તા, વિશાખા, મધ્યા એ નવ નક્ષત્રો રાક્ષસ ગણ કહેવાય છે. વર કન્યાનો એક ગણ હોય તો ધણી પ્રીતી રહે, દેવગણ ને મનુષ્યગણ હોય તો મધ્યમ પ્રીતી રહે, દેવગણ ને રાક્ષસગણ હોય તો વેરભાવ રહે, રાક્ષસગણ તથા મનુષ્યગણ-વાળા સ્ત્રી પુરુષ હોય તો મનુષ્યગણવાળાનું મૃત્યુ થાય, કદાચિત્ત રાક્ષસગણની કન્યા હોય અને મનુષ્યગણનો વર હોય તો આડમે મામે ધણીની ક્ષાની કરે. એ માટે ગુહ્ય ગણ જોઇને-મિત્રાનીને વિવાહ કરવો. ॥ ૭૬-૮૦. ॥

અથ સ્ત્રી ગણ યંત્ર.

દેવગણ	મનુષ્યગણ	રાક્ષસગણ	પુનર્વસુ	સ્વાંતી	અનુરાધા	ધવળ	રેવતી	દેવગણ	મનુષ્યગણ
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦

અથ શ્રી વૈદ્ય તથા શાસ્ત્રક વિચાર.

મૌન તુલ્ય ધન વમદ । કેમગિ મકગય મેષ કન્યાય ॥
 વિચ્છિય મેદગ કકદ । કુંભાયત્ર મમેષ ॥૮૧॥
 મેષાન્તિ મકર મિદગા । તુલ્ય વૃષ ધન કક કુંભ કન્યાય ॥
 મિનો મિદોદ અતદા । શુભમકરદોદ પૂવંતુ ॥૮૨॥

મકર વૃત્ત મિન કન્યા । વૃશ્ચિક કર્કાષ્ટમેરિ પૂત્વંસ્યાત્ ॥

અજ મિથુન ધનિહરિ ઘટ । તુલાષ્ટમે મિત્રતા વસ્યાં ॥૮૩॥

શત્રુ પઢાષ્ટકે મૃત્યુ । કલહો નવ પંચમે ॥

દ્વિદ્વાદશેષુ દારિદ્રે । શેષેષુ મિતિ રુત્તમા ॥૮૪॥

મકર સકેસરમેષ યુવત્યા । તુલ સિંહ મિન કુલિસ્થયાદ્યા ॥

ધન વૃત્ત વૃશ્ચિક મન્મથ ગામી ।

પ્રેતે મૃત્યુ પઢાષ્ટક ગામી ॥૮૫॥

અસનસ્તુ વરો ગ્રાહ્યો । નાસન્ના કન્યકા પુનઃ ॥

મિયતે માતૃ પિતરં । સંગ્રાહ્યં નવ પંચમં ॥૮૬॥

ભાવાર્થો—મીન, તુલા, ધન, વૈશ્યને શકાટક, સિંહ, મકરને શકાટક, મેશ કન્યાને શકાટક, વૃશ્ચિક મીથુનને શકાટક, કર્ક ફૂલને શકાટક. એવી રીતે રાશીને શકાટક જાણવો. મેશ, વૃશ્ચિક, મકર, મીથુન, તુલા, ધન, વરખ, કર્ક, ફૂલ, કન્યા, મીન, સિંહ એને મીત્ર શકાટક કહે છે. મકર, વરખ, મીન કન્યા, વૃશ્ચિક, કર્ક એ રાશીથી આઠમી રાશી તથા મેશ, મીથુન, ધન, સિંહ, ફૂલ, તુલા, એ રાશીથી આઠમી રાશી શત્રુ શકાટક જાણવો મીત્ર શકાટક રાશીમાં શત્રુ શકાટક રાશી હોય તો મૃત્યુ થાય, બંનેની નવમી, પાંચમી રાશી હોય તો કલેશ થાય, બીજી, બારમી રાશી હોય તો દારીદ્ર થાય. બાકીની શેષ રાશી ઉત્તમ કહી છે. હવે મૃત્યુ શકાટક કહે છે.

મકર તથા સિંહ, મેશ તથા કન્યા, તુલા તથા મીન, કર્ક તથા ફૂલ, ધન તથા વરખ, વૃશ્ચિક તથા મીથુન, એ મૃત્યુ શકાટક રાશી જાણવી. કન્યા રાશી પાસે વરની રાશી હોય તો સારી. વર રાશી પાસે કન્યા રાશી હોય તો માડી. એ રાશી પ્રમાણે સગાઈ સંબધ કરે તો માતાપીતાની હાની કરે. કોઈક આચાર્યનો એવો મત છે, કે નવમી, પાંચમી રાશી ગૃહસ્થ કરવી એ એટ છે. ॥ ૮૧-૮૬. ॥

कित्तियस्सरोहिणी असलेसा ।

मघा साइविशाहाइ उत्तरापादा ॥

सवणंरेवयइया । नाडितियस्सिखनायवा ॥९६॥

मित्रामित्रेपुचाभन्यां । विवाहे कतिकादेषु ॥

वर्षाकालेषु चाद्राई । रोगी सूर्यादि रुग्यते ॥९७॥

भावार्थः—अथनी, आडा, पुनर्वसु, उत्तराशादशुषी, ६११, ज्येष्ठा, मृग, सारणीया, पूर्वाभाद्रपद ज्ये नक्षत्रे प्रथम नाडीनां लघुवां, भरणी, भृगशर, पुष्य, पूर्वोशादशुषी, शित्रा, अनुशया, पूर्वाषाढा, धनिष्ठा, उत्तराभाद्रपद ज्ये नव नक्षत्र मध्यम नाडीनां लघुवां कृत्तीका, रोहिणी, ज्येष्ठेशा, मघा, रशाती, विशाखा, उत्तराषाढा, श्रवण, ऐवणी, ज्ये नव नक्षत्र अन्त्य नाडीनां लघुवां ऐवणीने विवाहभा, प्रीतीभा, वर्षाकाजभा आडा नक्षत्रभी नाडीं ज्ये तीथी ज्येवी ॥ ६४-६७ ॥

अथ श्री रोगी पुरुष जोया विषे.

खंडु नाम नक्षत्रं । एकनाम्नां यदा भवेत् ॥

तदाहि जायते मृत्यु । यथा सर्वज्ञ भाषितं ॥९८॥

रोगिणो जन्म नक्षत्रं । एकनाम्नां यदा गरी ॥

तदा पीडा विजानियान् । अष्ट प्रहरके भ्रुवं ॥९९॥

भावार्थः—१वी नक्षत्र ज्येष्ठे तेर दीवसन नक्षत्र तथा अदभानु नक्षत्र तथा नाभ नक्षत्र ज्ये प्रथम नक्षत्र ज्ये नाडी उपर आवे तो रोगी मृत्यु पावे. ज्येष्ठ ज्ञानी पुत्रो कहे छे २वे रोगीने इथा करवानु मुहुर्त कहे छे

रोगीना जन्म नक्षत्र तथा मृत्यु नक्षत्र तथा अष्ट नक्षत्रनी ज्येष्ठ नाडी आवे तो ते दीवते ज्येष्ठ लेगु नडी उपर प्रभ ज्ये

શની તુલા ૭ રાશીનો હોય તો જિયનો સમજવો રાહુ મીથુન ૩ રાશીનો હોય તો જિયનો સમજવો એ જિય ગ્રહની રાશી કદી દરે જે ચોતાની રાશી હોય તેથી સાતમી રાશી નીચની સમજવી તે રાશી ઉપર જે ગ્રહ હોય તે ગ્રહ નીચનો બાણનો એટલે રવી મેષ ૧ રાશીનો ઉચનો કહ્યો છે, તેથી સાતમી તુલા રાશી આવે, તે રાશીનો રવી હોય તો નીચનો સમજવો.

જે પ્રમાણે ચંદ્રમા વૃશ્ચિક ૮ રાશીનો નીચનો સમજવો મંગળ ૬૬ જનીચ, બુધમીન ૧૨ નીચ, ગુરુ મકર ૧૦ રાશીનો નીચ, શુક્ર કન્યા ૪ રાશીનો નીચ, શની મેષ ૧ રાશીનો નીચ, રાહુ ધન ૮ રાશીનો નીચ સમજવો ॥ ૨-૩ ॥

જિય નીચ ગ્રહો તથા સ્વગૃહ રાશી જોવાનું યંત્ર.

ગ્રહ	રાશી	અક્ષ	મંગળ	બુધ	ગુરુ	શુક્ર	રવી	રાહુ
જિય રાશી	મેષ	૧૨૫	૧૩૨	૬૫	૬૬	મીન	તુલા	મીથુન
અક્ષ	૧૦	૩	૨૮	૧૫	૫	૨૭	૨૦	૩
નીચ રાશી	તુલા	૭મિક	૬૬	મીન	૧૩૨	૬૫	મેષ	ધન
અક્ષ	૧૦	૧	૨૮	૧૫	૧	૨૭	૨૦	૩
સ્વગૃહ (ચોતના ધનની) રાશી	સિંહ	૬૬	મે. તથા ૭મીક	મીથુન તથા ૬૫	ધન તથા મીન	૧૨૫ તથા તુલા	૧૩૨ તથા રુચ	૬૫

અથ શ્રી ગ્રહના અતિ વેર વિષે.

ગદ્ ગ્યો પરં વેરં । શુભાર્ગવયોરપિ ॥

ભેગ રાગીને આવે તો આઠ પહોરની અંદર રાગી મરણ તુલ્ય
કષ્ટ પામે. ॥ ૯૮-૯૯ ॥

અથ શ્રી વાર રાશીનાં સ્વામિ.

મેષ વૃશ્ચિકયોર્ભામ । શુક્રો વૃશ્ચ તુલા મૃતો ॥
બુધ કન્યા મિથુનયો । પ્રોક્ત કર્કસ્ય ચંદ્રમા ॥૧૦૦॥
સ્યાન્મીન ધન્વિતો જીવ । શનિર્મકર કુંભયો ॥
સિંહસ્યાધિપતિં સૂર્ય । કથિતંગણકોઞ્ઠમઃ ॥૧૧॥

ભાવાર્થ:—મેષ ૧, વૃશ્ચિક ૮ એ બે રાશીનો સ્વામી
મંગળ છે; વરણ ૨, તુલા ૭ એ બે રાશીનો સ્વામી શુક્ર છે;
કન્યા ૬, મીથૂન ૩ એ બે રાશીનો સ્વામી બુધ છે; કર્ક ૪, એ
રાશીનો સ્વામી ચંદ્ર છે; ધન ૬, મીન ૧૨ એ રાશીનો સ્વામી
ગુરુ છે; મકર ૧૦, કુંભ ૧૧ એ બે રાશીનો સ્વામી શની છે;
સિંહ ૫, એ એક રાશીનો સ્વામી સ્વી છે; એ બ્યેતિય ચાશ્રનું
પ્રમાણ છે. ॥ ૩૦૦-૨ ॥

અથ શ્રી ગ્રહ ઉંચ નીચ રાશી વિચાર.

મેષ રવિ વૃશ્ચે ચંદ્રો । મકરે ચ મહિસત ॥
કન્યાયાં રોહિણી પુત્રો । ગુરુ કર્કે શ્લેષભૃગુ ॥૨॥
શનિસ્તુલાયામુશ્વશ્ચ । મિથુન સિંહકાસુત ॥
ઉંચાત્સપ્તમગર્નાંચા । રાશોયદિનવાંશકઃ ॥૩॥

ભાવાર્થ:—સ્વી મેષ ૧ રાશીનો હોય તો ઉચનો સમજવો.
ચંદ્રમા વરણ ૨ રાશીનો હોય તો ઉચનો સમજવો. મંગળ મકર
૧૦ રાશીનો હોય તો ઉચનો સમજવો. બુધ કન્યા ૬ રાશીનો
હોય તો ઉચનો સમજવો. ગુરુ કર્ક ૪ રાશીનો હોય તો ઉચનો
સમજવો. શુક્ર મીન ૧૨ રાશીનો હોય તો ઉચનો સમજવો.

શની તુલા ૭ રાશીનો હોય તો જિંચનો સમજવો. રાહુ મીથુન ૩ રાશીનો હોય તો જિંચનો સમજવો. જ્યે જિંચ ગ્રહની રાશી કહી. હવે જે પોતાની રાશી હોય તેથી સાતમી રાશી નીચની સમજવી. તે રાશી ઉપર જે ગ્રહ હોય તે ગ્રહ નીચનો બાજુવો. જોટલે રવી મેષ ૧ રાશીનો ઉંચનો કહ્યો છે, તેથી સાતમી તુલા રાશી આવે; તે રાશીનો રવી હોય તો નીચનો સમજવો.

જ્યે પ્રમાણે ચંદ્રમા વૃશ્ચિક ૮ રાશીનો નીચનો સમજવો. મંગળ કર્ક ૪ નીચ, બુધ મીન ૧૨ નીચ, શુક્ર મકર ૧૦ રાશીનો નીચ, શુક્ર કન્યા ૪ રાશીનો નીચ, શની મેષ ૧ રાશીનો નીચ, રાહુ ધન ૬ રાશીનો નીચ સમજવો. ॥ ૨-૩ ॥

જિંચ નીચ ગ્રહો તથા સ્વગ્રહ રાશી જોવાનું યંત્ર.

ગ્રહ	રાશી	અક્ષ	મંગળ	બુધ	શુક્ર	શનિ	રાહુ
જિંચ રાશી	મેષ	વરુણ	મકર	કન્યા	કર્ક	મીન	તુલા
અક્ષ	૧૦	૩	૨૮	૧૫	૫	૨૧	૨૦
નીચ રાશી	તુલા	વૃશ્ચિક	કર્ક	મીન	મકર	કન્યા	મેષ
અક્ષ	૧૦	૩	૨૮	૧૫	૫	૨૧	૨૦
સ્વગ્રહ (પોતાના ધરતી) રાશી	સિંહ	કર્ક	મેષ	ધન	વરુણ	મકર	કન્યા
			તુલા	તુલા	તુલા	તુલા	
			વૃશ્ચિક	કન્યા	મીન	તુલા	કર્ક

અથ શ્રી ગ્રહના અતિ ઘેર વિષે.

ગદ્દ રવ્યો પરં વેં । શુભાર્ગવયોગપિ ॥

હિમાંસુવુદ્ધયોર્વેરં । વિવમ્ના ન મંદયોગવિ ॥૨૮॥

ભાવાર્થ:—શકુને તથા રત્નીને પૂર્ણ વેર છે, શુક્ર તથા શુક્રને પૂર્ણ વેર છે, ચંદ્ર તથા બુધને પૂર્ણ વેર છે, રત્ની તથા રત્નીને પૂર્ણ વેર છે. એ પ્રમાણે માંદામાંદે ચંદ્રને અધીક વેર જાણવું. ૧૧૨ જ્વનમાંથી કોઈ જ્વનમાં ઉપર પ્રમાણે એ ચંદ્રે આવ્યા હોય તો તે જ્વનના મુખની ધાની કરે. ॥ ૪ ॥

અથ શ્રી યોની તથા અષ્ટ પ્રિતિ વિચાર.

છાગો ચ કૃતિકા પુષ્યો । નાગો ચ મૃગ રોહિણી ॥
મૂલ આદ્રા તથા સ્વાનો । મુષ્કો મધા ફાલ્ગુણી ॥૫॥
હસ્ત સ્વાતિં ચં મહિષો । ગોયોનિઃ ઉત્તરાદ્રયં ॥
વ્યાગ્રો વિશાખા ચિત્રા ચ । મૃગેયેષ્ટાનુરાધિકા ॥૬॥
મર્કટો શ્રુતિ પૂર્વાષાઢા । રેવતી ભરણી ગજો ॥
ધનિષ્ઠા ભદ્રપદા સિંહો । અશ્વિનિ વારુણિહયોઃ ॥૭॥
અશ્લેષાદિત્યમાર્જસો । ઉત્તરાષાઢિકાભિજો ॥
ન કુલાપિ સમાસ્થાતા । ઉદ્દનાંયોનયઃ સ્મૃતા ॥૮॥
ગોવ્યાઘ્રં ગજસિંહ । અશ્વમહિષં સ્વાનં ચ વમ્ભૃર્ગં ॥
વેરં વા નર મેષકં ચ સુમહદ્વિઢાલોદરં ।
લોકાનાં વ્યવહારતોન્યદપિ ચ જ્ઞાત્વાપ્રયત્નાદિદં ॥
દંપત્યો નૃપ ભૃતયોરપિ । સદાવર્જં ગુરુ સુહૃદ્યો ॥૯॥

ભાવાર્થ:—કૃતિકા તથા પુષ્ય નક્ષત્રની બકરાની યોની જાણવી; મૃગશર તથા રોહિણીની નાગની યોની જાણવી; મુગ તથા આદ્રાની સ્વાનની યોની જાણવી; મધા તથા પુર્વાશાઢગુણીની

ઝાહરનાં યોની જાળુવી હરનનથા રસાતિની પાડાની યોની જાળુવી;
ઉત્તરાશ્વાદ્યુત્તમી તથા ઉત્તરાશ્વાદ્યુત્તમી જે બેની માયની યોની જાળુવી,
વિશાખા તથા ચિત્રાની વાપની યોની જાળુવી, જોષ્ઠા તથા અનુ
શાધાની મૃગશીર યોની જાળુવી, ધનુ તથા પૂર્વાશ્વાદ્યની વાહરાની
યોની જાળુવી, રેવતી તથા ભરણીની હાથીની યોની જાળુવી,
ધનિષ્ઠા તથા પૂર્વાશ્વાદ્ય જે બેની સિંહની યોની જાળુવી, અર્ધની
તથા મનુષ્યની યોડાની યોની જાળુવી, અરધ્રેષા તથા પુનર્વસુ
ની બીજાડાની યોની જાળુવી, ઉત્તરાશ્વાદ્ય તથા અબીચ જે બેની
નોગીઆની યોની જાળુવી જે પ્રભાતે નમેવની યોની કડી છે
દરે યોની માથે વેર કહે છે

માથને વાધ માથે વેર, હાથીને સિંહ માથે વેર, ઘોડા ને
પાડાને વેર, હરણને અને કુતરાને વેર, સર્પ અને નોગીઆને
વેર, વાહરાને અને યેગને વેર, બીજાડી અને ઝાહરને વેર, જે
હાથીક વહેવારે કરીને વેરભાવ છે તે યોનીને વેરભાવ સ્ત્રી-પુરુષ
ને જોવે, શબ્દ-નોકરને જોવે, શુર-શિષ્યને જોવે, અને વેર
ભાવ હોય તે ત્યામ કરવો એક છે ॥ ૫-૬ ॥

અથ શ્રી મુંડન મુહુર્ત તથા યાત્રા જવામાં
તથા વિદ્યા ભણવામાં વર્જવાના
દિવસ તથા વાર.

મૃત્યાંકિ મૌમ પદ્મતુર્ય । નવાષ્ટાંતપિપિથિદ્રયે ॥
નષ્ટ છૌરંનસા વિદ્યા । યાત્રા દોન ચ પર્વસુ ॥૧૦૧॥
હસ્ત ત્રયે મૃગે જ્યેષ્ઠા । પોષ્ઠાદિત્ય શ્રુતિદ્રયે ॥
છૌર કર્મ શુભંપ્રોક્તં । કાર્ય શુક્રે દુવામરે ॥૧૧૧॥
પુષ્ય પુનર્વસુ રેવતિ ચિત્રા ।

શ્રવણ ધનિષ્ઠા મૃગાશ્વિનિ હસ્ત ॥

અપુરુષેનવકઃ ક્ષુર કર્મણી ।

ગલિધૃત પુષ્ટિકરઃ શુભકર્તા

॥૧૨॥

અર્ચ મધ્યા અનુરાધા । પ્રજાપત્યાષ્ટકં સકૃનાંમૂલં ॥

અતરત્રિકરો મૃત્યુ । વ્રજાપિનજવતિવર્ષ

॥૧૩॥

ત્રૌ સંધ્યા સુવિદ્યાદો । શૌરંનોકૃતથોત્સવ ॥

મૂળામ્યં ગંતુ સ્નાનં ચ । પર્વ યાત્રા રથક્ષપિ

॥૧૪॥

ચતુર્થિ નવમિપષ્ટિ । ચતુર્દશ્યાષ્ટમિ તથા ॥

અમાવસ્યાં ચ દેવત્યા । શૌર કર્માણિ નેશ્વતે

॥૧૫॥

શૌરે રાજા જ્ઞેયા જાતે । સ્વામિદત્તે ચ વાસસે ॥

તેથિવારિશ્વ શીતાંશુ । તિથ્યાદિનાં વિલોકયેત્ ॥૧૬॥

તિર્વાંતે ચિતા ધુમ । સ્પર્શદુસ્વપ્ન દર્શને ॥

શૌર કર્મ મપિ સ્નાયાત્ । ગલિતેશુ ધનારાધિ ॥૧૭॥

ભાવાર્થઃ—રવી, શની, મંગળ તથા ચોથ, નામ, ચાદશ, આઠમ, પુનમ, અમાવાસ્યા એ તીથી તથા વાર યાત્રા જ્યામાં જ્યાગ કરવા.

હસ્ત, ચિત્રા, સ્વાતી, મૃગશર, જેષ્ઠા, પુનર્વસુ, શ્રવણ, ધનિષ્ઠા એ નક્ષત્ર તથા શુક્ર, ગ્રામ એ એ વાર લેવા હરે તેનું કાલ કહે છે. પુષ્ય, પુનર્વસુ, ચિત્રા, રેવતી, શ્રવણ, ધનિષ્ઠા, મૃગશર, અશ્વિની, હસ્ત એ નક્ષત્રમાં મુંડન કરે તો જાળ, કાન્તિ, બુદ્ધિ વૃદ્ધિ પામે, અને શુભ કાળની પ્રાપ્તિ થાય; મધ્યા, અનુરાધા નક્ષત્રમાં મુંડન કરે તો જાળપાને કષ્ટ થાય; રોહિણી, ઉત્તરાશ્વા

તથા ઉત્તરાશ્વિણી એ નક્ષત્રોમા મુકન કરાવે તો મૃત્યુ પામે
પ્રજ્ઞા રસા કદે તોપણ જાણે નહીં હવે સંધ્યા સમય વર્જવાના
કામ કહે છે

સંધ્યા સમય વિવા ન બણવી, મુકન ન કનવવું, કોઈ પણ
જાતનો જોરછવ ન કરવો, આજરણ વસ્ત્ર પ્રમુખ નવા ન પહેરવા,
સ્નાન ન કરવું, યાત્રા ન જવું હવે મુંઠન વખતે શોધ, નોમ,
શોદ્ય, જાડમ, છત્ર, અભાસ એ તીથી ત્યાગ કરવા ઉપર મુદુર્ત
કહેવામા આવ્યા છે પણ એવી બીજામા મુદુર્ત ભેવાની જરૂર
નથી જેમકે, રાજાની આજ્ઞાથી કામ કરવું પડે તો મુદુર્ત ભેવું
નહી, પોતાનો સ્વામી સતુષ્ટ થઈને કાઈ આપે તો તેમા મુદુર્ત
ભેવું નહી, તેમજ વિવાહ-લગ્ન પ્રસંગમા કોઈ માનપૂર્વક કાઈ
આપે જાયવા ત્યા જવું પડે તો મુદુર્ત ભેવાની જરૂર નથી હવે
રાત્રીમા સ્નાન ન કરવા વિષ્ય કહે છે સુર્ય અસ્ત પાછા પછી
સ્નાન કરવાનું ત્યાગ કરેલું છે, પણ સમયાન જઈ આવીને તથા
વમન, આંટો, આજરોટ ઇત્યાદિક જરૂરીઆત કામમા સ્નાન
કરવાનો દોષ નથી ॥ ૧૦—૧૭ ॥

અથ શ્રી વસ્ત્ર પહેરવાનું મુહર્ત.

હસ્તાદિ પંચકે ધ્રુવ । રેવત્યશિની પુનર્વસુ ધનિષ્ઠા ॥

પુલ્લ શુક્ર ગુલ્ફ । શુભદા વમ્બસ્ય પરિધાને ॥૧૮॥

આવાર્થ —નવા વસ્ત્ર પહેરવામા હરન, ચિત્રા, સ્વતિ,
વિશાખા, અનુશાધા, મુષ, ઉત્તરાશ્વિણી, ઉત્તરાષાઢા, ઉત્તરા
જાઢપદ, રેવતી, અશ્વિની, પુનર્વસુ, ધનિષ્ઠા, પુલ્લ એ નક્ષત્ર તથા
પુષ, શુક્ર, ગુલ્ફ, એ વાર લેવા એ શુભ રૂણ આપે છે ॥ ૧૮ ॥

અથ શ્રી વસ્ત્ર પહેરવામાં વર્જવાના દિવસ

તથા તેનું ફલ

આદિત્યે જીવેર વમ્બ । મોમે નિત્યં જન્મદના ॥

અંગારે ચ દહત્યામિ । વુધે ચાર્ય સમાગમ ॥૧૨॥

જ્ઞાનલાભો ગુરુવારે । શુક્રે મિત્ર સમાગમ ॥

મલિનં ચ સદા વસ્ત્રં । નિવેદિતં શનિસ્વરે ॥૨૦॥

શરાનર્વિનવઅસ્ય । પરિધાને શુભામતા ॥

સોમાર્ક શુક્ર ગુરુવૌ । રક્તે વસ્ત્રે કુજેપિ ચ ॥૨૧॥

ભાવાર્થ:—રવીવારે નવું વસ્ત્ર પહેરે તો ફાટી જાય, સોમ-
વારે પહેરે તો પશ્ચાન્નું રહે, મંગળવારે પહેરે તો અગ્નિથી બળી
જાય, બુધવારે પહેરે તો ધનનો લાભ થાય, શુક્રવારે પહેરે તો
વિદ્યાનો લાભ થાય, શુક્રવારે પહેરે તો મિત્રનો મેળાપ થાય,
શનિવારે પહેરે તો મત્લીન રહે, ધોવા વખત આવે નહીં. શતા
વસ્ત્ર પહેરવામાં મંગળવાર સારો છે. ॥ ૧૯-૨૧ ॥

અથ શ્રી કાંસાના વાસળમાં પ્રથમ

જમવાનું મુહૂર્ત.

મૃગ પુષ્પોશ્વિનિ ચિત્રા । અનુરાધારેવતિકર ॥

તાર્શી ચ જીવ વારેષુ । પાત્રોયં શુભદાયકાઃ ॥૨૨॥

ભાવાર્થ:—મૃગશર, પુષ્પ, અશ્વિની, ચિત્રા, અનુરાધા,
રેવતી, હસ્તા, જ્યે નક્ષત્ર તથા સોમવાર, શુક્રવાર, જ્યે વાર નવા
પાત્રમાં જમતાં મુખદાયક છે. ॥ ૨૨ ॥

અથ શ્રી ચાલકને પ્રથમ અન્ન સ્વરાવવાનું

મુહૂર્ત.

સોમે શુક્રે ચ મંદામિ । શનિ મોમે વલક્ષયં ॥

ધુધાર્ક ગુરુવારેષુ । પ્રસન્ના ચ દિનાવહા ॥૨૩॥

રેવતી શ્રુતિ પુનર્વસુહસ્ત । બ્રાહ્મયત્વદિ મૃગશિર્ષદ્રવ્યે ચ ॥
ઉત્તરંચગદિતંપૃથુકાનાં । પ્રમન્નેહિતનવાન્નવિધાનાં ॥૨૨૧॥

ભાવાર્થ — રેવતી, મૃગશિર્ષ આગકને અત્ર ખવડાવે તેો આગક
ની બુધ મરી યાય, શનીવારે તથા મંગલવારે આગકને અત્ર
ખવડાવે તેો આગકના બગનો નાશ થાય, ગુરુવાર, રવિવાર, શુક્રવારે
આગકને અત્ર ખવડાવે તેો આગકને મુખયાતી થાય

રેવતી, ધનુષ, પુનર્વસુ, હસ્ત, શિશિગી, ચિત્રા, મૃગશિર,
આદ્રા, વ્રજ ઉત્તરા એ નક્ષત્ર અને ઉપર કહેલા વાર આગકને
અત્ર ખવડાવવામા આશુ છે ॥ ૨૩-૨૪ ॥

અથ શ્રી નક્ષત્રમાં ગણ્યા વસ્તુ મળ્યા વિષે,
રોહિણ્યાદિ વતુષ્કેષુ । પ્રતિમંત્રાભિ ધાડમા ॥
અંધદગકેકરાણ્યં ચ । વિપદાપ્ત્યંચદિવ્ય દગ્ ॥૨૫॥

ભાવાર્થ — રોહિણી નક્ષત્રથી આર આર નક્ષત્ર અનુક્રમે
મળુવા તે મળતા આધના, કાળા, સીપડા રોખના નક્ષત્ર આમજ
કદી મયા હોએ તે પ્રમાણે રમજવા ॥ ૨૫ ॥

અથ શ્રી નક્ષત્ર અવસ્થા વિચાર.

અમ્નાહલધેરાનવ ચાલ્ય । વાસ્તુંતિ તરુણાય ॥
રવિ સિવાડં ગણિણં । દિનમ્ભવં ગ્રાવનિપ્રમંતં ॥૨૬॥
ધેગં ઠણાનદ્ ચલદ્ । ચાલ્યવતિ અવંતિ ॥
તરુણાજિહાં ગયાનિહાં ગયા । વલિ પાલ્ય ન ભવંતિ ॥૨૭॥
નસ્તંનષ્ટ દૃતંદ્રવ્યં । દ્રગધેર્યન્નતઃપરે ॥
લમ્પ્યતે વિષ્પટે વાર્તા । દિવ્યાલેસાપિનાવ્યને ॥૨૮॥

અંધેપુલમતે શીઘ્રં । કાળકં ચ દિન ત્રયં ॥
 ચિર્પટં માસમેકં ચ । દિવ્ય ચક્ષુ ન લભ્યતે ॥૨૯॥
 જાત્યંધેષુદિશિ પૂર્વં । કેકરિ દક્ષિણે પુનઃ ॥
 પશ્ચિમં ચિર્પટેધિત્રે । દિવ્ય ચક્ષુ મિરુત્તરાં ॥૩૦॥
 ગત વસ્તુ લમ્ય નક્ષત્ર । ન જીવત્યહિનાદૃષ્ટ ॥
 સુપર્ણેનાપિરક્ષિત । મધાશ્લેષા વિશાક્ષાદ્રા ॥
 મૂલેષુ ભરણિ દ્વયં ॥૩૧॥

ભાવાર્થ:—સૂર્યના તપતા નક્ષત્રથી દીન નક્ષત્ર મુખી ગણતાં
 નવ નક્ષત્રમાં આવે તો બાળક અવસ્થા બાળવી. નવથી બાર નક્ષત્ર
 એટલે એકવીસ નક્ષત્ર મુખી તરુણ અવસ્થા રહે છે. પાછલા છ
 નક્ષત્રમાં વૃદ્ધાવસ્થા સમજવી. કેઈ વસ્તુ જીવાન અવસ્થાના નક્ષ-
 ત્રમાં ગઈ હોય તો ન મળે, બાળક અવસ્થાના નક્ષત્રમાં ગઈ
 હોય તો તરત મળે, વૃદ્ધાવસ્થાના નક્ષત્રમાં ગઈ હોય તો સ્થિર-
 તાથી (ધણા વખતે) મળે. કેાઇ વસ્તુ બુઢી ભય અથવા
 ઉઠાવીને લઈ બધ તે આંધળા નક્ષત્રમાં ગઈ હોય તો તુરત મળે,
 સ્ત્રીપણ નક્ષત્રમાં ગઈ હોય તો સમ પડતાં મળે; અને દેખતા
 નક્ષત્રમાં ગઈ હોય તો ન મળે. વિશેષ ખીના આગળ
 આપેલ છે. ॥ ૨૬-૩૧ ॥

અથ શ્રી સર્પ હંડા કરે તેનો વિચાર.

ઊગવરુણરોદ્રાવાસવેદ્રતિપૂર્વા ।
 યેમં દહન વિશાલા પાપવારેણ યુક્તા ॥
 તિથીષુ નવમિ પાષ્ટિ દ્વાદશિભિઃ ચતુર્થિ ।
 ભવતિ મરણયોગો રેગિણાં મૃત્યુર્થે ॥૩૨॥

અથ માં માન નિથી તથા રોગીને રોગથી મુક્ત થવાનો વિચાર (૧૦૭)

આવાર્થ—અશ્વેષા, સતબીયા, આદ્રા, ધનિષ્ઠા, જ્યેષ્ઠા, પુર્વા, ભરણી, કૃત્તિકા, વિશાખા, એ નક્ષત્ર હોય, રવી, મંગળ, નીવાર હોય, ચોથ, પોમ, છક, બારશ, એ તીથીએ હોય તો મરણ યોગ ભણવો તેમા સર્પ ડથ કરે તો તે પુરુષનું મરણ થાય. ॥ ૩૨ ॥

અથ શ્રી ઘાત નિથી વિપે.

નંદા વૃશ્ચિક મેષે ચ । મદ્રા મિથુન કર્કયોઃ ॥
કન્યારાશોયદાજ્ઞેયા । આકાલસ્યપદ્મદિના ॥૩૩॥

જયા ધન કુંભ સિંહે । રિક્તા તુલે વૃષે તથા ॥
પૂર્ણા મિન મકરયોઃ । કાલો યં મુનિ ભાપિતં ॥૩૪॥

આવાર્થ—મેષ રાશી તથા વૃશ્ચિક રાશીવાળાને નંદા તીથી ધાતીક ભણવી, મીથુન તથા કર્ક રાશીવાળાને મદ્રા તીથી ધાતીક ભણવી, કન્યારાશીવાળાને પુર્વા તીથી ધાતીક ભણવી, એ તીથીએ રોગી પુરુષને ભારે કષ્ટ કરનારી ભણવી. ધનરાશી તથા કુંભ-રાશીવાળાને જ્યા કાળ તીથી ભણવી, વરખ તથા તુલા રાશી વાળાને રીક્તા કાળ તીથી ભણવી, મીન તથા મકર રાશીવાળાને પુર્વા કાળ તીથી ભણવી એ મુનીઓનાં વચન છે. ॥૩૩-૩૪॥

અથ શ્રી રોગીને રોગથી મુક્ત થવાનો વિચાર.
સ્વાતિપૂર્વાશ્વયાશ્લેષા । જ્યેષ્ઠા રોગીણો મતિ ॥
રેવત્યામનુરાધાયાં । કષ્ઠાનિરોગતા ભવેત્ ॥૩૫॥

માસાન્મૃગોત્તરપાદા । મઘાસુદિન વિંશતિ ॥
વિશાખા ભરણિ હસ્ત । ધનિષ્ઠાસુચપસત્ ॥૩૬॥

एकादशाहा चित्रायां । श्रुतो शतभिष्यज्याति ॥
अश्वानि कृतिका मूले । नीरुज्यंनवाभिर्दिने ॥३७॥

પ્યોત્તરા મદ્રપદા । ફાલગુણિ મોહિણિયુ ચ ॥

પુનર્વશોશ્ચ સસાહા । તારા વેદાનુ કુલમાક્ ॥૩૮॥

રેપુ મૃદુપુષ્પિ । વર્ગે મૂલે ચ મેષજાં ॥

રેગ નાસવય સ્યાપિ । દેહ વૃંહણ મિપ્યતિ ॥૩૯॥

આવાર્થ:—સ્વાંતિ, પુર્વાશ્વિણી, પુર્વાષાઢા, પુર્વાભાદ્રપદ, અશ્લેષા, જ્યેષ્ઠા, આશ્લેષા એ નક્ષત્રોમાં રાગીને પ્રથમ રાગ થાય તો મૃત્યુ પામે; રેવતી, અનુરાધામાં રાગ થાય તો રાગ વહેલો મટે; મૃગશર, ઉત્તરાષાઢા, મઘા એ નક્ષત્રોમાં રાગ થયો હોય તો વીસ દીવસ સુધી દુઃખ પામે; વિશાખા, બરણી, હસ્તા, ધનિષ્ઠા એ નક્ષત્રોમાં રાગ થાય તો પંદર દીવસ દુઃખ રહે; ચિત્રા નક્ષત્રમાં રાગ થાય તો અગીઆર દીવસ સુધી રાગ રહે; શ્રવણ, સતભીશા, અશ્વિની, કૃતિકા, મુળ એ નક્ષત્રોમાં રાગ થાય તો નવ દીવસ સુધી દુઃખ ભોગવે, પુષ્ય, ઉત્તરાભાદ્રપદ, ઉત્તરાશ્વિણી, પુનર્વસુ એ નક્ષત્રોમાં રાગ થાય તો સાત દીવસ સુધી રાગ રહે. રાગીને ચોથી તારા સારી ભણવી. હવે રાગીને આપધ કરવાનું મુહુર્ત કહે છે.

અર નક્ષત્ર એટલે સ્વાંતિ, પુનર્વસુ, શ્રવણ, મૃદુ નક્ષત્ર એટલે મૃગશર, ચિત્રા, રેવતી, શિષ્ય નક્ષત્ર એટલે હસ્તા, અશ્વિની, પુષ્ય, અભિજિત એ નક્ષત્રોમાં આપધ કરે તો રાગનો નાશ થાય એટલે જન્મપર્યંતનો રાગ નાશ પામે, અને શરીરને પુષ્ટ કરે. ॥ ૩૫-૩૬ ॥

अथ श्री प्रेत कार्य विषे विचार.

પ્રેત ક્રિયા ન કર્તવ્યા । યપ્તેત્ર ત્રિપુજ્જરે ॥

પ્રાદા મુલ્લાનુરાધાયાં । મિશ્ર ઋત્ર ધ્રુવેષુચ ॥૪૦॥

प्रेत क्रियां न कर्त्तव्या । रविवारे पुनर्वसु ॥
 आद्रा मूलानुराधाया । मिश्र कूर ध्रुवेषु च ॥४१॥
 यमलं त्रिपुष्करंश्चैव । तथा श्रावण पंचकं ॥
 प्रेत कार्यं न कर्त्तव्यं । मृलाद्रा भरणी तथा ॥४२॥
 अश्वनिपुष्यहस्तस्य । स्वाति श्रवण रेवति ॥
 ज्येष्ठा प्रेत क्रिया कार्यं । रविवारे विनायुद्धेः ॥४३॥

भाषार्थः—प्रेत कार्यं नी क्रिया यमल योग तथा त्रीपुष्कर
 योगमा न करवी. आद्रा, तुण, अनुराधा, मिश्र, कूर, ध्रुव, ज्ये नक्ष-
 त्रमां प्रेतनी क्रिया न करवी यमल योग, त्रीपुष्कर योग, श्रवण,
 धनिष्ठा आदि पावनक्षत्र ज्येष्ठे पञ्चमा प्रेतनी क्रिया न करवी.
 तुल, आद्रा, भरणी, अश्वनी, पुष्य, अश्लेष, स्वाति, श्रवणी, नये टा
 रवीवार तथा पुष्यवार ज्ये नक्षत्रे तथा वार तत्त्वज्ञान ॥४०-४३॥

अथ श्री मृत क्रिया विषे.

पूर्वाश्रयाश्विनिमूलं । कृत्तिका च श्रुतिद्रये ॥
 हस्त चित्रा मघा पुष्य । नुराधारेवति मृगे ॥४४॥
 मृते साधा भवेदेक । पुत्रकोट्यौपुनर्भूवे ॥
 पुनर्वशो विशाखाया । मपिनान्येषकिंचन ॥४५॥

भाषार्थः—भरणी शश्वेला भाषुस पाछा तेर दीवस जया
 पछी तेनी योग क्रिया उपर मृगेकमां देणाइया प्रभावे करपायां
 आवे छे. ॥ ४५ ॥

अथ श्री प्रथम गोचरी तपश्चर्यां तथा

लोच करवानुं मुहूर्त्त.

शुद्ध ध्रुव चर विप्रौ । वारे भौम शनिर्विना ॥

અથ શ્રી સંકાતીનું કાવ્ય

પણ, સંકાતીમા સમાન એટલે મરજો ઉગે, મિથુન, મકર,
સંકાતીમા હાને આકારે ઉગે તો મારૂ કાવ્ય આપે ધન, કર્ક,
સંકાતીમા નિર્મળ વાદળા વિના ઉગેતો સારો, અને ઉપર કદાચી
વિપરીત ઉગે તો મારૂ કાવ્ય આપે મમ એટલે મરજો અદ્રમા
ઉગે તો બહુ સારો. ઉત્તર દીશામાંથી ઉગે તો માધવારી
તથા ભય કરે મુગીને આકારે ઉગે તો શાશ્વતિ પીડાને ભય
કરે દક્ષીણ દીશામાં અદ્રમાનું શીંગડું એટલે બળી ઉગી હોય
તો મુકાળ કરે રાતા રંગનો અદ્ર ઉગે તો રસવાળી વરુ મોઢી
થાય મુલ પોળો અદ્ર ઉગે તો ઉત્તમ સારો વરમાદ થાય
ધુમાડા જેવો અદ્રમા ઉગે તો ભય તથા ડુખ કરે, કાળા રંગને
અદ્રમા ઉગે તો ડુનીઆમાં મરણનો વધારો થાય
નક્ષત્રમાં અદ્રમા ઉગે તો પૃથ્વી ઉપર ભયાનક તોફાન થાય
અદ્રમા ઉગવા સબંધી જે હકીકત કદા ઉ, તે બીજાનો
અદ્રમા ઉગતો બધુવો ॥ ૪૮-૫૨ ॥

અથ શ્રી રવી મંકાંતીનું ફલ,

ભાનોદય વિપત્તી જગત વિપત્તી ।

મધ્યેદિને સકલ શસ્પ વિનાશહેતુ ॥

અસ્તંગતે સકલ શસ્પ મમૃદ્ધ વૃષ્ટ્યો ।

ક્ષેમં સુમિશ્રમ તુલં નિસિ ચાર્દ રાત્રો ॥૫૩॥

બાવાર્થ:—મુર્યોદયમાં સંકાતી જેને તો વિપત્તી કહીએ
એટલે પ્રભામાં વિપત્તી થાય, મધ્યાન સમયમાં સંકાતી જેને
તો ત્ર્યંધાન્ય મોંયુ કરે, અને જેનીનો વિનાશ થાય; મુર્યોદય
સમયમાં સંકાતી જેને તો સર્વ ધાન્યની વૃદ્ધિ થાય, સોયુ થાય,
અર્ધ રાત્રીમાં સંકાતી જેને તો ડુખનો નાશ થાય, મનિષ
કરે, સર્વ વરુ સમુદાયે રાજે ॥ ૫૩ ॥

अथ श्री लग्न घडी पल प्रमाण.

धृती चतुष्क मापानां । प्रमाणां मेघ मीतयोः ॥

सोडसः पला च घटा । चतुस्रो वृष कुंभयोः ॥५४॥

मिथुने मकरे पंच । घटी पंच पलाधिका ॥

धन कर्क कला पंच । एक चत्वारि सत्पले ॥५॥

पत्याधी चत्वारि सदाभिः । कला पंचालि सिंघयोः ॥

एक त्रिंशत् पलान घट्टा । पंचेव तुल कन्ययोः ॥५६॥

सार्द्धं समं अजा मीनं ॥ सार्द्धं अष्टौ घटौ वृक्षा ॥

दश मकरे दश मिथुने । कर्के धने एकादश ॥५७॥

एकादश अलि सिंहे । कन्ये तुले एकादश ॥

भानुं संक्र मतो मांन । पलंहित्या दिने दिने ॥५८॥

द्वादश लग्न घटि पल मानं । कृतिका भग्न्यश्लेषा ॥

मघा मूलजिदेवत पूर्वा त्रयानवेता न ।

अथो वक्रा प्रकिर्तिता ॥५३॥

अथ कुरु तदा गानि । पर्व देव महाणि न

विद्यागमं निर्धाय म्यायं । निधाना मनने तथा ॥१७॥

गणितं योतिषांभं । स्वयं विन्व प्रवेशनं ॥

अथो मुखानि कार्याणि । तानि मन्त्राणि माधयन् ॥११॥

આવાથે નીચે મેલે જુદા જુદા થઈ જાય પણ જોઈએ,
પણ, કુલ જન, ચાર થઈ ને ૧૫ થઈ જાય, મીઠા, તથા
અન્ય જન પાંચ થઈ ને પાંચ થઈ જાય, થન તથા કંઈ જન

પાચ ઘડી ને ૪૧ પગ ભોગવે, સિંહ તથા વૃશ્ચિક લગ્ન પાંચ ઘડી ને ૪૨ પગ ભોગવે, કન્યા તથા તુલા લગ્ન પાચ ઘડી ને ૩૧ પગ ભોગવે એ લગ્નની ઘડી તથા પગનું માન કહ્યું. હવે સંક્રાંતીનું ઘડી પગનું માન કહે છે

મેષ તથા મીન સંક્રાંતી સાડા સાત ઘડી ભોગવે, વરુણ તથા કુંભ સાડા આઠ ઘડી ભોગવે, મીથુન તથા મકર દશ ઘડી ભોગવે, કર્ક તથા ધન અગીઆર ઘડી ભોગવે, સિંહ તથા વૃશ્ચિક અગીઆર ઘડી ભોગવે, કન્યા તથા તુલા અગીઆર ઘડી ભોગવે, કર્ક સંક્રાંતીથી દીનમાન ઘટે. મેષ તથા તુલા સંક્રાંતીમાં દીવસ રાત્રી સરખા હોય, મકર સંક્રાંતીથી દીનમાન વધે અને રાત્રી ઘટે, એમ અનુક્રમે દીવસ રાત્રી વધે તથા ઘટે. વિશેષ ઘડી પગનું માન નીચેના ચત્રથી સમજાશે ॥ ૫૪-૬૧ ॥

અથ શ્રી લગ્ન, ઘડી, પગ માનનું ચંદ્ર.

નજ માન મેષ વરુણ મીથુન કર્ક	સિંહ	કન્યા	તુલા	રશ્મિક	ધન	મકર	કુંભ	મીન
ઘડી માન ૩ ૪ ૫ ૫ ૫ ૫ ૫ ૫ ૫ ૫ ૫ ૫	૫	૫	૫	૫	૫	૫	૫	૫
પગ માન ૪૫ ૧૧ ૫ ૪૧ ૪૨ ૩૧ ૩૧ ૪૨ ૪૧ ૫ ૧૧ ૪૫								

અથ શ્રી સંક્રાંતી, પગ, વિપજ માન ચંદ્ર.

સંક્રાંતિ મે. વરુણ મીથુન કર્ક	સિંહ	કન્યા	તુલા	રશ્મિક	ધન	મકર	કુંભ	મીન
પગ માન ૭ ૮ ૧૦ ૧૧ ૧૧ ૧૧ ૧૧ ૧૧ ૧૦ ૮ ૭								
અક્ષરમાન ૩૦ ૩૨ ૧૦ ૨૨ ૨૪ ૨ ૨ ૨૪ ૨૨ ૧૦ ૩૨ ૩૦								
દીન પ્રત્યે ભોગવે	કે	કે	કે	કે	કે	કે	કે	કે

અથ શ્રી નીચા મુખવાળા નક્ષત્રો વિચાર.

કૃતિકા, ભરણી, અશ્વેષા, મઘા, મુળ, વિશાખા, ત્રણ પૂર્વા એ નવ નક્ષત્ર નીચા મુખવાળાં કહ્યાં છે, માટે એ નક્ષત્રોમાં કુવે તથા તળાવ કાઢવામાં નહીં. પણ દેવસ્થાન, નવું ઘર, વિદ્યાના આરંભ તથા કોઈ વસ્તુ જમીનમાં ચાપણુ તરીકે મુકવામાં તથા જમીનમાંથી ધન કાઢવામાં, ગણીત વિદ્યા ભણવામાં, જ્યોતિષનો અભ્યાસ કરવામાં એ સર્વે કામ નીચા મુખવાળા નક્ષત્રમાં કરે તેો સિદ્ધ થાય.

અથ શ્રી ચારપગાં જનાવર લેવાનું મુદ્દર્ત.

રેવતિ શ્વિની ચિત્રાશ્ચ । સ્વાતિ હસ્ત પુનર્વસુ ॥

અનુરાધા મૃગે જ્યેષ્ઠા । એતા ચ પાર્શ્વતો મુલા ॥૬૨॥

એતેષા શ્વંગજોષ્ઠં ચ । અનહ્વાહં મદંસ્વરં ॥

વપ્યનં કૃપ્ય વાણિજ્યં । ગમનં કૂર કર્મસુ ॥૬૩॥

અર વૃચક્રયં વાણિ । તાનિ સર્વાણિ કારયેત્ ॥૬૪॥

રોહિણ્યાદ્રા ધનિષ્ઠા ચ પુર્ય ત્રિણ્ણતરાણિ ચ ॥

શ્રવણં શતભિષાચેવ । નવેત્યુર્દ્ધ મુલા સ્મૃતા ॥૬૫॥

એપુ રજ્યાભિષેકં ચ । પટ્ટવંધતુ કારયેત્ ॥

આરામ ગૃહે પ્રાસાદે । પ્રાકાર છત્ર તોરણં ॥૬૬॥

ધજ ત્રિહો પતાકા ચ । શંખ ચામર મોત્તિકં ॥

નારિણાં અભિષેકં ચ । તાનિ સર્વાણિ કારયેત્ ॥૬૭॥

ભાવાર્થઃ—રેવતી, અશ્વિની, ચિત્રા, સ્વાતિ, હસ્ત, પુનર્વસુ, અનુરાધા, મૃગશર, જ્યેષ્ઠા એ નક્ષત્ર વાંકા મુખવાળાં ભણવા. એ નક્ષત્રમાં હાથી, ઘેડા, ઝેંટ, બગલ વિગેરે જેની નાવનામાં તથા

વજ્ર વેપાર કરવામા સારા છે ગાડી રથ વિગેરે વાહનમાં પ્રથમ બેસવાના સારા છે રોડિયો, આડ્રો, ધનિષ્ઠા, પુષ્ય, ત્રણ ઉત્તરા, શ્રવણ, સતબીશા. એ નક્ષત્રો જિયા મુખના કઢ્યાં છે રાત્રમાલિ વેક તથા પાટ અભિષેક તથા જાગીયો, મહેવ એ કામોમા એ નક્ષત્રો સારા છે. વિશેષમા જિર્ધમુખી નક્ષત્ર દ્વન્ના, કળશ, પતાકા તથા સ્ત્રીઓને નવા આભુષણ પહેરવામા સારા છે ॥ ૬૨-૬૭ ॥

અથ શ્રી રાહુ ફલ વિચાર.

નિજ ગર્ભો ગ્રહણ ટિને ।

ત્રિષ્ટ્ દશેકાદશ શુભો રાહુ ॥

અપરે રાહુ પ્રાહુ ।

જન્મસ્થં વિવર્જિતં શશિવત્ ॥ ૬૮ ॥

ગ્રામ સ્ત્રી તૈયે નવમ ચતુર્થે ।

તથાયુ સંખ્યા શુભદશ્ચ રાહુ ॥

સુત્પાંત્યઃ સ્ત્રીં દશમશ્ચ મત્યે ।

હીનો મુનિ નેત્ર રસાસ્તદાદો ॥ ૬૯ ॥

આવાર્થ — પોતાની રાશીથી જાળના રાહુ આવે તેનું ફળ નીચે પ્રમાણે:—

ત્રીજો, છઠ્ઠો, દસમો, અગ્રીમારમો એ રાહુ હોય તો શુભ ફળ આપે, પણ જન્મનો રાહુ વર્જિત કરવો. તે રાહુનું ફળ વાંદમા સમાન જાળવું પોતાની રાશીથી પાંચમો, ત્રીજો, નવમો, દોશી, અગ્રીમારમો એ જાળવીના રાહુ હોય તો મારૂ ફળ આપે, શુભ કરે, પાંચમો, બારમો, આઠમો, દસમો મધ્યમ ફળ આપે, અને પહેલો, છઠ્ઠો, બીજો, સાતમો એ રાશીનો રાહુ અનિષ્ટ ફળ આપે ॥ ૬૮-૬૯ ॥

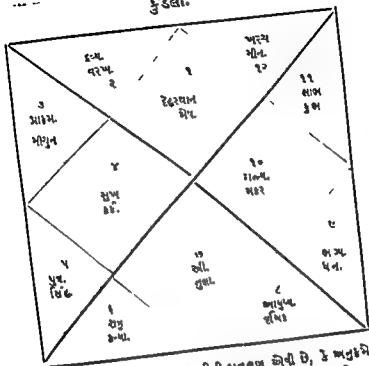
બાધવામા વૈશાખ, શ્રાવણ, માગશર અને ફાલ્ગુ એ ચાર માસ ઉત્તમ કહ્યા ॥ ૭૦-૭૪ ॥

અથ શ્રી શેષનામની વિધિ.

વેદ્યાં વૃષે ગૃહે સિંધે । ત્રિક મીને સુરાલયે ॥
 મિત્રા મિત્રસ્ય સ્થાનેષુ । શેષનામ વિધીયતે ॥૭૫॥
 ઈશાનહ ધુનિ આદિદે । ધુરે ગણિજે મિન ॥
 ત્રિદ્વ માસે કર્મ કરં । શેષ સિંહારમમાંતે ॥૭૬॥
 સિરિચ પદંગેહણ મરં । કઢીયાં મરજ સ્વામિ ॥
 પુટિ કુડંબોપરિહરં । કુસલં ચ વચ્ચે ઠામિ ॥૭૭॥

ભાવાર્થ:—શેષ નામના યંત્ર પમાણે મકાન તથા પાણ-
 વાની ચોરીની ખેડી વિષે કહે છે. મીન રાશીથી અનુક્રમે સર-
 વ- બનાવવામા સમજવું. મીન લગ્ન અથવા સિંહ લગ્ન
 ધર બાધવામા હોય, અને મિંહ લગ્નથી શેષ નામનું ધર બેનું.
 વરખ રાશીથી તથા વરખ સંકાંતીથી ચોરીમાં શેષ નામનો વાતો
 સમજવો. કેવમંદીર વિષે મીન રાશીથી સમજવે. ઇશાન ખૂણેથી
 લઈને ચાર ખૂણે ત્રણ ત્રણ સંકાંતીએ શેષ નામ સમજવો. સિંહ,
 કન્યા, તુલા એ ત્રણ સંકાંતીમાં ઇશાન ખૂણામાં શેષ નામનું
 ધર હોય છે. જોમ અનુક્રમે ત્રણ ત્રણ રાશી મમજવી તેમાં જે
 મકાન બાંધતી વખતે શેષ નામના માથે ખીંટી આવે તેા સ્ત્રી
 મરે, ઠેકમાં ખીંટી આવે તેા ધરખાડી મરે, પુટ ખીંટી આવે
 તેા કુટુંબનો નાશ થાય, પૂછ બિચર ખીંટી આવે તેા સર્વે
 કાર્યની મીઠી થાય. ॥ ૭૫-૭૭. ॥

કુંડલી.

આવાર્થ:—ઉપરની કુંડલીની મતલબ એવી છે, કે જનુકેમ
 બાર જુવન (સ્થાન) આપ્યા છે, તેમજ બાર સ્થાનોના નામ દેખા-
 કેલા છે. હવે તેમાં જોવું, કે કયા સ્થાનમાં કયો મહા જાન્મે
 છે, અને તે જાન્મે છે કે નીચાનો છે, યત્ન છે કે મીત્ર છે,
 એ બીના સર્વે ઉપર દેખાડેલી છે, તે જોવાથી જાણી લઈએ છીએ
 મુખ દુષ્ણ આપણે જાણી શકીએ તેમજ ઉપર દેખાડેલા બાર
 જુવનમાં ૧ ૪ ૭ ૧૦ એ સ્થાનોમાં મજબૂત જાન્મે દેખા તે
 જીને પાટલીએ અને પુરુષને પાટલીએ જોમ સમજવું. વિદેષ
 બીના ઉપર જાણી છે. ॥ ૧ ॥

અપ મેં રોનીને રોનથી મુઝા ધવાને યંત્ર.

[illegible]

ભાવાર્થ:—પ્રથમ રાગીને પુછવું કે કયે દિવસે રાગ થયો, તે પછી તે દિવસનું નક્ષત્ર જોવું. જે નક્ષત્ર હોય તે નક્ષત્રના ત્રણ ભાગ (પાયા) કરવા એટલે પહેલે પાયે વીસ ઘડી, બીજે પાયે વીસ ઘડી, ત્રીજે પાયે વીસ ઘડી, એમ એક નક્ષત્ર સાઠ ઘડી હોય છે. તેના ત્રણ ભાગ વીસ ઘડીના થયા ત્યારે ધારે, કે રાગીને પુછતાં રાગીએ કૃત્તીકા નક્ષત્રના પહેલા પાયે રાગ થયો એમ કહ્યું, તો ઉપર મંત્રમા જોવું તો ત્યાં પાચ દીન મુક્યા છે, તો જાણવું કે પાચ દીવસમા રાગી રાગથી મુક્ત થયો, ને બીજે પાયે હોય તો દસ દીનમા રાગી રાગથી મુક્ત થયો, અને ને ત્રીજે પાયે હોય તો મરણુ અથવા મરણાંતીક કહ્યું એમ સત્તાવીસે નક્ષત્ર ઉપલા યંત્રથી જોઈ લેવા. પણ બરાબર તેના નક્ષત્ર તથા પાયા ચોક્કસ કરીને જોવવું. જેમ તેમ જોવવું નહીં.

અથ શ્રી વર્પના ચાર સ્થંભનો યંત્ર.

સ્થંભ	માસ	તીથી	નક્ષત્ર
પાણીગ	ચેત્ર શુદ્ધી	૧	રેવતી
તાપનો	વૈશાખ શુદ્ધી	૧	જારણી
પવનનો	જેઠ શુદ્ધી	૧	મૃગશર
અમનો	અષાઢ શુદ્ધી	૧	પુનર્વસુ

ભાવાર્થ:—ઉપરના માસ, તીથી, નક્ષત્ર જે વર્ષમાં હોય તે વર્ષ સાફ ગણાય છે. જેમકે, ચેત્ર શુદ્ધી ૧ને દીવસે રેવતી નક્ષત્ર હોય તો વરસાદ સારો થાય, વૈશાખ શુદ્ધી ૧ને દીવસે જારણી નક્ષત્ર હોય તો તાપ અનુકુળ પડે, જેઠ શુદ્ધી ૧ને દીવસે મૃગશર નક્ષત્ર હોય તો પવન અનુકુળ વાય, અને અષાઢ શુદ્ધી ૧ને દીવસે પુનર્વસુ હોય તો અન્ન સાફ પાડે.

અથ શ્રી ગયેલી વસ્તુ મઝવા ન મઝવાનો વિચાર.

નંબર. નક્ષેત્રનાં નામ. નંબર. નક્ષેત્રનાં નામ.

૧	અયનીમાં ગયેલી વસ્તુ દીન ૬ માં મળે.	૧૫	સ્વાતીમાં ગયેલી વસ્તુ ન મળે.
૨	બરણીમાં દીન ૧૫ માં મળે.	૧૬	ચિત્તામાં દીન ૧૫ માં મળે.
૩	કૃત્તિકામાં દીન ૬ માં મળે.	૧૭	અનુરાધામાં કટ્ટી મળે.
૪	રોહિણીમાં દીન ૭ માં મળે.	૧૮	જ્યેષ્ઠામાં ગયેલી વસ્તુ ન મળે.
૫	મૃગશીરમાં દીન ૩૦ માં મળે.	૧૯	મૂળમાં દીન ૬ માં મળે.
૬	આર્દ્રામાં ગયેલી વસ્તુ ન મળે.	૨૦	પૂર્વાષાઢામાં ગયેલી વસ્તુ ન મળે.
૭	પુષ્યમાં દીન ૭ માં મળે.	૨૧	ઉત્તરાષાઢામાં દીન ૩૦ માં મળે.
૮	પુનર્વસુમાં દીન ૭ માં મળે.	૨૨	અશ્વીનમાં દીન ૧૨ માં મળે.
૯	અર્ધામાં ગયેલી વસ્તુ ન મળે.	૨૩	ધનુષમાં દીન ૧૫ માં મળે.
૧૦	મઘમાં દીન ૨૦ માં મળે.	૨૪	જનિયામાં દીન ૧૧ માં મળે.
૧૧	પુર્વાશ્વિનીમાં ગયેલી વસ્તુ ન મળે.	૨૫	શનિયામાં દીન ૧૧ માં મળે.
૧૨	ઉત્તરશ્વિનીમાં દીન ૩ માં મળે.	૨૬	પુર્વાભાદ્રપદમાં ગયેલી વસ્તુ ન મળે.
૧૩	હસ્તામાં દીન ૧૫ માં મળે.	૨૭	શિનિમાં દીન ૭ માં મળે.
૧૪	ચિત્તામાં દીન ૧૧ માં મળે.	૨૮	રેવતીમાં ગયેલી વસ્તુ કટ્ટી મળે.

સાધાર્થન:—ગયેલી વસ્તુ કયારે મળશે એમ કોઈ સવાલ પુછે તે તે દિવસનું નક્ષેત્ર જોઈ તેના દીવસ કહેવા અથવા નહિ મળે એમ કહેવું. તે વસ્તુ કય દીસામાં ગયેલી છે તે જોવા વિષે આગળ જણાવેલ છે.

॥ श्री गौतमेभ्यो नमः ॥

श्री नरचंद्र जैन ज्योतिष.

द्वितीय कीरण (भाग २ जो.)

॥ मंगलाचरण ॥

॥ श्लोक. ॥

रात्रि प्रभेद १ संज्ञा २ ग्रह भेदा ३
गोचरा ४ दृवर्गोच ५ सवत्सर ६
मास ७ दिन ८ क्ष ९ शुद्धयः क्रांति साम्यं च १० ॥१॥
बलं ११ मीनं १२ च लग्नस्य पद्वर्गोदय शोधनं १३ ॥
प्रतिष्ठायां व्रते वार्षिं ग्रहा १४
स्त दोष १५ तदगुणा १६ ॥२॥
ध्रुव १७ छायावि लग्ने च १८
ढाराण्याष्टदश क्रमात् ॥
अथै तानि प्रवर्तते जन्म शुद्धि विधित्तया ॥३॥

भावार्थः—सागरचंद्रसुरीपुत्र नरचंद्र नाम प्रथम कीरण
पूर्व ४री द्वितीय कीरण आरंभे ४ तेभा मुख्य विषय १८ ४
तेनां नाम नीचे प्रभाष्टः—

१ व्यास राशीने विचार.	३ अक्ष कोट विचार
२ राशी अक्षा विचार	४ वेयर अक्षने विचार

વળી બીજી રીતે કુર, જકુર સગા ઉપર પ્રભાલે સમજવી જેમકે, મેષ રાશીની કુર સહા અને વરખની જકુર સહા એમ બારે રાશીની અનુક્રમે જાણવી

વળી ત્રીજે પ્રકારે બાર રાશાની ચર, રિચર, દ્વી સ્વભાવ એટલે બે સ્વભાવવાળી એ ૩ પ્રકારે જાણવી જેમકે, મેષ રાશી (ચર), વરખ રાશી (રિચર) અને મિથુન રાશી દ્વી સ્વભાવ એટલે ચર, રિચર એ પ્રભાલે બારે રાશીની સહા સમજવી વિશેષ યત્રથી જણાશે

હવે રાશીની નવમાસની રીત કહે ॥ દરેક રાશીના ત્રાસ અશ હોય ॥ અને તેના નવ પાયા થાય છે જેમકે, મેષ રાશીનો નવમાસ જોવા હોય તો મેષ રાશીથી મળવું એટલે મેષ રાશીનો પહેલો અશ મેષ અને બીજો અશ વરખ એ પ્રભાલે મેષ રાશીનો નવમો અશ ધન રાશી જાણવી વિશેષ યત્રમાં જોવાથી જણાશે ॥ ૫ ॥

રાશી દિશા યત્ર

પ્રધાન	મે સિ ધ	અગ્નિ
ક મી ક મિત્ર		૪ ક મ
વ વન	મિ ગુ ક	નૈઋત્ય

રાશી ત્રી પુરુષ યત્ર

૨ સ્ત્રી	૫૨૬ ૨ ૫૬	૧૨ સ્ત્રી
૩ પુરુષ		૧૧ પુરુષ
૪ સ્ત્રી		૧૦ સ્ત્રી
૫ પુરુષ	૭ પુરુષ	૬ પુરુષ
૬ સ્ત્રી		૮ સ્ત્રી

૧. કુર આકુર યંત્ર.

૨૨ સ્થિર દ્વી સ્વભાવ યંત્ર.

અક. ૨	૧ કુર.	અક. ૧૨
ક. ૩		ક. ૧૧
અક. ૪		૧૦ અક.
૫ ક.	૭ કુર.	૬ ક.
અક. ૧.		૮ અક.

૨ સ્થિ.	૧ ચર	દ્વી ૧૨
૩ દ્વી.		સ્થિ ૧૧
૪ ચ.		૧૦ ચ.
સ્થિ. ૫	૧૧ ચર	૬ દ્વી.
દ્વી. ૬		૮ સ્થિ.

અથ શ્રી રાશી ચલાવલ વિચાર.

નો વિશ્રાંમશ્ચરે લગ્ને । વિશ્રામ દ્વિતયં સ્થિરે ॥

વિશ્રાંમ ત્રિતયં જ્ઞેયં । દ્વિ શ્વભાવે દ્વિરાત્મકે ॥૬॥

મેપાદ્યાશ્ચત્વારઃ સધન્વિ મકરાઃ સ્ત્રિપા ચલા જ્ઞેયા ॥

પૃષ્ઠોદયા વિ મિથુનાસ્ત । એવ મીનો દ્યુભય લગ્નં ॥૭॥

ભાવાર્થ:—મેષ રાશીથી ચાર રાશી એટલે મેષ, વરુણ, મિથુન, કર્ક તથા ધન, મકર, મીન એ રાશીઓ રાત્રીએ બગવાન છે, અને સિંહ, કન્યા, તુલા, વૃશ્ચિક, કુંભ એ દીવસે બગવાન છે.

મેષ, વરુણ, કર્ક, ધન, મકર એ રાશીની પૃષ્ઠોદય સંજ્ઞા છે; મિથુન, સિંહ, કન્યા, તુલા, વૃશ્ચિક, કુંભ એ રાશીની શીર્ષોદય સંજ્ઞા છે; અને મીન રાશીની ઉભય સંજ્ઞા છે. ॥ ૬-૭. ॥

ચે	ટ	ભિ	ક	સિ	ક	ગ	ચ	ધ	મ	કે	મિ	રાશી
રાશી	ગતી	ગતી	ગતી	દિવા	દિવા	દિવા	દિવા	દિવા	રાશી	ગતી	દિવા	દીવા
દેવ	પેન	માં	પેન	શી	વી	વી	વી	વી	પેન	માં	ઉમ	વી

અથ શ્રી ગ્રહ પરમ ઉચ્ચ ઝંઝા વિચાર.

અજ ગ્રુપ મુગાંફના કરું મીન વણિજાં શેફકિના ।

શુભાઃ દશ શિગ્યગ્રા વિશતિ તિર્થોદિય વિવન વિશેષુ ॥૮॥

ભાવાર્થઃ—મેવ નશીનો રતી નેમ દશ અથ મુધી પરમોદૃષ્ટ ઉચ્ચનો કહેવાય છે તેમ વદજ નર્થોનો અદમા તણ અથ મુધી પરમ ઉચ્ચનો કહેવાય છે, મકર રાશીનો મગજ અકુલીસ અથ મુધી પરમ ઉચ્ચનો કહેવાય છે, મુધ કન્યા રાશીના પાચ અથ મુધી પરમ ઉચ્ચ કહેવાય છે, ગુરુ કંઈ નશીનો પાચ અથ મુધી પરમ ઉચ્ચ કહેવાય છે, શુક્ર રીન રાશીના ચત્તાવીમ અથ મુધી પરમ ઉચ્ચનો કહેવાય છે, યની, પુવા રાશીના વીમ અથ મુધી પરમ ઉચ્ચનો કહેવાય છે ગદ, રીગુન ગર્થોનો પામ ઉચ્ચનો કહેવાય છે. વિશેષ જીના નીનેના યત્રથી ભજુતી ॥૮॥

(૧૩૮) શ્રી નરસંદ નેન જ્યોતિષ ભાગ ૨ ભે.

અથ શ્રી ગ્રહ દીપા યંત્ર. અથ શ્રી કૂર તથા સૌમ્ય

પ્રધાન ગુરુ	પૂર્વ સ્ત્રી	આમિ શુક્ર	પ્રીત્ય ચંદ્ર	કૂર	ચંદ્ર
ઉત્તર બુધ		દક્ષિણ મંગળ	શનિ બુધ	કૂર	ગુરુ
વાયવ્ય ચંદ્ર	પશ્ચિમ શનિ	નૈઋત્ય રાહુ	મંગળ બુધ	કૂર	બુધ

અથ શ્રી ગ્રહ લીંગ સંજ્ઞા વિચાર.

સપ્તમ ગ્રહ ગોક્ષેયો ત્રિધું તુદા ક્રાંત વેશ્મતઃ કેદુ
કલીવ સ્ત્રી પુરુષાણાં બુધ શૌર્યે શશી શિતો પરેવેશા

ભાવાર્થ:-સ્ત્રી, મંગળ, ગુરુ એ ગ્રહોની પુરુષ સંજ્ઞા
જવી; ચંદ્ર, શુક્ર, કેદુ, એ ગ્રહોની સ્ત્રી સંજ્ઞા સમજવી;
બુધ શની એ ગ્રહોની નપુંસક સંજ્ઞા સમજવી. ॥ ૧૭ ॥

અથ શ્રી ગ્રહ લીંગ યંત્ર.

પુરુષ.મદ.	સ્ત્રી.	નપુ.મદ.	ગુરુ.
સ્ત્રી મદ.	ચંદ્ર.	શુક્ર	કેદુ.
નપુંસક મદ.	બુધ	.	શની.

અથ શ્રી ગ્રહ વલાવલ વિચાર.

વલવાન્મિત્રસ્વગ્રહોચનવાંશૌખીસિતઃ । શુભૈશ્ચાપિ
ચંદ્ર સિતૌ સ્ત્રી ક્ષત્રે પુરુ પ્રાચ્યાદ્યા જીવ બુધ શશાંક
સિતૌઽગ્રેન્યેસ્ત્રિગ્ધ વિપુલાશ્ચ ॥ ૧૯ ॥

ભાવાર્થ—જે મહા મિત્રની રાશીપર સ્થિત હોય, સ્વમહી
હોય, ઉચનો અથવા નવમાશકમા પોતાની રાશીનો હોય, અને શુભ
હથીવાળો હોય તે બળવાન કહેવાય છે. બીજો સ્ત્રી રાશી એટલે
વરખ, કરક, કન્યા, વૃશ્ચિક, મીન, મકર એ રાશીપર બેઠેલો સ્ત્રી
મહા ચંદ્ર શુક્ર સ્થિત હોય તે બળવાન કહે છે. પુરુષ રાશી
એટલે મેષ, મીથુન, સિંહ, વૃજા, ધન, કુંભ એ પુરુષ રાશી ઉપર
રવી, મંગળ, શની, ગુરુ, બુધ એ સ્થિત હોય તો તે મહા બળ-
વાન કહેવાય. એટલે તે મહા કાલ બલના ગણીતમાં બળ પામે
છે. વિશેષ યંત્રમાં લેવાથી જણાયો. ॥ ૧૯ ॥

અથ શ્રી મહા બલાબલ યંત્ર.

રાશી.	૨	૪	૬	૮	૧૦	૧૨	અદ	શુક્ર	બલવત્ સ્ત્રી ક્ષેત્ર
બી.	૧	૩	૫	૭	૯	૧૧	૧૨	વ મ બુ ગુ	બલવત્ પુરુષ ક્ષેત્ર

અથ શ્રી ગ્રહ ભેદ વિચાર.

પુદ્ગે ચોત્તરગા કેન્દ્રેણ સમાગતાશ્ચ રવિ વર્જં ॥
ગોક્ત્રિયાઃ કાલ વલ ચ ક્ષતેત્વધુના

॥૨૦॥

ભાવાર્થ—જ્યારે મહામાં મહામાં બિચક (બુધ) આવ
તી થઈને બીજા મહા લેવા. ગુરુમાં શુક્ર મહાનો સદા
છે. ॥ ૨૦ ॥

(૧૩૮)

શ્રી નરયંદ જેન જ્યોતિષ માત્ર

અથ શ્રી ગ્રહ દીશા યંત્ર. અથ શ્રી કૂર

ધ્યાન ચર	પૂર્વ રશ્મિ	અમિ શુક
ઉત્તર ભુધ		દક્ષિણ મંગલ
પાશ્વ ચંદ્ર	પશ્ચિમ શનિ	નૈઋત્ય રાહુ

શીશુ ચંદ્ર	૬૨
શનિ ભુધ	૬૨
રવિ ભુધ	૬૨
મંગલભુધ	૬૨

અથ શ્રી ગ્રહ લીંગ સંજ્ઞા વિ

સત્તમ ગ્રહ ગોજ્ઞેયો ત્રિષું લુદા કાંત વેશ્મત
કર્ત્તવ્ય સ્ત્રી પુરુષાણાં બુધ શૌરો શશી શિતો પરે

આવાર્થ:-રશ્મિ, મંગલ, ચર એ ગ્રહોની પુરુષ
જ્ઞાતી: ચંદ્ર, શુક્ર, કેતુ, એ ગ્રહોની સ્ત્રી સંજ્ઞા સમજવી.
બુધ શનિ એ ગ્રહોની નપુંસક સંજ્ઞા સમજવી. ॥ ૧૭

અથ શ્રી ગ્રહ લીંગ યંત્ર.

પુરુષ-ગ્રહ	રશ્મિ.	મંગલ	ચા.
સ્ત્રી ગ્રહ.	ચંદ્ર.	શુક્ર	૧૭
નપુંસક ગ્રહ.	કેતુ	.	દશી.

અથ શ્રી ગ્રહ વલાવલ વિચાર.

વલવાન્મિત્રસ્વગ્રહોચ્ચનવાંશૈષ્વીક્ષિતઃ । શુભૈશ્ચાપિ
ચંદ્ર સિતો સ્ત્રી ક્ષત્રે પુરુ પ્રાચ્યાઘા જીવ બુધ શશાંક
સિતોઽપ્રેત્યેસ્તિગ્ધ વિપુલાશ્ચ ॥ ૧૯ ॥

ભાવાર્થ—જે મહં મિત્રની રાશીપર સ્થિત હોય, સ્વમહી
હોય, ઉચ્ચનો અથવા નવમાસકમાં પોતાની રાશીનો હોય, અને શુભ
હીવાળો હોય તે બળવાન કહેવાય છે. બીજો સ્ત્રી રાશી એટલે
વરખ, કરક, કન્યા, પૃથ્વિક, મીન, મકર જે રાશીપર બેઠેલો સ્ત્રી
મહં અદ્ર શુક્ર સ્થિત હોય તે બળવાન કહે છે. પુરુષ રાશી
એટલે મેષ, મીથુન, સિંહ, ગુરુ, ધન, કુંભ જે પુરુષ રાશી ઉપર
સ્ત્રી, મંગળ, શની, શુક્ર, બુધ જે સ્થિત હોય તો તે મહં બળ-
વાન કહેવાય: એટલે તે મહં કાલ બલના ગણીતમાં બળ પામે
છે. વિશેષ યંત્રમાં લેવાથી જણાયે. ॥ ૧૯ ॥

અથ શ્રી મહં બલાબલ યત્ર.

રાશી.	૨	૪	૬	૮	૧૦	૧૨	મદ	શુક્ર	બલવંત.	સ્ત્રી ક્ષત્ર
રાશી.	૧	૩	૫	૭	૯	૧૧	૧૨	ક મ જ સ	બલવંત.	પુરુષ ક્ષત્ર.

અથ શ્રી ગ્રહ મેદ વિચાર.

હ યુદ્ધે ચોત્તરગા કેન્દ્રેણ સમાગતાશ્ચ રવિ વર્જ ॥
શવનોજ્ઞેયાઃ કાલ વલ ચ ક્ષતેત્વધુના ॥૨૦॥

ભાવાર્થ—જ્યારે મહંમાં મહંમાં બે નિમિષ (યુદ્ધ) થાય
તે સ્ત્રી વર્જને બીજા મહં લેવા. યુદ્ધમાં શુક્ર મહંનો સહ
થાય છે. ॥ ૨૦ ॥

અથ શ્રી દિવસ ગત્રી વચ્ચે વિનાય.

અહનિમિનાર્ક મુગેજ્યાગુ નિશિ જ્ઞાનન મિદે કુગુ મોગીઃ
સ્વદિનાય શુભશુભા વૃદ્ધ્યેન વચ્ચેનાત્તિનઃ ॥૨૧॥

આવાર્થ:—શુક, રવિ, ગુરુ, એ ત્રણે દીર્ઘ અગ્ર પામે છે, અને બુધ, શંકર, મંગલ, શની એ ત્રણે મંદ અગ્ર પામે છે

અથ શ્રી દીર્ઘ મંદ અગ્ર વચ્ચે

શની.	ગુરુ.	શુક	દીર્ઘ	અગ્રપત્ર
ગુરુ	મંદ	તથા	દીર્ઘ	અગ્રપત્ર
મંદ	અગ્ર	રવિ	મંદ	અગ્રપત્ર

અથ શ્રી નૈમર્ગ વચ્ચે વિચાર.

વાક્યનિસિત ચંદ્રકાલિનઃ નૈમર્ગિક ॥

વલમેતછલસ્યામેસ્યાદાધિકચિંતા ॥૨૨॥

આવાર્થ:—શની, બુધ, ગુરુ, શુક, શંકર, રવિ એ ત્રણે અનુક્રમે અશોભાં એકએકથી ઓછા અશોભાં હોવાથી નૈમર્ગિક બન પામે છે. તથા દીર્ઘા બલમાં પૂર્વ દીર્ઘાથી બલ કહે છે. ગુરુ પૂર્વ દીર્ઘામાં બળવાન હોય છે એટલે પૂર્વ દીર્ઘામાં તે ક્ષત્ર આપે છે. બુધ ધ્યાનમાં, રવિ ઉત્તરમાં, મંગલ વાયવ્યમાં, શની પશ્ચિમમાં, શંકરમા નૈઋત્યમાં, શુક દક્ષિણમાં એ પ્રકારે ઉપર કહેલા ત્રણે દીર્ઘબલ કહેવાય છે. ॥ ૨૨ ॥

અથ શ્રી હીરા બલ યંત્ર.

ગુરુ	બુધ	સ્ત્રી, મંગલ	રાહી	ચંદ્ર	શુક્ર	મહાગુરુ
પૂર્વ	ઊર્ધ્વ	ઉત્તર	રાશિ	પરિભ્રમણ	નક્ષત્ર	દશમુખ

અથ શ્રી ગ્રહ દષ્ટિ વિચાર.

યે નવ પંચમે ચ ચતુર્યાષ્ટ મેકતપાદ ॥

વૃષ્યા મતે ન પૂર્ણ નિજા તથા ચ પૂર્ણ પશ્યતિ ॥૨૩॥

રવિજસ્ટ્રતિય દશમે । તૃકોણમપિ જીવાઃ ॥

ચતુસંભૂતાર્ક બુધહિ મકરાઃ કલત્રં ચ ॥૨૪॥

एकादशमपि भवनं सर्वे पश्यति स्वेचराः ॥

સમ્યક્ મૂર્તો ચ શકલ દૃષ્ટા ફલાનિ ચેવં પ્રયચ્છતિ ॥૨૫॥

जन्मस्थ च द्वितीयं च स्वस्थानाष्टाष्टमं तथा ॥

પટ્ટં દ્વાદશમં ન પશ્યતિ શેપાણિ પશ્યંતિ તે ગ્રહાઃ ॥૨૬॥

द्वितीये द्वादशे पट्टे मूर्तौचैकादशे तथा ॥

દીપહસ્તા ન પશ્યંતિ જાત્યંધાર્શ્વ સ્વેચરા ॥૨૭॥

ભાવાર્થ:—જન્મ કુંડળીમાં જે ગ્રહ જે સ્થાનમાં હોય તે સ્થાનથી ગણતાં ત્રીજા અને દશમાં સ્થાનમાં ગ્રહની પાંચ વસા દ્રષ્ટિ હોય છે, હમા અને પમા સ્થાનમાં દશ વસા દ્રષ્ટિ હોય છે, પ્રમા અને દમા સ્થાનમાં ૧૫ વસા દ્રષ્ટિ હોય છે, અને સર્વે ગ્રહની સાતમા સ્થાનમાં ૨૦ વસા પૂર્વ દ્રષ્ટિ હોય છે. વિશેષમાં રાહી ઉભા, દશમા સ્થાનપર બીસ વસા દ્રષ્ટિએ જુએ છે, શુક્ર હમા, પમા સ્થાનપર બીસ વસા પૂર્વ દ્રષ્ટિએ જુએ છે

(૧૪૪) શ્રી નરસિંહ જીન જ્યોતિષ ભાગ ૨ એ.

પોતાના સ્થાનથી ૨, ૩, ૪, ૧૦, ૧૧, ૧૨માં કોઈપણ
ગ્રહ રહેલો હોય તો તે સ્વભાવ મેત્રી અને ૧, ૫, ૬, ૭, ૮,
૯માં કોઈ ગ્રહ હોય તે યત્ર કહેવાય છે. ॥ ૨૮-૩૦ ॥

અથ શ્રી ગ્રહ મેત્રી યંત્ર.

ગ્રહ	સૂર્ય	ચંદ્ર	મંગળ	ગુરુ	શુક્ર	ગુહ	શની	રહી	
મિત્ર	ચંદ્ર મંગળ ગુરુ	રહી ગુરુ	રહી ચંદ્ર ગુરુ	રહી ચંદ્ર ગુરુ	રહી ચંદ્ર મંગળ ગુરુ	ગુરુ શની ગુરુ	ગુરુ ગુરુ ગુરુ	શની ગુરુ	૨, ૩, ૪, ૧૦, ૧૧, ૧૨, મિત્ર
સમ	ગુરુ	મંગળ ગુરુ શની	ગુરુ શની	મંગળ ગુરુ શની	શની મંગળ ગુરુ	ગુરુ ગુરુ ગુરુ	ગુરુ ગુરુ ગુરુ	ગુરુ ગુરુ	
શત્રુ	ગુરુ શની ગુરુ	ગુરુ	ગુરુ ગુરુ	ચંદ્ર ગુરુ	ગુરુ ચંદ્ર	રહી ચંદ્ર મંગળ	રહી ચંદ્ર મંગળ	રહી ચંદ્ર	૧, ૫, ૬, ૭, ૮, ૯, શત્રુ

અથ શ્રી ગોચર ગ્રહ વિચાર.

સ્થાપયિતુઃ શિષ્યસ્ય ચ ગોચ શુદ્ધો યુગેસ્તુ ચંદ્ર વલે ।
સ્થાપન દીક્ષે કાર્યે જન્મેદુગ્રહાત્યુ સાગ્રાહ્યા ॥૩૧॥
સૂર્ય પદ્ ત્રિદશ સ્થિત મ્નિ દશ પદ્ સસાદ્ય ગચ્ચંદ્રમાઃ ।
જીવઃસતનવાદ્રિપંચમગતોવકાર્કજોપદ્ત્રિગોસોમ્યઃ॥૩૨॥

પદ્મિ ચતુદશાષ્ટમ ગતઃ સર્વેષુ પાંતેઃ શુક્ર સત્તમ ।

પદ્મ દશર્કસહિતાશાદંલવત્રાશ કુત્

॥૩૩॥

ન સુત ધર્મેષુ સર્વિર્મધ્યઃ શુભદઃ ગરીભિશતપક્ષે ।

ગ્રાહ્યં તારા ચલમપિ શર્ગી નિક્ષીણે ચ વિવલે ચ ॥૩૪॥

સર્વિ શશિ જીવેઃ શવલેઃ શુભદઃ સ્યાદ્ગોચરોદ્ તદભાવે ।

ગ્રાહ્યાષ્ટક વર્ગશુદ્ધિર્જન્મવિલ ગ્રહેભ્યન્ત્ર ॥૩૫॥

કેદ્રાયાષ્ટ દિનવસ્ત્રકઃ સ્વાદાર્કિ ભૌમયોશ્ચ શુભઃ ।

પદ્મ શાસાન્યેષુ ૧૨ સિતાત્ પઢા ૬૫ ૧૧ ધી ૫

॥૩૬॥

ભાવાર્થ — ગોચર મહ એટલે પોતાની નામ રાશીથી જે મહ

જે રાશીનો હોય ત્યાં મુખી મળવો તેમાં હીશાના કામમાં જન્મ રાશીથી મહો મળવા અને જન્મ રાશી મળવામાં ન હોય તો નામ રાશીથી મળવું તેમાં ચર જવ સારો ભોલો હવે ગોચર મહવું ફળ કહે છે રવી ૬, ૩, ૧૦, ૧૧મે હોય તો ઉત્તમ ફળ આપે છે, ચરમા ૩, ૬, ૭, ૧૦, ૧૧, ન ૧ લે હોય તો ઉત્તમ ફળ આપે છે, મગગ ૬, ૩, ૧૧મે હોય તો ઉત્તમ ફળ આપે છે, મુખ ૬, ૨, ૪, ૧૦, ૮, ૧૧મે હોય તો ઉત્તમ ફળ આપે છે, શુક્ર ૭, ૬, ૨, ૫, ૧૧મે હોય તો શુભ ફળ આપે છે, શુક્ર ૭, ૬, ૧૦, ૧૧મે હોય તો ઉત્તમ ફળ આપે છે, અને રાની ૩, ૬, ૧૧મે હોય તો શુભ ફળ આપે છે જે ગોચર મહ કદા તેમાં રવી મધ્યમ હોય તો ચરજલ મહવું કરવો જે ચર શુક્રવશમાં સારો હોય તો ઉત્તમ ફળ આપે, નહીં તો તારા જવ ભોળને શુભ કાર્ય કરવું તારા જલ ન મળે તો શુક્ર જગવાન ભોળ કાર્ય કરવું, અને રવી, ચર, શુક્ર જગવાન ન હોય તો અષ્ટ વર્ગ મુખી જન્મ લગથી ભોળને શુભ કાર્ય કરવું ॥ ૩૧-૩૬ ॥

અથ શ્રી ગોવિંદ મહ મંત્ર.

સ્ત્રી.	૧	૩	૧૦	૧૧	ઉત્તમ મહ ગોવિંદ.	
ચંદ્ર.	૩	૧૦	૧	૭	૧ ૧૧	"
મંત્ર.	૧	૩	૧૧	૦		"
બુધ.	૧	૨	૪	૧૦	૮ ૧૧	"
ગુરુ.	૭	૯	૨	૫	૧૧	"
શુક્ર.	૭	૧	૧૦	૧૧		"
શની.	૧	૩	૧૧			"

अथ श्री अष्ट वर्ग फल विचार.

उपचय ३६१११० गोकः चंद्रा दुपचय नवम्यांत्यंधी
सुताः ।

सौम्यात् लमा दुपचय वंधु ४ व्यय १२ स्थितः
शोभनप्रोक्तः ॥३७॥

प्रस्थावादन्येषामपि शत्रुपचयेषु लमात्साद्य मुनिः ।
स्यात् कुजाश नवधीस्वः सूर्यात्सर्वजष्ट स्मरग
स्त्रि पढायसुतेषु सूर्य सुतात् ॥३८॥

ज्ञावकेंद्र त्रिसुतायाष्टगो गुरोर्व्यय मृत्यु केंद्रेषु ।
त्रिचतुः सुत नवदश सप्तममायगश्चंद्रमाःशुकमात् ॥३९॥

भोमः स्वादायाष्टदि केंद्रेगस्त्र्याय पद् सुतेषु बुधात् ।
जीवाद्दशाय शत्रू व्ययेविना दुपचय सुतेषु ॥४०॥

उदय दुपचय तनपुत्रिपढायेष्वि दुतः शमोदशमः ।
भृगुजा दंत्य पढष्टयेथ सिता केंद्राय तव च सुषु ॥४१॥

सौम्यौ त्यष्ट नवायात्मजे विनात्स्वानृत ।
मुदशयुतेषु सुदस स्मरेषु शौरययोर्ययायसि वसुषुगुरु ॥४२॥

जीवो भोमादहाराया ११ ८ केंद्र गोज्ज्वरु धर्म संहेषु ।
स्वात्स त्रिकेषु शुक्रानवदवालीमश्रधीरि पुरुष ॥४३॥

शशिनः स्मरत्रिकोणार्थं लोभग स्त्रिरिषुधिवयेष्यमात् ।
 नवदिक् सुखाद्यधीश्राय शत्रूषु ज्ञात्सकामगो लमात् ॥४४॥
 शुक्रो लमा दासुर्न नवाष्टि लाभेषु सत्ययश्चंद्रात् ।
 स्वात्सदिकसिता त्रिसुखात्मजाष्ट दिग्धर्मलाभेषु ॥४५॥
 वस्वत्यायेधर्का भवदिग्लामस्वधो स्थितो जीवात् ।
 ज्ञात्रि सुत न वारिधायस्त्रता प्रोक्तमेषु कुजात् ॥४६॥
 स्वात् शौरि स्त्रि सुतायारिगः कुजादंत्य कर्म सहितेषु ।
 स्वाष्टाय केंद्र गोर्कात् शुक्रात्यष्टांत्य लाभेषु ॥४७॥
 त्रिषढायगः शशाकदुदयात्मसुखाद्य कर्मगोय गुरोः ।
 सुत षट् व्ययाय गोज्ञाक्यायायदिष रिषु नवाष्टस्यः ॥४८॥
 स्थानेयेतेषुद्विस्ताः शेषेज्यहिता भवंतितेष्टानां ।
 अशुभशुभ विशेषफलं ग्रहा प्रयच्छन्तिवारगता ॥४९॥
 यत्र रेव्या शुभं तत्र विंदुभिः पादशोभनं ।
 समाने न समं विद्या दष्ट्यगोपि लक्षितं ॥५०॥
 गृह केतु मदावक्रां श्रीघ्न गोचंद्र भास्करं ।
 चक्रानि चाग्नं चापि ज्ञेयं भोमादि पंचकेः ॥५१॥
 कष्टस्यादेक स्त्रायां द्वाभ्यामर्थश्रयो भवेत् ।
 त्रिभिः क्लेशं विजानियान् चतुर्भिः ममनामता ॥५२॥

पञ्चभित्त सौख्यं स्यात् पडभिर्यग्मो भवेत् ।

सप्तभिः परमानन्दश्चाष्टभिः सर्व कामकाः ॥५३॥

अथ च चुरेख मध्यफलं हिने हीनततोधिकं ।

श्रेष्ठं विफलं गोचर गणितं त्वष्टकवर्गे विनिर्दिष्टं ॥५४॥

अथ ससर्वासामीलनेफलं शशसप्तादशभिस्त्राष्टादशभिर्द्वे ।

न क्षयः प्रोक्त कुमतिर्बाधव पीडा भवेत्येको

न विंशत्या ॥५५॥

विंशतिभिर्व्ययकलहो हृदिदुषं भवति चेकविंशत्याद्या ।

विंशतिभिर्देन्या पराभवो ह्यफल कर्मकता ॥५६॥

नूनं त्रिवर्गहानिर्भवेन्नराणां अधिक विंशत्या द्रव्य ।

क्षयस्त्वकस्माद्रपाभिश्चतुरधिकविंशत्या ॥५७॥

करत लगत मपितु धनं नश्यति नृणां तु पञ्च विंशत्या ।

पद् विंशत्या क्लेशासमता स्यात्सप्त विंशत्या ॥५८॥

अष्टाधिक विंशत्या द्रव्या गमनं तथा सुखं भवति ।

एको न विंशति भिलेकिषु नर स्त्रुज्यतामेति ॥५९॥

मानं सुकृता व्याप्तिं हि सत्यानास्तिकोपि संदेहः ।

द्रव्य सुकृतं सौख्यं नृणामेकाधिकाभिरिमिकाभिः ॥६०॥

रेखाधिक्यं शस्तं सूच्याधिक्यं तथा धर्मं कथितं ।

एतत्सयोगस्युः पद् पञ्चाशत्तथै निशास्त्रमतां ॥६१॥

અથ શ્રી ચંદ્રોદય મંત્ર.

૧૦ । । । । । ૦૦૦	૮ । । । । ૦૦૦૦	૮ ક. ૦૦૦૦૦ । ।
૧૧ ૦૦૦ । । । ।		। । । ૭ ૦૦૦૦૦
૧૨ ક. ૧૨ ૦૦૦ । । । ।		૬ । । । । ૦૦૦૦૦
૧ કુ. ૧ । । । ૦૦૦૦	૦ ૦૦૦ ૩ । । ।	૫ કુ. ૫. ૧ ૦૦૦૦૦
૨ । । । । ૦૦૦		૪ । । । । । ૫ ૦૦૦૪

અથ શ્રી સૂર્યોદય મંત્ર.

૧૦ । । । । । ૦૦૦	૬ । । । । ૦૦૦૦	। । । ૮ ક. ૦૦૦૦૦
૧૧ ૦૦ । । । । ।		। । । ૭ ૦૦૦૦૦
૧૨ ક. ૧૨ । । । । ૦૦૦		૧ । । । । ૦૦૦
૧ કુ. ૧ ૦૦૦૦ । ।	૩ । । । । ૦૦	૫ કુ. ૫. । । । ૦૦૦૦૦
૨ । । । । ૦૦૦		૪ ક. ૪. । । ૦૦૦૦૦૦

અથ શ્રી ગુરુદેવ યંત્ર.

(૧૧૩)

અથ શ્રી ગુરુદેવ યંત્ર.

૧૦ ૧૧ ૧૨ ૧૧ ૧૧ ૧૧ ૦૦૦૦	૬ ૧૧ ૧૧ ૧૧ ૧૧ ૧૧ ૦	૭ ૧૧ ૧૧ ૧૧ ૧૧ ૧૧ ૦૦૦૦	૮ ૧૧ ૧૧ ૧૧ ૧૧ ૧૧ ૦૦૦૦
૧૧ ૧૧ ૧૨ ૧૧ ૧૧ ૧૧ ૦૦૦૦			૫ ૧ ૨ ૦૦ ૧૧ ૧૧ ૦૦૦૦
૧ ૧૧ ૦૦ ૦ ૧૧ ૧૧ ૦ ૧૧ ૧૧		૩ ૧૧ ૧૧ ૧૧ ૦૦	૪ ૧ ૧ ૧ ૧ ૧ ૦૦૦ ૧૧ ૧૧ ૧૧ ૦૦૦૦
૨ ૨ ૦ ૦ ૦ ૦ ૧ ૧ ૧ ૧			

અથ શ્રી ગુરુદેવ યંત્ર.

૧૦ ૧૧ ૧૧ ૧૧ ૦૦	૬ ૧૧ ૧૧ ૧૧ ૦	૭ ૦૦ ૦૦ ૦૦ ૧ ૧ ૧ ૧	૮ ૧ ૧ ૧ ૧ ૦૦ ૦૦ ૦૦
૧૧ ૦૦ ૧૨ ૧ ૧ ૧ ૧ ૦૦ ૦૦		૫ ૧ ૨ ૨ ૧ ૧ ૧ ૧ ૧ ૧ ૦ ૦ ૦ ૦	૪ ૧ ૧ ૧ ૧ ૧ ૦ ૦ ૦ ૦ ૦ ૦
૧ ૧ ૦ ૦ ૦ ૦ ૧ ૧ ૧ ૧		૩ ૧ ૧ ૧ ૧ ૦ ૦ ૦ ૦	
૨ ૨ ૦ ૦ ૦ ૦ ૧ ૧ ૧ ૧			

અથ શી શનીષ્ટક યંત્ર.

૧૦ ૧૧ ૦૦૦	૮ ય. ૦૦૦૦ ૧૧૧	
૧૧ ૧૧ ૦૦૦	૯ ૦૦૦ ૧૧૧૧	૭ ૦૦૦૦ ૧૧
૧૨, ૧૨, ૧૨, ૧૨ ૦૦૦૦	૬ ૧૧૧૧ ૦૦૦૦	
૧ ૭. ૧૧ ૦૦ ૦૦૦૦	૩ ૧૧૧૧ ૦૦૦૦	૫ ૨. ૨. ૧૧ ૦૦૦૦૦૦
૨ ૨૦૦ ૦ ૧૧૧૧	૪ મં. ૧૧ ૦૦ ૦૦૦	

અથ શી સર્વ ગ્રંથ દેખાડક વર્ગ યંત્ર.

અ. ૧૦ ૧૧ ૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦	૯ ૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦	૭ ૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦
૧૫ ૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦	૨૮	૭ ૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦
૨૫. ૧૦ ૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦		૬ ૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦
૧ ૭ુ. ૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦	૩ ૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦ ૩૨	૫. ૫. ૧૧ ૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦
૨ ૨૫ ૦૦૦૦૦૦૦૦૦૦		૪ મં. ૧૧૧૧ ૦૦૦૦૦૦૦૦

ઉપર બતાવેલ દેખાડક યંત્ર જન્મચન્દ્રિકા જનાવવાના કામમાં આવે છે. તેમાં દેખા તથા બીડની સંખ્યાનું ફળ ઉપર સંશ્લેષમાં બતાવેલું છે.

અથ શ્રી શુભ કાર્યમાં વર્જવા યોગ્ય સમય વિચાર.

રવિ સેત્રગતે જીવે જીવ સેત્રગતેરવૌદીક્ષા ।

મુચ્છાપનં ચાપિ પ્રતિષ્ઠાંનેવ કાર્યેત્ ॥૬૨॥

સિંહસ્તે દેવ ગુરૌ ચ કન્યા વિવાહિતા પંચ કરોતિ ભર્તા ।

વિવાદસૌરં વ્રતવંધ દીક્ષા યાત્રા પ્રતિષ્ઠા ચ વર્જનીયા ॥૬૩॥

શોક વિવાહે મરણં વ્રતેષુ સૌરે દલિદ્રંનિફલ્ય ચ યાત્રા ।

વ્રતી ચ મૂર્ઝાપ્ય શુભાપ્રતિષ્ઠાસિંહસ્યોતિ સર્વવર્જનીયા ૬૪

ભાવાર્થ—જે માસમાં રવીની રાશીપર ગુરુ હોય એટલે સિંહ રાશીનો ગુરુ હોય અને ગુરુ રાશીપર રવી હોય એટલે ધન તથા મીનના સૂર્ય હોય ને મલમાસ કહેવાય. તેમાં શુભ કાર્યોનો ત્યાગ કરવો. તે સમયમાં દીક્ષા ન દેવી અને ધરની વાસ્તુ ધણ ન કરવી

જો સિંહ રાશીનો ગુરુ હોય અને તેમાં લગ્ન કરે તો તેના સ્વામીનો નાશ થાય. તેમાં પ્રથમ મુંડન, ઉપવીત સંસ્કાર, દીક્ષા, વાસ્તુ, દેવની પ્રતિષ્ઠા; જે કાર્ય ન કરવાં.

જો સિંહ રાશીના ગુરુમાં લગ્ન કરે તો સ્વામીનો નાશ થાય. પ્રથમ મુંડન કરવાથી દરીદ્રિ થાય, યાત્રા ગમન નિષ્ફળ થાય, ઉપવીત સંસ્કાર કરવાથી તે બાળક મૃત્યુ રહે, દીક્ષા કે તો અજ્ઞાન રહે, અને પ્રતિષ્ઠા કરે તો વિા થાય. તે કારણથી સિંહ રાશીનો ગુરુ શુભ કામમાં ત્યાગ કરવો. ધણુ જેવ રાશીનો સૂર્ય થાય ત્યારે ઉપર કહેલાં શુભ કાર્યો કરવાથી સિંહ તથા ગુરુનો હોય લાગુ પડતો નથી. ॥ ૬૨-૬૪ ॥

अने पक्षानी ४, ८, ९, १२, १५, ६, १४ जे तीथीजो शुभ
कार्यभां तथा दिसाभा त्याग करपी विशेष यत्रभा जेवाशी मातुभ
पडगे ॥ ६५-६८ ॥

अथ श्री विषय पक्ष शुभाशुभ तीथी यंत्र.

३	१	२	५	१३	१०	०	शुभपक्ष शुभाशुभ शुभ
४	८	९	१२	१५	६	१४	विषय पक्षभा अशुभ

अथ श्री गुरु शुक्रना उदय अस्तनो विचार.

पूर्वास्यां उपनो शुक्रो वात्य भावादि न त्रयं
त्याज्याः । पश्चिमायां च दशदिवशस्त्याज्याः ॥ पूर्व-
स्यामस्त्यभिलाषी शुवर्द्धिकभाचात्यश्च परित्याज्यः ।
पश्चिमायां च दिन पंचक त्याज्याः ॥ गुरु पुनरुदये-
स्तमने च पूर्व पश्चिमेः पक्षंत्याज्याः । आन्ये पुनरु-
दयास्तमने च पुरः प्रतीच्योरपि ॥ गुरु शुक्रो दिन स-
मकं त्यजंति प्रस्तावात् स्वोपज्ञं शुक्रः । प्राच्यांद्वयपैस-
त्यमानि शुक्रस्यास्तमनं दिवसभुक्तिः ॥ संख्या १ पक्ष
च पंचदिवसान् भृगुजः । प्रवृद्ध स्त्रीन् बालकस्तदश
चापिपुरः ॥ प्रतीच्योः सर्वत्र सूरि रुदयेऽस्तमने च पक्ष ।
मनेस्त्विमो दिवस सप्तक मेव वर्ज्यो ॥ ६९ ॥
ग्रहणस्य दिनं तदादिमंदिनं मागामि दिनानि सप्त च ।
त्यज संक मवासुरं पुनः मन मनेता न मनेता

ભાવાર્થ—પૂર્વ દીશામાં શુક્ર ઉદય થાય ત્યાર પછી બાહ્યસ્થાવના ત્રણ દિવસ ત્યાગ કરવા, પશ્ચિમમાં ઉદય થાય તો દશ દિવસ ત્યાગ કરવા, પૂર્વ દીશામાં અસ્ત થાય તો ૧૨૫જ્ઞાના અસ્ત થતાં પહેલાં ૩ દિવસ ત્યાગ કરવા, પશ્ચિમ દિશામાં અસ્ત થાય ત્યારે ૫ દિવસ અસ્ત પહેલાં ત્યાગ કરવા, અને શુક્ર ઉદય તથા અસ્તમાં પૂર્વ પશ્ચિમ દિશામાં ૧૫ દિવસ ત્યાગ કરવા. એટલે ૭ દિવસ ઉદયના ને ૭ દિવસ અસ્તના. કેટલાક આચાર્ય-ને એવો પણ મત છે, કે પૂર્વ, પશ્ચિમ શુક્ર, શુક્ર અસ્ત ઉદયમાં સાત દિવસ ત્યાગ કરવા. એટલે ૩ દિવસ ઉદય અસ્ત થતાં પહેલાં, એક દિવસ ઉદય અસ્ત થાય તે, ને ૩ દિવસ ઉદય અસ્ત થયા પછી; કુલ સાત દિવસ વર્જવા. મત્સ્ય (અં-મુર્ધ)ના ૭ દિવસ પૂર્વોક્ત રીતે વર્જવા. ॥ ૬૬-૭૭ ॥

અથ શ્રી દીપ્તિ નક્ષત્ર વિચાર.

દીપ્તિયાં મ્યાપનાયાં ચશસ્તં મૂલં પુનર્વસુઃ ।

મ્યાનિર્મર્ત્તરુઃ શ્રોત્રં પોશં બ્રાહ્મમૂલગત્રાયં ॥૭૧॥

પ્રતિશ્રાયાં ધનિશ્રા ચ પુન્યઃ મોમ્યં મવા અપિ દિક્ષાયા ।

શમ્યનં મટિગિશ્વર્ના વારુણં તથા ॥૭૨॥

જન્મંત્રં દશમે ચૈવ ગોદમેશ્વરદશે તથા ।

પંચવિશે ત્રયોવિશે પ્રતિશ્રાનિવ કાર્મ્યેન ॥૭૩॥

શ્રદ્ધામ્ય શ્રદ્ધે ભિન્નં મુદિતમ્ભમિત શ્રદ્ધે ક્રમ ।

મુક્તાગ્રગાત્રાંતં નક્ષત્રં પામિવર્જયેત ॥૭૪॥

ભાવાર્થ—મૂલ, પુનર્વસુ, મ્યાનિ, અનુભા, ક્રમ, માર્ગ, કેશવ, કેશવ, ત્રણ દિવસ, નવમ, મવા, પુન્ય, અપિ, શ્રદ્ધા, શ્રદ્ધે, ભિન્ન, મુદિત, મિત, શ્રદ્ધે, ક્રમ, મુક્તાગ્રગાત્રાંતં નક્ષત્રં પામિવર્જયેત.

વળી પોતાના જન્મ નક્ષત્રથી ૧૦ મું, ૧૬ મું, ૧૮ મું, ૨૩ મું, ૨૪ મું એ નક્ષત્ર પ્રતિષ્ઠામાં લ્યાગ કરવાં, અને બહુલના દિવસનું નક્ષત્ર શુક્ર, શુક્ર અશ્વિના દિવસનું નક્ષત્ર, અને એ નક્ષત્રપર લત્તાપાત જિજ્ઞ કુર ગ્રહ હોય તે નક્ષત્ર વર્જ કરવું.

અથ શ્રી નક્ષત્ર શુદ્ધિ યંત્ર.

મુખ્ય પુનર્યામ, ૬	મ ૨ ૨૧ ૩ ૪ ૫ ૬ ૭ ૮ ૯ ૧૦ ૧૧ ૧૨ ૧૩ ૧૪ ૧૫ ૧૬ ૧૭ ૧૮ ૧૯ ૨૦ ૨૧ ૨૨ ૨૩ ૨૪ ૨૫ ૨૬ ૨૭ ૨૮ ૨૯ ૩૦ ૩૧	પ્રતિષ્ઠા નક્ષત્ર
મુખ્ય પુનર્યામ, ૬	મ ૨ ૨૧ ૩ ૪ ૫ ૬ ૭ ૮ ૯ ૧૦ ૧૧ ૧૨ ૧૩ ૧૪ ૧૫ ૧૬ ૧૭ ૧૮ ૧૯ ૨૦ ૨૧ ૨૨ ૨૩ ૨૪ ૨૫ ૨૬ ૨૭ ૨૮ ૨૯ ૩૦ ૩૧	દિશા નક્ષત્ર
૧ ૧૦ ૧૧ ૧૮ ૨૩ ૨૪	જન્મ નક્ષત્રથી પ્રતિષ્ઠા (૧૧) નક્ષત્ર ન્યામ કરવા	

અથ શ્રી વેધ, લત્તાપાત, એકાર્ગલ વિચાર.

વેધે કાર્ગલ લત્તાપાતોપ ગ્રહ યુતં ચ મંત્યાજ્યં ।
 વેધે કાર્ગલ દોષો પાદાંતરિતો ન દોષ કરો ॥૭૫॥
 સમોર્ધ સમતિર્યગ રેલા કાયાસ્તદગ્રતઃ ।
 પૂર્વાદો કૃતિકાદીનિ સમ ૨ ચતુર્દિશં ॥૭૬॥
 એવ મિષ્ટ મેસ્વાયાં ગ્રહો યદિ તદા વ્યથઃ ।
 ગ્રહ રાહ હતે શુદ્ધિશ્રંદ મુક્તાર્દ વર્ષયોઃ ॥૭૭॥
 પદમો ચતુષ્પાયં વિધર્ષવીયો અતદ્ અપાયં ચ ।
 તર્દૈઝંય વીયપાયં ચતુષ્ચ પદગપાયં ચ ॥૭૮॥
 ઉત્તોત્તગ સૌમ્યમર્મીચિ રોહિણી પુનર્વસુ ।
 મર્મુષા ચ પોશ્ના મરુતોત્તરા મરુપદે ॥
 મધાયમેજ્જુગધ સાર્પર્ગિશતમોનિલ પુનઃ ॥૭૯॥

ત્યજ્યેદુમ્નઃ કૂર નિવાસ દૂપિતં વિવાહકાલે ।

વહુ દુઃસ્વદાયકં પદ પ્રતિષ્ઠા સમયેપિ ॥

નિંદિત કરાઘ પાદાંતરિતંતુસસ્યાત્ ॥૮૦॥

રવિ વેધે ચ વેધ્યં કુજ વેધે કુલ ક્ષયં ।

બુદ્ધ વેધે ભવદ્રંધ્યા પ્રવર્જ્યા ગુરુ વેધતઃ ॥૮૧॥

અપુત્રા શુક્ર વેધે ન રૌરે દાશી ચ દુસ્થિતા ।

રાહુ વેધે ભવદ્દેશ્યા કેતો સ્વચ્છંદચારીણી ॥૮૨॥

ભાવાર્થ—સામ્ય ચક્ર ને પાપ ચક્રનો વેધ હોય તો એકાગ્રી તથા સત્તાપાત દોષવર્જ કરીને ગુદ્ધ લભ્ન ભેવું. એ દોષ ભેવા માટે સમ શલાઙ્કા ચક્ર કરવું. તે સમશલાઙ્કા ચક્ર બનાવવાની રીત એવી છે, કે સાત રેખા ઉભી અને સાત રેખા આડી કરીને પૂર્વ દિશામાં કૃતિકાને આધ લગ્નને ચાર દિશામાં નક્ષત્ર મૂકવાં, અને જે દિવસનું લભ્ન ભેવું હોય તે દિવસનું નક્ષત્રનું ચિન્હ જુદું કરવું, ને તે દિવસે જે જે નક્ષત્રપર જે જે મદ હોય તે તે ધાનપાનાના નક્ષત્રપર મૂકવા. જે ચક્રમાં તથા રાહુ એક હીંદીપર આવે તો વેધ સમજવો. એવી રીતે સામ્ય ને પાપ મદ એક હીંદીમાં હોય તો વેધ સમજવો.

વગી વિગ્રેષ ખુલાસાથી કહે છે. રાહિણી તથા અભિજીતનો વેધ, પુનર્વસુ ને મુલનો વેધ, ઉત્તમ કાર્તિકનો વેધ, રેવતીનો વેધ, અને હરન ને ઉત્તરાશ્વિનો વેધ સમજવો.

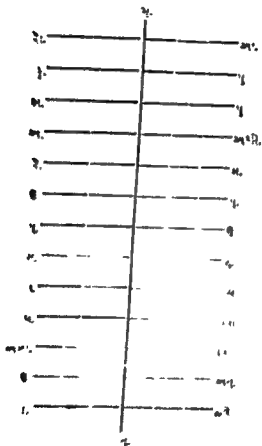
પાપ ચક્ર ને સામ્ય ચક્રનો વેધ હોય તો કુઃખ પ્રાપ્ત કરે. રવિને વેધ કન્યાને વિધવા કરે, મંગલનો વેધ હોય તો પુત્રનો ક્ષય કરે, બુધને વેધ હોય તો શ્રી વશ્યા થાય, ગુરુના વેધથી સંતનને નાશ થાય, શુક્રના વેધથી શ્રી પુત્રરક્તિ થાય, યનિ કરના વેધથી શ્રીને કુઃખ થાય, મંદુના વેધથી વેશ્યાવૃદ્ધિ થાય, અને કેતુના વેધથી સ્વજંદાશ્રી થાય ॥ ૭૪-૮૨ ॥

અથ શ્રી સપ્તશલાહા યાને વેધ યત્ર (૧૧૧)

અથ શ્રી સપ્તશલાહા યાને વેધ યત્ર.

	કે	રે	મ	મા	ય	ય	વે
શ							મ.
અ.							ય
ર							ઉ
ઉ							ઢ
ય							ચિ.
ર							સ્વા
ધ.							વિ.
	શ	અશી	ઉ	ય	મ	વે	અત્ર

અથ શ્રી એકાગ્રલ યંત્ર.

अथ श्री एकार्गल यंत्र विचार.

त्रयोदश तिरो रेखा एकोद्ध मस्तके ततः ।

न्यस्ते योगोक्त नक्षत्रे भवेदेकार्गलस्तदा ॥ ८३ ॥

शूले मूर्धनि मृगो मघा च परिवे चित्रा तथा वेधतौ ।

व्याघाते च पुनर्वसुर्निगदितः पुष्यश्च वज्रे स्मृतः ॥

गंडे मूल मघाश्विनी प्रथमके मेत्रो तिगंडे तथा ।

सर्पिश्च व्यतिपात इंदुत्तपनावेकार्गलस्थो यदा ॥ ८४ ॥

भावार्थः—तेर रेखा आरी ने ओक ठीकी आठवायी उपर प्रभाजे ओकार्गल यंत्र थाय छ लगने दीरसे ले शूल योग होय तो भाधे भृगश्च नक्षत्र भुज्जिने तथा नक्षत्र गोऽवशां, ने धरीय योग होय तो मघा नक्षत्र भाधे गोऽवशु. वेधत योग होय तो चित्रा नक्षत्र, व्याघात योग होय तो पुनर्वसु नक्षत्र, मूल योग होय तो पुष्य नक्षत्र, गंड योग होय तो मृग नक्षत्र, अने अतीगंड योग होय तो अश्विनी नक्षत्र मस्तके उपर गोऽवशा सोम्य ने पाप नक्ष ओक तीरिपर आवे तो ओकार्गल सभजये ॥ ८३-८४ ॥

अथ श्री लता दोष विचार.

सूर्याष्ट त्रित्रिविंशतुपंच विंशाष्ट संप्याभे ।

मूर्यादीनां क्रमालतैक विशतम सोम्रतः ॥ ८५ ॥

करोति यत्र नक्षत्रे राकातं रजनी करत ।

तश्चाष्टम नक्षत्रं सपरोहंति लत्तया ॥ ८६ ॥

अग्रते नवमे राहाः सप्त विंशे भृगो शुभे ।

केचिज्योतिर्विदः प्रादुलतांतामापि वर्जयेत् ॥ ८७ ॥

ભાવાર્થ — સૂર્યના નક્ષત્રથી ગણુતુ, અને જન્મેલા, મળા, ચિત્રા, અનુરાધા, શ્રવણ, રેવતી, એ નક્ષત્ર આવે ત્યાં નિશાની રાખવી, ને તે સન્ન દિવસના નક્ષત્રથી ગણુતા ઉપર કહેલા નિશાની વાળા કોઈ પણ નક્ષત્ર આવે તેને પાત દોષ કહે છે. માટે તે વર્જવા તેમજ માધ્ય યોગ, હર્ષણ યોગ, શુભ યોગ, તૃપ્ત, વ્યતિપાત, નક્ષત્ર ગહન, એ પણ યોગ પાતની માફક શુભ કાર્યમાં વર્જવા.

ઉપર કહેલા પાત દોષથી ઘણા, વિખન, મહેશ્વર સનીખા થઈ પતિત થાય છે. માટે તે પાત દોષ મર્જવા ત્યાગ કરવો.

અથ શ્રી ઉપગ્રહ વિચાર.

વિદ્યુત્પુત્ર શૂલ શનિને ઉલ્કા વમ્બકંપનિર્ઘાતાઃ ।

ક ૫ જ ૮ દ ૧૪ દ ૧૮ ઘ ૧૯ ફ ૨૨ ચ ૨૩ મ ૨૪
મંચ્યે રવિ પુરત ઉપગ્રહાધિષ્ણે ॥૧૩॥

વિદ્યુત્પુત્ર વિનાશનિગદતિભર્ચ્છંવંધઘટતિ શૂલઃ ।

દશમ દિનેશનિપાતં પત્યુર્ઘાતં સદેવરં કેતુઃ ॥૧૪॥

દ્રવ્ય વિનાશં ચોક્ષા પરપુરુષ રતા કરોતિ વજ્રાગ્ન્યા ।

કંપાશ્ચાન્નિધિનાશં કુલ મંદારં ચ નિધાગ્ન્યાતે ॥૧૫॥

ભાવાર્થ — સૂર્યના નક્ષત્રથી ગણુતા કામ દિવસનું નક્ષત્ર ને ૫મું, ૮મું, ૧૪મું, ૧૮મું, ૧૯મું, ૨૨મું, ૨૩મું, ૨૪મું, એ સખ્યાનું દોષ તો તેને ઉપગ્રહ કહે છે.

ઉપર કહેલા નક્ષત્રમાંથી ૫મું નક્ષત્ર દોષ તો તેને વિદ્યુત નામનો ઉપગ્રહ કહે છે, તેમાં કામ કરવાથી પુત્રનો ન થાય. ૮મા નક્ષત્રને શુભ ઉપગ્રહ કહે છે, તેમાં કામ કરવાથી બધું થાય છે. ૧૪માં નક્ષત્રનો અશની નામનો ઉપગ્રહ દોષ છે, તેમાં

યાય ૭ તે કાંતી સાંઘ હોય જોવો છે કે, કોઈ અગ્નિમા પડ્યો હોય તો બચે, અને મર્ષ કરડ્યો હોય તો ઝેર ઉતરે, પણ કાંતી સાંઘમા પરજોવો માણસ હોવે નહિ ॥ ૬૬-૮૮ ॥

અથ શ્રી કાંતી સાંઘ મંત્ર.

	૧	૧૩	૧૧	
૨		કા	તી	૧૦
૩		શા	મ્	૯
૪				૮
	૫	૬	૭	

અથ શ્રી પ્રતિષ્ઠા મુહૂર્ત લગ્ન વિચાર.

દ્વિશ્વભાવ પ્રતિષ્ઠા સુમ્ધિરં વા લગ્ન મુત્તમં ।

તદા ભાવે ચરે ગ્રાહ્યં તદામયુગ મુપિનં ॥૧૭॥

મિથુન ધન રાવ ભાગ પ્રમદાભાઃ શુભાઃસ્ય પ્રતિષ્ઠાયં ।

મીન તુલ્ય ધર કેશરિ નવાંશકા મધ્યમા જ્ઞેયા ॥૧૦૦॥

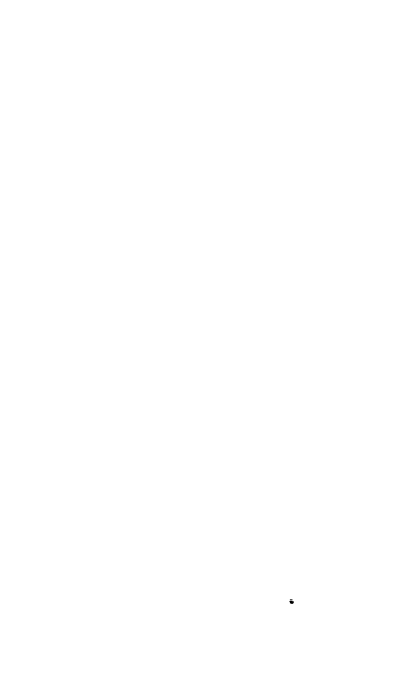
ભાવાર્થ—ધરની વાસુ તથા પ્રતિષ્ઠાના મુહૂર્તના કોઈ સ્વભાવ લગ્ન (મિથુન, કન્યા, મીન) ને સ્થિર લગ્ન (વૃષભ, સિંહ, વૃશ્ચિક, કુમ્ભ) જોને શરૂ કરવા તે એ લગ્ન સદા ન ભાવતાં રોય તો જુદું ગુણગુણ ચર લગ્ન પણ શરૂ કરવું મિથુન તથા ધન લગ્નને અર્થા ભાગ પડેલા શુભ છે, અને મીન, તુલા, તથા સિંહને મધ્ય લગ્ન એટ છે ॥ ૬૬-૧૦૦ ॥

(११८) श्री स्वामीजी महाराज की आज्ञा के अनुसार

अथ श्री गुरु. शिष्य. द्वी वचनानि यथा

१	२	३	४	५
१	२	३	४	५
६	७	८	९	१०
११	१२	१३	१४	१५

अथ श्री गुरुमाताजी कल विद्या

(૧૭૦) શ્રી નરસિંહ જેન જ્યોતિષ ભાગ ૨ જે.

સ્થાપન કરવાથી તુરત મૃત્યુ થાય તથા દેવ પ્રતિમા હિપર વરસમાં વજ્રપાત થાય. કુંભના નવમાંશકમાં સ્થાપન કરવાથી ૧૨ મહિનામાં જલપાત થાય અથવા કરનારને જલધર થાય. મીનના નવમાંશકમાં સ્થાપન કરે તો તે પ્રતિમાની દંદાકિંક દેવતા પુખ્ત કરે, અને મૃત્યુલોકમાં પણ સારી પુખ્ત થાય.

વળી બુદ્ધિમાન આચાર્યો કહે છે કે શુદ્ધ નવમાંશકમાં શુભ કામ કરવું તેથી શ્રેષ્ઠ ફળ થાય છે. ॥ ૧-૧૧ ॥

અથ શ્રી નવમાંશક ફળ યંત્ર.

મેષાંશ.	જય-ન.	સિંહાંશ.	જય-ન.	ધનિંશ.	ઉત્તમ
વર્ષાંશ.	જય-ન.	કર્કાંશ.	ઉત્તમ.	મકરાંશ.	જય-ન.
મિથુનાંશ.	ઉત્તમ.	ગુરુાંશ.	જય-ન.	કુર્ભાંશ.	જય-ન.
કર્કાંશ.	જય-ન.	રશ્મિાંશ.	જય-ન.	મીનાંશ.	મધ્યમ.

અથ શ્રી લગ્ન ગ્રહ ચલ વિચાર.

વૃશ્ચિક મિથુન ધનુર્ધર કુંભેષુ શુભા યદિ ક્ષણ મવતિ ।

પંચમ કેતુ નવાંશે ધૃવા જયોર્નાન્ય રશ્મીનાં ॥૧૨॥

લગ્નદોગ્ધનગઃ કૂળે દુસ્વસ્થાવ મ્થિનઃ ગર્મી ।

વર્ગોત્તમ વિનાર્વાન્યો નવાંશેપિ ન ગૃહાને ॥૧૩॥

દીનઃ મૃગ્યો મુદિનઃ શાંત શક્તઃ પ્રવીણિતો દીનઃ ।

વિકલમલગ્ન કયિતો નવ પ્રકારો ગ્રહો હણિા ॥૧૪॥

સ્વોચ્ચે ભવતિહિ દીપ્તઃ સ્વસ્થઃ સ્વગૃહે સુહૃદ્ગૃહે મુદિતાઃ ।
 શાંતઃ શુભ વર્ગસ્થઃ શક્તઃ સ્ફૂટ કિરણ જાલશ્ચ ॥૧૫॥
 વિકલો રવિ લુપ્તકરો ગ્રહાભિ ભૂતઃ પ્રપીડિતોક્ષેય ।
 પાપ ગણસ્થ ચ સ્વલોદીવોનિચઃ સમાસ્થાતઃ ॥૧૬॥
 ન જન્મરાશો નો જન્મરાશિ લગ્નાંતિમાષ્ટમે ।
 ન લગ્નં સાધિપે લગ્નં પષ્ટાષ્ટમે ગતે વિંદુઃ ॥૧૭॥
 જન્મરાશિ વિલગ્નાભ્યાં રંધ્રેશોરંધ્ર સાંસ્થિતો ।
 ત્યાજ્યૌ કૂરાંતરસ્થૌ ચ લગ્ન પીઠપરોચિપૌ ॥૧૮॥
 સતિ દર્શનિયદિશ્યાદંશ દ્વાદશક મધ્યગઢ્ઠૂરઃ ।
 ઇંદૌ લગ્નસ્ય તથા ન શુભો રાહુસ્તુ સપ્તમગઃ ॥૧૯॥
 ત્રયઃ સૌમ્ય ગ્રહા યત્ર લગ્નેસ્યુર્વલત્તરાઃ
 વલ્ગ્વત્તદપિત્તેયં શેષર્હીન વલે રપિ ॥૨૦॥

શ્રીવાર્ધઃ—નૃસિંહ, મિથુન, ધન, કુંભ, એ શશીનો ચાંદ્રમા
 શુભ કાર્યમાં એટ કહેવાય છે, કેતુ પાંચમાં ભવનમાં નવમાંગમાં
 શુભ કહેવાય છે, અને વરખ તથા મેષ લગ્નને ચાંદ્રમા શુભ
 કહેવાય છે. કુર મહા રહુ, ૮માં સ્થાનમાં શુભ કહેવાય છે. ચાંદ્રમા
 નવમાં નવમાંગમાં હોય તો મહાશ્વ કરવો નહી, પણ તે ચાંદ્ર
 વર્ગોત્તમી હોય તો મહાશ્વ કરવો. હવે મહાની નવ અવસ્થાને
 બેઠ કહે છે.

૧. દિપ્ત અવસ્થા, ૨. સ્વસ્થ, ૩. મુદીત, ૪. શાંત, ૫.
 શુભ, ૬. પ્રપીડિત, ૭. લીન, ૮. વિકલ, ૯. ખલ્લ. એ પ્રમાણે
 નવ પ્રકારની મહાની અવસ્થા કરી છે. એ મહા હવેનો હોય તેને
 દિપ્ત અવસ્થા કહે છે, સ્વમુદીની સ્વસ્થ અવસ્થા, મિથુના મહાને

વિષે રહેલો અહ તે મુદિત કહેવાય છે; શુભ અહ સહિત
અહ હોય તેને શાંત કહે છે; બળવાન અહ હોય તેને મુક્ત
છે; રવીંધી અસ્ત અહ હોય તે વિકલ કહેવાય છે; જે શ્ર
પાપઅહ જુએ તે પ્રપીડિત કહેવાય છે; અને પાપઅહ અ
નીચ અહ સહિત જે હોય તે દીન કહેવાય છે. હવે લગ્ન મુદિ
પ્રકાર કહે છે.

શુભ કાર્યમાં જન્મ રાશી હોય તે લગ્ન ન લેવું, તથા જ
રાશીથી આઠમું લગ્ન, ને જન્મ લગ્નથી આઠમું લગ્ન ત
લગ્નથી ૬-૮મે અંદ્રમા હોય તે લગ્ન વર્જવું. જન્મ રાશીથી
જન્મ લગ્નથી આઠમી રાશી અથવા લગ્ન, તથા આઠમી રાશી
પતિ તેનું લગ્ન ત્યાગ કરવું; તથા કુર અહ જે બાજુ હોય
લગ્ન વર્જવું.

જો રીતે નવમાંશક દ્વાદશાંશકમાં કુર અહની વચમાં
'દ્વાદશાંશક નવમાંશક હોય તો વર્જ કરવો. કુર અહની મધ્ય
અંદ્ર હોય તો વર્જ કરવો, ને રાહુ ૩-૭મે હોય તો અશુભ
લગ્નમાં ૩ શુભ અહ બળવાન હોય તેવું લગ્ન લેવું. ૫૭ બી
'દ્વાદશાંશક બળદીન હોય તેની દરકન નહીં. ॥ ૧૨-૨૦ ॥

અથ શ્રી લગ્ન પ્રમાણ પલ્લ વિચાર.

મેષ સ્તત્વયમે ૨૨૫ રમેષુયમલે ૨૫૬ ગણિ વૃષોભપલે:
પંચવ્યોમદૃતાગ્નેશ્ર મિથુન: ૩૦૫ કર્ક: ક્યેદામભિ: ॥
૩૪૧ મિહ: પાણિપયોધિપાચક ૩૪૨ મિતે: વન્યા કુલોક
ત્રિકે ૩૩૧ રેનેવ્ય ક્રમત સ્તુલાદય ગ્રહસ્યુર્ગજેરે મંદલે ૧૨
કૃમુજ ૨૧ નગેન્દ્રિય ૫૭ સસ્રસુ ૮૫ ॥
મુનિ નિધિ ૧૭ વમ્વટ ૮૮ મુજગ્મ ૬૨ મે: ॥

स्वगृह्य द्वादश भागादेकाणाः प्रथम पंचननपाना ।
हारेविषमेर्जेदोः समराशौचं प्रति क्षणं सो ॥२९॥

भावार्थः—मेघने पति भग्न, वरभने शुक्र, मिथुनने पुष्य, कर्कने अर्द्रभा, सिंहने रवी, कन्याने पुष्य, तुलाने शुक्र, शिशुने भग्न, धनने श्रु, मकर तथा कुंभने शनी, मीनने श्रु; ये प्रभावे राशीना पति कहेल छिद्रेणेषु अक जनाववाभा पितानी राशीथी इय अथ पर्वत होय तो प्रथम ते राशीने छिद्रेषु समजये, इयथी बीश सुधी ते राशीनी पाचभी राशीने छिद्रेषु समजये, अने २० थी उ० अथ पर्वत नवभी राशीने छिद्रेषु समजये. जेवी रीते छिद्रेषु समजये विशेष बत्रथी जलपु होशभा विथम राशी होय तो रवीनी तथा मिहनी होश १५ अथ सुधी रहे, पाछता भागभां १५ अथभां कर्कनी अर्द्रभानी होश रहे अने सम राशीभा १५ अथ सुधी कर्कनी अर्द्रभानी होश रहे अने पाछता भागभां रवीनी होश रहे ॥ २८-२९ ॥

अथ श्री सप्तमांश विचार.

कुज यम जीवज्ञ मिताः पंचेदिव्यवस्तु मुनिदियांशानां ।
विष मेघ समसंपुक्रमेण त्रिंशंशकाकल्पाः ॥३०॥

लिताष्टादश १८०० नव ९०० ।

पद् ६०० द्वि ०० सार्दशत् १५० पष्टि ॥

६० मांन परिगणिताः गृहहोरादेकाणा ।
नव भाग द्वादशांशक त्रिंशाः ॥३१॥

भावार्थः—सप्तमांशभां सात भाग करवा. तेभा ४ अथ, १७ पडीने जेक भाग थाय छि. पडेहो जेय सप्तमांशक कहेवाय छि. ते मेघ राशीना ४ अथ, १७ पडी सुधी भग्नने सप्तमांशक होय ॥३१॥

છે. પછી શુક્રનો વરખ લગ્ન, બુધનો મીથુન, ચંદ્રમાનો કર્ક, રવીનો સિંહ, બુધનો કન્યા, શુક્રનો તુલા, અને વરખ રાશીમાં પહેલા ભાગમાં વૃશ્ચિકનો મંગળ, બીજામાં ધનનો ગુરુ, ત્રીજામાં મકરનો શની, ચોથામાં કુંભનો શની, પાંચમામાં મીનનો ગુરુ, પછી મેષનો મંગળ, વરખનો શુક્ર, એવી રીતે ત્રીસાંશક થાય છે. વિશેષ યંત્રમાં જોવાથી જણાયે. નવમાંશકની રીત ઉપર કહેલી છે. વળી દ્વાદશાંકમાં ૧૨ અંશનો ભાગ લેવો એટલે ૨ અંશ, ૩૦ થકી મુધી ૧ ભાગ આવે છે. સ્પષ્ટ થઈ પોતાની રાશીથી જે ભાગમાં આવે તે ભાગ મુધી ગણતાં જે રાશી આવે તે દ્વાદશાંશક સમજવો, અને ત્રીસાંશકમાં ત્રમ રાશી તથા વિષમ રાશીમાં જુદા જુદા અધિપતિ સમજવા. ત્રીસાંશકમાં વિષમ રાશી મેષ, મીથુન, સિંહ, તુલા, ધન ને કુંભ રાશીમાં ૫ અંશ મુધી મેષ રાશી મંગળની લેવી; ૧૦ અંશ મુધી શનીની રાશી કુંભ લેવી; ૧૮ અંશ મુધી ગુરુની રાશી ધન લેવી; ૨૫ અંશ મુધી મીથુન રાશી બુધની લેવી; અને ૩૦ અંશ મુધી તુલા રાશી શુક્રની લેવી. હવે સમ રાશીમાં ૫ અંશ મુધી વરખ રાશી લેવી, ૧૨ અંશ મુધી કન્યા રાશી લેવી, ૨૦ અંશ મુધી મીન રાશી લેવી, ૨૫ અંશ મુધી મકર રાશી લેવી, અને ૩૦ અંશ મુધી વૃશ્ચિક રાશી લેવી. એવી રીતે ત્રીસાંશક કરવો. ॥ ૩૦-૩૧ ॥

અથ શ્રી પદ્મવર્ગ શુદ્ધિ વિચાર.

इत्यार्या चतुष्टयस्यात्मीयकृतविंशति भिरार्याभिः पद्मवर्ग-
शुद्धयेचाख्या गृहहोरा द्रेष्काणान्नव भाग द्वादशांशक
त्रिंशत् प्रत्येकं राशीनां वक्षेमुग्धाविवोधाय ॥३२॥

पंचद्वियमैमंपः पद्मवांण युगे २५६ वृषस्तदनुक ।

नःपंचख दहने ३०५ मिथुनः शशि ।

वारिधिवह्निभिः ३४१ कर्काः

॥३३॥

भुज जलधिवह्नि संख्येः ३४२ मिह कन्याः कुल्लोक दहनेश्वरः ।
 ३३१ अंभः पल्लस्फुरे ते गोर्जरमाने न विख्याताः ॥३४॥
 उन् कमितो विज्ञेयं कुन्यादि पदकं प्रमाण तस्त्वेवं ।
 पद्या भक्त पलां कालब्धे नाग्या भवन्त्यत्र ॥३५॥
 मंगलकविबुध चंद्रादित्यंदुज शुक्र भौमधिपणानां ।
 शनियम देव गुरुणा क्रमेण गेहानि मेपाद्या ॥३६॥
 लग्नस्यार्द्ध होराद्याभ्यां भक्तात्पलाकतो लब्धः ।
 होराके पष्टि हते शेषे द्वि हते तु विपलानि ॥३७॥
 रवि चंद्रो विपमांके राशौ भवनः ममे च चंद्र रवि ।
 होराधिपति सवल्लो राशिपतः सर्वदा ग्यातो ॥३८॥
 अधवह्नि हते राशौ लब्धं द्रवकाणो माहुराचार्याः ।
 तच्छेषे पष्टि हते वह्नि हते लब्धतो वर्णाः ॥३९॥
 क्रमतस्तेषा मीशा आदिमयं च मनवर्क्षेनापाम्नु ।
 होराधिपते बलवत्तगानि मान्मस्यः प्रोच्युः ॥४०॥
 राशि पलांके नंदर्भक्ते लब्धं नवांशकस्य स्यात् ।
 पष्टिगोष्ठ्यो शेषे नंद हते चांस विपलानि ॥४१॥
 अथ शेषं पुनरिस्तभ भागाः कुजः १ ।
 शुक्र २ मीन्य ३ चंद्र मांस ४ रवि ५ ॥
 बुध ६ कवि ७ कुज ८ गुरु ९ शनि १० ।
 शनि ११ गुरु १२ विपाम्तेषां ॥४२॥
 मेपाद्याथ सिंहाद्या चापाद्या ४ राशयः क्रमेण स्युः ।
 चत्वारः २ लग्नमकर तुला गुरुगताः ॥४३॥

પૂર્વેભ્ય હમે ફલદા ભવંતિ લગ્ને અધિકાધિક ન
નામા નયને જન્મ નિકિલ વલવંતઃ સ્યુરિમાણ
દ્વાદશ ભક્ત ફલાંકાલઘ્નં સદ્વાદશાંશકો ભર્ત્ત
પષ્ટિમે રવિ ભક્તે લઘ્નં કઘયંતિ ન દર્શા
અભિમતિરાશિપાતિઃ પ્રાગ્વદ્દણ્ય ।

હતિ દ્વાદશાંશકાધીશાઃ કુજ ૧ કવિ ૨
બુધ ૩ વિદ્યુ ૪ રવિ ૫ બુધ ૬ કવિ ૭ કુજ ૮
ગુરુ ૯ મંદ ૧૦ શનિ ૧૧ ગુરુ ૧૨

આદિમવર્ગેશોભ્યો વહુ ફલદા દ્વાદશાંશકાધીશા
કૈરવપતિસ્તુ ફલદો વિશેષતો દ્વાદશાંશકસ્યઃ ।

અથ સૂન્યવહિ ૩૦ ભક્તે ત્રિંશાંશલઘ્નિતો વિદ્યુ
રાશો રવિ સ્મૈર્હતેઽથ શેપે ત્રિંશદ્ભક્તેતુ વર્ણાઃ સ્યુઃ ।

પંચે૫ પુ વસુ૮ હયે૭ દ્રિયે૫ ભાગે કુજ મંદ જીવ બુધ
વિપમેષુ પુનર્વ્યત્ય ચતસ્તત્રતત્પતયઃ

પૂર્વતમપંચ વર્ગ્યાધિપેભ્યણ્તેત્રલાધિ જ્ઞેયાઃ ।

સાગરચંદ્રેણેપામાસ્વાતા ભાગ સંજ્ઞેતિ

પદ્મવર્ગ શુદ્ધિઃ સ્પેગવેપનીયાસુધીભિરાદરતઃ ।

પૃચ્છા લગ્ને જન્મનિ વિવાહ દીક્ષાં પ્રતિષ્ઠાદૌ ।

સાવાર્થઃ—ઉપર કહેલા શ્લોક પ્રમાણે ૫૩ વર્ગ

પંડિતોએ કહી છે. તે પ્રથમ લગ્નમાં, જન્મ લગ્નમાં, વિવા
દિક્ષામાં, દેવ પ્રતિષ્ઠામાં તથા અહ વાસ્તુમાં વિચારવી, એ
વર્ગમાં અહ જગવાન હોય તે ભેદને લગ્ન શુદ્ધિ લેવી. એ
વર્ગ વિચાર લગ્ન શુદ્ધિને માટે કહેલો છે. વિશેષ નીચેના ૫૩
અંતથી ભેલું. ॥ ૬૨-૫૨ ॥

૪. અથ શ્રી નવમાંશિકે યંન.

૫. અથ શ્રી દ્વાદશાંશિકે યંન.

૪. અથ શ્રી નવમાંશિકે યંન.										૫. અથ શ્રી દ્વાદશાંશિકે યંન.									
સદી	અ.સ.	અ.સ.	અ.સ.	અ.સ.	અ.સ.	અ.સ.	અ.સ.	અ.સ.	અ.સ.	સદી	અ.સ.	અ.સ.	અ.સ.	અ.સ.	અ.સ.	અ.સ.	અ.સ.	અ.સ.	અ.સ.
૦	૩	૧	૧૦	૧૩	૧૧	૨૦	૨૩	૨૧	૩૦	૦	૨	૫	૭	૧૦	૧૨	૧૫	૧૭	૨૦	૨૨
૨૦	૪૦	૦	૨૦	૪૦	૦	૨૦	૪૦	૦	૦	૩૦	૦	૩૦	૦	૩૦	૦	૩૦	૦	૩૦	૦
૦	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૦	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯
૧	૧૦	૧૧	૧૨	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦
૨	૧૭	૮	૬	૧૦	૧૧	૧૨	૧	૦	૩	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧
૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨
૪	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧
૫	૧૦	૧૧	૧૨	૧	૦	૩	૪	૫	૬	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૩
૬	૧૭	૮	૬	૧૦	૧૧	૧૨	૧	૦	૩	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧	૨
૭	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૩	૪
૮	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧	૨	૩	૪
૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧	૦	૩	૪	૫	૬	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧	૨	૩	૪	૫
૧૦	૧૭	૮	૬	૧૦	૧૧	૧૨	૧	૦	૩	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧	૨	૩	૪	૫
૧૧	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧૧	૧૨	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮

અથ શ્રી વિશ્વમ અંત સમ ત્રીશાંશ યંત્ર

રશી	અંત	અંત	અંત	અંત	અંત
૦	૧	૧૦	૧૮	૨૫	૩૦
૦	૧	૧૧	૬	૩	૭
૨	૧	૧૧	૬	૩	૭
૪	૧	૧૧	૬	૩	૭
૬	૧	૧૧	૬	૩	૭
૮	૧	૧૧	૬	૩	૭
૧૦	૧	૧૧	૬	૩	૭

અથ શ્રી સમ ત્રીશાંશ યંત્ર

૦	૧	૧૨	૨૦	૨૫	૩૦
૧	૨	૧	૧૨	૧૦	૮
૩	૨	૧	૧૨	૧૦	૮
૫	૨	૧	૧૨	૧૦	૮
૭	૨	૧	૧૨	૧૦	૮
૯	૨	૧	૧૧	૧૦	૮
૧૧	૨	૧	૧૨	૧૦	૮

અથ ત્રી સિત્તમ આ જાગ્યે તેણાક ૫૧

(૧૦)

અથ ત્રી વિરામ ત્રીશાંશ થ'વ.

રચી	અ.રા	અ.રા	અ.રા	અ.રા	અ.રા
૦	૫	૧૦	૧૮	૨૫	૩૦
૦	૧	૧૧	૬	૩	૭
૨	૧	૧૧	૬	૩	૭
૮	૧	૧૧	૬	૩	૭
૬	૧	૧૧	૬	૩	૭
૮	૧	૧૧	૬	૩	૭
૧૦	૧	૧૧	૬	૩	૭

અથ ત્રી મમ ત્રીશાંશ થ'વ.

૦	૫	૧૨	૨૦	૨૫	૩૦
૧	૨	૬	૧૨	૧૦	૮
૩	૨	૬	૧૨	૧૦	૮
૫	૨	૬	૧૨	૧૦	૮
૭	૨	૬	૧૨	૧૦	૮
૯	૨	૬	૧૧	૧૦	૮
૧૧	૨	૬	૧૨	૧૦	૮

અથ શ્રી સંક્રાંતી નામ ફલ વિચાર.

રવ્યાદિષુ સંક્રાંતિર્ધોરા ધ્વાસી મહોદરી ચ તથા ।
 મંદાકિની ચ મંદા મિથ્રાનાંન્માય રાત્રિચરી ॥૫૩॥
 મંદા ચ કુરતે વૃષ્ટિ મંદાકિની રસ ક્ષયં ।
 ધ્વાસીવીતિ મહાવાતા ધોરા શસ્ત્ર ભયંકરી ॥૫૪॥
 મહોદરા ચોર ભયં મિથ્રકા ચ જને શુભાં ।
 સર્વેષાં કાર્યાણાં ચ રાક્ષસી વિફલ પ્રદા ॥૫૫॥

ભાવાર્થ:—મેષાદિક બાર સંક્રાંતીનાં નામ કહે છે. તે નામ
 બનાદિક કર્ણના આધારે થાય છે. તે પ્રકાર આગળ આવી ગયેલ
 છે. વળી વિશેષ તેનું નામ તથા ફલ કહે છે ૧ ધોરા, ૨ ધ્વાસી,
 ૩ મહોદરી, ૪ મંદાકિની, ૫ મંદા, ૬ મિથ્રા, ૭ રાત્રીચરી
 ઇત્યાદિક નામ કયા છે વર્ષા ઋતુમાં મંદા સંક્રાંતી હોય તો
 વરસાદ સારો થાય, મંદાકિની સંક્રાંતી હોય તો ૨મ વરસુનો
 નાશ કરે, ધ્વાસી નામની સંક્રાંતી હોય તો પવન પવન કરે,
 ધોરા સંક્રાંતી શસ્ત્રનો ભય કરે, મહોદરી સંક્રાંતી ચોરનો ભય
 કરે, મિથ્રા સંક્રાંતી મનુષ્યને કુળ આપે અને રાક્ષસી સંક્રાંતી
 ફલનો નાશ કરે ॥ ૫૩-૫૫ ॥

અથ શ્રી દાનમાન વિચાર.

પ્રમ્નાવદિન પ્રમાણં મૃગાદિનં નામ્યો ગોત્રે ।
 પદ્મવિશતિઃ મદ્રાદશપત્ત્ય વૃદ્ધો પત્તમેકં દ્વાદશશત્તમઃ ॥૫૬॥
 પદ્મવિશતિર્ચાત્રિકુંભોષ્ટચતુઃ પત્ત મંયુતા ।
 વૃદ્ધો પત્ત દ્વિકં વર્ણાન દ્વિપંચા મદ્રિદનિદિ ॥૫૭॥

- मीनेष्टा विंशति नाम्योश्चतुर्दश पलान्विताः ।
 वृद्धो पल त्रिकं चाहुर्द्वा त्रिगर्दण संयुता ॥५८॥
 केवलं घटिका त्रिं शन्मेष संक्रांति वासराः ।
 पल त्रिकं ततो वृद्धोद्वा त्रिगदक्षराणि च ॥५९॥
 पट चत्वारिं च त्फलानिचैके त्रिशद् घटी वृषे ।
 वृद्धो पल द्विकं वर्णाः द्विपंचाशत् प्रकीर्तिताः ॥६०॥
 त्रित्रिगन्मिथुने नाम्य. पल द्वादशकान्विताः ।
 पल मेकं ततो वृद्धो प्रत्यह द्वादशाक्षरा ॥६१॥
 वह्नि त्रिशद् घटि कर्कश चतुः पल संयुतः ।
 पल मेकं ततोहीनं द्वादशाक्षर संयुतं ॥६२॥
 शद्वादश पल घट्टाः सिहे त्रित्रिंशतिर्मताः ।
 हानो पल द्विकं वर्णा द्विपंचाशत् प्रकीर्तिताः ॥६३॥
 एक त्रिशद् घट्टाः पट चत्वारिंशत्पलानि च ।
 कन्या यांहां निशादिश्नादि त्रिपली द्वादशशाक्षरा ॥६४॥
 केवलं घटिका त्रिंशतुलायां मुख्यवासर ।
 पल त्रिकं ततोहानो द्वात्रिगर्दण संयुत ॥६५॥
 अष्टा विंशति नाम्योलोचतुरदशा पलान्विताः ।
 हानो पल द्विकं तस्मान् द्विपंचाशत्तथाक्षराः ॥६६॥

પુનરાપિ પાટિં હૃતં તનપનશ્ચિત મુખ્ય સગિ ફલહીનં ।

ગેપયત્પુનરાભિમત લગ્ન પલાનિ તિન દ્રિદ્રિ ॥૭૬॥

સાચાર્ય — શુક્રવાર દેશમાં મકર સંક્રાંતિમાં તથા કુલ સંક્રાંતિમાં ૨૬ ઘડીનો દીનમાન હોય છે મકર સંક્રાંતિના દિવસે ૨૬ ઘડી ૧૨ પળનો દીનમાન હોય છે તે દિવસથી ૧ પગ ને ૧૨ અક્ષર (વિષળ) દીન પ્રતિ વધે ને કુલ સંક્રાંતિના દિવસે ૨૬ ઘડી ૪૮ પગનો દીનમાન હોય છે, તે કુલ સંક્રાંતિથી ૨ પગ ને ૫૨ વિષળ નિત્ય વધે વધતા વધતા મીન સંક્રાંતિના દિવસે ૨૮ ઘડી ૧૪ પગ દીનમાન હોય

મીન સંક્રાંતિમાં ૩ પગ ને ૩૨ વિષળ નિત્ય વધે તે વધતા વધતા મેષ સંક્રાંતિના દિવસે ૩૦ ઘડી ૦ પળનો દિવસ હોય, શત દિવસ સરખો થાય, તે મેષ સંક્રાંતિથી ૩ પગ, ૩૨ વિષળ નિત્ય વધે તે વધતા વધતા વરુણ સંક્રાંતિના દિવસે ૩૧ ઘડી ૪૬ પગ દિનમાન હોય, અને વરુણ સંક્રાંતિથી ૩ પગ ૫૨ વિષળ રાજ વરે જ્યેષ્ઠ વધતા વધતા ૩૩ ઘડી, ૧૨ પગ મિથુન સંક્રાંતિ ના દિવસે દિનમાન હોય અને મિથુન સંક્રાંતિથી ૧ પગ ને ૧૨ વિષળ રાજ વધે મિથુન નક્ષત્રથી વધતા વધતા કર્ક સંક્રાંતિના દિવસે ૩૩ ઘડી, ૪૮ પગ દિનમાન હોય કર્ક સંક્રાંતિથી ૧ પગ ૧૨ વિષળ ઘટતા ઘટતા મિહ સંક્રાંતિના દિવસે ૩૩ ઘડી ૧૨ પગનો દિનમાન હોય સિંહ સંક્રાંતિથી ૨ પગ, ૫૨ વિષળ રાજ ઘટતા કન્યા સંક્રાંતિથી દિવસે ૩૧ ઘડી ૪૬ પગનો દિન માન હોય અને કન્યા સંક્રાંતિથી ૩ પગ ને ૩૨ વિષળ રાજ

ઘટે તે ઘટતાં ઘટતાં તુલ્યા સંકાંતીના દિવસે ૩૦ ઘડી ૦ પળનો દિનમાન હોય એટલે રાત્રી દિવસ બરાબર બહુવો.

તુલ્યા સંકાંતીથી ૩ પળ, ૩૨ વિપળ નિત્ય ઘટતાં વૃશ્ચિક સંકાંતીના દિવસે ૨૮ ઘડી ૧૪ પળનો દિનમાન હોય; વૃશ્ચિક સંકાંતીમાં ૨ પળ ને ૫૨ વિપળ નિત્ય ઘટતાં ધન સંકાંતીના દિવસે ૨૬ ઘડી ૪૮ પળનો દિનમાન હોય; ધન સંકાંતીમાં ૧ પળ ને ૧૨ વિપળ નિત્ય ઘટતાં મકર સંકાંતીના દિવસે ૨૬ ઘડી ૧૨ પળનો દિનમાન હોય. વિશેષ યંત્રમાં જોવાથી જણાયે.

હવે રાત્રી ઘડી પળ જણવાની રીત કહે છે:—દિનમાનને સાઠમાં બાક કરવાથી રાત્રીની ઘડી હોય. મકરના સૂર્યથી ૬ મહિના કર્કના સૂર્ય સુધી દિવસ વધે ને રાત્રી ઘટે, અને કર્કના સૂર્યથી ૬ માસ મકરના સૂર્ય સુધી રાત્રી વધે ને દિવસ ઘટે. એવી રીતે રાત્રીનો તથા દિવસનો દિનમાન સમજવો.

હવે દિનમાન ગણિત કહે છે:—૧૫૭૨ તેમાં જે જે રાત્રીનો મુવ હોય તે મૂકીને ૬૦ નો ભાગ દેવાથી દિનમાન થાય. વળી તેની બીજી રીત કહે છે. ઉદય રવીની અંશ કલા વિકલાતું ભુજા ભોગ્ય (ગણિત) કરવું ને ૬૦ નો ભાગ દેવાથી દિનમાન ઘડીકા આવે.

હવે દિવસનો માપ કરવાનો શંકુ (લાકડીના કડકાવટે મપાય તે) કહે છે. સાત આંગળનો શંકુ લઈને ધાંધા માપવી, તેમાં ૬ ઉમેરવા અને મુલાંકુ ભાગ દેવાથી આવે તે ઘડી ને રહે તે પળ. મુલાંકુ એટલે માસ માસ અંક, આશો અને ચૈત્ર માસમાં ૧૪૪ ને ભાગ દેવાથી આવે તે ઘડી અને રહે તે પળ. ૫૬-૩૬

ગાડી	પહી.	પત્ર	પૃથ્વી-દીન.	પગ.	વિપદ	દીનભાગ	પગ.	વિપદ
૫૩	૩૦	૭	૮	૩	૩૨	દિનભાગ	૧	૩૦
૫૨	૩૧	૪૧	૭	૩	૪૨	દિનભાગ	૮	૩૨
૫૧	૩૨	૧૨	૮	૧	૧૨	દિનભાગ	૧૦	૧૦
૫૦	૩૩	૪૮	૯	૧	૧૨	દિનભાગ	૧૧	૨૨
૪૯	૩૪	૧૨	૯	૨	૪૨	દિનભાગ	૧૧	૨૪
૪૮	૩૫	૪૧	૯	૩	૩૨	દિનભાગ	૧૧	૨
૪૭	૩૬	૭	૯	૩	૩૨	દિનભાગ	૧૧	૨
૪૬	૩૮	૧૪	૯	૩	૪૨	દિનભાગ	૧૧	૨૪
૪૫	૩૯	૪૮	૯	૧	૧૨	દિનભાગ	૧૧	૨૨
૪૪	૪૦	૧૨	૭	૧	૧૨	દિનભાગ	૧૦	૧૦
૪૩	૪૧	૪૮	૮	૩	૪૨	દિનભાગ	૮	૮
૪૨	૪૨	૧૪	૭	૩	૩૨	દિનભાગ	૧૧	૧

अथ श्री मेपादिक राशी मध्यपाद विचार.

त्रिद्वेक खेन्दु पञ्चाङ्गि युगेषु पद् सरायुगाः ।
 क्रमान्मीनादि राशीनां मध्यपादा प्रकीर्तिताः ॥७७॥
 इत्यनेनानुमानेन नवांशस्यानुसारतः ।
 कार्या पद् वर्ग संशुद्धिः स्थापनादिस्रयो शुभाः ॥७८॥
 यथा २ सोमनवर्गलाभस्तथा २ स्थापन मुत्तमस्यात् ।
 नवांशकस्तावदवश्यमत्रसोम्यग्रहस्येवविलोकनीया ॥७९॥
 भृगोकोदय वारांश भुवनेक्षण पंचके ।
 चंद्रासोदयवारेच दर्शनेचननदीक्षयेत् ॥८०॥
 अंशकया मित्र पादो पश्यति लम्बास्तमस्तशुद्धिस्यात् ।
 अंशकपतिस्तुल्यं यदि पश्यत्युदय शुद्धि स्यात् ॥८१॥
 प्रतिष्ठा दिस्रयोर्ग्राह्या विशुद्धि रुदयास्तयोः ।
 अथवोदय संशुद्धिः केवलेव निरीक्षते ॥८२॥

साधारण्यः—मेघना २, वरभने १, उडने १, सिंहेना २, कन्याना २, तुलाया ४, वृश्चिकना ५, धनना ६, मकरना ५, कुम्भना ४, मीनना ३. अे प्रकारे मध्य पाद नमज्जना. अे अनुमाने लम्ब लघने शुद्धि तथा नवभाश पक्षवर्ग शुद्धि. रिशा, प्रतिष्ठादि कर्त्तव्य. अे लम्ब उपर शुभ मङ्गली द्रष्टि होय तथा शुभ लम्ब होय तो स्थापन मुदुरेन साङ्ग समज्जत्. मुङ्गने नवभांग ३ तथा भृगुपक्षेना चंद्रभा होय तो दीक्षाभां वर्ग करये. नवभा शकां माननी द्रष्टि लम्ब उपर शुभ होय तो नवभाश ३ मुद्रि समज्जयी. प्रतिष्ठा अने रिशाभां होय अस्म शुद्धि अेगने मुदुरेन करयु. ॥ ७७-८२ ॥

अथ श्री दिक्षा प्रतिष्ठा मुहूर्तमां चंद्रवल विचारः.

शौरार्कक्षिति सूनवस्त्रि रिपुगाद्वित्रि स्थित चंद्रमा ।
 एक द्वि त्रिख पंच वंधुषुबंधुशस्तः प्रतिष्ठा विधौ ॥
 जीव केंद्र नवस्वधीषु भृगुजो व्योम त्रिकोणे तथा ।
 पातालोदययोः सराहु शिखिनः सर्वेषुपांत्ये स्थिताः ॥८३॥
 रवेर्कः केंद्रमचारिगः शशिधरः सौम्यो नवास्तारिगः ।
 पष्टो देव गुरुः सितस्त्रि धन गोमध्या प्रतिष्ठा क्षणे ॥
 अर्के दुक्षितिजासुते सहज गोजीवोव्ययास्तारिगः ।
 शुक्रो व्योम शुतेवि मध्यम फलः शौरिश्च सद्भिमतः ॥८४॥
 भोमे लग्न कलत्रने धन गते शुक्रोरि समाष्टके ।
 चंद्र रंधवि लग्न पष्ट निरते लग्नास्तगे भास्वति ॥
 तदद्धानुसुते गुरु निधनगे सौम्येष्टया मित्रगा ।
 जायां भो निधि लग्न भाजितमसिप्राहुर्नपाणिग्रहः ॥८५॥
 सर्वे परत्र वर्ज्या जन्म स्मरगः शिखिशशियुनश्च ।
 शुभदस्त्रिशतु संस्थ परत्र मध्योविधुंतुदस्तद्वत् ॥८६॥
 भोमेनार्केणवायुक्ते दृष्टेचामेर्भयं भवेत् ।
 पंचत्वंशनिनायुक्ते समृद्धि स्त्रिदुजन्मना ॥८७॥
 सिद्धार्चि तत्वं जायेत् गुरुणायुत वीक्षते ।
 शुक्र युक्ते चंद्रे प्रतिष्ठायां समृद्धयः ॥८८॥

ભાવાર્થ:-દિક્ષા તથા પ્રતિષ્ઠાના મુદ્દર્ભમાં શની, રવી, મંગલ લગ્નથી ત્રીજે તથા છઠ્ઠે હોય, અને બીજે, ત્રીજે, પાંચમે, ચોથે કેંદ્રસ્થાને ચંદ્રમા હોય તો શુભ જાણવો. ગુરુ ૧, ૪, ૭, ૧૦માં કેંદ્ર સ્થાનમાં હોય અને શુક્ર ૬, ૧૦, ૧૧માં કેંદ્રમાં હોય તો શુભ જાણવો. રાહુ તથા કેતુ તે ત્રિવાય પાપમદ તથા શુભ મદ ૧૧માં જનનમાં જધા સારા કહેવાય છે.

જો રવી ૧૨મે, ૬ઠ્ઠે હોય તથા તે ત્રિવાય બીજા ઝડો પદ્મ ૧૨મે, છઠ્ઠે હોય તો શુભ જાણવા, અને ગુરુ, શુક્ર, ત્રીજે છઠ્ઠે હોય તો મધ્યમ જાણવા. રવી, ચંદ્ર, મંગલ ને ગુરુ એ ઝડો ૧૨મે, છઠ્ઠે હોય તો મધ્યમ સમજવા, અને શુક્ર જાગ્રમે હોય તો મધ્યમ કુળ સમજવું.

હવે દિક્ષા પ્રતિષ્ઠામાં વર્જવા યોગ્ય લગ્ન કહે છે. મંગલ લગ્નમાં હોય તથા ૭મે ૮મે હોય તો વર્જ કરવો. શુક્ર ૬ઠ્ઠે, ૭મે ૮મે હોય તો વર્જ કરવો. ચંદ્રમા ૮મે હોય, લગ્નમાં હોય, ૬ઠ્ઠે હોય, તથા આતમે હોય તો વર્જ કરવો. શનિ ૭મે લગ્નમાં હોય તો વર્જવો. ગુરુ ૮મે હોય તથા સૌમ્ય ઝડ પદ્મ ૮મે હોય તથા ૭માં જનનમાં સૌમ્ય તથા પાપમદ હોય તો વિવાહ, દિક્ષા, પ્રતિષ્ઠામાં વર્જવા. વિશેષ યત્નથી સમજવું.

વળી સંપૂર્ણ ઝડ લગ્નમાં ચંદ્રમા ને હેતુ હોય તો અશુભ કુળને આપવાવાળા જાણવા. ૭મે તથા ૬ઠ્ઠે ચંદ્રમાનું કુળ અશુભ જાણવું. જો મંગલ તથા શની એક સ્થાનમાં હોય અથવા લગ્ન ઉપર દ્રષ્ટિ પડતી હોય તો અગ્નિનો ભય થાય, અને ચંદ્રમા શનીથી યુજા હોય તો ધનની હાની કરે. જો ગુરુની દ્રષ્ટિ ચંદ્રમા ઉપર હોય અથવા ગુરુએ સહિત ચંદ્રમા હોય તો શુભ કાર્ય જાણવું. ચંદ્રમા જુધ, ગુરુ, શુક્રથી સહિત હોય તો શુભ કુળ સમજવું. ॥ ૮૩-૮૮ ॥

અથ શ્રી દિક્ષા પ્રતિષ્ઠા ઉત્તમ તથા મધ્યમ લગ્ન યંત્ર (૧૬૧)

અથ શ્રી દિક્ષા પ્રતિષ્ઠા ઉત્તમ લગ્ન યંત્ર.

અ. ડ. જી
.....	અ. ડ. જી
૨ અ. મ. ઘ	૨ અ. મ. જી ડ. જી ઘ. રા. કે
.....
જી ડ. ડ.	જી ડ. ડ.
.....
જી ડ. ડ.	જી ડ.
૨ અ. ડ. ઘ
.....

અથ શ્રી દિક્ષા પ્રતિષ્ઠા મધ્યમ લગ્ન યંત્ર.

જી
.....	જી
જી ડ.	૨ અ. મ. જી. જી ડ. ઘ. રા.
.....
અ. ડ.	૨ અ. ઘ.
૨ અ. મ. ઘ
.....	અ. જી
જી ડ. અ.
.....

અથ શ્રી દિક્ષા પ્રતિષ્ઠા અધ્યમ લગ્ન યંત્ર.

૦૦૦૦	૨. મં. મં. ય.	૦૦૦
૦૦૦	૨. કે.	૦૦૦
૨. કે.		૦૦૦૦૦૦
૦૦૦	૨. મં. જી ય.	૦૦૦
મં. ય.	૨. ૨. કે	મં. મ. જી. ય. ય.

અથ શ્રી મહા યુક્ત યંત્ર.

૨ મં. મ.	અગ્નિ વાપ.
મં. ય.	મરણ.
મ. જી	સપ્ત.
મં. ન	મહાકાળ
મ. જી	સમગ્ર

अथ श्री ग्रह नील नील नील नील नील नील

१० नील नील	ग्रहनील नील
११ नील नील	ग्रहनील नील
१२ नील नील	ग्रहनील नील
१३ नील नील	ग्रहनील नील

अथ श्री ग्रह नील नील नील नील नील नील

सूर्यविवले गृहयो गृहणी मृग लंछने धनं मृगुजे ।
 चावम्यतानुसाम्यं नियमानाशसमुपयति ॥८९॥
 उदयनभस्तल १० हियुके ४ श्वस्तमये ७ द्वात्रिकोणसंज्ञे ९ ।
 ५ सूर्य शनैश्च वक्राः प्रासाद विनाशनं प्रकुर्वन्ति ॥९०॥
 ग्रह ग्रह संयुक्ते वृष्टवाशशिनि सूर्य ।
 सुपरोति कर्तुं कृत्वा प्रतिष्ठाप्यनेयाम्ये ॥९१॥
 अंश्चैव राहु भास्करकेतवः ।
 भृगु पुत्र समायुक्ता ग्रिका ग्रहाः ॥९२॥
 म्यपति स्थापक कर्तृणां सयोजकाः ।
 तस्मात्सर्वं प्रयत्ने न सप्तमस्थान् ॥९३॥

चलीयशी सुहृदृष्टे केंद्रस्थे रवि नंदने ।
 त्रिकोणगेचनेष्यंते शुभारंभामनीपिभिः ॥९४॥
 निधन ८ व्यय १२ धर्मस्थः केंद्र गोवाधरासुतः ।
 अपि सौख्य सहस्राणि विनाशयति पुष्टिमान् ॥९५॥
 शुण शत मपि दोषः कश्चिदेकोपि वृद्धिः ।
 स्थगयति यदि नान्यस्त द्विरोधी गुप्ति ॥
 पदमिव परिपूर्ण पंचगव्ये न पूतं ।
 मलिनयति सुरायाविदुरेकोपि मर्वः ॥९६॥
 बलवतिं सूर्यस्य सूते बलहाने गार्गे बुद्धे चैव ।
 मेघ वृषस्थे सूर्यक्षपाकरे चार्हति स्थाप्या ॥९७॥
 न तिथिर्न च नक्षत्रं नवागे न च चंद्रमाः ।
 लग्नेमेकं प्रशंसन्ति त्रिषड्देकादशेभ्यः ॥९८॥
 द्वियुक्तौ ४ दय १ नवश १ वर १० पंचम गृहगः सितद्रवा ।
 जीवाः लघुहन्ति लग्नदोषास्तद्रुहद्वनिप्रगावेगा ॥९९॥
 त्रिषड्देकादशे मंथ्याः क्षितिमुत गवि चंद्र सूर्य ।
 मुतशिखिनः मनिच्यदेवानां निवेशकाले प्रकुर्वन्ति ॥१००॥
 बुध भार्गवे जीवानामेकोपिहि केंद्रमाश्रितो बलवान् ।
 यद्य कूर महायमद्योग्निम्य नाशाय ॥१०१॥
 लग्नं दोषशते न दूषितमहो चंद्रान्मजो लग्नगः ।
 केंद्रेवाविमर्त्यमरुगोनि सुचिग्यशर्क ॥

विवाञ्चुत शुक्लस्त द्विगुणं सनिर्मलवपुर्लभस्थितो नाशये ।
दोषाणामघ लक्ष मप्यपहरे लभ स्थितो वाक्याति ॥२॥

येल्लभदोषाः नवांशदोषाः पापैकृता दृष्टिनिपातदोषाः ।
लभेस्तान्विमलीकरोति फलोयर्धाभः कतकद्वयस्य ॥३॥

अनिष्टस्थानं संस्थोऽपि लम्बा क्रूरो न दोष कृत् ।
बुध भार्गव जीवास्तु दृष्टि केंद्रत्रिकोणगैः ॥४॥

सुतद्विगुणविषद्विलम्बधर्मेश्वरगुरुर्यदिदामवार्चितो वा ।
यदि शुभमुपयाति तच्छुभत्वं शुभमपि वृद्धिसुपेतित्
प्रभावात् ॥५॥

कार्यमात्यंतिकंचत्स्यात्तदा बहु गुणान्वितं ।
स्वल्पदोष समाश्रयल संतत्सर्वमाचरेत् ॥६॥

प्रतिष्ठा ग्रह बलं ग्रह दोष गुणाः ।
प्रस्तावात् क्रूरेस्तनुगैर्मर्म च ॥

पंचम नवमे च कटुकं भवति दशम ।
चतुर्थे शल्पया मित्रे भवतितच्छिद्रं ॥७॥

मर्मणि विद्रे मरणं कंटकविधे च रोग परिवृद्धिः ।
शल्पे शस्त्रनिपातं छिद्रेछिद्रं च मन्त्रिगणं ॥८॥

त्रिपदष्टगतः सूर्यः सूर्यपुत्रस्तथैव च ।
धनत्रिलाभे चंद्रश्च भोग पद त्रिनवस्थितः ॥९॥

લક્ષ્મ્યાઘા પટ્ટ પર્યંત ધર્મ કર્મા યુગેષુ ચ ।

ગુરુદોદતરેષા ગુરુસ્તેકિયન્મતં

॥૧૦॥

વ્યયાસ્ત સમ સમ પટ્ટે ચ ઘૃતદ્રઙ્ગં શુભપ્રદઃ ।

શુકો રપાપદો જ્ઞેયા ઘૃતજ્ઞાત્વા ફલં વદેત્

॥૧૧॥

સાવાયોઃ—સૂર્ય નિર્જગ હોય તેમાં પ્રતિષ્ઠા કરે તો ઘર-
ધણીનું મૃત્યુ થાય, ચંદ્રમા નિર્જગ હોય તેમાં વિવાદ કરે તો
સ્ત્રીનું મૃત્યુ થાય, શુક નિર્જગમાં શુભ કાર્ય કરે તો ધનનો નાશ
થાય, અને શુક નિર્જગમાં દિક્ષા લે તો મુખનો નાશ થાય.

જો રવી તથા શની સાથે ૧૦મે, ૪મે, ૭મે, ૯મે, ૫મે
હોય તો શુભ કામમાં વિનાશ થાય. કુ ૩૬ સંદિન ચંદ્ર હોય
અથવા કુર ચંદ્રની દૃષ્ટિ ચંદ્ર રવી પર હોય તો પ્રતિષ્ઠા અને
દિક્ષામાં વર્જ કરવો, મૃત્યુદાયક છે.

જો મંગળ, શની, રાહુ, કેતુ, શુક એ આત્ર ચંદ્ર સાથે
એક રાશી ઉપર હોય તો દિક્ષા લેનાર તથા પ્રતિષ્ઠા કરનાર-કરાવ-
નારનું મૃત્યુ સમજવું. તે માટે સમ ચંદ્ર યોગ વર્જ કરવો.
વળી જો શની કેંદ્રસ્થાને જોડા હોય અને તેના ઉપર મિત્રની
દૃષ્ટિ હોય અથવા શની ૯મે, ૫મે સ્થાને હોય અને મંગળ
૮મે, ૧૨મે, ૯મે હોય તો હજારોગણા મુખનો નાશ કરનાર છે.

ઉપરની બાજતમાં દૃષ્ટાન્ત કહે છે:—જેમકે, કેઈ માણસમાં
સો શુભ સારા હોય પણ જો એક અવગુણ બારે હોય તો સો
સારા શુભનો નાશ કરી એક અવગુણ પોતાનું પરીત્રાગ દેખાડે
છે; તથા પંચામૃતના પાત્રમાં એક મદિરાનું બિંદુ નાખવાથી
પંચામૃતની પવિત્રતાનો નાશ કરે છે; તેવી રીતે ઉપર કહેલા
અશુભ ચંદ્ર હોય તો સર્વે શુભ ચંદ્રોનો હાનો કરે છે.

વળી જો શનિશ્વર બગરાન હોય અને મંગળ, બુધ બગ-

હીન હોય તથા મેષ વરખ સારી ઉપર સૂર્ય સ્થિત હોય તો ઉપરનું મુહૂર્ત લેવું સારું છે. જે લગ્ન શુદ્ધિમાં ૩, ૬, ૧૧મે રવી હોય તો તે લગ્ન ધણું ગારું કહેવાય છે એવા લગ્નમાં લીધી, વાર, નક્ષત્ર એ સર્વેના દોષ દૂર થાય છે. જે લગ્ન શુદ્ધિમાં ૧લે, ૪થે, ૫મે, ૬મે, ૧૦મે શુક્ર તથા શુક્ર હોય તો લગ્ન વચ્ચે આવેલા દોષો પણ દૂર કરે છે. જે ૩મે, ૬મે, ૧૧મે, મંગલ હોય તથા રવી, ચંદ્ર, શની, કેનુ એ પાપમદ્દ હોય તો સર્વ કહેવાય છે. ॥ ૮૬-૧૦૦ ॥

બુધ, શુક્ર, શુક્ર એ ત્રણ મદ્દગા એક પણ મદ્દ જે બળવાન કેંદ્રસ્થાનમાં હોય તો કુર મદ્દોનો દોષ નાશ કરવાવાળો થાય છે. જે બુધ કેંદ્રમાં વા લગ્નમાં બળવાન હોય તો મેા દોષને દૂર કરે છે, શુક્ર કેંદ્રસ્થાનમાં બળવાન હોય તો બન્ને દોષનો નાશ કરવાવાળો છે, અને શુક્ર લગ્નમાં તથા કેંદ્રસ્થાનમાં બળવાન હોય તો લાખ દોષને દૂર કરવા સમર્થ છે વળી લગ્નના દોષ, નવમાંશના દોષ, પાપમદ્દ દષ્ટિના દોષ એ મંચે દોષોને શુદ્ધ દૂર કરે છે. જે અનિષ્ટ મદ્દ લગ્નમાં બેઠો હોય અને લગ્ન પર તેની દષ્ટિ હોય, તે અનિષ્ટ દોષને બુધ, શુક્ર, શુક્ર ત્રીકાણુ (૬, ૫મે) બેઠો હોય અથવા કેંદ્રસ્થાનમાં રહેલા દોષ તો સર્વ દોષને દૂર કરે; જે ૫મે, ૪થે શુક્ર હોય અને લગ્નમાં શુક્ર દોષ તો સર્વ અશુભ દોષને દૂર કરીને શુભ ફળ આપે છે.

વળી જે કામ ઉભાવવું કરવાનું હોય અને તેમાં ધણ શુભ શુભ મળતા હોય અને સ્વસ્થ દોષ હોય તો તે દોષને મળવા નહીં, ને શુભ કાર્ય કરવું પ્રતિષ્ઠા અને કિશામાં મદ્દ બધાં જોવું અને મદ્દના દોષ તથા શુભને વિસ્તારપૂર્વક સમજવા ૫૫મદ્દ લગ્નમાં હોય તો મર્મવેધ સમજવો તથા ૬મે ૫મે ૫૫મદ્દ દોષ તો કંટક વેધ સમજવો. ૧૦મે, ૪થે ૫૫મદ્દ દોષ તો દુઃસ્વ વેધ સમજવો, અને માગમે પાપમદ્દ હોય તો. છીર વેધ સમજવો.

अथ श्री ध्रुव चक्र विचार.

चक्रे स्थितेतिर्यक् प्रतिष्ठादी क्षणादिकं ।

स्थिते ध्वजारोपः स्वातप्रमुषमाचरेत् ॥१९॥

तेयउदयेतिरिउअडोयमघोदणधुदोहाइ ।

गहुदणतिरिउंधणीउउदयंमिउदोय ॥२०॥

शुके च सोमे च मार्द्रान्यष्टौ प्रकीर्तिताः ।

कुजेनचण्डो समैकादश भास्करे ॥२१॥

नि मिद्धिन्द्वाया म्युम्ना मुकायाणि माधयेत् ।

योग्यार्शानांशुरियादिर्नविलोयेन ॥२२॥

गहन लग्न मंग्यं मंक्रानि भांग दिन मंग्या च ।

मिथिय विबुधः पृथक् पंचधावि लिखेत् ॥२३॥

तत्र क्रमशस्मिन्नि १५ रवि १२

१० वसु ८ भुनि ७ ममजेन्नयभिः ।

रुः मामम्यो यदि भवति नदादे निपुणः ॥२४॥

रुः कृशानुभिति भूपममयं चोगिद्रो मग्नं ।

योग्येन प्रतिष्ठा पण्णियनादो नदाग्रि ॥२५॥

मंक्रांशु प्रयत्नं युतं दोष मुक्तं च लो ।

तेदंशानुमागिम्पुद्रशहनवलेपुज्वलेदामरुकेपीपुषां ।

तेदंशानुमागिम्पुद्रशहनवलेपुज्वलेदामरुकेपीपुषां ॥

न लोदी पम्पिय रविगममगः मंक्रानि ॥२६॥

ભાવાથ — મુત્ર ચક્ર દિશા, પ્રતિષ્ઠાના અને દેવતા રોપણ
અનુર્નમા ભેડુ, અને તે દેવતાકાર ચક્રમા સ્થાપિત નક્ષત્રથી લઈ
કેવળ વિચારવું

કૃતિકા નક્ષત્રથી આઠ નક્ષત્ર જોટલે મધ્યા મુધી, અને
મધ્યાથી આઠ નક્ષત્ર અનુરાધા મુધી, અને અનુરાધાથી આઠ નક્ષત્ર
સતભિષા મુધી, એમ ગણતા ઉત્તમ, મધ્યમ, સમજવા જોટલે
પ્રથમ આઠ ઉત્તમ, બીજા આઠ મધ્યમ એમ અનુક્રમે સમજવા,
ને સ્થિર લખ લેવા

હવે છાયા લગ્ન કહે છે — યાનિ, શુક્ર, અને સોમવારના
દિવસે પોતાના ચરીરની છાયા ભરતા ૮૫ પગલાં છાયા થાય તે
વખતે શુભ કાર્ય કરવું, તે છાયા લખ કહેવાય છે, અને બુધ
વારે ૮ પગ, મંગળ અને ગુરુવારે ૭ પગ, સ્વીકારે ૧૧ પગ
છાયા થાય તે વખતે શુભ કામ કરવું તે છાયા લખ શુદ્ધિ
હોય તો વીથી, વાર, નક્ષત્ર, ભદ્રા, કોઈ પણ દોષને ભેગા
કારણ નથી

હવે બુધ પચક્ર કહે છે — સક્રાંતિના અશને પાંચ
જગ્યાએ લખવા, પછી એક જગ્યાએ ૧૫થી શુભવા, બીજી
જગ્યાએ ૧૨થી, ત્રીજી જગ્યાએ ૧૦થી, ૪થી જગ્યાએ ૮થી,
૫થી જગ્યાએ ૭થી શુભવા અને ૮નો ભાગ દેવો (પાંચ
જગ્યાએ), તેમા રોપ ૫ ને જગ્યાએ રહે તે બુધ પચક્ર સમ
જ્યો તે શુભ કામમાં કલેશ કરે

૧લી જગ્યાએ પાચ રહે તેને કલક બાણ, ૨લી જગ્યાએ
પાચ રહે તેને અગ્નિ બાણ, ૩લી જગ્યાએ પાચ રહે તેને નૃપ
બાણ, ૪થી જગ્યાએ પાચ રહે તેને ચોર બાણ, અને ૫થી
જગ્યાએ પાચ રહે તેને મૃત્યુ બાણ કહે છે તે બુધ પચક્ર
વિવાહ, પ્રતિષ્ઠા, અને દિક્ષામા વર્જ કરવો

ઉપર કહેવા દોષને વર્જ કરીને, શુદ્ધ લગ્ન લેખને, શાશ્વ
દેશાનુસાર શુકન ભલ લેખને શુભ કામ કરે તેને કોઈ પ્રકારે
લક્ષિમ શિષુ થાય નહીં, સદા સર્વજ્ઞ તેને ત્યાં લક્ષિમ નિવાસ
કરે વિશેષ નીચેના યત્રથી બાળવું ॥ ૧૮-૨૬ ॥

અથ શ્રી ઉત્તમ દિક્ષા કુંડલી યંત્ર.

૨. ચં. શુ.	શુક.	શુક.
ચં. મં. જુ. શુ.		૨. સી. મં. ક. જુ.
શુક.		મં. જુ. શુ.
૨. જુ. ક.	શુક.	જુ. શુ.
૨. સી. મં. જુ. શુ.		કની

અથ શ્રી મધ્યમ દિક્ષા કુંડલી યંત્ર.

૨. જુ. શુ. સી. ક.	જુ. શુ.	શુક.
૨. જુ. શુ. ક. શુક.		૨. જુ. જ. શુ.
જુ. શુ.		ચં. જુ. શુ.
જુ. જુ. શુ.	જુ. જ.	જુ. જ. શુ.
જુ. જુ. શુ. ક.		• • • • • • • •

અથ બી એક ગુણ ફળ તથા બુધ પચાસ વચ્ચે (૨૦૩)

અથ શ્રી ચાંદ્ર ગુણ ફળ યંત્ર.

અ મ	અ જી	અ ગુ	અ ટી	અ. ઇ	અ. ર.
કલક	ભવ	મરણ	ધનદાન	વિધિ	રાજભવ

અથ શ્રી બુધ પચાસ યંત્ર.

૧૫	૫	કલક
૧૨	૫	અગ્નિ ભવ
૧૦	૫	દુષ્ક ભવ
૮	૫	શિર ભવ
૪	૫	મરણ

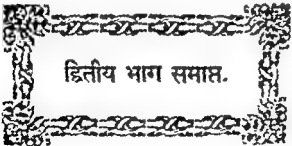
ઉપરની દિક્ષા કુંડલીના બાર જીવનમા જે મહો દેખાડવામા આવ્યા છે તેજ પ્રમાણે દિક્ષા વખતે લાગમા મહો હોય તો ઉત્તમ ફલ, સમજવું. તે ન મળે તો બોડે મધ્યમ કુંડલી આપી છે બોડે દિક્ષા દેવી.

इति श्री सागरचंद्रस्य पार्ये प्राप्नुमिच्छति ।
गृह्यतांतत्तरीतुल्यं यंत्रकोद्गार दिष्पनं ॥ २७ ॥

॥ इति श्री नरचंद्र जैन ज्योतिष प्रथम अने द्वितीय किर्ण समाप्तम् ॥

સાચાર્થ:—શ્રી નરચંદ્ર આચાર્ય રચિત આ નરચંદ્ર જૈન જ્યોતિષ નામે અથ જ્યોતિષ્ય રૂપી સમુદ્રમાંથી ઉદ્ધાર કરી રચ્યો છે, માટે આ અથ પણ સમુદ્રતુલ્ય છે. જે લાભ્ય લાવેને જ્યોતિષ્યરૂપી સમુદ્ર પાર પામવાની ઇચ્છા હોય તેમણે આ અથ યંત્ર, અર્થ સદિન મનન (અવલોકન) કરવો જેથી પાર પામશે. ॥ ૨૭ ॥

इति श्री सागरचंद्रमुनिविरा श्री नरचंद्र जैन ज्योतिष प्रथम अने
द्वितीय किर्ण यंत्र सदिन समाप्त.

અથ શ્રી ઠાળાંગ, જંબુદ્વિપ પત્રાંતી વિગેરે
સૂત્રોને આધારે પાંચ સંવત્સર,
તીથી વિગેરે કહે છે.

પાચ મવત્સરના નામ — ૧ નસેત્ર મવત્સર, ૨ મુગ
સવત્સર, ૩ પ્રમાણ મવત્સર, ૪ લક્ષણ સવત્સર, ૫ શનિચર
સવત્સર

હવે તેનો વિસ્તાર કહે છે પ્રથમ નસેત્ર મવત્સરના બાર
બેઠ તેના નામ — ૧ ધાવણ, ૨ જાદરવો, ૩ આસો, ૪ કાર
તક, ૫ મામશર, ૬ પોષ, ૭ મહા, ૮ દામણ ૯ દિગર,
૧૦ વૈશાખ, ૧૧ જ્યેષ્ઠ, ૧૨ અશાઠ જે બાર બેઠ જાણવા,
અથવા પ્રહરપતિ નામે પ્રહ બાર વર્ષે સર્વ નસેત્રના મહાને
ભોગવીને પૂર્ણ કરે તેને નમત્ર મવત્સર કહીએ

હવે બીજો મુગ સવત્સર કહે છે તે મુગ મવત્સરના પાચ
બેઠ ૧ ચદ્ર, ૨ ચદ્ર ૩ જાબીવર્ધન, ૪ ચદ્ર, ૫ જાબીવ
ર્ધન જે પાચ બેઠ જાણવા હવે પ્રથમ ચદ્ર સંવત્સરના દિવીસ
પખવાડીયા જેમ ત્રણ ચદ્ર સવત્સર છે એ ત્રણના ચાને
ચોવીસ તરી બહોતેર પખવાડીયા, અને જાબીવર્ધન સવત્સરના
છવીસ પખવાડીયા; જેમ જે જાબીવર્ધનના મળીને છવીસ
બાવન પખવાડીયા જાણવા જેમ પાચના ચાને ૧૨૪ બેઠને
ચોવીસ પખવાડીયાં થાય તેને મુગ સવત્સર કહે છે

હવે ત્રીજો પ્રમાણ મવત્સર તથા દ્વિતી લક્ષણ સવત્સર
કહે છે તેના પાચ બેઠ ૧ નસેત્ર ૨ ચદ્ર ૩ ચદ્ર ૪

૧૧. ઈશાન, ૧૨. ત્વષ્ટા, ૧૩. ભાવિતાત્મા ૧૪. વૈશ્રમણ, ૧૫. વાઙ્મણ, ૧૬. આનંદ, ૧૭. વિજય, ૧૮. વિશ્વેશન, ૧૯. પ્રજા-પત્ય, ૨૦. ઊપશમ, ૨૧. ગાંધર્વ, ૨૨. અગ્નિ વૈશ્ય, ૨૩. શત પૃથક્, ૨૪. આતપવાન, ૨૫. અમમ, ૨૬. ઊષ્ણવાન, ૨૭. ભામ, ૨૮. વૃષભ, ૨૯. સુર્વાર્થ, અને ૩૦. રાક્ષસ.

હવે અગીઆર કરણનાં નામ કહે છે:—૧. જવ, ૨. બાલવ, ૩. કૌલવ, ૪. સ્તિમિત લોચન, ૫. ગરાદી, ૬. વણીજ, ૭. વિહી, ૮. શકુની, ૯. ચતુષ્પદ, ૧૦. નાગ, અને ૧૧ કીસ્તુમ્. તેમાં પ્રથમના સાત કરણ ચર, અને છેડેલાં ચાર કરણ રિધર છે.

શુકલ પક્ષની એકમની રાત્રે જવ કરણ હોય, બીજીને દીવસે બાલવ કરણ હોય, અને રાત્રે કૌલવ કરણ હોય; એમ તીથીના દીવસ રાત્રીને કરણ એક પછી એક લેતાં—મુકતાં જાવત્ પુનમના દીવસે વીહી અને રાત્રે જવ કરણ આવે. કૃષ્ણપક્ષનાં પડવાને દીવસે બાલવ અને રાત્રે કૌલવ કરણ આવે. એમ દીવસ રાત્રીનાં અનુક્રમે કરણ લેતાં—મુકતાં જાવત્ વાદ્યને દીવસે વીહી અને રાત્રે શકુની કરણ આવે; અમાવાસ્યાને દીવસે ચતુષ્પદ અને રાત્રે નાગ કરણ આવે. શુકલપક્ષના પડવાના દીવસે કીસ્તુમ્ ચર કરણ બદલાય અને રિધર કરણ હવેમાં તેજ તીથીએ આવે.

ઉપર કહેલી બીનાઓમાં મુખ્ય કોણ છે, તે કહે છે:— સંવત્સરમાં મુખ્ય ચંદ્ર સંવત્સર, આયનમાં મુખ્ય દશીજાયન, જન્મમાં મુખ્ય માતૃદ, માત્રમાં મુખ્ય શ્રાવણ, પક્ષમાં મુખ્ય કૃષ્ણ પક્ષ, અહોરાત્રીમાં મુખ્ય દીવસ, મુદૂર્તમાં મુખ્ય રોદ્ર, કરણમાં મુખ્ય બાલવ અને નક્ષત્રમાં મુખ્ય અમીજીત.

હવે એક પુનના ચાચ સંવત્સર, દય આયન, ત્રીય જન્મ, સાક માત્ર, એકમે વીચ પક્ષ, એક દહર આક્રમે ને ત્રીય અહો રાત્રી, અને ચોપન દહર નવમે મુદૂર્ત યાય; એ મર્થે એક પુનના જાણવા.

ઉપર બતાવવા નમંત્ર અશ્વનીથી ગણ્યા છે, અને સૂત્રમા
અભીજીત નક્ષત્રથી ગણ્યા છે હવે તેના નામ કહે છે ૧ અભી
જીત ૨ ઇવલુ ૩ ધનિષ્ઠા, ૪ સતભીશા ૫ પુર્વાભાદ્રપદ,
૬ ઉત્તરાભાદ્રપદ ૭ રેવતી, ૮ અશ્વની ૯ ભરણી, ૧૦ કૃતિકા,
૧૧ રોહિણી, ૧૨ મૃગશર, ૧૩ આર્દ્રા, ૧૪ પુનર્વસુ, ૧૫
પુષ્ય, ૧૬ અશ્લેષા, ૧૭ મધા, ૧૮ પૂર્વાશા શુભી, ૧૯ ઉત્તરા
શાશ્વતી, ૨૦ હસ્ત, ૨૧ ચિત્રા, ૨૨ સ્વાતિ ૨૩ વિશાખા,
૨૪ અનુરાધા, ૨૫ જ્યેષ્ઠા ૨૬ મુળ, ૨૭ પુર્વાષાઢા, ૨૮
ઉત્તરાષાઢા એ અઠાવીસ નક્ષત્ર કહ્યા તેમાંથી ૭ નક્ષત્ર અદ્રમાને
બાહીરલે પદરમે માડલે દગિલુ તરફ ભેગ ભેડે છે તેના નામ -
૧ મૃગશર, ૨ આર્દ્રા, ૩ પુષ્ય, ૪ અશ્લેષા, ૫ હસ્ત, ૬
મુળ એ ૭ નક્ષત્ર ભલુવા
હવે અદ્રમાથી ઉત્તર દિશે બાર નક્ષત્ર ભેગ ભેડે છે
તેના નામ -

૧ અભીજીત ૨ ઇવલુ, ૩ ધનિષ્ઠા, ૪ સતભીશા, ૫
પુર્વાભાદ્રપદ, ૬ ઉત્તરાભાદ્રપદ, ૭ રેવતી, ૮ અશ્વની, ૯
ભરણી ૧૦ પુર્વાશાશુભી, ૧૧ ઉત્તરા શા શુભી, ૧૨ સ્વાતિ
હવે અદ્રમાને ઉત્તર અને દગિલુ દિશે માત્ર નક્ષત્ર ભેગ
ભેડે છે તેના નામ - ૧ કૃતિકા ૨ રોહિણી, ૩ પુનર્વસુ,
૪ મધા, ૫ ચિત્રા ૬ વિશાખા, ૭ અનુરાધા તેમજ ૧
પુર્વાષાઢા અને ૨ ઉત્તરાષાઢા, એ બે નક્ષત્ર સર્વ બાહીરલે
માડલે દક્ષીણે અદ્રમાને પ્રમર દીને ભેગ ભેડે છે અને જ્યેષ્ઠા
નક્ષત્ર સહા અદ્રમાને પ્રમર દીને ભેગ ભેડે છે અઠાવીસ દેવતા
મ તે આગળ કહ્યા છે ત્યાંથી ભેલુ વળી અભીજીત નક્ષત્રથી
ની સખ્યા નીચે પ્રમાણે બલુવી
૩ ૩ ૫ ૧૦૦ ૨ ૨ ૩૦ ૩ ૩ ૬ ૫ ૩ ૧ ૫
૭ ૨ ૨ ૫ ૧ ૧ ૫ ૪ ૩ ૧૧ ૪ ૪ એ અઠાવીસ
ના અનુક્રમે તારા બલુવા

હવે અઠ્ઠાવીસ નક્ષત્રનાં ગોત્ર કહે છે:—૧. મુદ્ગલાયન, ૨. સંખ્યાયન, ૩. અગ્રશાવ, ૪. કરણીલાયન, ૫. જાતુકર્ષ, ૬. ધનંજય, ૭. પુષ્પાયન, ૮. અધ્યાયન, ૯. ભાર્ગવેશ, ૧૦. અન્નિ-વેશ, ૧૧ ગોતમ, ૧૨. ભારદ્વાજ, ૧૩. લોદ્ધીત્ય, ૧૪. વાસીષ્ઠ, ૧૫. અવમન્જયન, ૧૬. માંડવ્યાયન, ૧૭. પર્ગિલાયન, ૧૮. ગોવ-દશાયન, ૧૯. કાર્ત્ત્વય, ૨૦. કૌશીક, ૨૧. દર્શાયન, ૨૨. ચામર-છાય, ૨૩. શૃંગાયન, ૨૪. ગેલબ્યાયન, ૨૫. તીર્ગીછાયન, ૨૬. કાત્યાયન, ૨૭. અવધ્યાયન, અને ૨૮. બ્યાપ્રાપત્ય. નક્ષત્રની આકૃત્તિ તેમજ નક્ષત્રની મુહૂર્તી આગળ કહી છે ત્યાંથી લેવી.

હવે કુળ જિપકૂલાદિક કહે છે. અઠ્ઠાવીસ નક્ષત્રમાં બાર કુળ નક્ષત્ર છે. તેનાં નામ:—૧. ધનિષ્ઠા, ૨. ઉત્તરાભાદ્રપદ, ૩. અશ્વિની, ૪. કૃત્તિકા, ૫. મૃગશર, ૬. પુષ્ય, ૭. મઘા, ૮. જિત્તરા-કાર્ત્ત્વણી, ૯. ચિત્રા, ૧૦ વિશાખા, ૧૧. મુળ, અને ૧૨. ઉત્તરાષાઢા.

હવે ચાર નક્ષત્ર કુલોપકુળ કહે છે:—૧. અબીજીત, ૨. સતભિષા, ૩. આર્દ્રા, ૪. અનુરાધા, એ કુલોપકુલ જાણવાં, અને બાકી રહ્યાં તે ઉપકુલ જાણવાં.

હવે દરેક પુનમે નક્ષત્ર ભેગ ભેટ તેનાં નામ કહે છે.—
શ્રાવણ માસની પુનમે ત્રણ નક્ષત્રમાંથી એક નક્ષત્ર ભેગ ભેટ; તે ૧. અબીજીત, ૨. શ્રવણ, ૩. ધનિષ્ઠા. એ ત્રણમાંથી એક હોય. એમજ બાદરવાની પુનમે પણ ત્રણમાંથી એક હોય, તે ૧. સતભિષા; ૨. પૂર્વાભાદ્રપદ, ૩. ઉત્તરાભાદ્રપદ. એ ત્રણમાંથી એક હોય. આસોની પુનમે એમાંથી એક હોય તે ૧. રેવતી, ૨. અશ્વિની; કાર્ત્તિકી પુનમે ૧. જરણી, ૨. કૃત્તિકા, માગશરે રોહિણી કે મૃગશર; પોષે આર્દ્રા, પુનર્વસુ કે પુષ્ય; મઘાએ અશ્વેષા કે મઘા; ફાલગુ પૂર્વાશ્વિણી કે જિત્તરાકાર્ત્ત્વણી; ચિત્રે દરન કે ચિત્રા; વૈશાખે સ્વાતિ કે વિશાખા; જ્યેષ્ઠ અનુરાધા, જ્યેષ્ઠા

કે મુળ, અષાઠે પુર્વાષાઠા કે ઉત્તરાષાઠા, એ નક્ષત્ર કહ્યા તેમાથી
ગમે તે એક નક્ષત્ર પુનમે એક એક

હવે અમાસના નક્ષત્ર કહે છે આવજુ વરી અમાસે અશ્વેષા
કે મધા એ એમાથી એક હોય, આદરવા વરી અમાસે પુર્વા-
શ્વેતુષી કે ઉત્તરાશ્વેતુષી હોય, આસો વરી અમાસે હસ્ત કે ચિત્રા
હોય કારનક વરી અમાસે સ્વાતિ કે વિશાખા હોય, માગશર
વરી અમાસે અનુરાધા, જ્યેષ્ઠા કે મુળ હોય, પોષ વરી અમાસે
પુર્વાષાઠા કે ઉત્તરાષાઠા હોય, મહા વરી અમાસે અભીય, કવજ
કે ધનિષ્ઠા હોય, ફાગણ વરી અમાસે સતભીષા, પૂર્વાભાદ્રપદ કે
ઉત્તરાભાદ્રપદ હોય, વૈશાખ વરી અમાસે રેવતી કે અશ્વિની હોય,
વૈશાખ વરી અમાસે ભરણી કે કૃતિકા હોય, જેઠ વરી અમાસે
રોહિણી કે મૃગશર હોય, અશાઠ વરી અમાસે આર્દ્રા, પુનર્વસુ
કે પુષ્ય હોય

હવે જ્યારે આવજુની પુનમે જે નક્ષત્ર હોય તેજ નક્ષત્ર મહા
વરી અમાસે હોય, એમજ મહાની પુનમે જે નક્ષત્ર હોય તેજ
નક્ષત્ર આવજુની અમાસે હોય એ પ્રમાણે પુનમે પુનમે તથા
અમાસે અમાસે એમ જન્મે મહીનાને આતરે એના એજ
નક્ષત્ર આવે

અથ શ્રી ઠાળાંગ સૂત્રમાં જ્ઞાન મળવાનાં દસ નક્ષત્ર કહ્યાં છે તેનાં નામ.

૧ મૃગશર, ૨ આર્દ્રા, ૩ પુષ્ય, ૪ પૂર્વાષાઠા, ૫ પૂર્વા-
ભાદ્રપદ, ૬ પૂર્વાશ્વેતુષી, ૭ મુળ, ૮ અશ્વેષા, ૯ હસ્ત,
૧૦ ચિત્રા, એ દસ નક્ષત્રમા જ્ઞાન મળવાનો અભ્યાસ કરે તો
જ્ઞાનની વૃદ્ધિ થાય, અને વિગ્ને નાશ થાય; માટે એ નક્ષત્રમા
જ્ઞાન મળવું એટલે છે એમ કેવળજ્ઞાની કહે છે

અથ શ્રી ઉત્તરાધ્યયન સૂત્રને આધારે રાત્રિ
દિવસની પોરશી ભરવાનું માન કહે છે.

॥ ગાથા ॥

આસાદે માસે દુપયા । પોષ માસે ત્રણપયા ॥

ચિત્તા સોણસુ માસેસુ । તિપયા હવડ પોરસી ॥ ૧ ॥

ભાવાર્થ:—દક્ષિણ દીશા તરફ મેં રાખી ઉભા રહેવું, પછી ઠામે પગ જરા આગળ જમીન હિપર ભિમે સપ્તમે, અને દક્ષિણ ઉપર આંગળી મુકવી; તે પગ અને આંગળીની નીચાનીને છાંયે પશ્ચિમ દીશા તરફ પડે તે છાંયાની નીચાની રાખી જમણા પગથી છાંયે ભરવો એટલે જે અપાડ મહિનાની પુનમ હોય તે પગલાની છાંયાએ પોરશી આવી જાણવી. એમ પોષ શુદ્ધિ પુનમે ચાર પગલે પોરશી, આસો અને ચૈત્રે ત્રણ પગલે પોરશી, એ ગાથાના અનુસારે સપ્તમેથી પોરશી કહી હવે વિસ્તારથી કહે છે. તે એવી રીતે કે અપાડથી પોષ મહિના સુધી દરેક મહિને ચાર આંગળ છાંયે વધારવો, અને પોષથી અપાડ મહિના સુધી દરેક મહિને ચાર ચાર આંગળ છાંયે ઘટાડવો. જેમકે, અપાડ શુદ્ધિ પુનમે જે પગલે પોરશી, અને અપાડ વડી અમાસે જે પગલાં ને જે આંગળે પોરશી આવે. આવણ શુદ્ધિ આઠમે જે પગલાં ને ત્રણ આંગળે પોરશી આવે, અને આવણ શુદ્ધિ પુનમે જે પગલાં ને ચાર આંગળે પોરશી આવે; એમ ભાદરવા શુદ્ધિ પુનમે જે પગલાં ને આઠ આંગળે પોરશી આવે, અને આમે શુદ્ધિ પુનમે જે પગલાં ને બાર આંગળે પોરશી આવે એટલે ત્રણ પગલાં થયાં. એક પગલાના બાર આંગળ મમજવા. એમજ કાર-તક શુદ્ધિ પુનમે ત્રણ પગલાં ને ચાર આંગળ; માગશર શુદ્ધિ પુનમે ત્રણ પગલાં ને આઠ આંગળ; પોષ શુદ્ધિ પુનમે ત્રણ પગલાં ને બાર આંગળ એટલે ચાર પગલાં.

હવે મહા શુદ્ધિ પુનમથી ચાર ચાર આગળ ઘટાડવા, એટલે મહા શુદ્ધિ પુનમે ત્રણ પગલા ને આઠ આગળે પોરશી આવે ફાગણ શુદ્ધિ પુનમે ત્રણ પગલા ને ચાર આગળે પોરશી આવે, ચૈત્ર શુદ્ધિ પુનમે ત્રણ પગલે પોરશી આવે વૈશાખ શુદ્ધિ પુનમે એ પગલા ને આઠ આગળે પોરશી આવે, જેઠ શુદ્ધિ પુનમે બે પગલા ને ચાર આગળે પોરશી આવે, અને અષાઢ શુદ્ધિ પુનમે બે પગલે પોરશી આવે

હવે પોરશી ભરવાની બીજી રીત કહે છે દક્ષિણ દીશા તરફ એ રાખી જમીન ઉપર બેસવું, અને ડાબા હાથની વેત પશ્ચિમ દીશા તરફ જમીન ઉપર ઉભી રાખવી, તે વેતનો જે છાયો હોય તેને જમણા હાથની આગળીએ નીચાન રાખવું, પછી તેજ વેત જમીન ઉપર ડાબી વાળવી, તેમા અષાઢ શુદ્ધિ પુનમે એક વેત છાયે પોરશી સમજવી એમ મહિને મહિને બળે આગળ છાયા પોષ શુદ્ધિ પુનમ મુઘી વધારવી એટલે પોષ શુદ્ધિ પુનમે બે વેત છાયે પોરશી આવે, અને પોષ શુદ્ધિ પુનમ પછી દરેક મહિને બળે આગળ છાયો ઘટાડવો, એટલે અષાઢ શુદ્ધિ પુનમે એક વેત છાયે પોરશી આવે

હવે વિસ્તારથી પોરશીનું માપ કહે છે અષાઢ શુદ્ધિ પુનમે એક વેત છાયે પોરશી આવે એક વેતના બાર આગળ સમજવા અષાઢ વહી આઠમે એક વેતને અડધા આગળે પોરશી આવે, અષાઢ વહી અમાસે એક વેત ને એક આગળે પોરશી આવે, માવણ શુદ્ધિ આઠમે એક વેત ને દોઢ આગળે પોરશી આવે માવણ શુદ્ધિ પુનમે એક વેત ને બે આગળે પોરશી આવે, બાદરવા શુદ્ધિ પુનમે એક વેત ને ચાર આગળે પોરશી આવે, આશો શુદ્ધિ પુનમે એક વેત ને આગળે પોરશી આવે, કારતક શુદ્ધિ પુનમે એક વેત ને આઠ આગળે પોરશી આવે માગશર શુદ્ધિ પુનમે એક વેત ને દશ આગળે પોરશી આવે અને પોષ શુદ્ધિ પુનમે એક વેત ને બાર આગળે (બે વેતે) પોરશી આવે

હવે પોષ મહીનાથી આંગળ ઘટાડવા એટલે મહા શુદ્ધિ પુનમે એક વેંત ને દસ આંગળે; ફાગણ શુદ્ધિ પુનમે એક વેંત ને આઠ આંગળે; ચેતર શુદ્ધિ પુનમે એક વેંત ને છ આંગળે; વૈશાખ શુદ્ધિ પુનમે એક વેંત ને ચાર આંગળે; જેઠ શુદ્ધિ પુનમે એક વેંત ને બે આંગળે; અને અષાઢ શુદ્ધિ પુનમે એક વેંતે પોરશી આવે.

હવે દીવસની ઘડી ભરવાની રીત એટલે કેટલી ઘડી દીવસ ચડયો તેની સમજ કહે છે.—પ્રથમની રીતે વેંતનો છાંયો ભરવો. જેમકે, છાંયો ભરતા એક વેંત ને આઠ આંગળ છાંયો છે, ત્યારે કેટલી ઘડી દિવસ ચડયો સમજવો તે ગણવાની રીત નીચે પ્રમાણે:—

વેંતના બાર આંગળ અને ઉપર આઠ આંગળ ઉમેરવા, એટલે બાર ને આઠ વીસ આંગળ થયા. તે વીસમાંથી અડધા બાદ કરવા એટલે દસ રહ્યા; એ દસમાં બીજા સાત ઉમેરવા એટલે સત્તર થયા; તેને એકનો વીસે ભાગતાં સત્તર સતા જોગણીશો એટલે સાતનો આંક આવ્યો; તે સમજવું કે સાત ઘડી દિવસ ચડયો. હવે બીજું જિહાહરણ કહે છે. એક વેંત ને ચાર આંગળ છાંયા છે, તેનાં આંગળ મોલ થયા, તેમાંથી અડધા બાદ કરતાં આઠ રહ્યા, તેમાં સાત ઉમેરતાં પંદર થાય, તેને એકનો વીસે ભાગતાં પંદર અઠ્ઠા વીસનો એટલે આઠનો આંક આવ્યો; માટે આઠ ઘડી દિવસ ચડયો જાણવો. હવે ત્રીજું જિહાહરણ કહે છે. જેમકે, બે વેંત છાંયા છે, એટલે ચૌવીસ આંગળ છાંયા થઈ; તેમાંથી અડધા બાદ કરતા બાર રહ્યા; તેમાં સાત ઉમેરતાં જોગણીસ થયા; તેને એકનો વીસે ભાગતાં જોગણી છક ચૌદેતેરનો એટલે છ ઘડી દિવસ ચડયો સમજવો. એ પ્રમાણે દિવસની ઘડીનું પ્રમાણ સમજવું.

હવે હવે મહિને કેટલી ઘડીનો પોહાર થાય તે કહે છે:— અષાઢ શુદ્ધિ પુનમે છત્રીસ ઘડીનો દિવસ અને ચૌવીસ ઘડીની

પાઠા ચૌદ દિવસ મુખી રહે, ૨. અષીજીત સાત દિવસ મુખી,
 ૩. શ્રવણ આઠ દિવસ મુખી, ૪. ધનિષ્ઠા એક દિવસ મુખી;
 એમ ચાર નક્ષત્ર મળી એક મહિનો પુરો કરે. સાદરવા મહિને
 ચાર નક્ષત્ર રાત્રી પુરી કરે તેનાં નામ:-૧. ધનિષ્ઠા ચૌદ દિવસ,
 ૨. સતતમીયા સાત દિવસ, ૩. પુર્વા ભાદ્રપદ આઠ દિવસ, ૪.
 ઉત્તરા ભાદ્રપદ એક દિવસ. આસો મહિને ત્રણ નક્ષત્ર રાત્રી પુરી
 કરે. તેનાં નામ:-૧. ઉત્તરા ભાદ્રપદ ચૌદ દિવસ, ૨. દેવતી પંદર
 દિવસ, ૩. અશ્વિની એક દિવસ. કારતક મહિને ત્રણ નક્ષત્ર રાત્રી
 પુરી કરે તેનાં નામ:-૧. અશ્વિની ચૌદ દિવસ, ૨. બરણી પંદર
 દિવસ, ૩. કૃતિકા એક દિવસ. માગશર મહિને ત્રણ નક્ષત્ર રાત્રી
 પુરી કરે તેનાં નામ:-૧. કૃતિકા પંદર દિવસ, ૨. રેશ્મિણી ચૌદ
 દિવસ, ૩. મૃગશર એક દિવસ. પોષ મહિને ચાર નક્ષત્ર રાત્રી પુરી
 કરે તેનાં નામ:-૧. મૃગશર ચૌદ દિવસ, ૨. આર્દ્રા આઠ દિવસ,
 ૩. પુનર્વસુ સાત દિવસ, ૪. પુષ્ય એક દિવસ. મઘા મહિને ત્રણ
 નક્ષત્ર રાત્રી પુરી કરે તેનાં નામ:-૧. પુષ્ય ચૌદ દિવસ, ૨.
 અશ્લેષા પંદર દિવસ, ૩. મઘા એક દિવસ. ફાલગુણ મહિને ત્રણ
 નક્ષત્ર રાત્રી પુરી કરે તેનાં નામ:-૧. મઘા ચૌદ દિવસ, ૨.
 પુર્વા ફાલગુણી ૧૫ દિવસ, ૩. ઉત્તરા ફાલગુણી એક દિવસ.
 ચિત્ર મહિને ત્રણ નક્ષત્ર રાત્રી પુરી કરે તેનાં નામ:-૧. ઉત્તરા
 ફાલગુણી ચૌદ દિવસ, ૨. કર્કત પંદર દિવસ, ૩. મિત્રા એક
 દિવસ. વૈશાખ મહિને ત્રણ નક્ષત્ર રાત્રી પુરી કરે તેનાં નામ:-
 ૧. વિશાખ ચૌદ દિવસ, ૨. રવાતિ પંદર દિવસ, ૩. વિશાખા
 એક દિવસ. જ્યેષ્ઠ મહિને ચાર નક્ષત્ર રાત્રી પુરી કરે તેનાં નામ:-
 ૧. વિશાખા ચૌદ દિવસ, ૨. અનુરાધા આઠ દિવસ, ૩. જ્યેષ્ઠા
 સાત દિવસ, ૪. મુલ એક દિવસ. અષાઢ મહિને ત્રણ નક્ષત્ર
 રાત્રી પુરી કરે તેનાં નામ:-૧. મુલ ચૌદ દિવસ, ૨. પુષ્યાષા
 પંદર દિવસ, ૩. ઉત્તરઘણા એક દિવસ. એ પ્રમાણે નક્ષત્રના
 અંકાર ચાલે. અમરજી. આ અનુમાન તળવું છે.

અથ શ્રી દીક્ષા વિચાર.

દીક્ષા દેવાના નક્ષત્રનાં નામ કહે છે :- ૧. પુનર્વસુ, ૨. પુષ્ય, ૩. સ્વાતી, ૪. અનુરાધા, ૫. હસ્તા, ૬. ધનિષ્ઠા, ૭. શ્રેષ્ઠા, ૮. રેવતી, ૯. રોહિણી, ૧૦. અર્ધની, ૧૧. સત્ત્વીયા, ૧૨. ઉત્તરા-ધાત્રી, ૧૩. ઉત્તરા ભાદ્રપદ, ૧૪. ઉત્તરા ફાલ્ગુણી; એ ચાલ નક્ષત્રોમાં દીક્ષા દેવી.

હવે દીક્ષા દેવાની તીથી કહે છે :- એકમ, બીજ, ત્રીજ, ચોથ, પાંચમ, છઠમ, અગીઆરમ, બારમ, અને તેરમ.

હવે વારના નામ કહે છે :- શનિવાર, સોમવાર, બુધવાર, ગુરુવાર અને શુક્રવાર. એ વાર અને ઉપર બતાવેલી તીથીમાં આમળ બતાવેલા ચંદ્રનું બળ એકમને દીક્ષા દેવી, એમ મ્હોટા પુરુષો કહે છે. (કોઈક પાનામાં લખ્યું છે.) વિશેષમાં ચેત્ર અને જેઠ માસમાં દીક્ષા આપવી નહીં. આપે તો વિગ્ર ધામ એમ અનુસરીએ કહે છે.

પ્રસ્તાવીક બોલ.

અથ શ્રી સ્વાન શુકન વિચાર.

૧. ગામ જતાં રસ્તામાં કુતરો રમતો દેખીએ તો લાભ થાય.
૨. ગામ જતાં રસ્તામાં કુતરો કાન ફરકાવે તો ગામ ન જવું; મરણાન્ત કદ ઉપજે.
૩. ગામ જતાં કુતરાને ખાટલા ઉપર સૂતેલા દેખીએ તો ગામ ન જવું; મૃત્યુ થાય.
૪. ગામ જતાં કુતરો ભીંત સાથે પોતાનું અંગ ઘસતો અથવા લોટતો દેખીએ તો ધણેજ લાભ થાય.

અથ શ્રી દીક્ષા વિચાર.

દીક્ષા દેવાના નક્ષત્રનાં નામ કહે છે :- ૧. પુનર્વસુ, ૨. પુષ્ય, ૩. સ્વાતી, ૪. અનુરધા, ૫ હસ્ત, ૬. ધ્રુવણ, ૭. ધનિષ્ઠા, ૮. શ્રેષ્ઠી, ૯. શકિષ્ઠી, ૧૦. અશ્વિની, ૧૧. સત્ત્વીયા, ૧૨. ઉત્તરા-ષાઢા, ૧૩. ઉત્તરા ભાદ્રપદ, ૧૪. ઉત્તરા ફાલ્ગુણી, એ ચાલ નક્ષત્રોમાં દીક્ષા દેવી.

હવે દીક્ષા દેવાની તીથી કહે છે:- એકમ, બીજ, ત્રીજ, ચોથ, પાંચમ, છઠમ, અઠીઆરશ, બારશ, અને તેરશ.

હવે વારના નામ કહે છે:- ધનિષ્ઠા, સોમવાર, બુધવાર, શુક્રવાર અને શુક્રવાર. એ વાર અને ઉપર બતાવેલી તીથીમાં આગળ બતાવેલા ચંદ્રનું બળ એછું ને દીક્ષા દેવી, એમ કહેતા પુરુષો કહે છે. (કોઈક પાનામાં લખ્યું છે.) વિશેષમાં એમ અને જેક માસમાં દીક્ષા આપવી નહી. આપે તો વિષ થાય એમ અનુભવીઓ કહે છે.

પ્રસ્તાવીક બોલ.

અથ શ્રી સ્વાન શુકન વિચાર.

૧. ગામ જતાં રસ્તામાં કુતરો રમતો દેખીએ તો લાભ થાય.
૨. ગામ જતાં રસ્તામાં કુતરો ડોન રહેયો તો ગામ ન જવું; મરણાન્ત કદ ઉપજે.
૩. ગામ જતાં કુતરાને ખાટલા ઉપર સૂતેલો - ડો ગામ ન જવું; મૃત્યુ થાય.
૪. ગામ જતાં કુતરો જીવ સાથે - દોડતો

હવે ચોથાનું ઘર ગણવાની રીત કહે છે:—મુસલમાનની જે તારીખ હોય તે તારીખ લેવી. * એ તારીખમાં બીજા જે ઉમેરવા અને રવીવારથી વાર ઉમેરવા. એ સર્વેને ભેગા કરી ચારે ભાગવાં. જે વધે તેટલાનું ઘર સમજવું. કાંઈ ન વધે તો ચોથાનું ઘર સમજવું. તેમાં પરગામ જવું હોય તો, પહેલાનું ઘર શ્રેષ્ઠ સમજવું, ગામમાં પ્રવેશ કરવો હોય અથવા ઘરમાં પ્રવેશ કરવો હોય તો બીજાનું ઘર શ્રેષ્ઠ સમજવું, રાજકાજના કામમાં ત્રીજાનું ઘર શ્રેષ્ઠ સમજવું, અને ચોથાના ઘરમાં જાય અથવા કામ કરે તો મરે નહીં તો માંદો પડે.

ઉદાહરણ. જેમકે, મુસલમાનની તારીખ બીજી છે. તેમાં જે ઉમેરો એટલે ચાર થયા. પુધવાર લઈએ તો રવીવારથી વાર ગણતાં પુધવાર ચોથો થયો. એ સર્વેને એકઠાં કરતાં આઠ થયાં. તેને ચારે ભાગતાં કાંઈ વધ્યું નહીં એટલે ચોથાનું ઘર જણવું. તે દીવસે કાંઈ પણ શુભ કાર્ય કરવું નહીં. વળી જિપર ભતાબું છે કે શની એટલે એકમનો એક અને શનીના રવીવારથી ગણતાં સાત વાર થાય એટલે એક ને સાત આઠ થયા; એટલે કાંઈ વધ્યું નહીં. એ પ્રમાણે ચોથાના ઘર સમજવા.

અથ શ્રી ગ્રહ શાન્તિ કરવાનો જાપ.

માણસોને એક પછી એક નવગ્રહ હમેશાં સારા માઠા આવે જાય છે. તે વખતે માઠા ગ્રહમાં માણસ આકુળઆકુળ બની આમતેમ દોડાદોડ કરે છે; પણ તેમ ન કરતાં જાપ કરવાથી ગ્રહ શાન્ત થાય છે. તે જાપ કરવાની રીત નીચે પ્રમાણે:—

* મુસલમાનની તારીખ લેવાનું કારણ એટલું છે, કે આપણામાં તીર્થી વધી-તથા ધરે તે વખતે માણસ જ્ઞાનાં ધુંધાવ તેથી તે તારીખ લીધી છે. ખાતરી તો જે જે ઉમેરવાના છે તે એકમ ને બીજા સમજવી.

સૂર્યની દશાનો જાપ.

રાતા વચ્ચે તથા રાત્રી નવકારવાળી ધારણ કરી પુર્વ તથા ઉત્તર દીશા તરફ બેઠી અવારમાં સૂર્યની દશા હોય ત્યાં સુધી ઈ, ફા, વસવસુ મમસ્તુમ્યમ્ મમ દાનિ દાનિ આ મંત્ર બણી એક મણકે મુકવે, અને એમ એક આખી નવકારવાળી ફેરવવી.

ચંદ્રની દશાનો જાપ.

પોળા વચ્ચે તથા પોળી નવકારવાળી ધારણ કરી ઉપરની વિધિ પ્રમાણે ઈ, ફા, વસવસુ મમસ્તુમ્યમ્ મમ દાનિ દાનિ એ પ્રમાણે મંત્ર બણી એક નવકારવાળી ફેરવવી.

મંગળાની દશાનો જાપ.

રાતા વચ્ચે તથા રાત્રી નવકારવાળી ધારણ કરી ઉપરની વિધિ પ્રમાણે ઈ, ફા, વાતુપૂજ્ય મમ્ મમસ્તુમ્યમ્ મમ દાનિ દાનિ એ પ્રમાણે મંત્ર બણી એક નવકારવાળી ફેરવવી.

બુધની દશાનો જાપ.

પોળા વચ્ચે તથા પોળી નવકારવાળી ધારણ કરી ઉપરની વિધિ પ્રમાણે ઈ, ફા, દાનિનાથ મમ્ મમસ્તુમ્યમ્ મમ દાનિ દાનિ એ પ્રમાણે મંત્ર બણી એક નવકારવાળી ફેરવવી.

શુક્રની દશાનો જાપ.

પોળા વચ્ચે તથા પોળી નવકારવાળી ધારણ કરી ઉપરની વિધિ પ્રમાણે ઈ, ફા, વસવસુ મમ્ મમસ્તુમ્યમ્ મમ દાનિ દાનિ એ પ્રમાણે મંત્ર બણી એક નવકારવાળી ફેરવવી.

કુર્કની દશાનો જાપ.

પોળા વચ્ચે તથા પોળી નવકારવાળી ધારણ કરી ઉપરની વિધિ પ્રમાણે ઈ, ફા, સુવિચિનાથ મમ્ મમસ્તુમ્યમ્ મમ દાનિ દાનિ એ પ્રમાણે મંત્ર બણી એક નવકારવાળી ફેરવવી.

અગાઉથી આશ્રય આપનાર સદ્ગુરુઓનાં નામ.

સુરત.

- ૫૧ શેઠ મોતીચંદભાઈ ઉત્તમચંદભાઈ
- ૨૫ શેઠ હંસરાજભાઈ ચાંદમલજી
- ૨૫ શા. પ્રાણજીવનદાસ ઉત્તમચંદ
- ૨૫ શા. કૃપચંદ નાનચંદની વિધવા બાઈ જશદેવ દા. જડેન મંથુ,
- ૨૦ શેઠ બાલુભાઈ ઠાણાભાઈ.
- ૧૩ ઝવેરી યુનીભાઈ લક્ષ્મીભાઈ દા. સાકરલાલ તથા શુભાબજી
- ૧૧ મારફતીઆ પ્રેમચંદભાઈ જ્યોતેચંદ
- ૧૧ શેઠ તારાચંદ ઉત્તમચંદ
- ૧૧ શા. ધરમચંદ ઠાયાભાઈ વકીલ
- ૫ શા. નગીનભાઈ નગુભાઈ દા. ઝવેરી ઉદુભાઈ
- ૫ બા. શુભાબચંદ કંઈયાણુચંદ
- ૫ ઝવેરી મોહનલાલ શાસ્ત્રીભાઈ દા. ચંચકલાલ
- ૫ તા. બાઈ તરફશી
- ૨ ગોપીપુરા સ્થાનક ખાતે
- ૨ હરીપુરા સ્થાનક ખાતે
- ૨ સગરામપુરા સ્થાનક ખાતે
- ૨ શા. હમનલાલ તારાચંદ
- ૧ શા. નગીનદાસ ઠાણાભાઈ ગો. ગજાળા
- ૧ શા. રંગીલદાસ યુનીલાલ
- ૧ શા. મગનલાલ યુનીલાલ
- ૧ દલાલ પ્રેમચંદભાઈ ઉનેદવંદ
- ૧ યાકશી ઠાણાભાઈ રતનચંદ
- ૧ યાકશી ઠાણીદ સભાઈ નરોત્તમદાસ.
- ૧ શા. હરીશંકર સ. કરજુરચંદ

કોટીર.

૫. બા. મોહનલાલ નરોત્તમદાસ પટેલ.
 ૩. જેન સ્થાનકવાળી પુસ્તકાલય હા. ડાકોરલાલ.
 ૨. બા. કુબેરદાસ હરજીવનદાસ.
 ૧. બા. નેમચંદ નારણદાસ.
 ૧. બા. ત્રીભોવનદાસ દેવચંદભાઈ.
 ૧. બા. શમચંદ નાથાભાઈ.

નવસારી.

૧. બાવસાર ઇંગ્લેન્ડ લખમીચંદ
 વડોદરા.
 ૧. ડેરેરી ઉત્તમચંદ આણેચંદ હા. મગનભાઈ
 ૧. માસ્તર મોરખનભાઈ ઊડાલાલ
 ૧. તુવાર દેશવલાલ હરીભાઈ

વડો.

૧. બાવસાર બાઈલાલભાઈ જગજીવનદાસ
 અમદાવાદ.
 ૨. ડાકોર લુવરાજભાઈ પેતાભાઈ I, M & N
 ૧. સંઘવી દીશચંદભાઈ વેલભાઈ
 ૧. શા. મલીચંદ જુલાખીદાસની વિધવા બાઈ ચીજગીભાઈ,
 હા. શા. ત્રીભોવનદાસ કૃપનાથદાસ
 ૧. સંઘવી, વાડીતાલુકાકાકુભાઈ (લીંબડીવાળા.)
 ૧. તુવાર કુલચંદ સાકરચંદ પંચાળ
 ૧. શા. સોમનાથ હરીલાલ

કડી.

૧. બાવસાર દલમુખભાઈ માનચંદ
 ૧. બાવસાર મનમુખલાલ ડોસાભાઈ.

સામુદ્ર

૧. શા. રાવજી પ્રેમચંદ
 ૧. શા. ઉજ્જવરી આણેચંદ કારજરી
 ૧. શા. ઇંગ્લેન્ડ મમ ભાઈ.

અર્ભાત.

૨ સંઘવીની પોળની સ્થાનકવાણી જૈનશાળા ખાતે.

૧ કકાકોટીના ઉપાશ્રય ખાતે.

૧ શા. દોલતચંદ ભાણુભાઈ.

૧ શા. ઊટાલાલ મોતીચંદ.

૧ શા. વખતચંદ તારાચંદ.

૧ શા. મોહનલાલ દોલતચંદ.

૧ શા. રૂપચંદ કસ્તુરચંદ.

૧૦ પા. ગીરધરલાલ ભાઈલાલ મારફત.

૧ ગીરધરલાલ ભાઈલાલ.

૧ પા. ચુનીલાલ ભુરાભાઈ.

૧ પા. ઊટાલાલ દામોદરદાસ.

૧ પા. હરીલાલ ઊટાલાલ.

૧ પા. છગનલાલ પ્રાણીવનદાસ.

૧ પા. ભગવાનદાસ ભરુભાઈ.

૧ પા. બાપુભાઈ ભાઈભ.

૧ પા. ભોગીલાલ દયાળભ.

૧ પા. નાથાલાલ ઠાકોરલાલ.

૧ પા. હરભાઈ ગોરખનદાસ.

વીરમગામ.

૨ શા. સાકરચંદ લાલચંદ.

૨ શા. ટોકરચી છગનલાલ.

૧ ઠાકોર મુખલાલ અવજીલાલ.

૧ શા. હરગોવિનદાસ અવજીભાઈ.

૧ ભા. મગનલાલ લખમીચંદ.

૧ ભાઈ મંછા, ભા. મોહનલાલ ટોકરચી મારફત.

૧ ભા. હરગોવિનદાસ પરચોત્તમ.

૧ દોશી ત્રીભોવનદાસ ચત્રમુજ.

૧ શા. પ્રેમચંદભાઈ ચુરચંદ.

ચોરવટોદરા

૧ જેન રથાનકેવાયી ઉપાગ્રવની લયમેરી ખાતે
હા રા મગનલાલ ખુશાલદાસ

આંદલા

૩ થોઠ મોદનલાલભાઈ પરચોતમદાસ હા પરબુલ
વડવાળુ શહેર,

૫ થા લખુભાઈ પરમચી

૫ થા ઊગલાલ દેવભાઈ

૨ થા નાગરદાસ જેઠાભાઈ

૨ થા મગનલાલ દરખચદ

૧ થા. વાઘીલાલ દેવભાઈની પુત્ર

૧ થા. દાદાભાઈ જેઠાભાઈ

૧ થા જિજમરી રધુભાઈ

૧ વઢીલ પરમમાન ચતુરભાઈ

૧ થા. ઊટાલાલ મોદનલાલ

૧ થા મુગચદ ઠાકરચી

૧ ગાધી કેશવલાલ જેઠાજી

૧ થા મગનલાલ લખુભાઈ

૧ થા ઉજમરી કચરાભાઈ

૧ થા વાઘીલાલ રીવલાલ દાદરવાળા

૧ થા નાગરદાસ છમનલાલ

૧ થા ખુજાલ ચતુરજી

૧ થા. વલ્લુભાઈ નરચી

૧ વોરા ઊટાલાલ લાલચદ કાપડીયા

વડવાળુ શહેર

૧ થા લખમીચંદ ઝીનોવનદાસ

૧ થા કચુરભાઈ દરખચદ

૧ થોઠ લવજીતલ ખુજાલ

૧ થા રતીલાલ ચપમદરી

જા

૨ થા ૧

૧ ન જાણી

ખાંભાત.

૨ સંઘવીની પોળની સ્થાનકવારી જિનસાળા ખાતે.

૧ કડાકોટીના હિપાઘ્રય ખાતે.

૧ શા. દોલતચંદ ભાણુભાઈ.

૧ શા. ઊંટાલાલ મોલીચંદ.

૧ શા. વખતચંદ તારાચંદ.

૧ શા. મોહનલાલ દોલતચંદ.

૧ શા. રૂપચંદ કરતુરચંદ.

૧૦ પા. ગીરધરલાલ ભાઈલાલ મારફત.

૧ ગીરધરલાલ ભાઈલાલ.

૧ પા. મુનીલાલ જુરાભાઈ.

૧ પા. ઊંટાલાલ દામોદરદાસ.

૧ પા. હરીલાલ ઊંટાલાલ.

૧ પા. હમનલાલ માણુભવનદાસ.

૧ પા. જમવાનદાસ ભાણુભાઈ.

૧ પા. બાપુભાઈ ભાઈજી.

૧ પા. ભોગીલાલ કયાળજી.

૧ પા. નાધાલાલ ઠાકોરલાલ.

૧ પા. હરજીભાઈ ગોરધનદાસ.

વીરમગામ.

૨ શા. ચાકરચંદ લાલચંદ.

૨ શા. દેવચંદી હમનલાલ.

૧ દાનર મુખલાલ જીવજીલાલ.

૧ શા. હરગોવિન્દદાસ જીવરાજભાઈ.

૧ શા. મનનલાલ લખમીચંદ.

૧ જામ મંજી, જા. મોહનલાલ દેવચંદી મારફત.

૧ જા. હરગોવિન્દદાસ પંચોતમ.

૧ દે.ચી ત્રીભુવનદાસ જગમુજી

૧ રા. દ્રમચંદજીમુરચંદ.

ચોરવટોદરા.

૧. જેન સ્થાનકવાથી ઉપાધ્યયની લાયકેરી ખાતે.
હા. રા. મગનલાલ ખુશાલદાસ.

માંડલા.

૩ ચેઠ મોદનલાલભાઈ પરચોતમદાસ હા. પરજીભાઈ.
વડવાણુ શહેર.

૫ યા. લખુભાઈ ધરમશી.

૫ યા. ઊટાલાલ દેવજીભાઈ.

૨ યા. નાગરદાસ જેઠાભાઈ.

૨ યા. મગનલાલ હરખચંદ.

૧ યા. વાડીલાલ દેવજીભાઈની કુી.

૧ યા. ટાકાભાઈ જેઠાભાઈ.

૧ યા. જિજ્ઞમશી રધુભાઈ.

૧ વઠીલ વરધમાન ચતુરભાઈ.

૧ યા. ઊટાલાલ મોદનલાલ

૧ યા. મુળચંદ ઠાકરશી.

૧ માંધી દેશવલાલ જેરાજ.

૧ યા. મગનલાલ લખુભાઈ

યા. ઉજ્જમશી હથરાભાઈ.

યા. વાડીલાલ રીવલાલ દાદરવાળા

યા. નાગરદાસ છગનલાલ.

યા. મુળજી ચત્રજી.

યા. વજુભાઈ નરશી.

યા. ઊટાલાલ લાલચંદ ઠાપડીયા.

વડવાણુ હાંપી.

૧. લખમીચંદ ત્રિભોવનદાસ.

૧. હરજીભાઈ હરખચંદ.

૧. હરજીલાલ મુડા.

૧. નીલાંત વરમશી.

જગત

૧૦ ટકા ૧

૨૧

૬

૨૧૧૧૧૧૧૧)

ખંભાત.

- ૨ સંઘવીની પોગની રથાનકવાણી જૈનશાળા ખાતે.
 ૧ કમકોટડીનું ઉપાશ્રય ખાતે.
 ૧ શા. દોલતચંદ બાબુભાઈ.
 ૧ શા. ઊંટાલાલ મોતીચંદ.
 ૧ શા. વજનચંદ તારાચંદ.
 ૧ શા. મોદનલાલ દોલતચંદ.
 ૧ શા. રૂપચંદ કેરુરચંદ.
 ૧૦ શા. ઔરધરલાલ બાઈલાલ મારફત.
 ૧ ઔરધરલાલ બાઈલાલ.
 ૧ શા. મુનીલાલ ભુરાભાઈ.
 ૧ શા. ઊંટાલાલ શમોદરલાલ.
 ૧ શા. કરીલાલ ઊંટાલાલ.
 ૧ શા. હમનલાલ પ્રાણજીવનલાલ.
 ૧ શા. ભગવાનલાલ ભટ્ટભાઈ.
 ૧ શા. બાપુભાઈ ભાઈજી
 ૧ શા. ભોમીલાલ કથાજી
 ૧ શા. નાથલાલ શાકેરલાલ.
 ૧ શા. હરજીભાઈ મોરધનલાલ.

વીરમગામ.

- ૨ શા. શાંતમંદ ભાવચંદ.
 ૨ શા. રેડ્ડી હનનલાલ.
 ૧ હજી. મુખલાલ જીવલલાલ.
 ૧ શા. હનનલાલ જીવલભાઈ.
 ૧ શા. હનનલાલ હનમીચંદ.
 ૧ શા. મંજ, શા. મોદનલાલ રેડ્ડી મારફત.
 ૧ શા. હરજીવનલાલ પંડે.નન
 ૧ રેડ્ડી રેડ્ડીવનલાલ ભરજી.
 ૧ શા. રેડ્ડીવનલાલ મુન્ડાચંદ.

ચોરવટોદર

૧ જેન કથાનકવાણી ઉપાસ્યની લાચકેરી ખાને
દા શા મમનલાલ ખુશાલદાસ

આંદોલ

૨ દો મિદનલાલભાઈ પરગોનમદાસ દા. પરગુભાઈ
વડવાળુ શાહેર.

૫ શા લખુભાઈ પરમચી

૫ શા શિ દાલાલ દેવજીભાઈ

૬ શા નામવદાસ જેઠાભાઈ

૬ શા મમનલાલ દરખચદ

૧ શા વાઘીલલ દેવજીભાઈની કુ.

૧ શા દાદાભાઈ જેઠાભાઈ

૧ શા જિજમચી વપુભાઈ

૧ વહીલ વરખમાન અગુરભાઈ

૧ શા ઉદાલાલ મિદનલાલ

૧ શા ખુ/ચદ દાકરચી

૧ ભાપી કેશવલાલ જેઠાજી

૧ શા મમનલાલ લખુભાઈ

૧ શા ઉજમચી કચરાભાઈ

૧ શા વાઘીલાલ ચીવલાલ દાદરવાગા

૧ શા નામવદાસ ઉમનલાલ

૧ શા મુગજી અમરજી

૧ શા વજુભાઈ નરચી

૧ વેરા ઉદાલાલ લાલચંદ કાપડીયા

વડવાળુ કાંપ.

૧ શા લખમીચંદ ત્રીભોવનદાસ

૧ શા કરગુરભાઈ દરખચદ

ચેક લવણલાલ મુગજી

૬ શા રતીલાલ અમરચી

અમર

ગાઠયા.

૩૧

રામપુત્રાના)

અર્ચના.

- ૨ મધ્યમીની પોતની રચનાવાળી જેનચામ્ર ખાતે.
 ૧ કમ્પોઝીટીન્ડ ઉપાસક ખાતે.
 ૧ યા. હોલનચંદ્ર ભવુભાઈ.
 ૧ યા. ડોડાતાત મોનીચંદ્ર
 ૧ યા. વજનચંદ્ર તારાચંદ્ર.
 ૧ યા. મોદનતાત હોલનચંદ્ર.
 ૧ યા. રૂપચંદ્ર કસ્તુરચંદ્ર.
 ૧૦ યા. ઝીરપરતાત આઈતાત મારફત.
 ૧ ઝીરપરતાત આઈતાત.
 ૧ યા. મુનીવાત બુરાઆઈ.
 ૧ યા. ડોડાતાત હામોદરવામ.
 ૧ યા. હરીતાત ડોડાતાત.
 ૧ યા. હનનવાત પ્રાણજીવનદામ.
 ૧ યા. અવવાનદામ જીવુઆઈ.
 ૧ યા. આજુઆઈ આઈજી
 ૧ યા. જોમીવાત હયાતજી
 ૧ યા. ન.વાવાત ડોડાવાત.
 ૧ યા. હંજીઆઈ જે.મ્મનદામ.
 ધીરમ્મમ્મ.
 ૨ યા. ન.વાવાત હાવાવા.
 ૨ યા. દેવુડો હનનવાત
 ૧ હનન જીવુવાત જીવુજીવ.
 ૧ યા. હંજીવનદામ જીવુજીવઆઈ.
 ૧ યા. ન.વાવાત જીવુજીવ.
 ૧ યા. ન.વાવા, જા. મોદનવાત દેવુડો વાજીવ.
 ૧ યા. હંજીવનદામ જીવુજીવ.
 ૧ દેવુડો દેવુજીવનદામ જીવુજીવ.
 ૧ યા. ન.વાવા, જીવુજીવ.

ચોરવટોદરા

૧ નેન કથાનકવાથી ઉપાધવની તથાજેરી ખાને.
દા. શા મનતાલ ખુમાલદાસ.

માંદલા

૨ શિ મિદનતાલનાઉ પરમોનમદામ દા. પરમુનાઉ.
વડવાળુ શાહેર.

૫ શા. લખુભાઉ પરમથી.

૫ શા. ઊંટાલાલ દેવજીભાઉ

૬ શા. નામરદાસ જેડાભાઉ.

૬ શા. મનતાલ દરખચદ.

૧ શા. વાડીલ ત દેવજીભાઉની કું.

૧ શા. હાદાભાઉ જેડાભાઉ.

૧ શા. ડેકમથી રમુભાઉ.

૧ વડીલ વરખમાન અગુરભાઉ.

૧ શા. ઊંટાલાલ મિદનતાલ

૧ શા. ખુમાલદ દાદરથી.

૧ માંધી ડેકમતાલ જેડાભ.

૧ શા. મનતાલ લખુભાઉ.

૧ શા. ઉકમથી કચરાભાઉ.

૧ શા. વાડીલાલ રીવલાલ દાદરવાળા.

૧ શા. નામરદાસ ઉમનતાલ.

૧ શા. મુગલ અગુર.

૧ શા. વજુભાઉ નરથી.

૧ ચોરા ઊંટાલાલ લાલચંદ કાપડીયા.

વડવાળુ કંપિ.

૧ શા. લખમીચંદ ત્રીભોવનદાસ.

૧ શા. કરગુરભાઉ દરખચદ.

૧ શેક લવજીલાલ મુગલ.

૧ શા. રતીલાલ અમરથી

અગર

ગાંઠવા /

૩ /

સો

, રાજપુતાના)

અર્થાંત.

- ૨ મધેરીની પેગની રથાનકવારી જૈનશાળા ખાતે.
 ૧ કાઠોઃટીના ઉપાધ્યક્ષ ખાતે.
 ૧ યા. હોલનચંદ્ર શ્યામભટ્ટ.
 ૧ યા. ઊંઠાતાલ મેનીચંદ્ર.
 ૧ યા. વજનચંદ્ર તારાચંદ્ર.
 ૧ યા. મોહનતાલ હોલનચંદ્ર.
 ૧ યા. કૃષ્ણચંદ્ર કેશુરચંદ્ર.
 ૧૦ યા. ઝીરૃશરવાલ આઈતાલ મારફત.
 ૧ ઝીરૃશરવાલ આઈતાલ.
 ૧ યા. મુનીશાવ બુરાબાઈ.
 ૧ યા. ઊંઠાતાલ હામોદરવામ.
 ૧ યા. હરીશાવ ઊંઠાતાલ.
 ૧ યા. હમનશાવ પ્રાણજીવનવામ.
 ૧ યા. ભવજાનવામ ભાગુભાઈ.
 ૧ યા. આગુભાઈ આઈજી
 ૧ યા. જી.મીશાવ રથાનક
 ૧ યા. નાથશાવ મોહનશાવ.
 ૧ યા. હાજીભાઈ મે.મનરામ.
 વીરમરામ.

- ૬ યા. ન રાવક ભ.વચક.
 ૮ યા. રે.કા.ડે. હમનચ.ક
 ૧ હા. નુજવે રે.જા.કા.ક
 ૪ યા. હા.વનદાસ જી.વનદાસ.
 ૫ યા. નવનંદ રે.વર્માચક.
 ૧ યા. ન.કા. યા. રે.હનવ રે.કા.ડે. મારફત.
 ૧ યા. હા.વનદાસ રે.વર્માચક
 ૧ રે.વર્મા. રે.વનદાસ હા.વનદાસ
 ૧ યા. રે.વનદાસ રે.વર્માચક

ચોરવટોદર

૧ જેન સ્થાનપામી ઉપાધવની લખચેરી ખાને.
દા. શા મનનલાલ પ્રમાણવાસ.

આંદલા

૨ યે મિદનલાલજી પરચોનમવાસ દા. પરજીભાઈ.
વડવાણુ રાદેર.

૫ શા. લખુભાઈ અમચી.

૫ શા. પિ.રાલ.લ દેવજીભાઈ

૬ શા. નામરવાસ જેરાભાઈ.

૬ શા. મનનલાલ દરખચદ.

૧ શા. વાડીલાલ દેવજીભાઈની કું.

૧ શા. રાદાભાઈ જેરાભાઈ.

૧ શા. ઉકમચી લખુભાઈ

૧ વડીલ વરધમાન અગુરભાઈ.

૧ શા. ઊદાલાલ મિદનલાલ

૧ શા. પ્રગથદ રાદેચી.

૧ જાંપી કેદાવલાલ જેરાજ.

૧ શા. મનનલાલ લખુભાઈ

૧ શા. ઉકમચી કચરાભાઈ.

૧ શા. વાડીલાલ ચીવલાલ દાદરવાળા.

૧ શા. નામરવાસ ઇમનલાલ.

૧ શા. પ્રગજી અમજી.

૧ શા. વજીભાઈ નરચી.

૧ વોરા ઊદાલાલ લાલચંદ કાપડીયા.

વડવાણુ ઠાંપ.

૧ શા. લખમીચંદ ત્રીભોવનદાસ.

૧ શા. કરનુરભાઈ દરખચદ.

ગ્રેક લવણલાલ પ્રગજી.

૬ રનીલાલ અમરચી

અગર

ગાંઠિયા

૩૧

શાં , રામનુજાના)

અગરવદ્ મેં રોદાન મિઠિયા ।

જેન યન્ત્રાલય ।

૬

વીજાનેર, (રામપૂજાના)

મુળી.

૧ શા. મનમુખલાલ પોપટલાલ.

સાયલા.

૧ શા. શીવલાલ વરધમાન.

જશાપુર.

૧ શા. મોહનલાલ તુળસીદાસ.

પાટણ.

૪ ભણુશાળી જેડુભાઈ હરચંદભાઈ.

૨ બ્હોશ તારચંદ દોલતચંદ.

૨ ભણુશાળી જેશંગલાલ લહેરચંદ.

૨ ભણુશાળી મોહનલાલ લહેરચંદ.

૨ શા. જેશંગલાલ ત્રીલોચનદાસ.

૧ પાટણના સ્થાનકે ખાતે.

૧ ભણુશાળી જમથાલાલ નાગરદાસ.

૧ ભણુશાળી ડાહ્યાભાઈ મુખચંદ

૧ ચોક કેશવલાલ મગનલાલ કલોલવાળા.

સીધપુર.

૧ સંઘવી કકલભાઈ સવચંદ.

૧ સંઘવી કકલભાઈ પુલસમ જેરાગુવાળા.

૧ સંઘવી મુનીલાલ મુગટલાલ.

ઝોટાણા.

૧ શા. મોહનલાલ ધનલ.

મુંબઈ.

૨ માસ્તર જગજીવનદાસ કેવજદાસ.

ભાવનગર.

૧ સંઘવી જેચંદ દલીચંદ.

અમી. (અપર ખરમા.)

૨. શા. શીવલાલ મોહનલાલની કુટુંબ.

અગરવદ્ મેં રોદાન મિઠિયા—

જેન યન્ત્રાલય ।

વીજાનેર, (રામપૂજાના)

ખંભાત.

૨ સંઘવીની પોળની સ્થાનકવારી ક્રિનચાળા ખાતે.

૧ કડાકોટડીના ઉપાશ્રય ખાતે.

૧ શા. હોલતચંદ સાવુભાઈ.

૧ શા. ઊંટાલાલ મોતીચંદ.

૧ શા. વખતચંદ તારાચંદ.

૧ શા. મોહનલાલ હોલતચંદ.

૧ શા. રૂપચંદ કરતુરચંદ.

૧૦ પા. ગીરધરલાલ ભાઈલાલ મારફત.

૧ ગીરધરલાલ ભાઈલાલ.

૧ પા. ચુનીલાલ ભુરાભાઈ.

૧ પા. ઊંટાલાલ દામોદરદાસ.

૧ પા. હરીલાલ ઊંટાલાલ.

૧ પા. હમનલાલ પ્રાણીવનદાસ.

૧ પા. ભગવાનદાસ લલ્લુભાઈ.

૧ પા. બાપુભાઈ ભાઈજી.

૧ પા. લોગીલાલ દયાળજી.

૧ પા. નાથાલાલ દાકોરલાલ.

૧ પા. હરજીભાઈ ગોરધનદાસ.

વીરમગામ.

૨ શા. સાકરચંદ લાલચંદ.

૨ શા. ટોકરચી હમનલાલ.

૧ હાફર મુખલાલ જીવણલાલ.

૧ શા. હરગોવનદાસ જીવરાજભાઈ.

૧ ભા. મગનલાલ લખમીચંદ.

૧ ભાઈ મંછા, ભા. મોહનલાલ ટોકરચી મારફત.

૧ ભા. હરગોવનદાસ પરચોત્તમ.

૧ હોચી ત્રીલોવનદાસ ચત્રજી.

૧ શા. પ્રેમચંદભાઈ મુરચંદ.

ચોરવડોદરા.

૧ જેન રથાનકવાથી ઉપાધ્યયની લાયબેરી ખાતે.

હા. રા. મગનલાલ ખુશાલદાસ.

માઉલા.

૩ ચેક મોહનલાલભાઈ પરચોત્તમદાસ હા. પરજીભાઈ.

વડવાણુ શહેર.

૫ શા. લખુભાઈ ધરમશી.

૫ શા. ઊટાલાલ દેવજીભાઈ.

૨ શા. નાગરદાસ જેઠાભાઈ.

૨ શા. મગનલાલ હરખચંદ.

૧ શા. વાડીલાલ દેવજીભાઈની કુ.

૧ શા. ઠાકરાભાઈ જેઠાભાઈ.

૧ શા. ઊજમશી રખુભાઈ.

૧ વડીલ વરધમાન ચતુરભાઈ.

૧ શા. ઊટાલાલ મોહનલાલ.

૧ શા. મુળચંદ ઠાકરશી.

૧ માંધી દેશવલાલ જેરાજ.

૧ શા. મગનલાલ લખુભાઈ

૧ શા. ઉજમશી કચરાભાઈ.

૧ શા. વાડીલાલ શીવલાલ ઠાકરવાળા.

૧ શા. નાગરદાસ હમનલાલ.

૧ શા. મુળજી ચત્રજી.

૧ શા. વજીભાઈ નરશી.

૧ વેરા ઊટાલાલ લાલચંદ કાપડીયા.

વડવાણુ કાપડ.

૧ શા. લખમીચંદ ત્રીભોવનદાસ.

૧ શા. કરતુરભાઈ હરખચંદ.

૧ ચેક ૧ મુળજી

૧ રા. ૩

ખર્ચાત.

- ૨ સંઘવીની પોળની સ્થાનકવારી જૈનશાળા ખાતે.
 ૧ ઠગાકોટડીના ઉપાશ્રય ખાતે.
 ૧ શા. દોલતચંદ ભાણુભાઈ.
 ૧ શા. છોટાલાલ મોતીચંદ.
 ૧ શા. વખતચંદ તારાચંદ.
 ૧ શા. મોહનલાલ દોલતચંદ.
 ૧ શા. રૂપચંદ કેતુરચંદ.
 ૧૦ પા. ગીરધરલાલ ભાઈલાલ મારફત.
 ૧ ગીરધરલાલ ભાઈલાલ.
 ૧ પા. ચુનીલાલ જુરાભાઈ.
 ૧ પા. છોટાલાલ દામોદરદાસ.
 ૧ પા. હરીલાલ છોટાલાલ.
 ૧ પા. છગનલાલ પ્રાણજીવનદાસ.
 ૧ પા. ભગવાનદાસ લક્ષ્મીભાઈ.
 ૧ પા. ખાપુભાઈ ભાઈજી.
 ૧ પા. ભોગીલાલ દયાજીજી.
 ૧ પા. નાથાલાલ ઠાકોરલાલ.
 ૧ પા. હરજીભાઈ ગોરધનદાસ.

વીરમગામ.

- ૨ શા. સાકરચંદ લાલચંદ.
 ૨ શા. ટોકરચી છગનલાલ.
 ૧ ઠાકોર મુખલાલ જીવણલાલ.
 ૧ શા. હરગોવિનદાસ જીવરાજભાઈ.
 ૧ શા. મગનલાલ લખમીચંદ.
 ૧ ભાઈ મંછા, ભા. મોહનલાલ ટોકરચી મારફત.
 ૧ ભા. હરગોવિનદાસ પરચોત્તમ.
 ૧ દોચી ત્રીભોવનદાસ ચત્રજીજી.
 ૧ શા. પ્રેમચંદભાઈ ચુરચંદ.

ચોરવડોદરા.

૧ જેન સ્થાનકવાથી ઉપાધયની લાયજેરી ખાતે.

હા. ના. મગનલાલ ગુણાલદાસ.

માંડેલા.

૩ ચેક મોહનલાલભાઈ પરચોતમદાસ હા. પરબુભાઈ.

વડવાણુ શહેર.

૫ શા. લખુભાઈ ધરમચી.

૫ શા. ઊટાલાલ દેવજીભાઈ.

૨ શા. નાગરદાસ જેઠાભાઈ.

૨ શા. મગનલાલ હરખચંદ.

૧ શા. વાડીલાલ દેવજીભાઈની કુ.

૧ શા. ડાહ્યાભાઈ જેઠાભાઈ.

૧ શા. જિજમચી રણુભાઈ.

૧ વડીલ વરધમાન ચતુરભાઈ.

૧ શા. ઊટાલાલ મોહનલાલ.

૧ શા. મુગચંદ ઠાકરચી.

૧ ગાંધી કેશવલાલ જેરાજ.

૧ શા. મગનલાલ લખુભાઈ.

૧ શા. ઉજમચી કચરાભાઈ.

૧ શા. વાડીલાલ ચીવલાલ દાદરવાળા.

૧ શા. નાગરદાસ હમનલાલ.

૧ શા. મુગજી ચતુરજી.

૧ શા. વજુભાઈ નરચી.

૧ વેરા ઊટાલાલ લાલચંદ કાપડીયા.

વડવાણુ ઠાંપ.

૧ શા. લખમીચંદ ત્રીલોવનદાસ.

૧ શા. કચુરભાઈ હરખચંદ.

૧ ચેક જીવણલાલ મુગજી.

૧ રા. રતીલાલ અમરચી.

વડવા

તાંઠવા.

૩૧

દો.

અુજી.

१ शा. मनमुषसाक्ष पोपटसाक्ष.

સાચકા.

१ श्या. शीतलान्न वरधमान.

જશાપુર.

१ था. मोहनराव तुंगसीदास.

५१८७.

૪ ભણ્યાની જેમનાઈ કર્યાંદાખી.

२. ओंसा लारायणंद होलनयणंद.

૧ ભજુશાસ્ત્રી જેશમજીજી તરેરમંદ.

२. जगन्नाथजी मन्दिरात् उत्तरदिशि.

૨ શા. જ્ઞેય'મજાત્ર ત્રીવિધનવામ.

૧ યઃદમ્યન્તઃ સમાનક ખાતે.

१. अमृतदात्री जलमया शक्ति नागरदास.

१ अणुद्वयं दत्तव्यम् पुनश्च

१. इस विषयका न अन्तर्गत न हो।

શ્રી ૪૫૫૨.

१. अथ हि संज्ञायाः अर्थः।

१ वर्षी कश्चित् प्रसन्नम जेनाक्याना.

१. नमो भगवते वासुदेवाय।

214191.

9. 七. 五. 五. 五. 五. 五.

ਮੁੰਮਡੀ

३ अन्तराष्ट्रिय शान्ति दिवस

●인간에게서.

१. ५५३ ५५४ ५५५

ॐ नमः (२०११ म. १५.)

[illegible]

1998

1910

મુળી.

૧ શા. મનમુખલાલ પોપટલાલ.

સામલા.

૧ શા. શીવલાલ વરધમાન.

જશાપુર.

૧ શા. મોહનલાલ તુલસીદાસ.

પાટણ.

૪ બજુશાળી જેઠુભાઈ હરચંદભાઈ.

૨ બોરા તારાચંદ કોલતચંદ.

૨ બજુશાળી જેઠંગલાલ લહેરચંદ.

૨ બજુશાળી મોહનલાલ લહેરચંદ.

૨ શા. જેઠંગલાલ ત્રીલોચનદાસ.

૧ પાટણના સ્થાનકે ખાતે.

૧ બજુશાળી જમધાલાલ નાગરદાસ.

૧ બજુશાળી હામ્લાભાઈ ખુખચંદ

૧ શેઠ કેશવલાલ મગનલાલ કસોલવાળા.

સીધપુર.

૧ સંઘવી કકલભાઈ સવચંદ.

૧ સંઘવી કકલભાઈ પુલ્હરામ ખેરાગુવાળા.

૧ સંઘવી મુનીલાલ મુગટલાલ.

ઝોટાણા.

૧ શા. મોહનલાલ ધનજી.

મુંબઈ.

૨ માસ્તર જગજીવનદાસ કેવળદાસ.

ભાવનગર.

૧ સંઘવી જેઠંદ હલીચંદ.

અમી. (અપર જરમા.)

૨. શા. શીવજીવ મોહનલાલની કુા.

અમી. (અપર જરમા.)

જેઠંગલાલ

દી. રા. ૬, (અમી. જરમા.)

